

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego

Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship

Urząd Statystyczny w Warszawie Statistical Office in Warszawa

Warszawa 2020

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Warszawie

Editorial Board of Statistical Office in Warszawa

Przewodniczący

President

Agnieszka Ajdyn

Członkowie

Members

Anna Cacko, Tomasz Zegar

Opracowanie merytoryczne i prace wydawnicze

Content-related works and editorial work

Zespół Analiz i Opracowań Zbiorczych w Mazowieckim Ośrodku Badań Regionalnych

Analyses and Comprehensive Studies Unit in Mazovian Centre for Regional Surveys

Małgorzata Bieńkowska, Edyta Błaszczak, Iwona Cieciora, Aneta Czyżkowska, Edyta Kaźmierczak,

Justyna Kotowoda, Daniel Koźmiński, Teresa Kwiecień, Anna Pasterkowska, Joanna Podolska,

Iwona Sońta, Grzegorz Stępień, Marzena Suchecka, Dorota Sułkowska, Łukasz Zieliński

pod kierunkiem

supervised by

Anny Cacko, Tomasza Zegara

Tłumaczenie

Translation

Agnieszka Gromek-Żukowska

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Pałac w Wilanowie (fot. Agnieszka Ajdyn)

ISSN 1509-9652

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on the website

<http://warszawa.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu dwudzieste pierwsze wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego”. Bieżąca edycja została opracowana w nowej formie. Tablice uzupełniono mapami prezentującymi rozkład przestrzenny zjawisk oraz wykresami przedstawiającymi wybrane dane w retrospekcji.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W obecnej edycji Rocznika informacje dotyczące geografii oraz stanu i ochrony środowiska zostały zgromadzone w nowym dziale „Warunki naturalne i ochrona środowiska”. Z dotychczasowego działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” wyodrębniono nowy dział „Leśnictwo i łowiectwo”. Ponadto dane z zakresu rachunków regionalnych za lata 2015–2017 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

PREFACE

The Statistical Office in Warszawa is pleased to present the twenty-first edition of the "Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship". The current edition has been developed in a new form. The tables were supplemented with maps presenting the spatial distribution of phenomena and charts presenting selected data in retrospect.

The Yearbook includes information characterising living conditions of the society and the state of the economy of the voivodship. Detailed statistical data on the voivodship have been grouped in 22 chapters. The study ends with two review tables containing major data on the voivodship in the years 2000, 2010, 2015 and 2019 and selected data on the voivodship compared with the rest of the country in 2019. The published statistical material was supplemented with general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication.

In this edition of the Yearbook, we gathered the information regarding geography and environmental protection in a new chapter "Environment and environmental protection". From the previous chapter, "Agriculture, hunting and forestry", a new chapter, "Forestry and hunting", was established. Moreover, the data regarding national accounts for 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous edition following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

Survey results of official statistics as well as non-statistical sources of information have been used while compiling the publication.

With the "Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship", I would sincerely like to thank all persons and institutions for their assistance in providing data which contribute to the enrichment of its content.

Director
of the Statistical Office
in Warszawa

Zofia Kozłowska

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	26
Public safety. Justice	27
Population	30
Labour market	48
Wages and salaries. Social benefits	58
Households. Dwellings	62
Education	75
Health care and social welfare	84
Culture. Tourism. Sport	96
Science and technology. Information society	106
Prices	111
Agriculture	113
Forestry and hunting	122
Industry and construction	127
Transport	131
Trade and catering	135
Finances of enterprises	137
Public finance	144
Investments. Fixed assets	149
Regional accounts	153
Entities of the national economy	156

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2019	158
Major data on the voivodship	163
General notes	172
Notes to chapters	175

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 174 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 174
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych data revised
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
g	gram gram
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
ml	mililitr millilitre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
h	godzina hour
d	doba
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
m.st.	miasto stołeczne Capital City
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
ok.	około
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód East północ North południe South zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

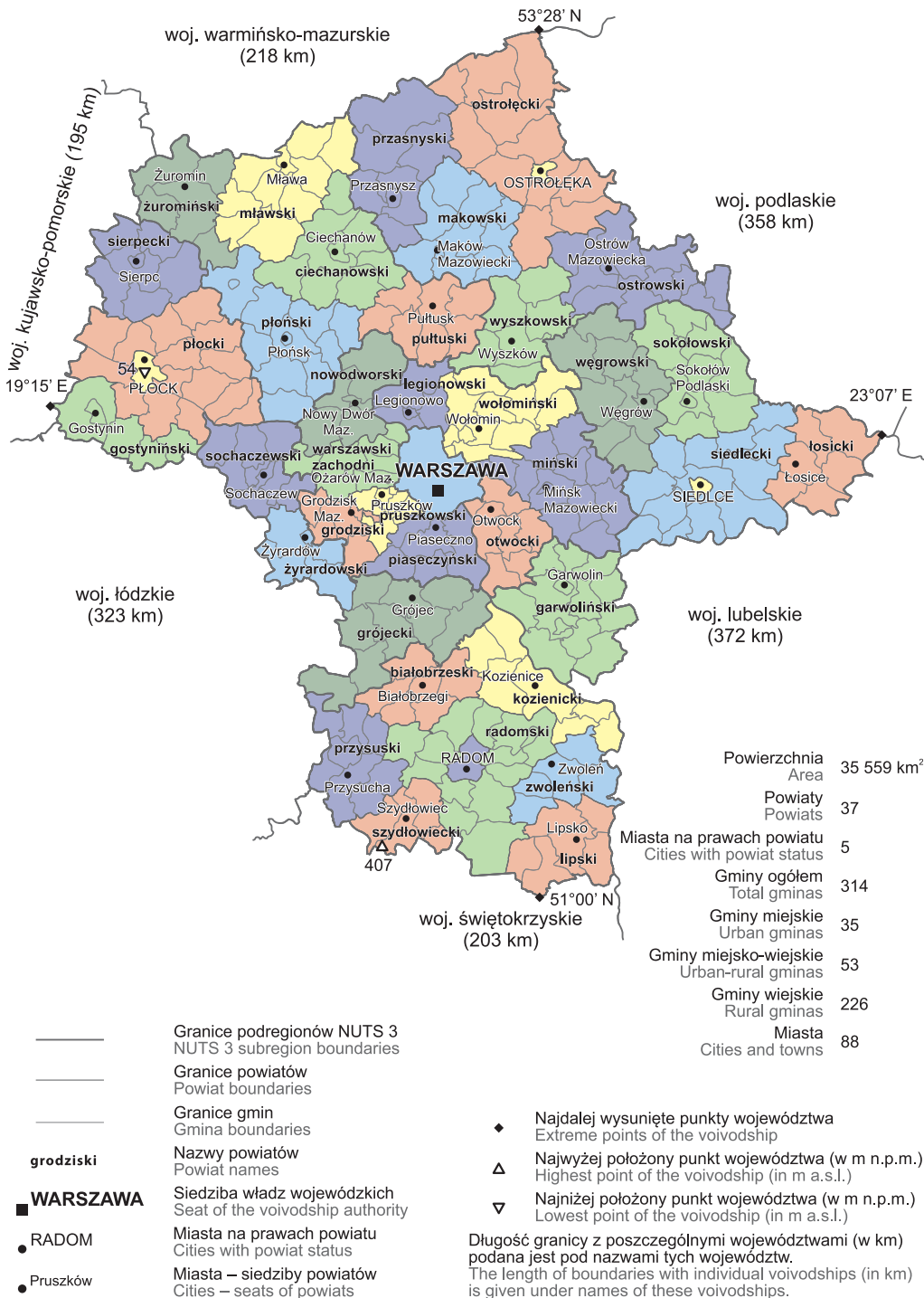
Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tnz. i.e.	to znaczy that is
twz.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
NUTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych Nomenclature of Territorial Units for Statistics
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska

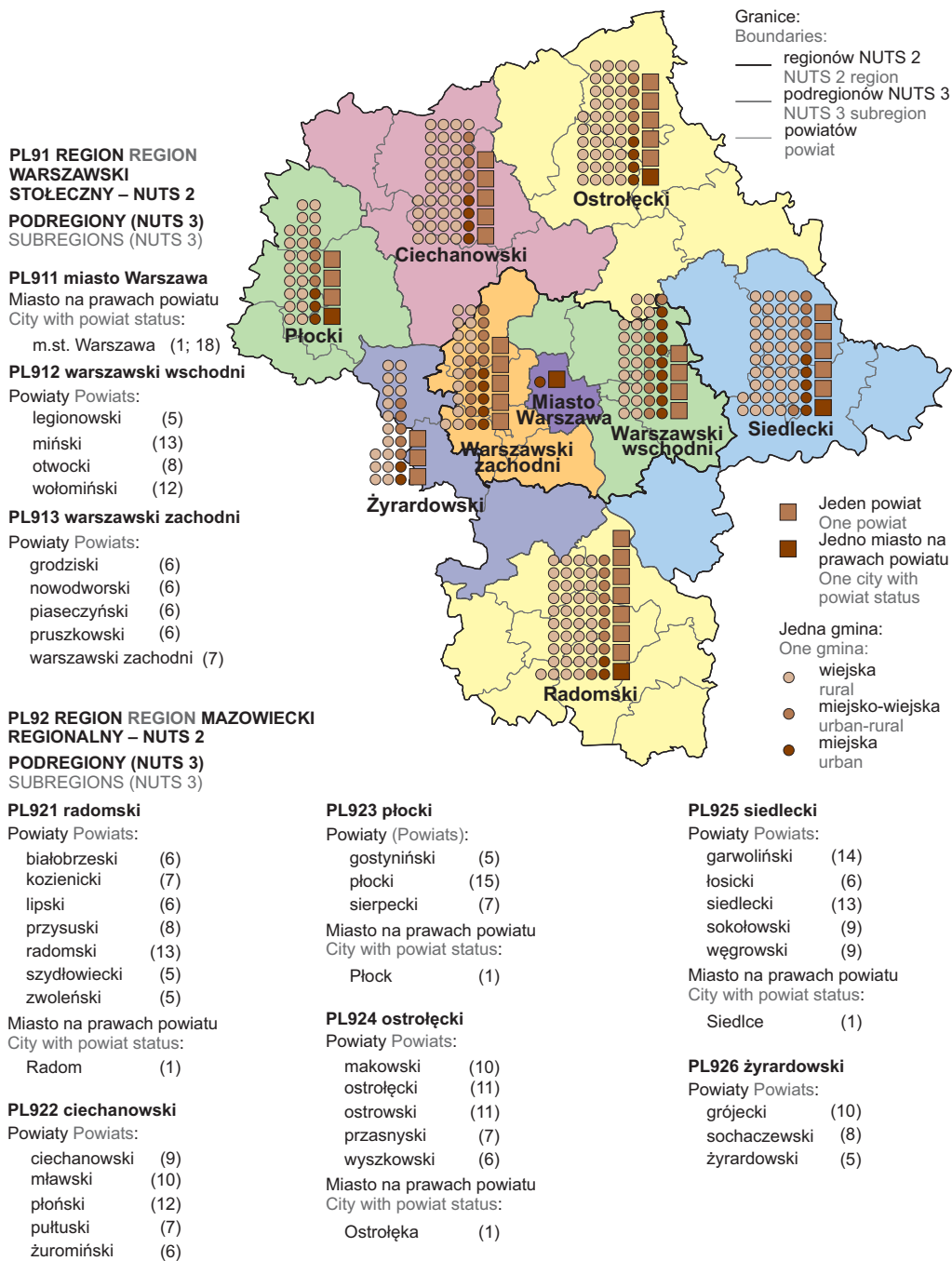
Chapter I. Environment and environmental protection

MAPA 1. **PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2019 R.**
MAP 1. ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2019

MAPA 2. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 R.

MAP 2. DIVISION OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019

W nawiasach podano liczbę gmin (NUTS 5), dla m.st. Warszawy również liczbę dzielnic.

Number of gminas (NUTS 5) is given in parentheses, for Capital City of Warsaw number of districts as well.

TABL. 1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	maksy- mum maxim- mum	minimum minimum	
		1971–2019						
Mława	147	7,3	7,7	8,0	9,9	36,6	-31,2	67,8
Warszawa	106	8.1	8.3	8.8	10.9	37.0	-30.7	67.7

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie sta- cji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia- prędko- ści wiatru w m/s Average wind veloci- ty in m/s	Usłonecz- nienie w h Insolation in h	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019			
		średnie ^b	average ^b					
Mława	147	543	573	556	398	3,5	1718	5,3
Warszawa	106	519	532	571	390	3,6	1651	5,1

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

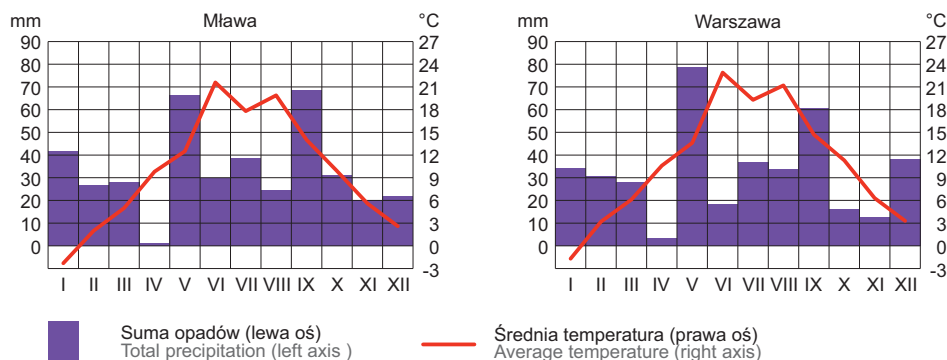
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH
STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED
METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019

TABL. 3. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	odset- kach in per- cent	SPECIFICATION
	w ha in ha					
Powierzchnia ogólna	3555847	3555847	3555847	3555843	100,0	Total area
Użytki rolne	2445710	2385087	2412045 ^a	2409855 ^a	67,8	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	839091	880976	847556	847049	23,8	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	41003	42252	42506	42610	1,2	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	184689	201767	212326 ^b	215001 ^b	6,0	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	1734	1811	1864	1843	0,1	Ecological areas
Nieużytki	35721	34378	33994	33951	1,0	Wasteland
Tereny różne	7899	9576	5556	5534	0,2	Miscellaneous land

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

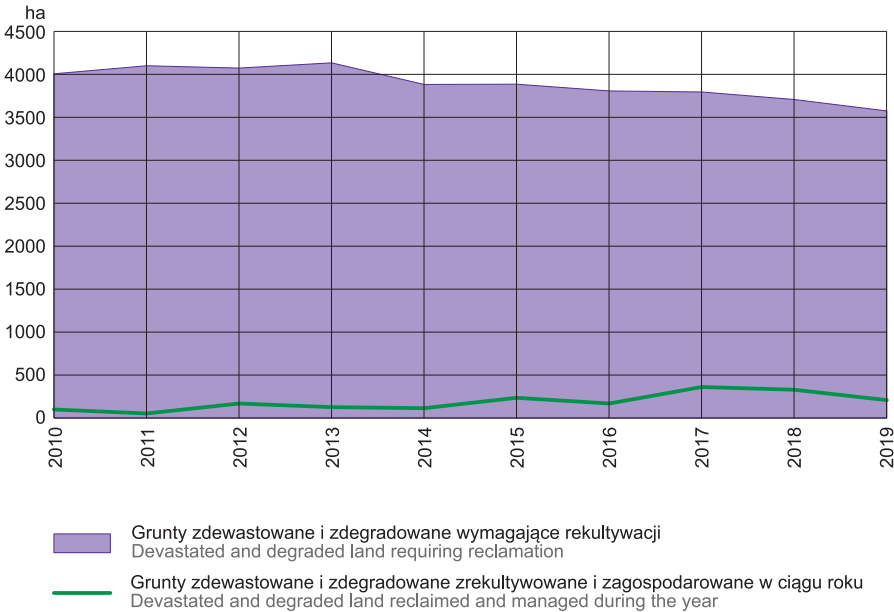
Źródło : dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas". b Including areas used for the construction of public roads or railways.

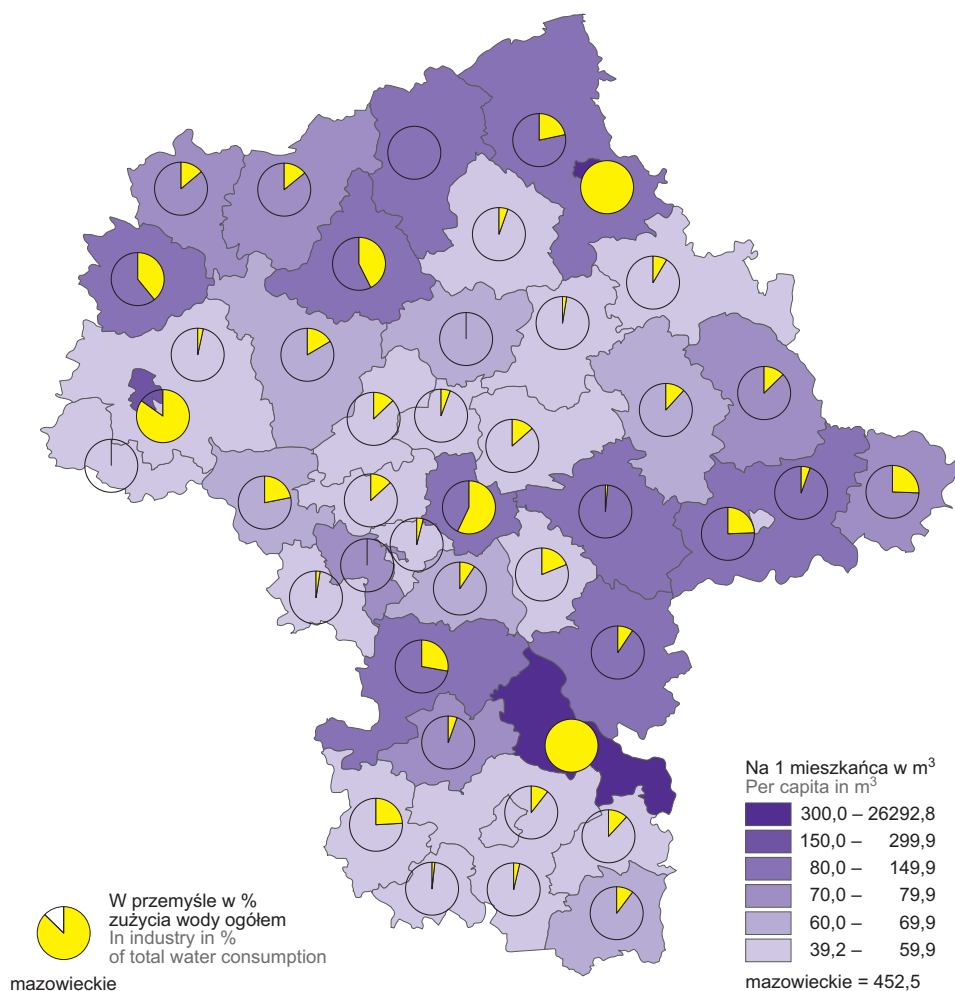
Source : data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

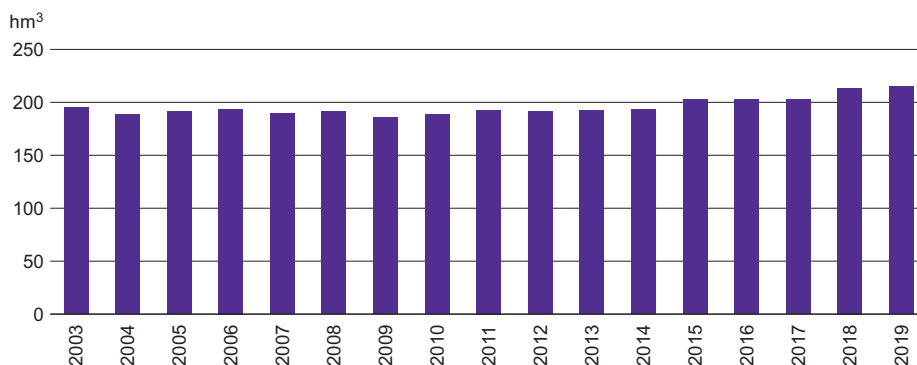
CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

MAPA 3. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.**
 MAP 3. **WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019**

Na cele gospodarstw domowych z sieci wodociągowej
For household purposes from water supply network

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	2637,4	2613,6	2289,2	2313,6	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	2403,3	2408,3	2070,3	2089,3	90,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	2365,2	2367,3	2019,8	2039,5	88,2	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	234,1	205,3	218,9	224,3	9,7	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	272,2	246,3	269,5	274,1	11,8	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	221,4	239,4	264,3	264,7	11,4	treated
mechanicznie	4,0	4,1	3,2	3,2	0,1	mechanically
chemicznie ^b	5,5	2,8	8,3	8,2	0,4	chemically ^b
biologicznie	54,6	50,7	55,2	53,6	2,3	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	157,4	181,8	197,6	199,8	8,6	with increased biogene removal
nieoczyszczane	50,8	6,9	5,1	9,4	0,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,3	4,0	5,1	5,7	0,2	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	50,5	2,9	0,0	3,6	0,2	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

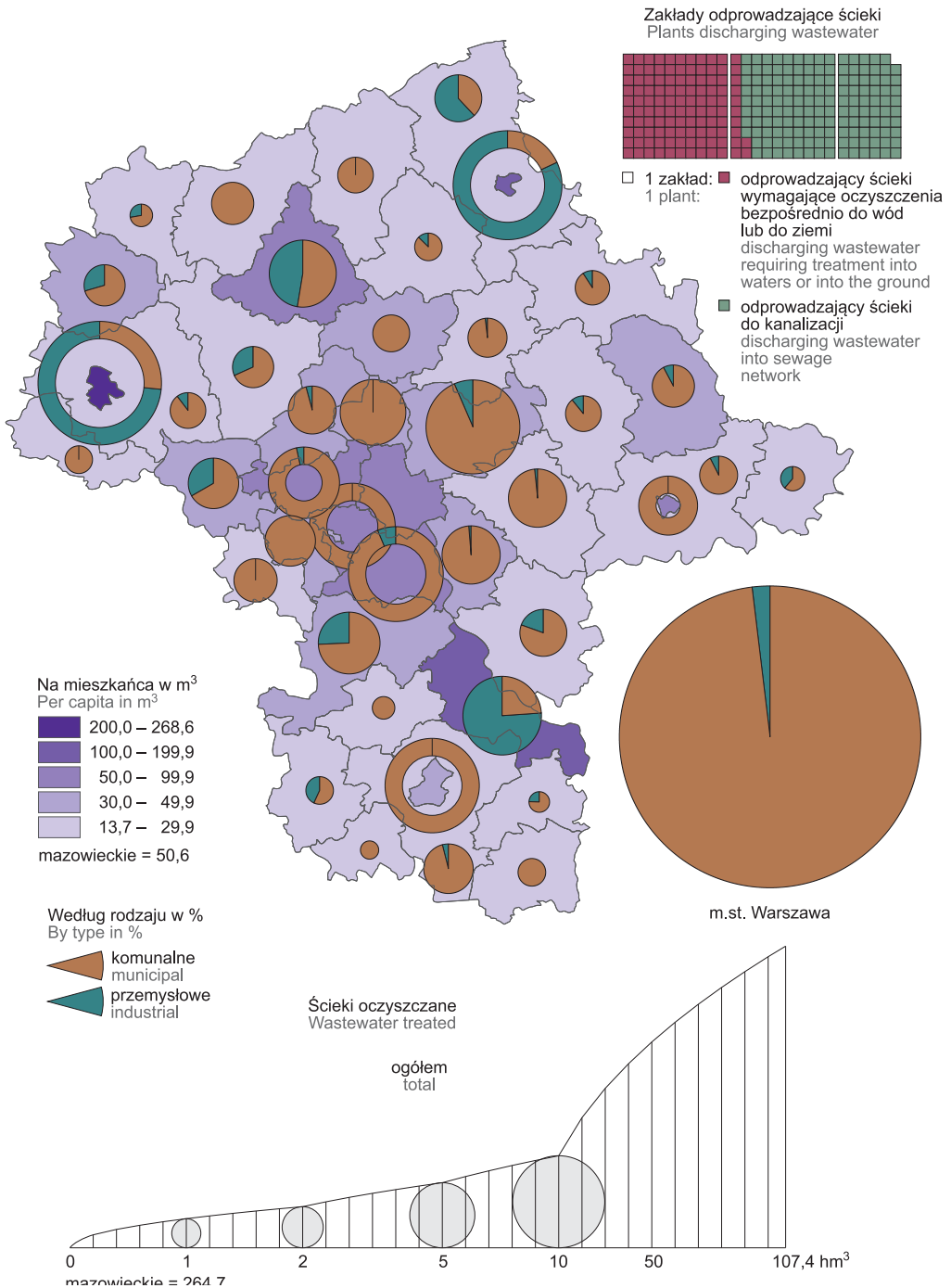
a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

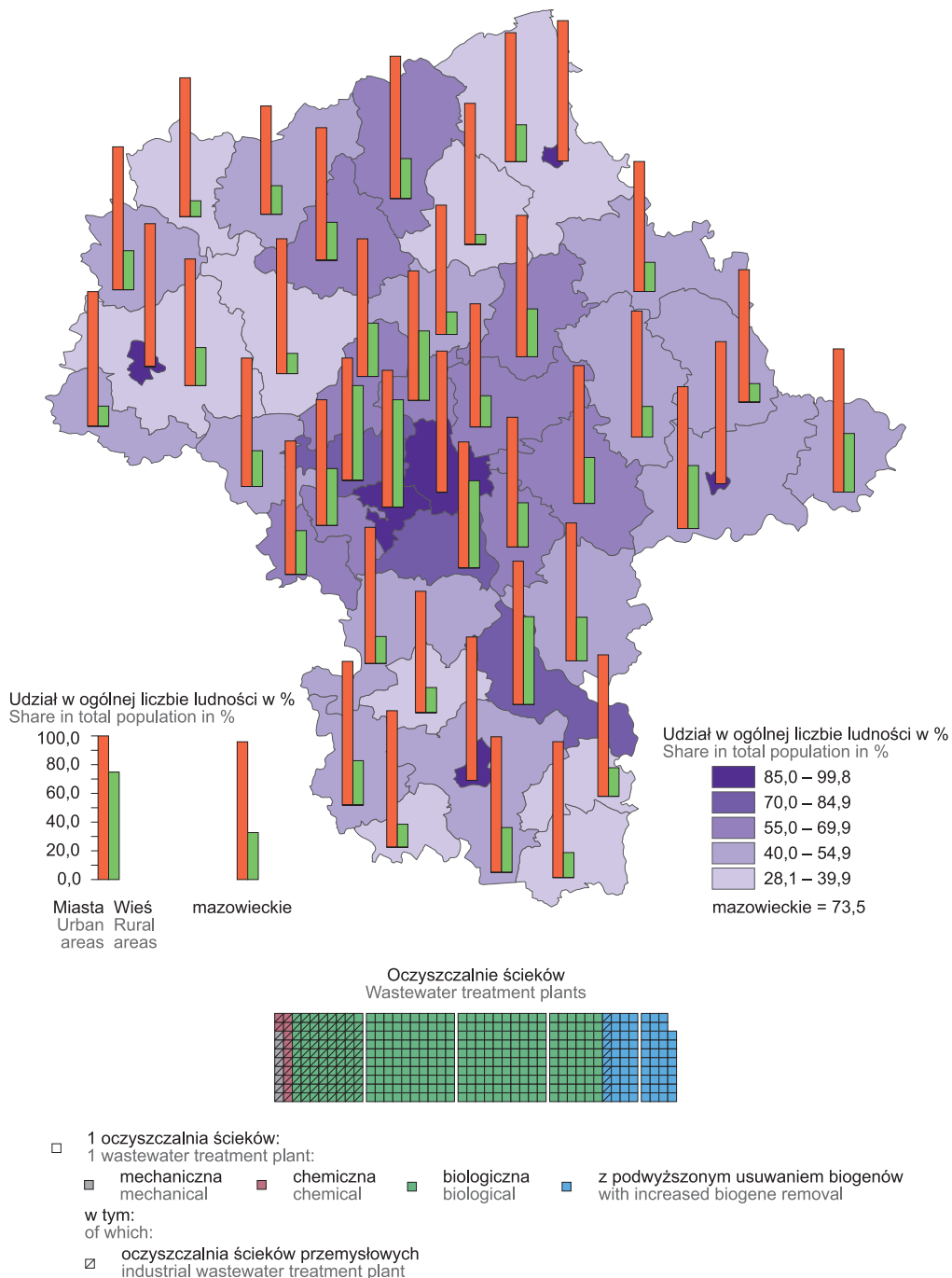
CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.
MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED
INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

MAPA 5. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.
MAP 5. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	5,2	3,9	2,6	2,4	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	4,7	3,4	2,1	2,0	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	29506,8	28568,0	31629,7	32541,0	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	97,2	68,4	27,3	30,3	sulphur dioxide
tlenek węgla	17,4	17,3	11,4	10,6	carbon oxide
tlenki azotu ^a	50,5	34,8	23,4	25,1	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	29331,5	28439,6	31561,9	32469,5	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. t:					in thousand tonnes:
pyłowe	1463,3	1671,3	2134,8	2094,2	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	117,5	146,7	244,2	252,1	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,6	99,8	99,9	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	40,1	53,3	78,3	77,9	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH
SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE
TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII			EQUIPMENT – as of 31 XII		
Cyklony	265	211	170	196	Cyclones
Multicyklony	90	89	87	152	Multicyclones
Filtry tkaninowe	132	165	212	216	Fabric filters
Elektrofiltry	51	48	45	45	Electrofilters
Urządzenia mokre	35	22	27	27	Wet air cleaners
Inne	64	63	72	67	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	4503	3925	3580	3602	Cyclones
Multicyklony	2299	2532	2310	1973	Multicyclones
Filtry tkaninowe	3560	5324	6121	5895	Fabric filters
Elektrofiltry	13406	16699	14423	14894	Electrofilters
Urządzenia mokre	1127	7369	6671	6574	Wet air cleaners
Inne	2187	6066	6071	5796	Others

**TABL. 7. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mies- zkańca w m ² per capita in m ²		
O G Ó Ł E M	1055243	1055738	1056359	1057801	29,7	1951	TOTAL
Parki narodowe	38476	38476	38476	38476	1,1	71	National parks
Rezerваты przyrody	18203	18861	19421	19421	0,5	36	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	168396	168662	168662	168662	4,7	311	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	822506	822064	821410	822867	23,1	1517	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	522	522	524	537	0,0	1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajo- brazowe	5316	5316	5984	5963	0,2	11	Landscape-nature com- plexes
Użytki ekologiczne	1824	1837	1881	1874	0,1	3	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. KAMPINOSKI PARK NARODOWY
Stan w dniu 31 grudnia
KAMPINOSKI NATIONAL PARK
As of 31 December

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parku narodowego national park			otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone	
	ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ściłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
			razem total		w tym gruntów leśnych of which forest land
2010	38476	28202	4636	4130	37757
2015	38476	28202	4636	4130	37756
2018	38476	27519	4636	4130	37756
2019	38476	27519	4636	4130	37756

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of the park within voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

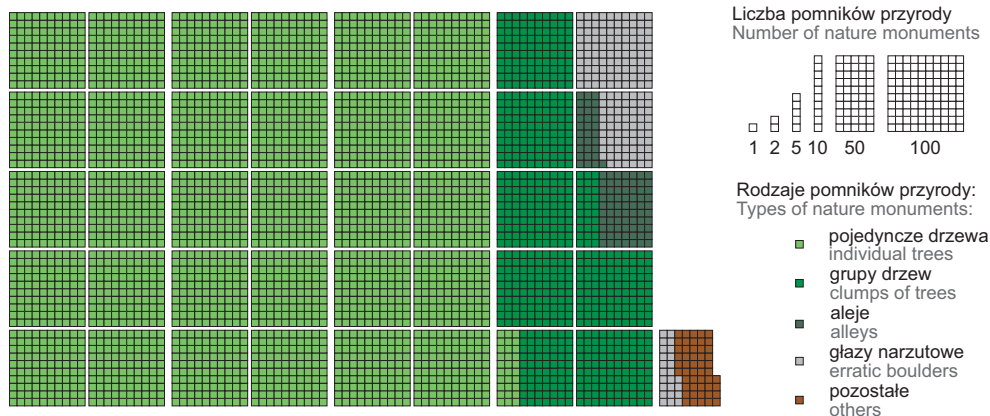
TABL. 9. PARKI KRAJOBRAZOWE
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM TOTAL	2010	173297	96960	59062	3964
	2015	173297	96960	59062	3964
	2018	173297	96960	59062	3964
	2019	173297	96960	59062	3964
Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych		126047	68994	46339	2961
Nadbużański Park Krajobrazowy		74137	26778	40970	2562
Kozienicki Park Krajobrazowy		26234	24033	895	115
Mazowiecki Park Krajobrazowy		15710	11291	2535	80
Chojnowski Park Krajobrazowy		6796	5090	950	130
Brudzeński Park Krajobrazowy		3171	1802	989	75
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych		15393	6418	5329	360
Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu” ^c		15393	6418	5329	360
Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego		9877	5900	2398	18
Bolimowski ^c Park Krajobrazowy		9877	5900	2398	18
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów Landscape parks not included in sets		21980	15648	4997	626
Gostynińsko-Włocławski ^c Park Krajobrazowy		16750	11970	3660	410
Górznięsko-Lidzbarski ^c Park Krajobrazowy		5230	3678	1337	216

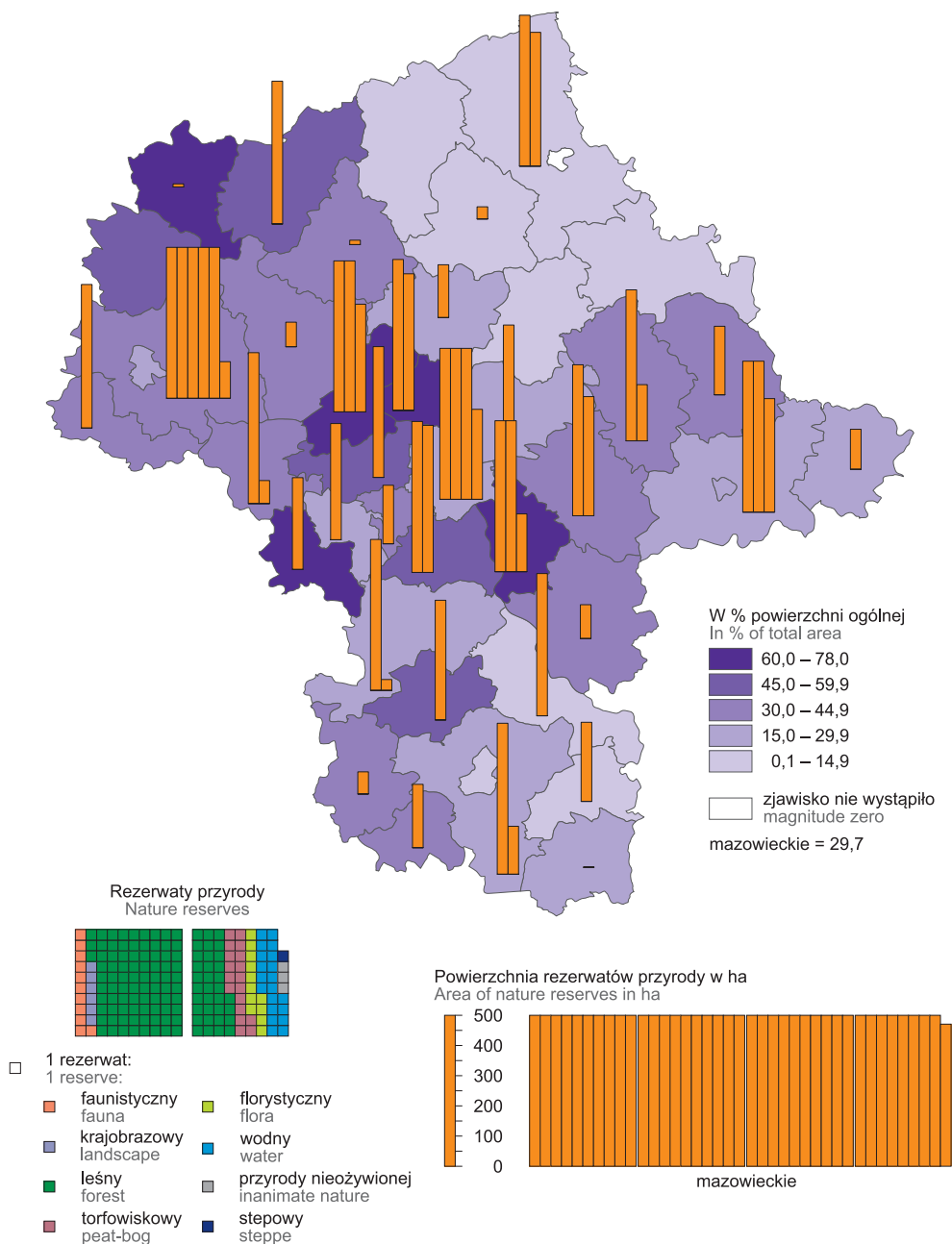
a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of parks in boundaries of the voivodship.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019

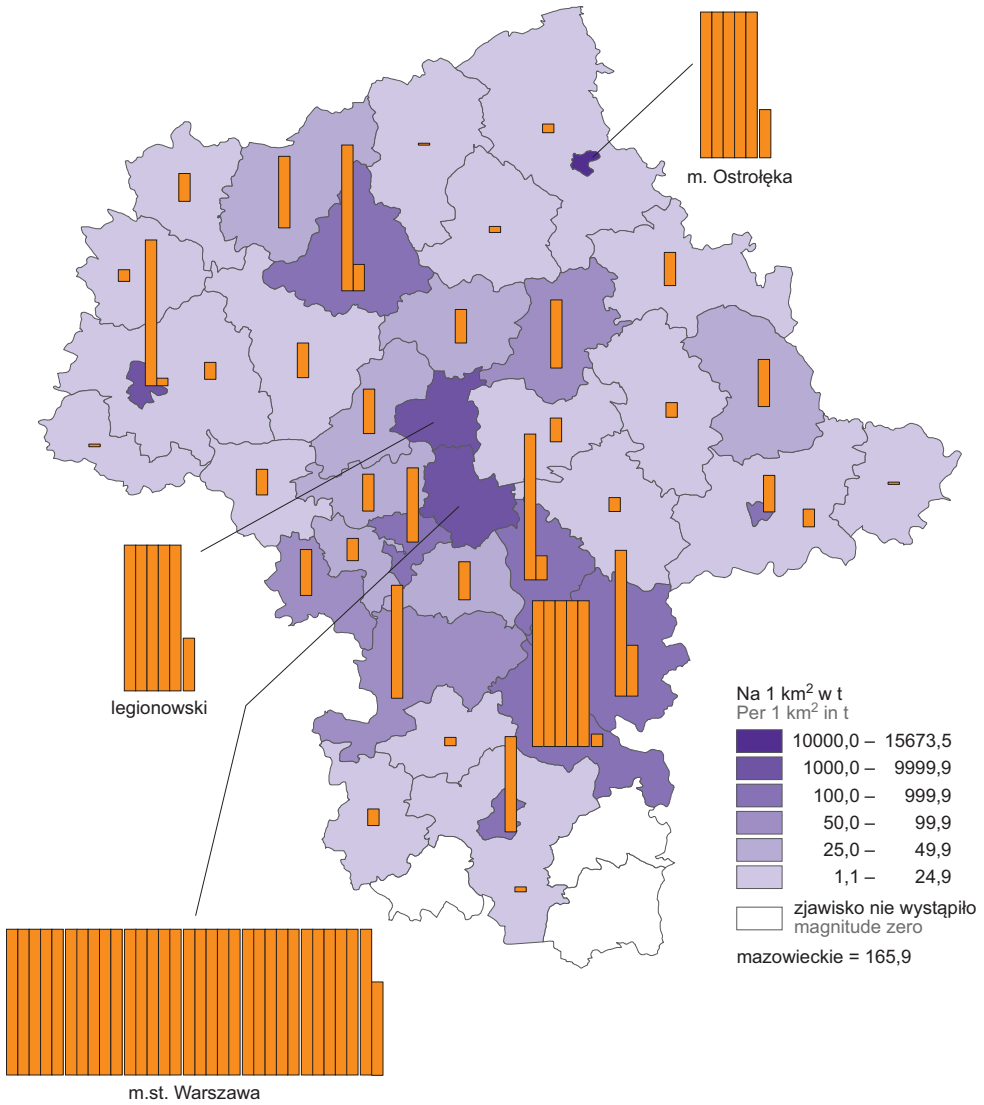
MAPA 6. **POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH^a PRAWNIE CHRONIONYCH W 2019 R.**
 MAP 6. **AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019**

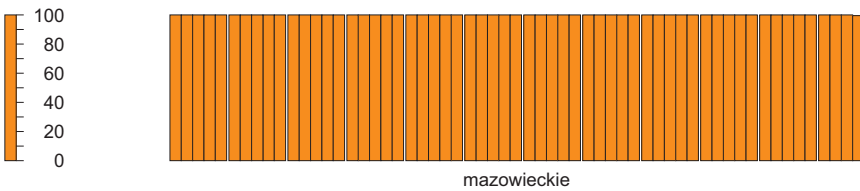
^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the others legally protected areas.

MAPA 7. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.**
 MAP 7. **WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019**

W tys. t
 In thousand tonnes

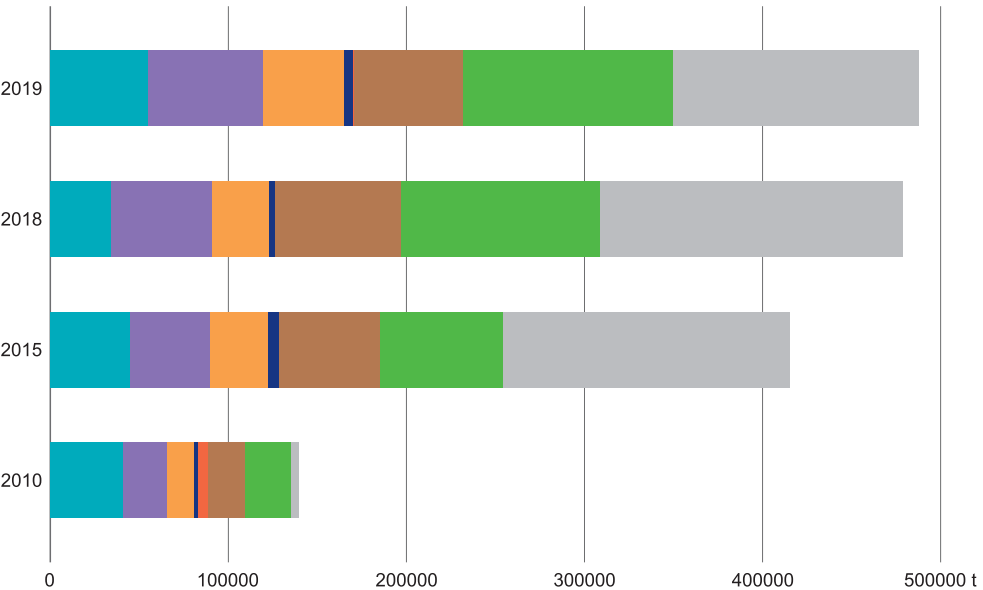

TABL. 10. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospo- darstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	1572,6	1659,6	1811,8	1736,2	1520,7	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	1433,0	1244,4	1333,2	1248,8	1064,6	mixed
miasta	1196,3	998,5	1029,5	954,4	817,0	urban areas
wieś	236,7	245,9	303,7	294,4	247,6	rural areas
zebrane selektywnie	139,5	415,2	478,6	487,3	456,1	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	40,7	44,8	34,1	54,8	47,6	paper and cardboard
szkło	24,9	45,1	56,4	65,0	63,0	glass
tworzywa sztuczne	15,1	32,1	32,6	44,9	42,0	plastic
metale	2,5	6,6	3,1	5,5	5,3	metals
wielkogabarytowe	20,7	56,3	70,5	61,6	57,5	large size
biodegradowalne	25,9	69,3	111,7	117,4	111,9	biodegradable

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

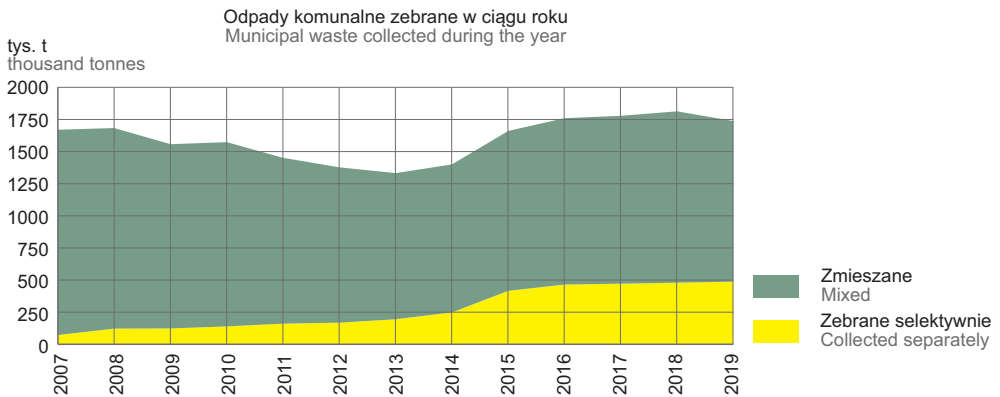
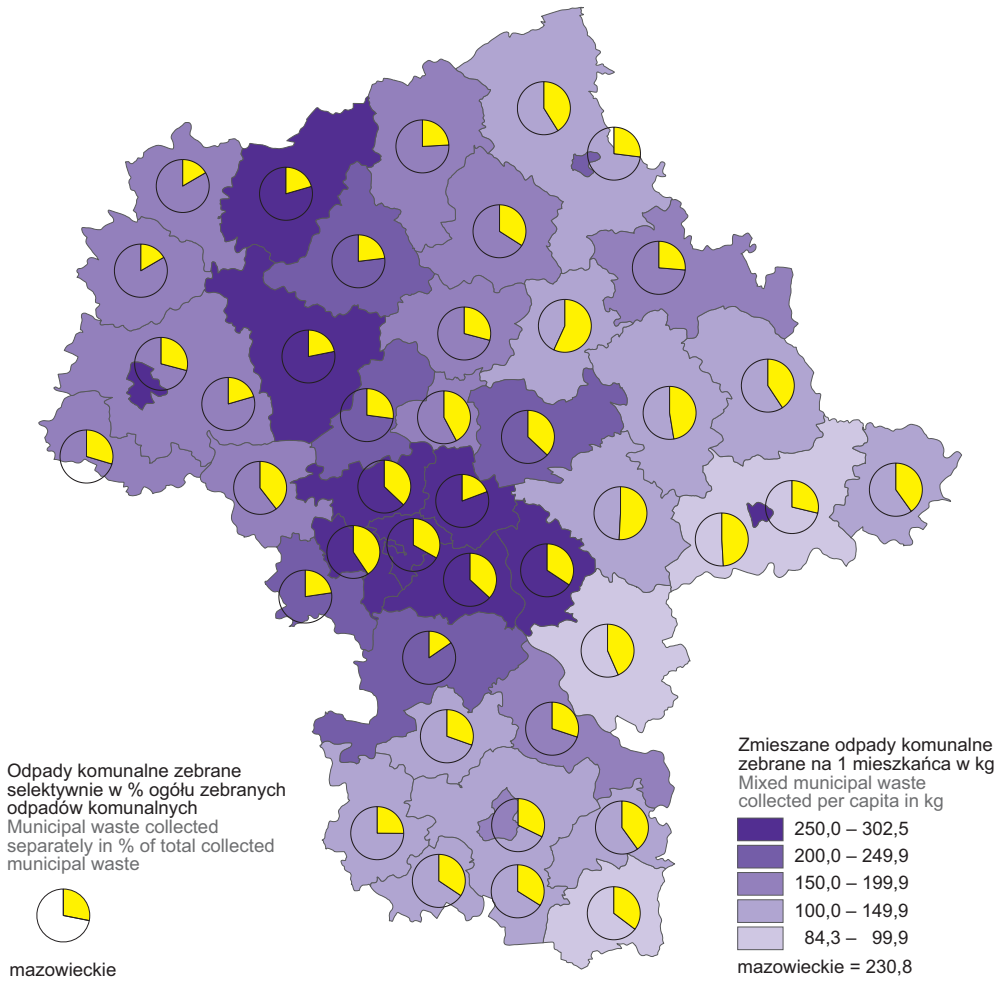
WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE**
CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

Rodzaje odpadów:
Waste types:

■ papier i tektura paper and cardboard	■ szkło glass	■ tworzywa sztuczne plastics
■ metale metals	■ tekstylia textile	■ wielkogabarytowe large size
■ biodegradowalne biodegradable	■ pozostałe others	

MAPA 8. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.
MAP 8. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 11. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)

OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	1267526,6	2205483,1	1477485,5	2381112,7	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	533152,9	784783,9	514687,1	1216641,5	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	71924,6	165427,5	177858,7	954445,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	601338,5	1110514,3	797928,0	885567,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	117168,1	226661,7	127231,3	84407,7	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	424127,9	796219,0	626518,8	739890,7	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	75115,1	163452,1	101584,8*	211517,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	42817,9	39116,3	37734,0	122812,2	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	20045,1	5009,0	13562,6	23919,8	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	3044,7	65947,7	7846,9	22892,6	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	9400,1	778,2	257,3	349,7	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	12079,7	1375,7	24992,3	9643,2	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	26203,4	110058,2	8077,7	20831,4	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	597478,4	437782,7	338472,3	392448,1	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	320620,8	187033,8	227507,6	246320,8	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	235905,4	182789,2	108098,3	111208,5	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	4865,9	13016,0	1583,8	5070,7	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	11073,0	13342,8	105,0	18434,8	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	25013,3	41600,9	1177,6	11413,3	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 12. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	30	2276	492	2986	particulate
gazowych	704	62714	17753	14173	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	829,2	923,0	447,6	546,9	wastewater
wody opadowe	59,3	59,4	62,0	91,9	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	7	7	6	5	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	7	5	6	5	of which municipal
mechaniczne	2	–	–	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	5	7	6	4	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	1	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m³/d	31027	15502	2665	4125	capacity of treatment plants in m³/24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	30258	5042	2665	4125	of which municipal
mechanicznych	888	–	–	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	20939	5902	2665	1625	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	9200 ^b	9600 ^b	–	2500	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prywatne):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	2586	2276	958	918	facilities
przepustowość w m³/d	4936	2897	1390	873	capacity in m³/24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	–	–	–	1	facilities
przepustowość w m³/d	–	–	–	72	capacity in m³/24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	–	3	–	1	facilities
wydajność w t/r	–	143000	3000	1000	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	2,9	2,9	7,4	area in ha
wydajność w t/r	–	320000	24300	98000	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	2429	–	–	400000	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m³/d	25316	8852	12362	1234	Capacity of water intakes ^c in m³/24 h
Uzdatnianie wody w m³/d	16443	18137	10997	6469	Water treatment in m³/24 h
Sieć wodociągowa w km	879,9	746,7	522,2	433,8	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m³	–	705561	600000	–	Capacity of water reservoirsin m³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	0,2	15,8	–	–	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	–	21,7	0,7	1,0	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny Chapter II. Local government

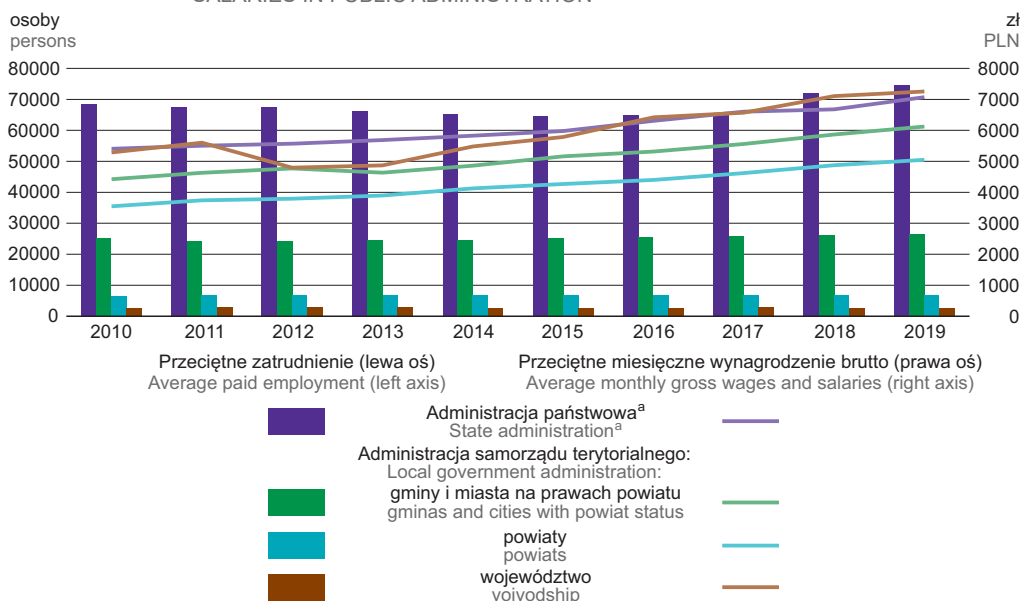
TABL. 1 (13). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of					SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city coun- cils in cities with powiat status ^b	rad dzielnic m.st. War- szawy the Capital City of War- saw district councils	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM	4824	159	425	744	51	TOTAL
W tym kobiety	1504	54	181	201	14	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
18–29 lat	182	5	40	26	1	18–29 years
30–39	832	33	116	85	15	30–39
40–49	1372	55	117	172	12	40–49
50–59	1344	36	64	205	13	50–59
60 lat i więcej	1094	30	88	256	10	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe	1854	143	352	602	49	Tertiary
Policealne i średnie	1893	13	68	127	2	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	986	3	4	14	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	91	–	1	1	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. b Bez radnych rad dzielnic m.st. Warszawy.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b Excluding councillors of the Capital City of Warsaw district councils.

WYKRES 1 (7). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
CHART 1 (7). **AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION**

a W tym zatrudnieni w instytucjach naczelnych i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej.
a Of which employment in principle and central institutions and foreign service

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
Chapter III. Public safety. Justice

Uwaga do tabl. 1 (14), wykresu 1 (8) i mapy 1 (9)

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (14), chart 1 (8) and map 1 (9)

Data on ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

RODZAJE PRZESTĘPSTW TYPE OF CRIME	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone ascertained crimes				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	140040	112453	112798	114957	59,9	53,8	64,6	62,7
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	3483	1986	2198	1852	85,9	80,0	84,8	82,8
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	19864	11111	10131	10747	98,8	97,8	97,8	97,6
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	3680	2653	3386	3592	90,4	80,5	82,2	78,3
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	608	348	410	576	86,3	82,2	76,9	75,7
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	4943	3909	13019	10253	100,0	99,6	99,9	99,8
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	574	246	339	399	94,4	62,2	69,7	65,9
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	78861	66097	56220	60780	34,7	33,8	39,1	39,8

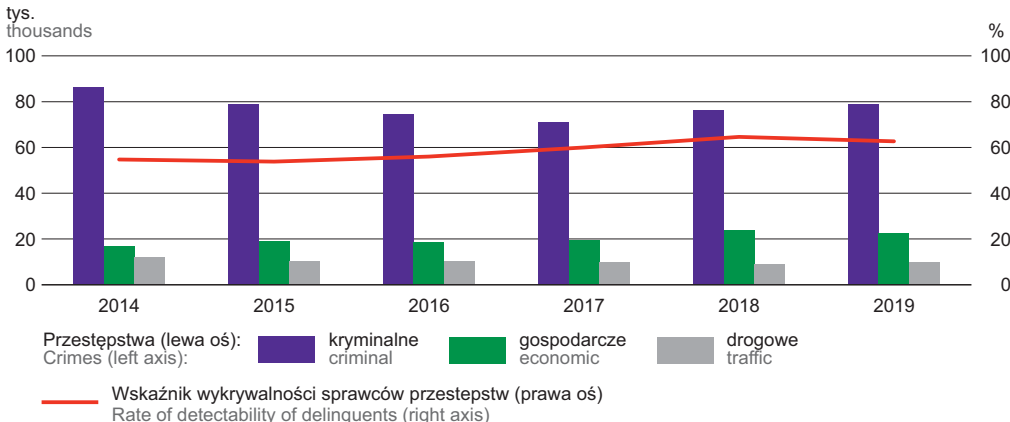
a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego patrz uwagi ogólne do działu „Bezpieczeństwo publiczne”, ust. 1 na str. 176. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości (z rozdziału „Przeciwko wiarygodności dokumentów”).

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b Criminal Code articles see general notes to the chapter "Public safety", item 1 on page 176. c Including theft or appropriation of identification (in the section "Against the reliability of documents").

Source: data of the National Police Headquarters.

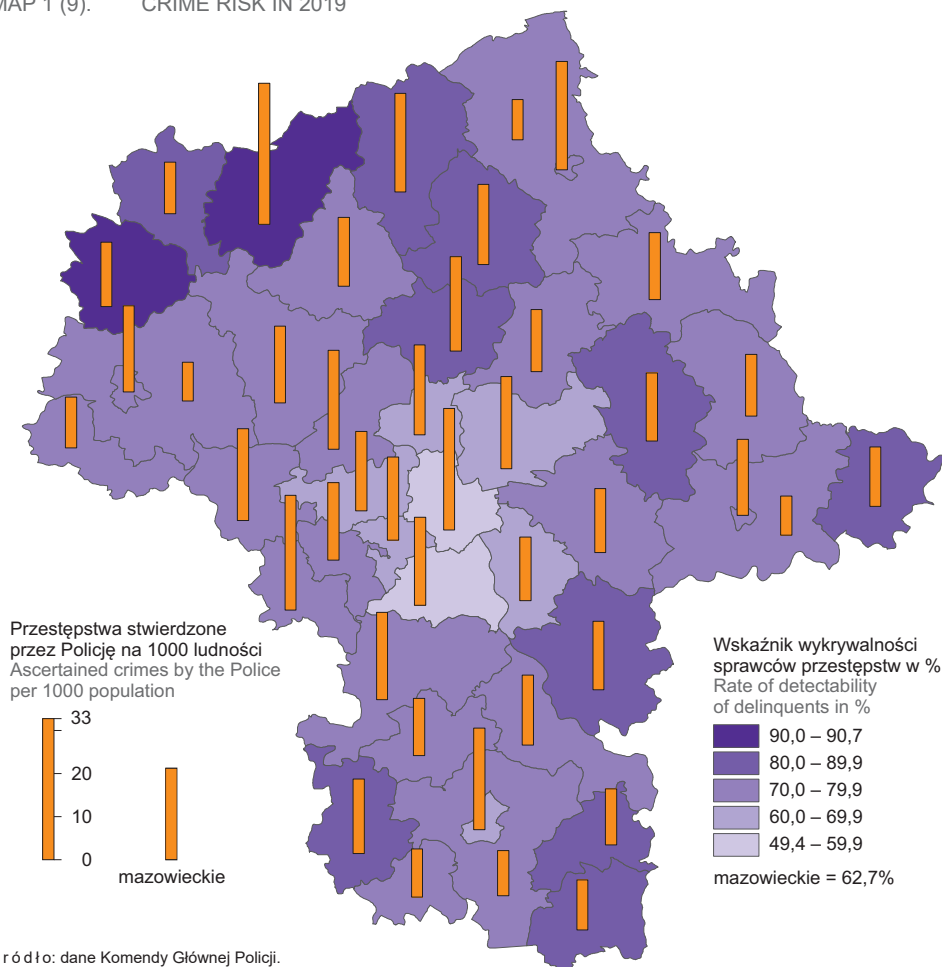
WYKRES 1 (8). WYBRANE RODZAJE PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CHART 1 (8). SELECTED TYPE OF ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND RATE OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

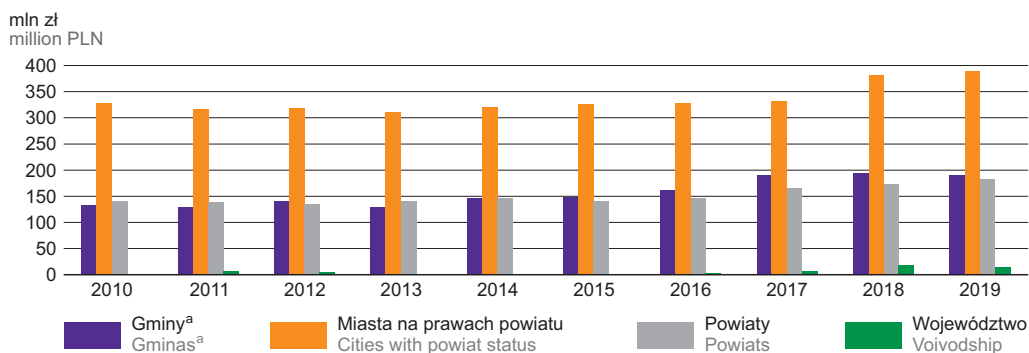
Source: data of the National Police Headquarters.

MAPA 1 (9). **ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.**
MAP 1 (9). **CRIME RISK IN 2019**

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOPOŻAROWA**
CHART 2 (9). **EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE**

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (15). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	48596	34837	29350	29976	T O T A L
O rozwód	12395	13298	12658	13027	By divorce
O separację	879	552	435	307	By separation
O alimenty	14325	11834	9040	9197	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	4393	4178	4222	of demoralization
popęlnienia czynu karnalnego	.	4760	3039	3223	of committing punishable acts

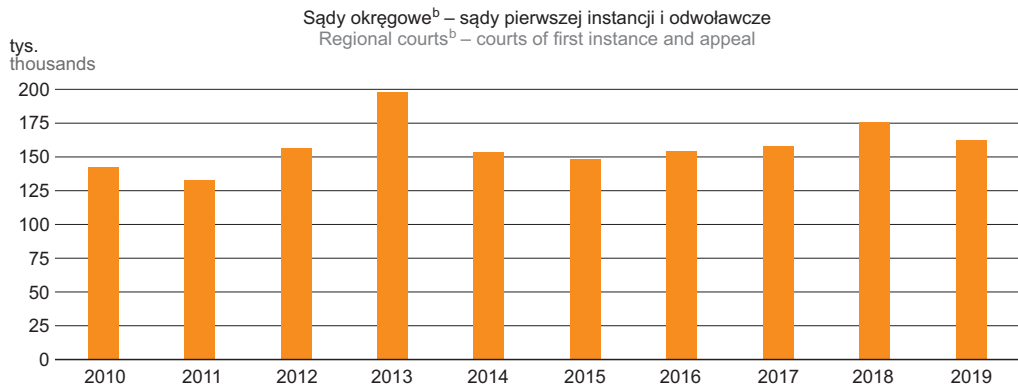
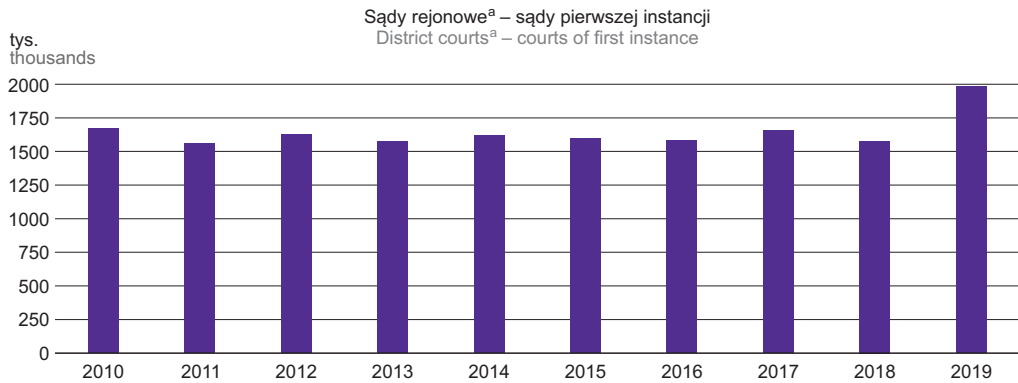
a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
CHART 3 (10). **INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS**

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych. b W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sąd Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspólnotowych (do 1 października 2017 r. – Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych), które rozpatrują sprawy z terenu całego kraju.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Since 2013 data excluding registry cases. b Of which the Competition and Consumer Protection Court as well as the Community Trademark and Design Court, which deal with cases from all over Poland.

Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność
Chapter IV. Population

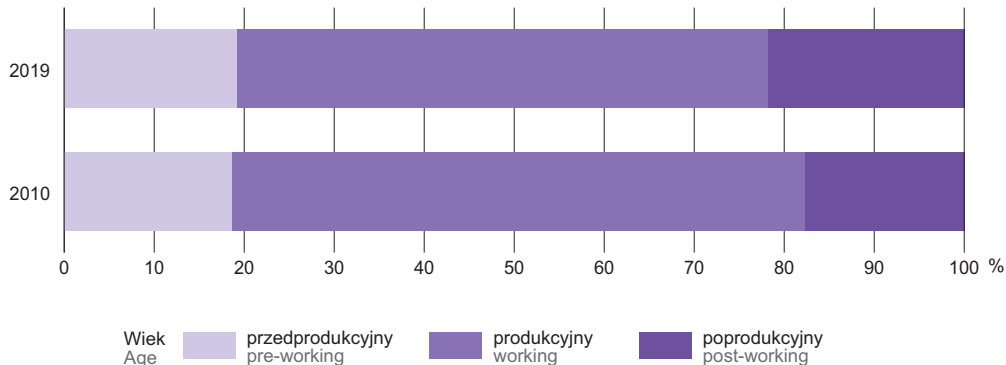
TABL. 1 (16). LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ł Ę M	5267072	5349114	5403412	5423168	T O T A L
na 1 km ²	148,1	150,4	152,0	152,5	per 1 km ²
mężczyźni	2521615	2559241	2585436	2595023	males
kobiety	2745457	2789873	2817976	2828145	females
na 100 mężczyzn	108,9	109,0	109,0	109,0	per 100 males
Miasta	3380942	3438225	3479928	3495722	Urban areas
w % ogółu ludności	64,2	64,3	64,4	64,5	in % of total population
Wieś	1886130	1910889	1923484	1927446	Rural areas
w % ogółu ludności	35,8	35,7	35,6	35,5	in % of total population

TABL. 2 (17). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ł Ę M	5267072	5349114	5403412	5423168	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	987386	994402	1029237	1041550	Pre-working age
mężczyźni	505803	510254	528256	534719	males
kobiety	481583	484148	500981	506831	females
Miasta	578763	607416	642700	654195	Urban areas
Wieś	408623	386986	386537	387355	Rural areas
W wieku produkcyjnym	3346992	3282698	3216208	3198473	Working age
mężczyźni	1730286	1715141	1684672	1674393	males
kobiety	1616706	1567557	1531536	1524080	females
Miasta	2174549	2092952	2037498	2024847	Urban areas
Wieś	1172443	1189746	1178710	1173626	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	932694	1072014	1157967	1183145	Post-working age
mężczyźni	285526	333846	372508	385911	males
kobiety	647168	738168	785459	797234	females
Miasta	627630	737857	799730	816680	Urban areas
Wieś	305064	334157	358237	366465	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57,4	62,9	68,0	69,6	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	45,7	49,2	53,5	55,0	Males
Kobiety	69,8	78,0	84,0	85,6	Females

WYKRES 1 (11). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (11). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS
As of 31 December

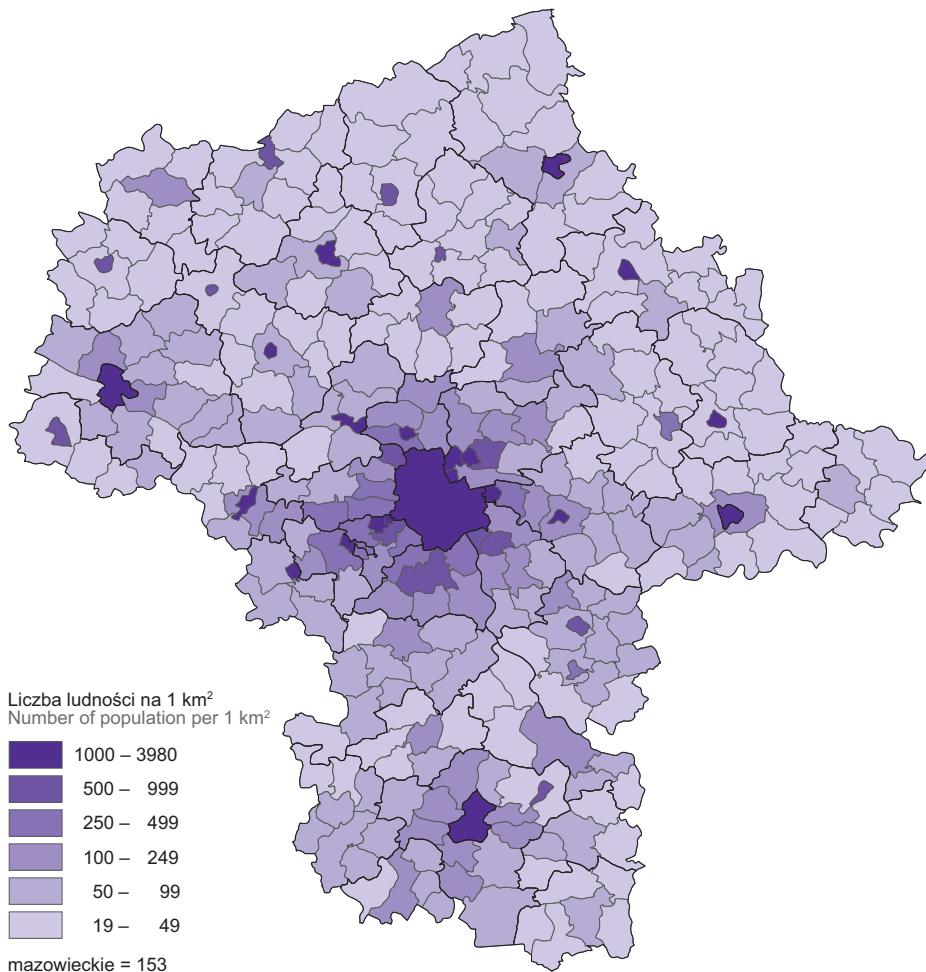

MAPA 1 (10). **GĘŚCİŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (10). **POPULATION DENSITY IN 2019**

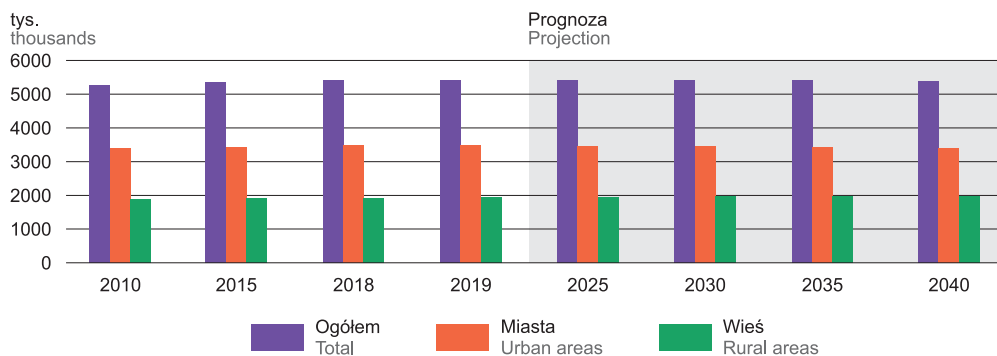
As of 31 December

WYKRES 2 (12). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE**

As of 31 December

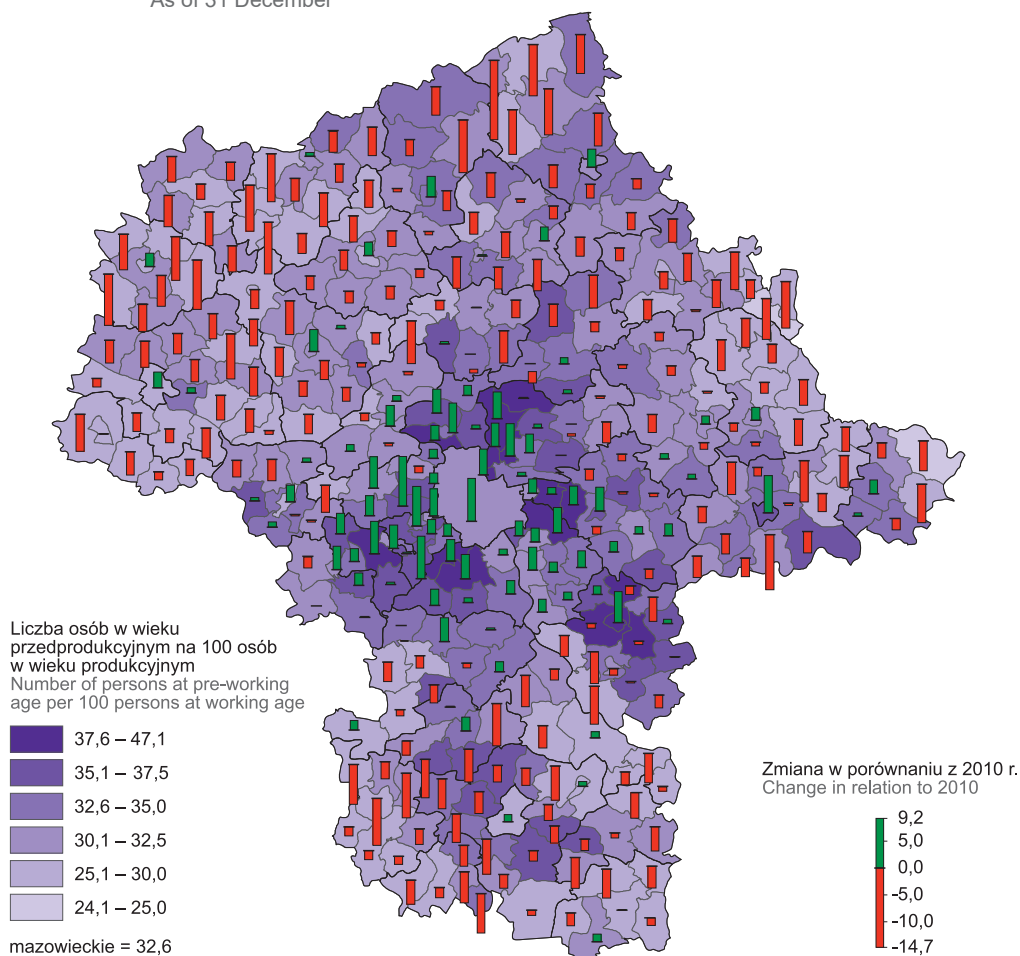

MAPA 2 (11). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (11). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019**

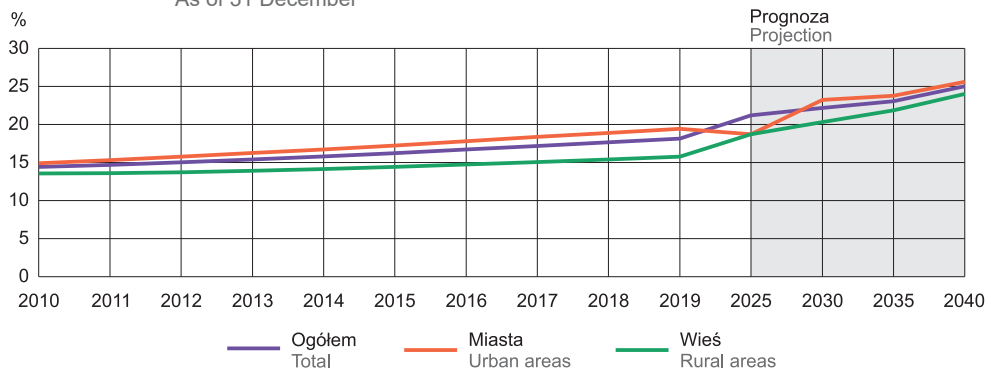
As of 31 December

WYKRES 3 (13). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13). **OLD AGE RATE^a**

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of population at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

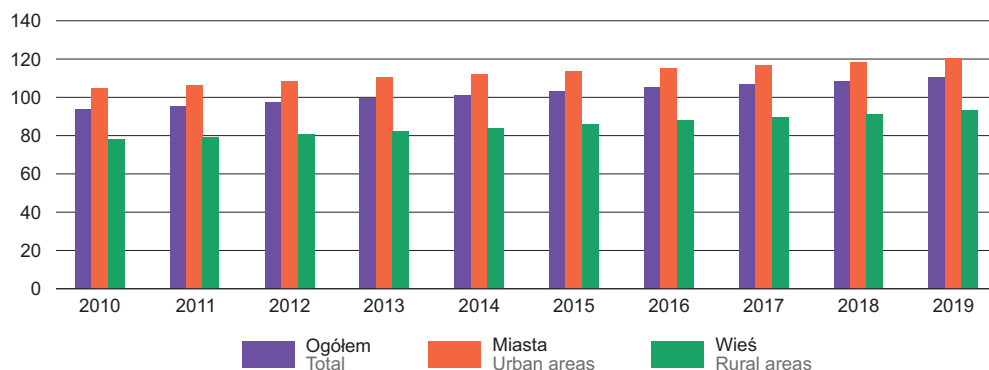
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	85	3380942	64,2
TOTAL	2015	86	3438225	64,3
	2018	87	3479928	64,4
	2019	88	3495722	64,5
Poniżej 2000 Below 2000		6	10018	0,2
2000– 4999		23	82676	1,5
5000– 9999		12	90331	1,7
10000– 19999		22	348763	6,4
20000– 49999		18	596037	11,0
50000– 99999		4	246443	4,5
100000–199999		1	119425	2,2
200000 i więcej and more		2	2002029	36,9

TABL. 4 (19). **GINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 grudnia
GINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	279	1886130	35,8
TOTAL	2015	279	1910889	35,7
	2018	279	1923484	35,6
	2019	279	1927446	35,5
Poniżej 2000 Below 2000		5	7860	0,1
2000–4999		101	390021	7,2
5000–6999		70	406054	7,5
7000–9999		55	449834	8,3
10000 i więcej and more		48	673677	12,4

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas

WYKRES 4 (14). **INDEKS STAROŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (14). **AGEING INDEX^a**
As of 31 December

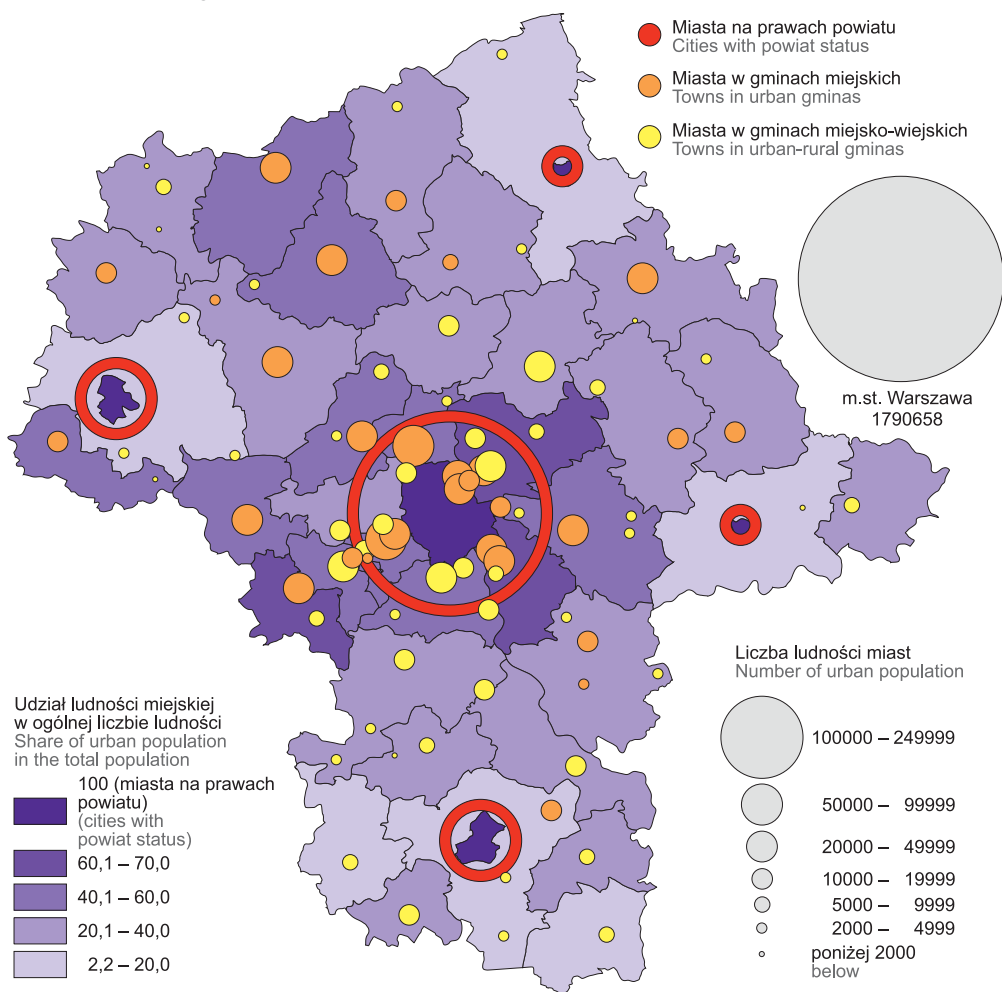
^a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
^a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (12). **WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (12). **URBANIZATION RATE IN 2019**

As of 31 December

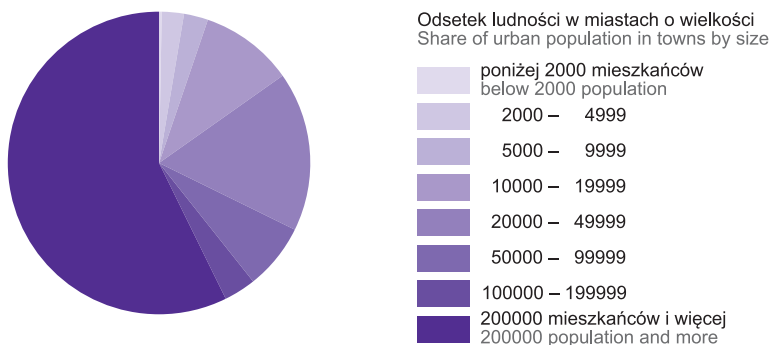

WYKRES 5 (15). **LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (15). **URBAN POPULATION IN 2019**

As of 31 December

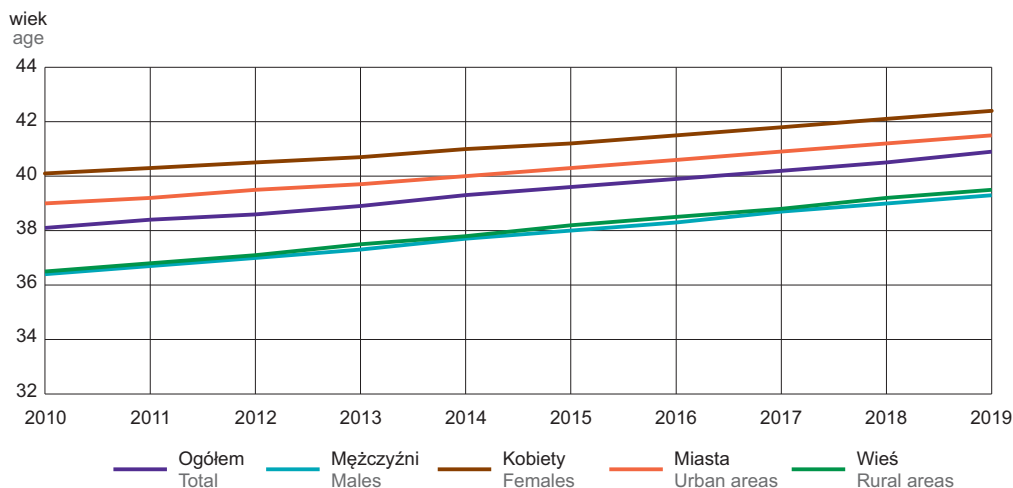

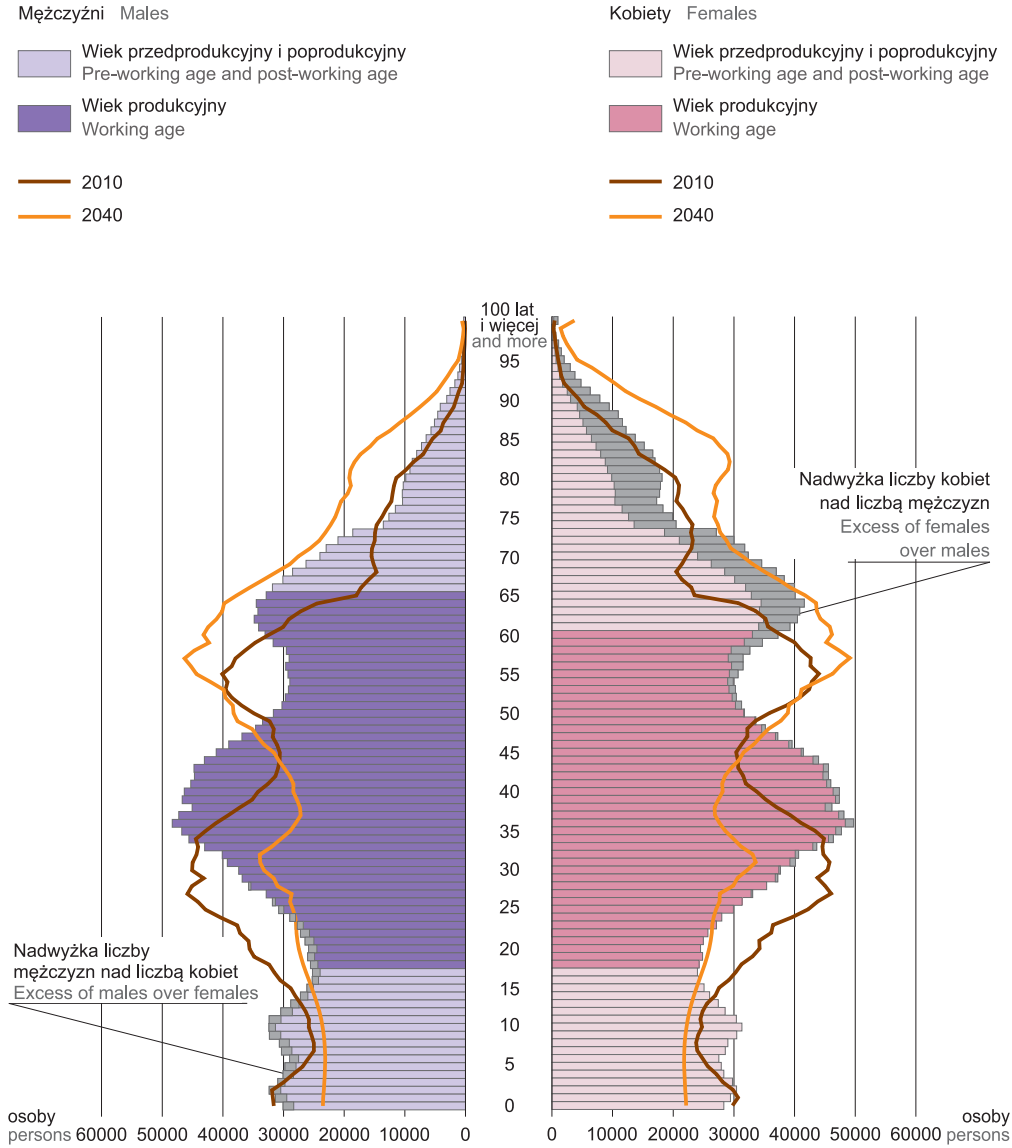
TABL. 5 (20). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				ogółem grand total	mężczyźni males	z liczby ogółem of grand total number			
						miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	5267072	5349114	5403412	5423168	2595023	3495722	1634028	1927446	960995
0– 2 lata	185566	169019	181988	182007	93773	119723	61715	62284	32058
3– 6	217082	243352	230885	233328	119775	151357	77874	81971	41901
7–12	299199	330479	363800	366899	188520	228243	117309	138656	71211
13–15	164017	149635	153587	160654	82162	96774	49417	63880	32745
16–18	185135	154671	150015	148431	75982	86596	44008	61835	31974
19–24	435052	364835	326348	317753	162594	174486	88823	143267	73771
25–29	441968	379930	345099	335003	168040	194888	95598	140115	72442
30–34	448277	461364	429310	413842	205341	276070	133094	137772	72247
35–39	391623	457126	470948	473247	234161	324362	157110	148885	77051
40–44	318291	393081	441249	452582	224081	304347	147554	148235	76527
45–49	316957	315336	353577	372049	185017	238737	116414	133312	68603
50–54	389857	310227	301378	303302	149766	185113	89162	118189	60604
55–59	398064	375484	323296	310209	149183	191150	87833	119059	61350
60–64	316086	376397	377809	370143	170717	244219	107196	125924	63521
65–69	190993	292015	328905	339387	149559	234437	99200	104950	50359
70–74	190037	171354	223815	241782	100108	169316	68390	72466	31718
75–79	169090	161577	147501	146373	55274	100684	37476	45689	17798
80 lat i więcej and more	209778	243232	253902	256177	80970	175220	55855	80957	25115

WYKRES 6 (16). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) ŁUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 6 (16). **MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION**
As of 31 December

WYKRES 7 (17). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

TABL. 6 (21). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

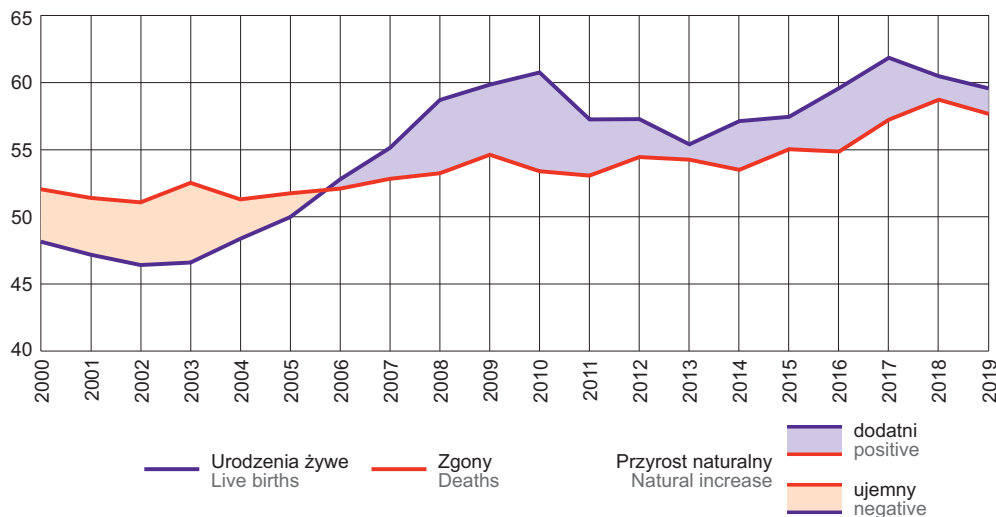
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2010	60756	53389	274	7367
TOTAL	2015	57456	55030	221	2426
	2018	60485	58725	205	1760
	2019	59577	57668	189	1909
Miasta	2010	38989	32968	159	6021
Urban areas	2015	37525	34689	143	2836
	2018	39811	37593	124	2218
	2019	39199	36813	118	2386
Wieś	2010	21767	20421	115	1346
Rural areas	2015	19931	20341	78	-410
	2018	20674	21132	81	-458
	2019	20378	20855	71	-477
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2010	11,6	10,2	4,5	1,4
TOTAL	2015	10,8	10,3	3,8	0,5
	2018	11,2	10,9	3,4	0,3
	2019	11,0	10,7	3,2	0,4
Miasta	2010	11,6	9,8	4,1	1,8
Urban areas	2015	10,9	10,1	3,8	0,8
	2018	11,5	10,8	3,1	0,6
	2019	11,2	10,6	3,0	0,7
Wieś	2010	11,6	10,9	5,3	0,7
Rural areas	2015	10,4	10,7	3,9	-0,2
	2018	10,8	11,0	3,9	-0,2
	2019	10,6	10,8	3,5	-0,2

a W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

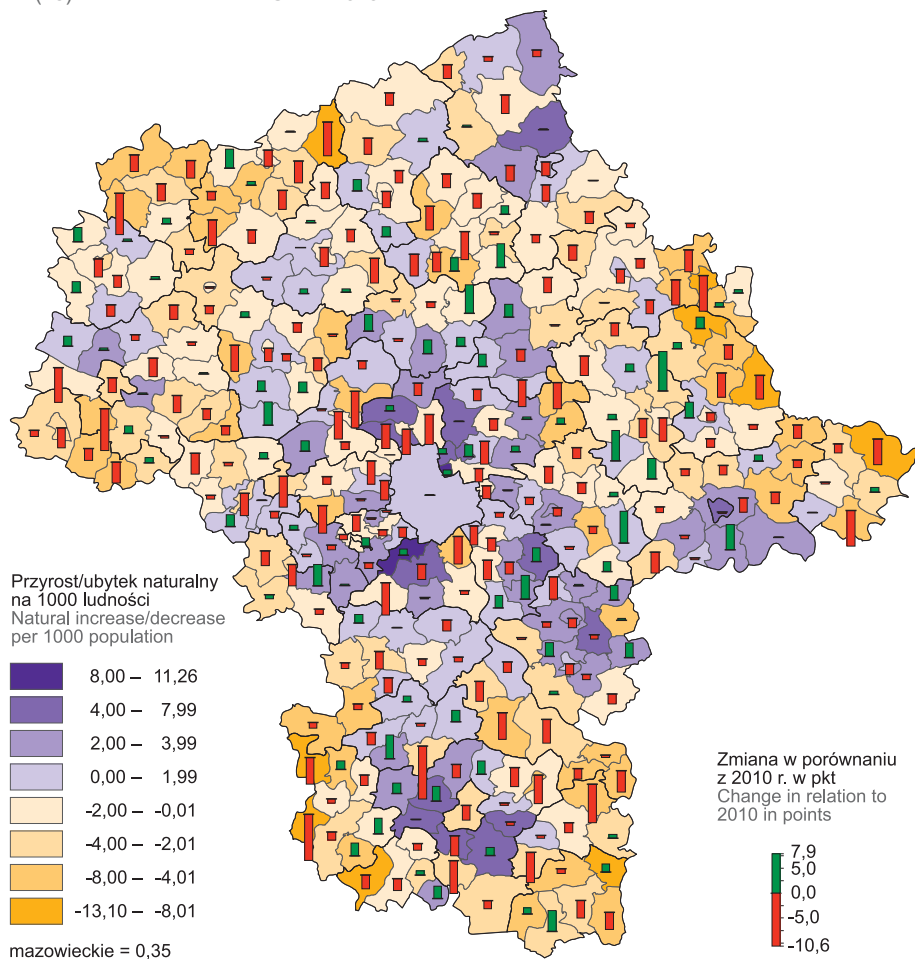
a In case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

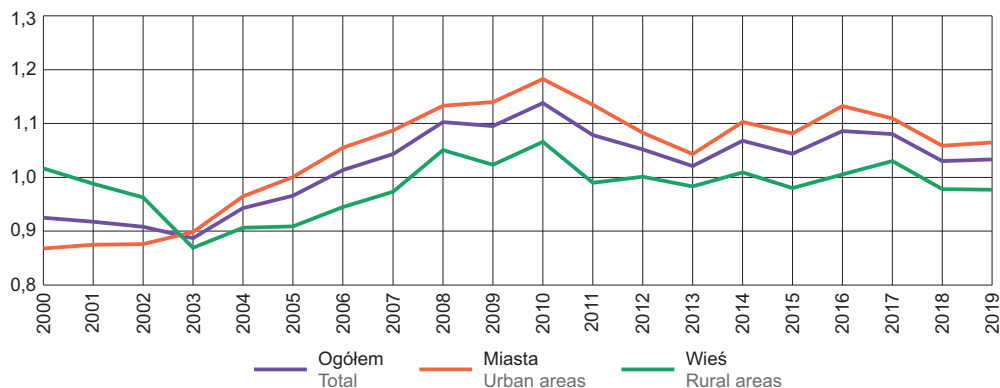
tys.
thousands

MAPA 4 (13). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.**
MAP 4 (13). **VITAL STATISTICS IN 2019**

WYKRES 9 (19). **WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^a**
CHART 9 (19). **DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a**

^a Stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów.
^a Ratio of the number of the live births to the number of deaths.

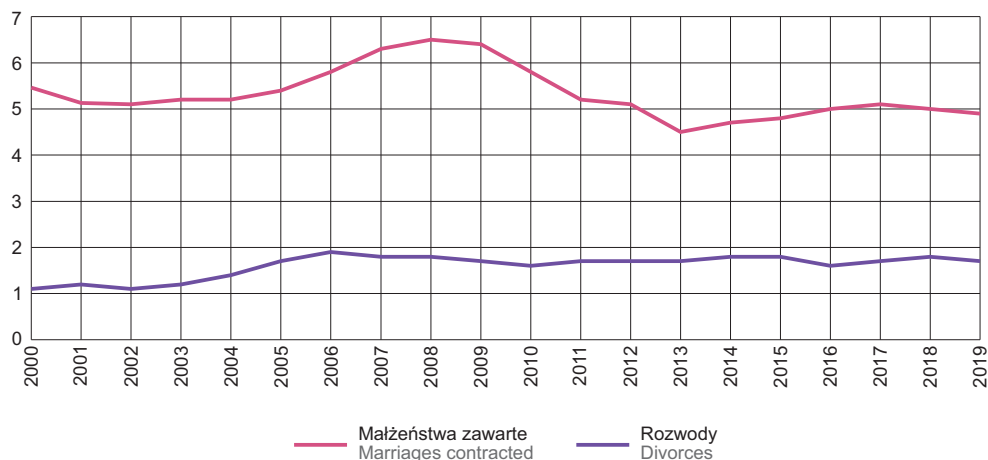
TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM TOTAL	2010	30488	21252	16110	5693	8314	24,3	6,7	5064	311
	2015	25808	16786	12132	4449	9859	21,3	8,0	2846	207
	2018	27220	17385	15975	5966	9489	25,3	7,6	661	145
	2019	26270	16010	16055	5906	9181	25,1	7,4	-593	114
Miasta Urban areas	2010	19152	12334	9764	3654	6754	25,7	8,6	1290	214
	2015	16085	9476	6953	2751	7661	22,1	9,7	1060	162
	2018	17525	10152	10015	3967	7537	27,5	9,6	-1245	106
	2019	17086	9380	10017	3831	7008	26,7	9,0	-1282	81
Wieś Rural areas	2010	11336	8918	6346	2039	1560	22,0	3,4	3774	97
	2015	9723	7310	5179	1698	2198	20,0	4,8	1786	45
	2018	9695	7233	5960	1999	1952	21,6	4,3	1906	39
	2019	9184	6630	6038	2075	2173	22,4	4,7	689	33

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 10 (20). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 10 (20). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2010	60756	30433	21928	5821	1583	559	432
TOTAL	2015	57456	27121	21698	5895	1389	426	312
	2018 ^b	60485	.	.	.	.	.	.
	2019	59577	26626	21449	8520	2134	561	283
19 lat i mniej Under 20 years		921	823	91	6	—	—	—
20–24		5818	4025	1403	310	66	11	2
25–29		17842	10282	5801	1417	272	60	10
30–34		21318	7961	8995	3425	702	158	77
35–39		11288	2964	4472	2745	775	220	110
40–44		2281	529	662	601	303	107	79
45 lat i więcej and more		109	42	25	16	16	5	5

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

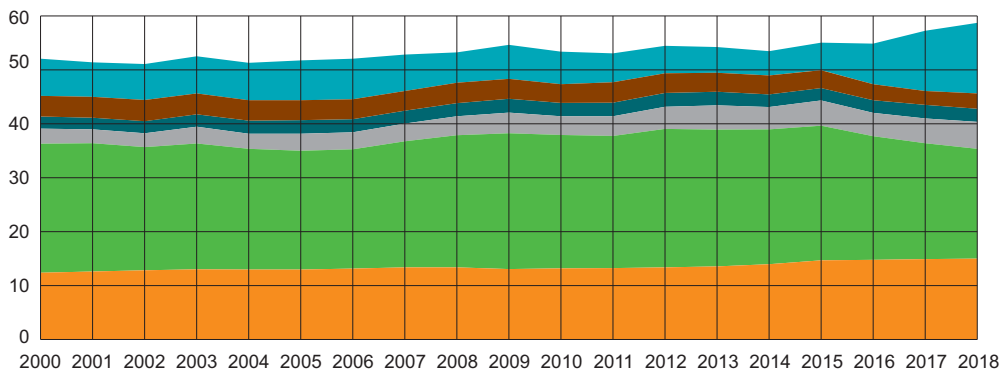
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	47,0	44,6	47,2	46,5	47,2	45,1
15–19	12,5	10,3	8,3	7,5	6,9	8,4
20–24	49,4	44,7	45,0	43,9	41,2	47,2
25–29	100,2	93,3	105,3	105,3	104,7	106,2
30–34	86,0	88,4	99,4	100,4	103,9	92,5
35–39	37,5	38,5	45,7	47,3	49,1	43,3
40–44	7,4	8,6	9,7	10,1	10,5	9,2
45–49 lat	0,3	0,4	0,6	0,6	0,7	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,453	1,409	1,564	1,570	1,575	1,533
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,689	0,683	0,759	0,760	0,761	0,745
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,138	1,044	1,030	1,033	1,065	0,977

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	53389	27823	25566	32968	16666	16302	20421	11157	9264
TOTAL	2015	55030	28062	26968	34689	17244	17445	20341	10818	9523
	2018	58725	29930	28795	37593	18679	18914	21132	11251	9881
	2019	57668	29388	28280	36813	18095	18718	20855	11293	9562
0 lat		189	91	98	118	58	60	71	33	38
1– 4 lata		34	21	13	20	13	7	14	8	6
5– 9		26	16	10	17	11	6	9	5	4
10–14		26	13	13	17	7	10	9	6	3
15–19		92	64	28	44	28	16	48	36	12
20–24		158	125	33	91	68	23	67	57	10
25–29		251	202	49	143	106	37	108	96	12
30–34		408	334	74	238	186	52	170	148	22
35–39		638	502	136	372	288	84	266	214	52
40–44		854	640	214	505	366	139	349	274	75
45–49		1143	812	331	667	450	217	476	362	114
50–54		1601	1175	426	914	651	263	687	524	163
55–59		2776	1996	780	1569	1043	526	1207	953	254
60–64		4901	3297	1604	3066	1973	1093	1835	1324	511
65–69		6315	4086	2229	4088	2527	1561	2227	1559	668
70–74		6024	3502	2522	4033	2238	1795	1991	1264	727
75–79		5644	2876	2768	3774	1889	1885	1870	987	883
80–84		8127	3624	4503	5293	2316	2977	2834	1308	1526
85 lat i więcej and more		18461	6012	12449	11844	3877	7967	6617	2135	4482

WYKRES 11 (21). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

Nowotwory
Neoplasms

Choroby układu oddechowego
Diseases of the respiratory
system

Zewnętrzne przyczyny
External causes

Choroby układu krążenia
Diseases of the circulatory
system

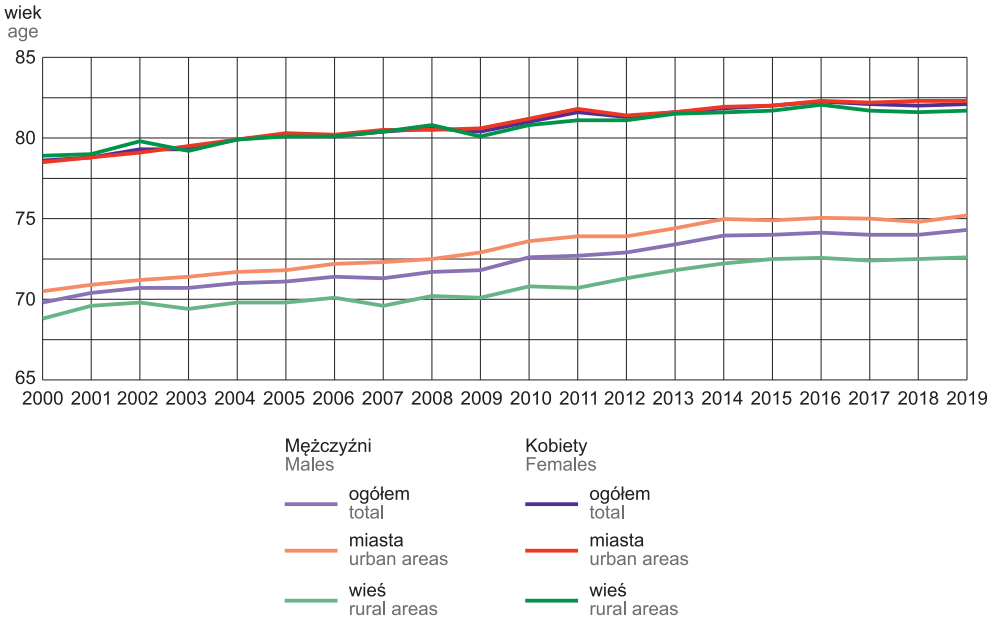
Choroby układu pokarmowego
Diseases of the digestive
system

Pozostałe
Others

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWŁAT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM	2010	274	146	128	159	87	72	115	59	56
TOTAL	2015	221	129	92	143	84	59	78	45	33
	2018	205	116	89	124	70	54	81	46	35
	2019	189	91	98	118	58	60	71	33	38
0–27 dni 0–27 days		148	77	71	91	48	43	57	29	28
0–6		106	54	52	66	33	33	40	21	19
w tym 0 of which 0		59	28	31	34	13	21	25	15	10
7–13		26	13	13	17	9	8	9	4	5
14–20		9	5	4	4	3	1	5	2	3
21–27		7	5	2	4	3	1	3	2	1
28–29 dni 28–29 days		–	–	–	–	–	–	–	–	–
1 miesiąc 1 month		15	7	8	8	5	3	7	2	5
2		4	1	3	2	1	1	2	–	2
3		5	1	4	4	1	3	1	–	1
4		2	1	1	2	1	1	–	–	–
5		2	–	2	1	–	1	1	–	1
6		5	3	2	3	1	2	2	2	–
7		1	–	1	1	–	1	–	–	–
8		2	–	2	2	–	2	–	–	–
9		1	–	1	–	–	–	1	–	1
10		2	1	1	2	1	1	–	–	–
11 miesięcy 11 months		2	–	2	2	–	2	–	–	–

WYKRES 12 (22). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
CHART 12 (22). **LIFE EXPECTANCY**

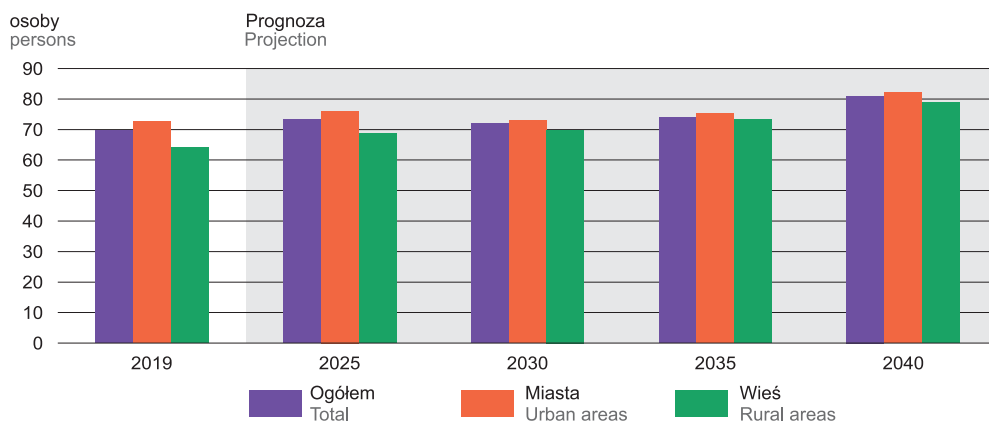
TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	5416,0	5418,3	5400,9	5374,7	5347,6	5318,7	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	990,8	916,0	869,5	836,8	829,9	834,7	Pre-working age
mężczyźni	509,7	471,6	447,8	431,0	427,4	429,9	males
kobiety	481,1	444,4	421,7	405,8	402,5	404,8	females
Miasta	616,6	564,8	532,7	514,2	516,7	527,4	Urban areas
mężczyźni	316,6	290,0	273,6	264,1	265,4	270,9	males
kobiety	300,0	274,8	259,1	250,1	251,3	256,5	females
Wieś	374,2	351,2	336,8	322,6	313,2	307,3	Rural areas
mężczyźni	193,1	181,6	174,2	166,9	162,0	159,0	males
kobiety	181,1	169,6	162,6	155,7	151,2	148,3	females
W wieku produkcyjnym	3123,3	3147,7	3095,5	2969,3	2788,9	2621,0	Working age
mężczyźni	1621,2	1636,9	1631,9	1589,6	1510,0	1416,7	males
kobiety	1502,1	1510,8	1463,6	1379,7	1278,8	1204,3	females
Miasta	1966,3	1989,6	1957,7	1869,2	1741,4	1628,7	Urban areas
mężczyźni	996,2	1010,5	1009,9	981,4	925,5	861,7	males
kobiety	970,1	979,1	947,9	887,8	815,9	767,1	females
Wieś	1157,0	1158,1	1137,8	1100,1	1047,5	992,3	Rural areas
mężczyźni	625,0	626,4	622,0	608,2	584,6	555,0	males
kobiety	532,0	531,7	515,8	491,9	462,9	437,2	females
W wieku poprodukcyjnym	1301,9	1354,6	1435,9	1568,6	1728,7	1863,0	Post-working age
mężczyźni	461,7	486,3	508,4	558,5	635,2	720,5	males
kobiety	840,2	868,3	927,5	1010,0	1093,6	1142,5	females
Miasta	880,4	897,0	938,6	1022,2	1128,2	1213,0	Urban areas
mężczyźni	304,0	311,5	320,0	350,7	402,2	459,2	males
kobiety	576,4	585,4	618,6	671,5	726,0	753,7	females
Wieś	421,5	457,6	497,3	546,3	600,6	650,1	Rural areas
mężczyźni	157,7	174,8	188,4	207,8	233,0	261,3	males
kobiety	263,8	282,8	308,9	338,5	367,6	388,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	73,4	72,1	74,5	81,0	91,7	102,9	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	59,9	58,5	58,6	62,2	70,4	81,2	Males
Kobiety	88,0	86,9	92,2	102,6	117,0	128,5	Females

WYKRES 13 (23). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan na 31 grudnia

CHART 13 (23). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

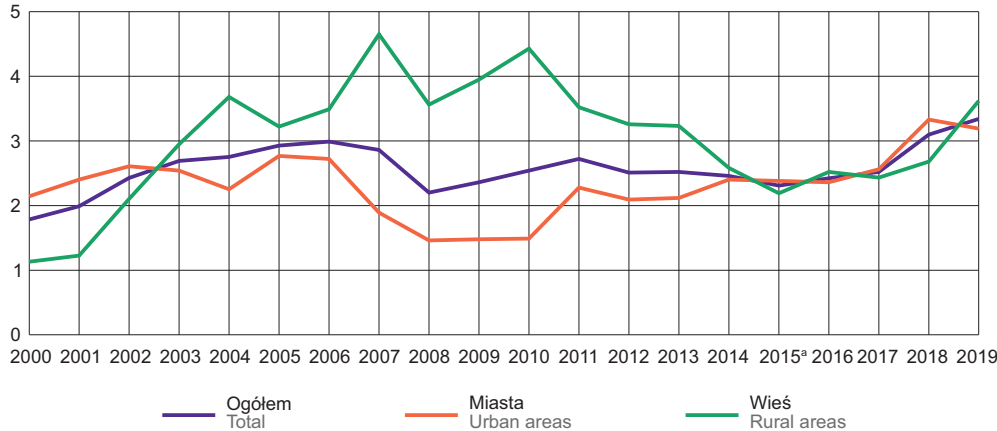
TABL. 13 (28). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE UDROŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odpiływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	70897	46292	23323	1282	57520	30595	26333	592	13377
TOTAL	2015	64442	39952	23169	1321	52090	28399	22337	1354	12352
	2018	76449	46961	27033	2455	59747	33383	25925	439	16702
	2019	81280	50180	28386	2714	63196	34989	27800	407	18084
Miasta	2010	42885	26913	14919	1053	37845	18690	18640	515	5040
Urban areas	2015	40722	24162	15500	1060	32548	16140	15267	1141	8174
	2018	48824	28493	18338	1993	37261	19012	17891	358	11563
	2019	51079	29820	19102	2157	39961	20176	19470	315	11118
Wieś	2010	28012	19379	8404	229	19675	11905	7693	77	8337
Rural areas	2015	23720	15790	7669	261	19542	12259	7070	213	4178
	2018	27625	18468	8695	462	22486	14371	8034	81	5139
	2019	30201	20360	9284	557	23235	14813	8330	92	6966
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	13,5	8,8	4,4	0,2	10,9	5,8	5,0	0,1	2,5
TOTAL	2015	12,1	7,5	4,3	0,2	9,8	5,3	4,2	0,3	2,3
	2018	14,2	8,7	5,0	0,5	11,1	6,2	4,8	0,1	3,1
	2019	15,0	9,3	5,2	0,5	11,7	6,5	5,1	0,1	3,3
Miasta	2010	12,7	8,0	4,4	0,3	11,2	5,5	5,5	0,2	1,5
Urban areas	2015	11,9	7,0	4,5	0,3	9,5	4,7	4,4	0,3	2,4
	2018	14,1	8,2	5,3	0,6	10,7	5,5	5,2	0,1	3,3
	2019	14,6	8,6	5,5	0,6	11,5	5,8	5,6	0,1	3,2
Wieś	2010	14,9	10,3	4,5	0,1	10,5	6,3	4,1	0,0	4,4
Rural areas	2015	12,4	8,3	4,0	0,1	10,2	6,4	3,7	0,1	2,2
	2018	14,4	9,6	4,5	0,2	11,7	7,5	4,2	0,0	2,7
	2019	15,7	10,6	4,8	0,3	12,1	7,7	4,3	0,0	3,6

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

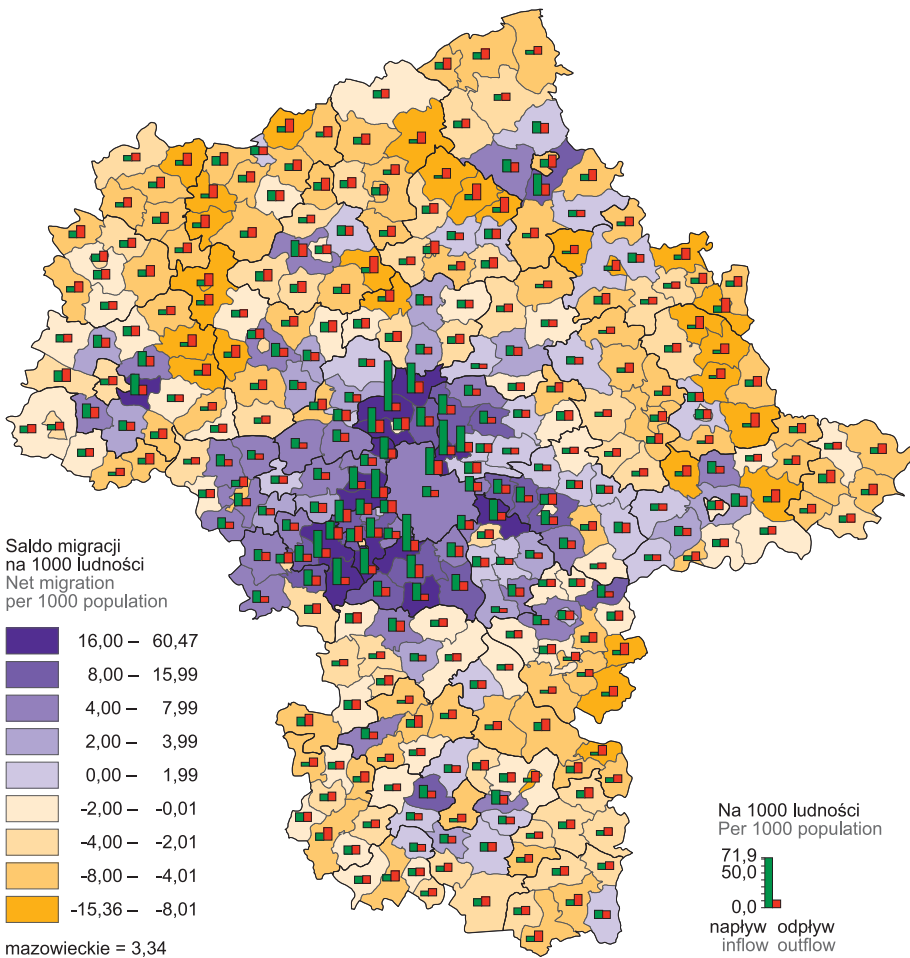
a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on inter-national migration for 2014 were used.

WYKRES 14 (24). SALDO MIGRACJI UDROŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 UDROŚCI
CHART 14 (24). NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
PER 1000 POPULATION

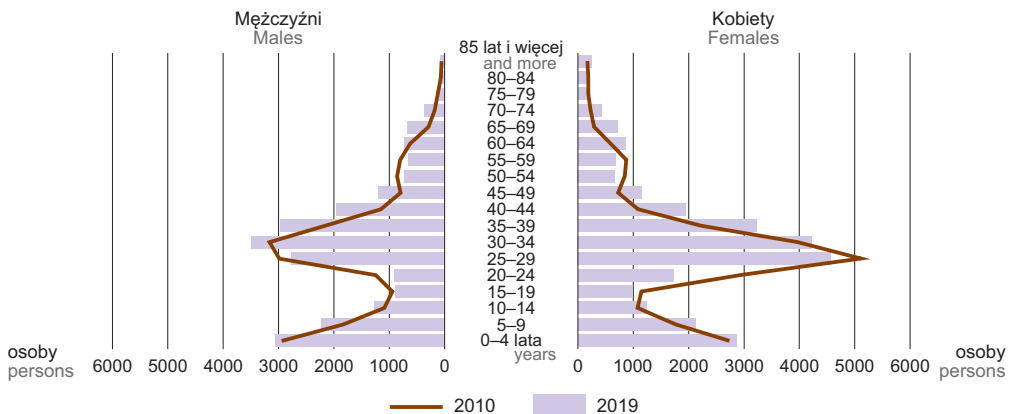

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used

MAPA 5 (14). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2019 R.**
 MAP 5 (14). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2019**

WYKRES 15 (25). **MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
 CHART 15 (25). **INTERVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	1282	684	598	592	265	327	690	419	271
TOTAL	2014	1321	703	618	1354	679	675	-33	24	-57
	2018	2455	1308	1147	439	223	216	2016	1085	931
	2019	2714	1413	1301	407	207	200	2307	1206	1101
0– 4 lata		379	184	195	12	6	6	367	178	189
5– 9		191	97	94	24	11	13	167	86	81
10–14		105	52	53	11	5	6	94	47	47
15–19		84	45	39	12	9	3	72	36	36
20–24		112	57	55	22	10	12	90	47	43
25–29		269	114	155	69	36	33	200	78	122
30–34		400	211	189	83	41	42	317	170	147
35–39		321	203	118	66	33	33	255	170	85
40–44		246	130	116	44	23	21	202	107	95
45–49		182	97	85	16	8	8	166	89	77
50–54		124	72	52	20	11	9	104	61	43
55–59		98	46	52	6	1	5	92	45	47
60–64		73	34	39	8	4	4	65	30	35
65 lat i więcej and more		130	71	59	14	9	5	116	62	54

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	5240483	5323267	5380311	5401434	TOTAL
mężczyźni	2509660	2547821	2575720	2586079	males
kobiety	2730823	2775446	2804591	2815355	females
Miasta	3360625	3420575	3465252	3482010	Urban areas
w tym mężczyźni	1572247	1598625	1620492	1628787	of which males
Wieś	1879858	1902692	1915059	1919424	Rural areas
w tym mężczyźni	937413	949196	955228	957292	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (31). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	936	959	956	949	3377	3650	3604	3527	4210103
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP ^d	17	16 ^e	16	16	15	16 ^e	17	17	13581
Kościół Katolicki Mariawitów w RP ^f	9	8	6	6	5	5	5	5	850
Kościół Polskokatolicki w RP ^d	4	4	4	4	7	6	4	4	796
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	1	2	2	2	4	6	6	6	460
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^g	69	73	73	71	174	197	205	205	183000
Protestanckie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^d	.	6	6	21	.	8	8	22	3970
Kościół Chrystusowy w RP ^h	6 ⁱ	8	9	11	33 ⁱ	118	121	121	2550
Kościół Zielonoświątkowy w RP	7	13	18	18	31	37	44	42	2433
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	15	14	14	14	13	10	12	10	1601
Kościół Ewangelicko-Reformowany ^d	3	2	2	2	2	3	3	3	1110
Kościół Chrześcijań Baptystów w RP ^d	9	10	10	10	7	35	8	10	848
Kościół Boży w Chrystusie	9	9	10	10	26	24	27	20	640
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP ^d	3	5	3	3	3	4	3	3	409
Kościół Boży w Polsce	3	4 ⁱ	10	11	3	16 ⁱ	29	35	365
Kościół Chrześcijań Wiary Ewangelicznej	7	10	10	10	7	7	12	12	360
Kościół Wolnych Chrześcijań	4	4	5	5	10	12	12	12	348
Kościół Ewangelicznych Chrześcijań	5	5 ^e	5	5	9	9 ^e	9	9	275
Nowoapostolski Kościół w Polsce	4	4	4	4	1	1	2	3	245
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce ^k	184	137	138	141	–	–	–	–	12772
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego w RP	1	1	1	1	8	7	8	7	71
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	3	3 ^e	3	3	15	14 ^e	14	14	65
Islamskie: Muslim:									
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt ^l	1	1 ^e	1	1	1	1 ^e	1	1	2707
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	.	3	3	3	.	102	111	123	858
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^m	2	2	2	2	23	15	9	10	545
Inne: Others:									
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	1	2 ^e	1	1	40	31 ^e	11	10	548
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża ⁿ	1	1	1	1	–	–	–	–	129
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1	1	1	–	9	10	5	9	120
Karaimski Związek Religijny	1	1	1	1	–	–	–	–	90
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris	1	3	3	3	5	9	6	6	60

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: plockiej, radomskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej; wierni - ochrzczeni. d Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Eklezjalnej. e 2014 r. f Jednostki kościelne – łącznie z placówkami niższymi niż parafie. g Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej. h Do 2010 r. – Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. i 2011 r. k, l Liczba wiernych oznacza: k – liczbę głosicieli, l – w latach 2010 i 2015 – liczbę współpracowników i aktywistów działających na rzecz społeczności szyckiej; w latach 2018 i 2019 – szacowaną liczbę szytów. m Do 2011 r. – Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang w Polsce. n Dane dotyczą Centrum Warszawa.

a Important in the voivodeship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern dioceses: plocka, radomska, warszawska, warszawsko-praska; data on the number of adherents concern baptized persons. d Church associated in the Polish Ecumenical Council e 2014. f Church units – including units below the parish level. g Data concern warszawsko-bielska diocese. h Until 2010 – Wspólnota Kościołów Chrystusowych in RP. i 2011 k, l Number of adherents represents: k – the number of proclaimers, l – in 2010 and 2015 – the number of co-workers and activists working for the Shiite Community; in 2017 and 2018 – estimated number of Shiites. m Until 2011 – Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang w Polsce. n Data concern Centrum Warszawa.

Dział V. Rynek pracy Chapter V. Labour market

Aktywność ekonomiczna ludności Economic activity of the population

TABL. 1 (32). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
– NA PODSTAWIE BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– ON THE LFS BASIS

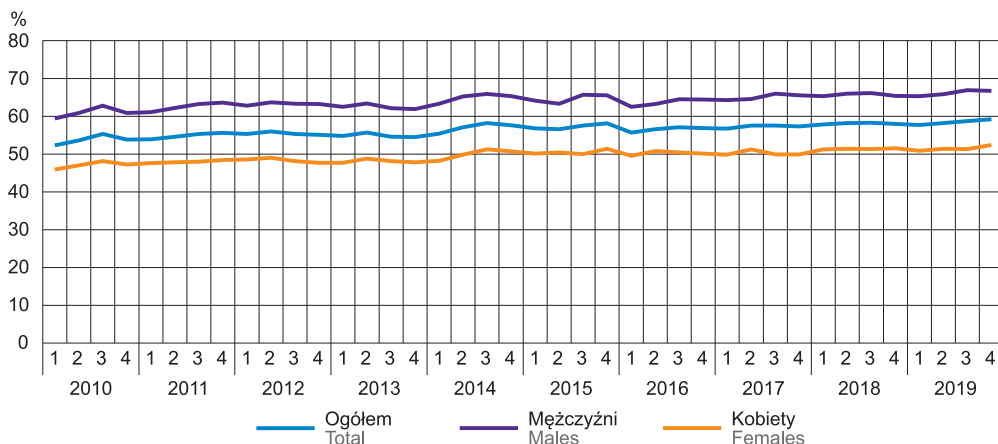
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
					1	2	3	4	
LUDNOŚĆ w tys.	4331	4774	4343	4345	4342	4343	4346	4349	POPULATION in thousands
Mężczyźni	2065	2287	2048	2048	2047	2047	2048	2050	Men
Kobiety	2265	2487	2295	2297	2295	2296	2297	2299	Women
Aktywni zawodowo	2514	2922	2622	2619	2616	2595	2620	2644	Economically active persons
mężczyźni	1366	1584	1405	1400	1393	1391	1408	1409	men
kobiety	1149	1338	1218	1218	1223	1204	1212	1235	women
Pracujący	2327	2734	2523	2538	2506	2526	2549	2573	Employed persons
mężczyźni	1261	1478	1345	1356	1337	1347	1370	1367	men
kobiety	1066	1255	1178	1183	1169	1179	1179	1205	women
Bezrobotni ^a	187	188	99	80	110	69	71	72	Unemployed persons ^a
mężczyźni	105	105	60	45	56	44	38	42	men
kobiety	82	83	39	35	54	25	33	30	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	58,0	61,2	60,4	60,3	60,2	59,8	60,3	60,8	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	66,2	69,3	68,6	68,4	68,1	68,0	68,8	68,7	Men
Kobiety	50,7	53,8	53,1	53,0	53,3	52,4	52,8	53,7	Women
Bierni zawodowo	1816	1852	1721	1726	1726	1748	1725	1705	Economically inactive persons
Mężczyźni	700	703	643	648	654	656	640	641	Men
Kobiety	1117	1149	1078	1079	1073	1092	1085	1065	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	7,4	6,4	3,8	3,1	4,2	2,7	2,7	2,7	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	7,7	6,6	4,3	3,2	4,0	3,2	2,7	3,0	Men
Kobiety	7,1	6,2	3,2	2,9	4,4	2,1	2,7	2,4	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). **WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG KWARTAŁÓW**

CHART 1 (26). **EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 AND OVER BY QUARTERS**

Pracujący
 Employment

 TABL. 2 (33). **PRACUJĄCY^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	2225564	2406734	2658695	2703204	1307941
sektor publiczny public sector	521079	514079	532771	541179	355067
sektor prywatny private sector	1704485	1892655	2125924	2162025	952874
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	300781	303161	302088	302066	138544
Przemysł Industry	316656	319609	357115	360779	122085
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	275221	280776	316828	318928	111401
Budownictwo Construction	128598	132272	154713	159801	23341
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	385560	412559	456506	458801	226905
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	132507	147628	170886	175473	42597
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	42700	45270	55023	57079	33390
Informacja i komunikacja Information and communication	89796	99954	116154	119664	43063
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	101375	117087	122906	123180	70870
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	46445	49153	58091	55866	30646
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	141507	180445	207771	214404	116552
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	77443	90202	111145	118209	54204
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	118323	122556	125907	128397	83666
Edukacja Education	160589	181333	195466	200433	155019
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	111624	124301	135480	137666	109550
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	28172	27767	30728	31682	17999
Pozostała działalność usługowa Other service activities	43488	53437	58716	59704	39510

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	2149972	2212526	2428232	2467224	2138515	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	16846	17996	18093	18228	6024	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	357787	381367	410135	407400	373418	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	302628	319520	350489	356420	324893	of which manufacturing
Budownictwo	123110	115355	125554	127328	89173	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	384495	386880	428753	433531	344791	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	287383	266731	286969	299490	276966	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	42024	40694	46603	48855	36631	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	111477	115992	130321	128222	114256	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	119509	117190	136156	139398	133686	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	33095	33026	36263	35563	26381	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	124052	146791	168025	176370	138138	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	105520	130766	153826	151928	140266	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	136288	132174	141009	144326	142450	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	153528	165448	177313	183891	179620	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	99698	102441	106907	109288	100660	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	27952	26366	27806	29133	27203	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	27208	33310	34500	34271	8852	Other service activities

a Bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad.

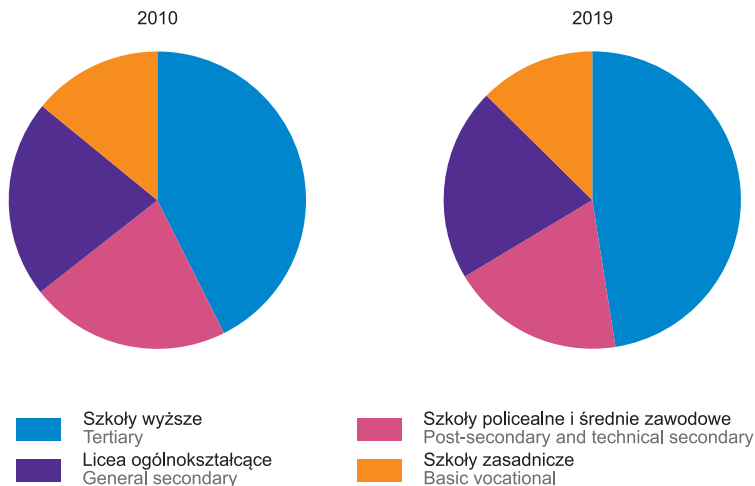
TABL. 4 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2010	368523	166435	20,3	362781	163105	19,9
TOTAL	2015	427199	190734	23,1	389583	169882	21,0
	2018	571499	266481	28,1	513515	234964	25,1
	2019	568586	269383	27,4	513558	234833	24,6
sektor publiczny public sector		91390	56563	13,3	81927	49164	11,8
sektor prywatny private sector		477196	212820	34,2	431631	185669	30,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		1343	504	26,2	1114	357	21,8
Przemysł Industry		81212	28357	21,8	70889	24206	18,9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		74039	26454	22,8	64978	22634	19,9
Budownictwo Construction		28515	4729	31,5	26775	3533	29,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		97124	50074	29,0	86141	44169	25,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		58312	18870	21,4	51820	14486	18,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		15292	9005	46,4	14054	8448	42,7
Informacja i komunikacja Information and communication		28285	12507	24,8	24987	10739	21,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		31186	18887	24,5	30322	18286	23,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		5881	3399	22,7	5103	2838	19,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		37233	21065	27,6	30949	17151	22,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		113727	49831	84,7	110551	46749	82,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		21704	14057	14,4	18377	11442	12,1
Edukacja Education		23140	18952	14,5	19697	15523	12,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		16933	14030	18,0	15114	12337	15,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		6155	3538	24,6	4697	2696	18,6
Pozostałe sekcje Other sections		2544	1578	27,5	2968	1873	32,1

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (27). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**

CHART 2 (27). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a**

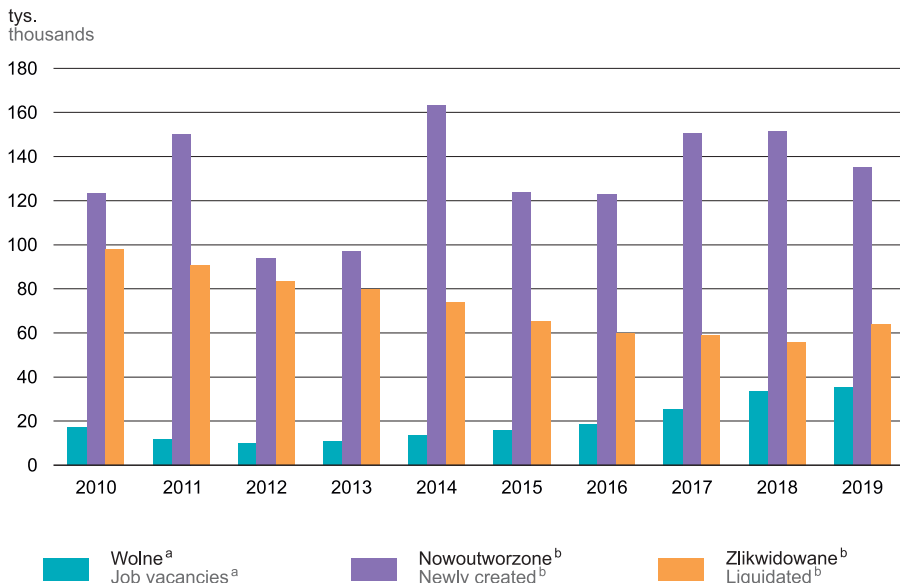

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (28). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWOUTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**

CHART 3 (28). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

^a Stan w dniu 31 grudnia. ^b W ciągu roku.

^a As of 31 December. ^b During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 5 (36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	238341	216527	136545	123208	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	115079	104684	71105	63524	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	53274	38674	21042	18262	previously not employed
absolwenci ^a	12621	8466	4356	3980	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	69256	72563	44970	40151	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10764	12526	6188	5719	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	116806	127214	75032	64735	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	39143	29518	22138	21106	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	28501	24963	21904	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	8934	9576	6667	6371	disabled persons

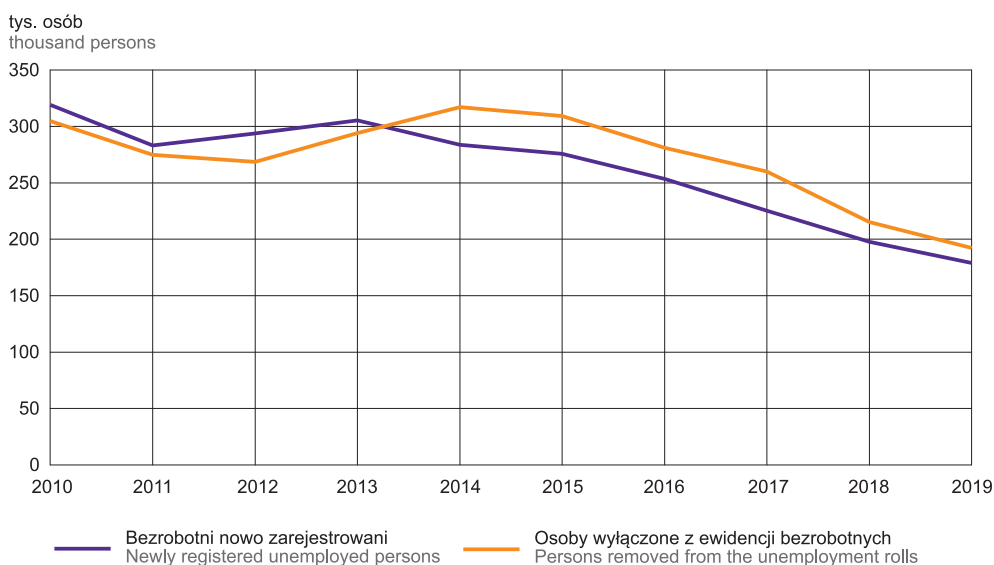
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

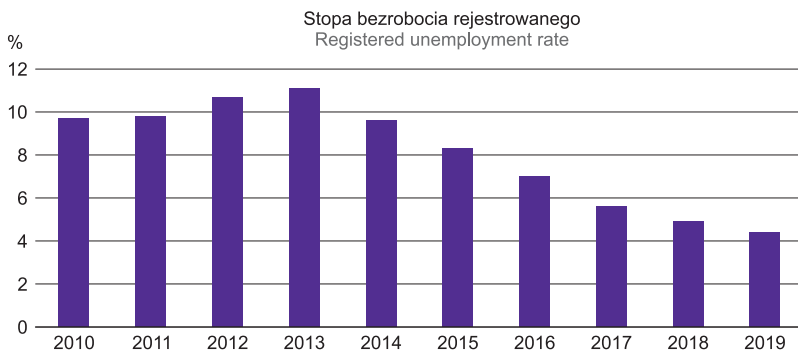
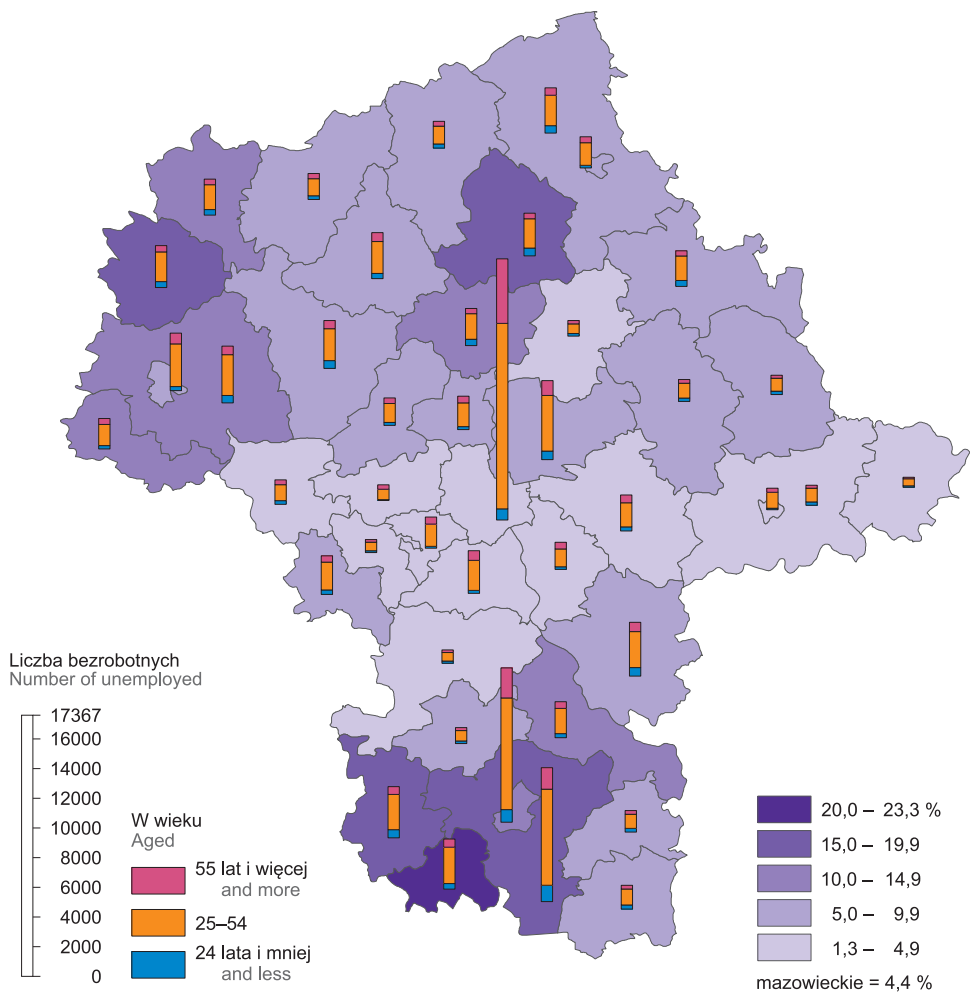
a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

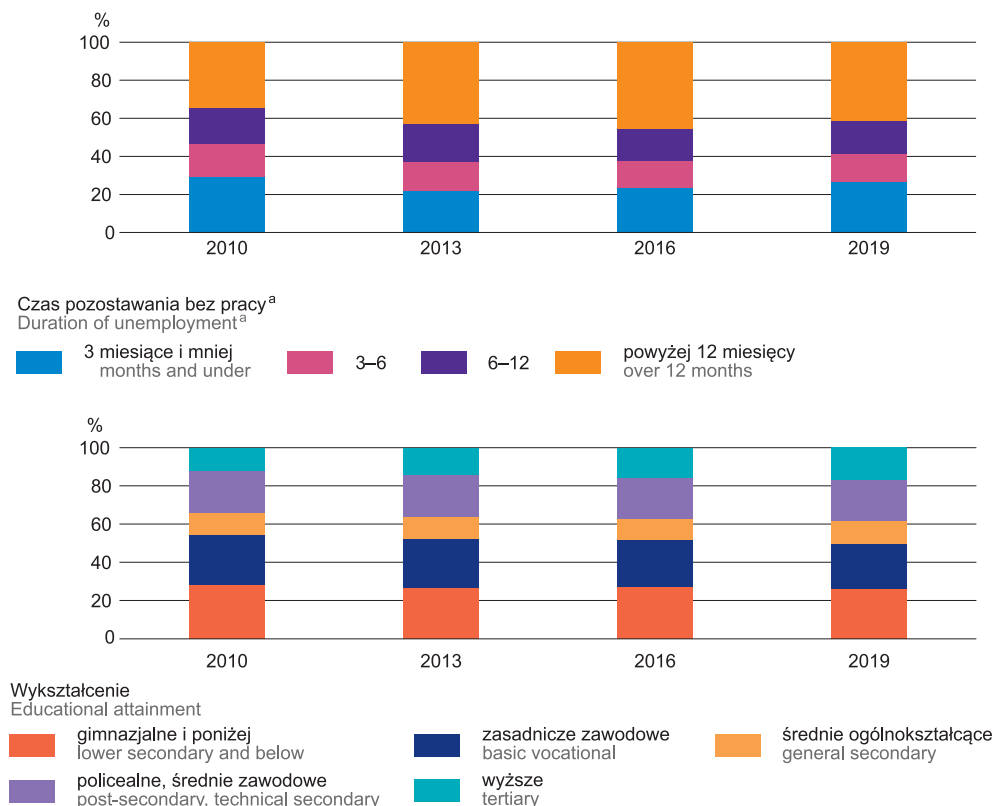
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (29). **NAPŁYW I ODPIŁYW BEZROBOTNYCH**
CHART 4 (29). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED**

MAPA 1 (15). **STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.**
 MAP 1 (15). **REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2019**

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA
CHART 5 (30). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4941	5843	4399	4087	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	3049	3291	2463	2455	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	7432	3877	3220	2144	Undertook employment in public works
w tym kobiety	3470	1866	1799	1163	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	44349	30382	16182	12413	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	26233	18073	9899	7573	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	4114	4810	2807	2116	Started a social useful works
w tym kobiety	2450	2901	1675	1185	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	101854	158325	213918	170503	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	110	42	25	27	Unemployed for 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

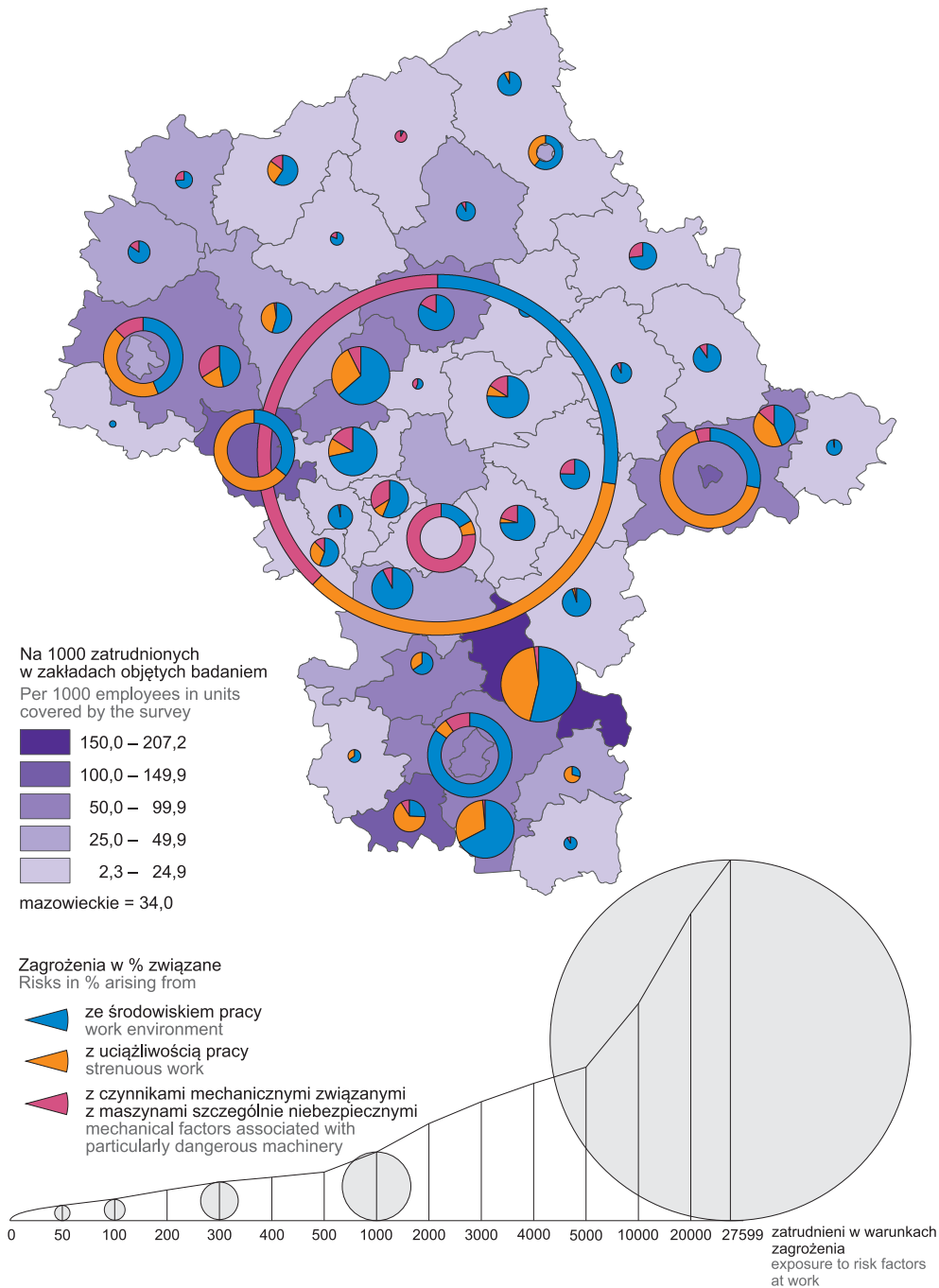
a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

MAPA 2 (16). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.**
 MAP 2 (16). **EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019**

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM	2010	12019	97	96	11826	180	3857	6945	TOTAL
	2015	10410	34	52	10324	195	4051	5616	
	2018	10154	29	58	10067	286	4157	5105	
	2019	10789	30	35	10724	113	4673	5837	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		32	–	–	32	–	13	19	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2638	2	13	2623	9	1010	1600	Industry
górnictwo i wydobywanie		31	–	–	31	–	8	23	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		2203	2	13	2188	8	823	1354	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		98	–	–	98	–	42	56	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		306	–	–	306	1	137	167	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo		749	14	3	732	2	225	501	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1689	3	4	1682	18	795	839	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		1153	6	7	1140	12	472	658	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		237	–	–	237	1	142	92	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		128	–	–	128	2	61	63	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		209	1	–	208	5	101	101	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		71	–	–	71	–	29	42	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		381	1	–	380	5	191	179	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1090	–	5	1085	18	540	510	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		533	2	–	531	8	266	247	Public administration and defen- ce; compulsory social security
Edukacja		527	–	1	526	4	219	298	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1174	–	1	1173	26	532	598	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		126	1	–	125	3	55	61	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		52	–	1	51	–	22	29	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

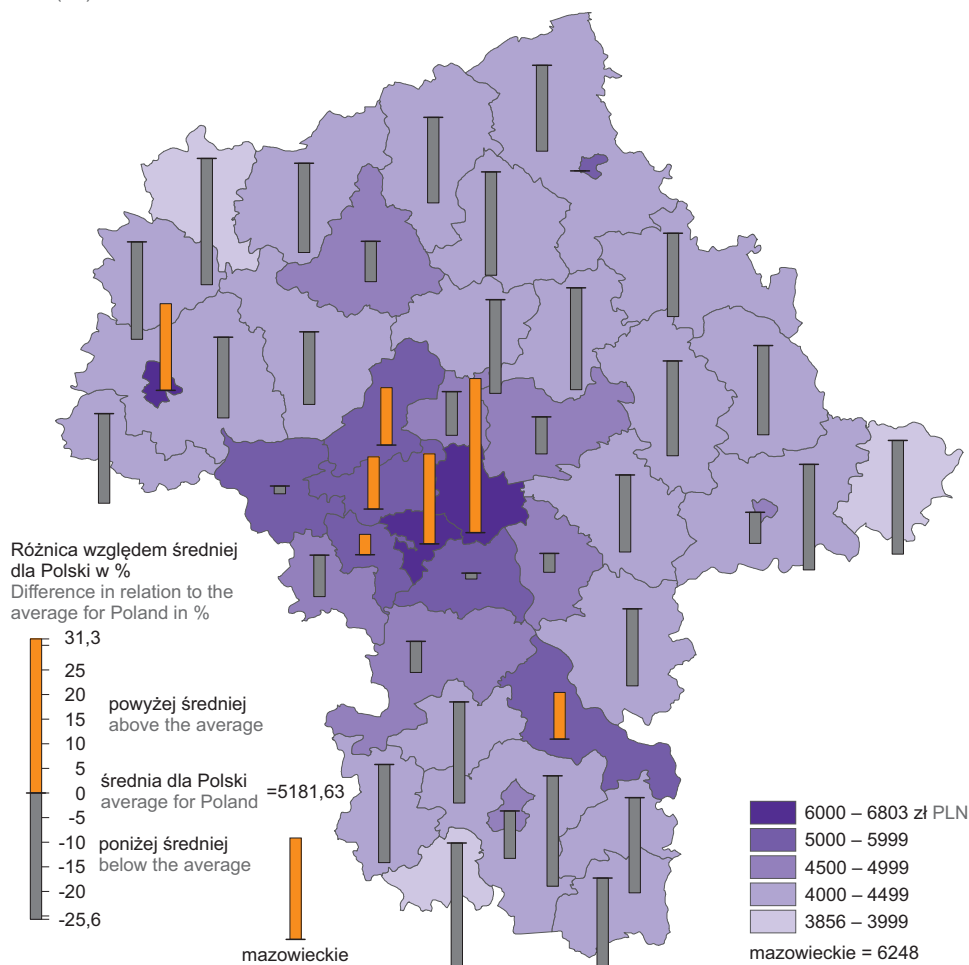
Wages and salaries

TABL. 1 (39). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
w zł in PLN						
OGÓŁEM	4031,95	4801,53	5601,44	5942,59	6248,47	TOTAL
sektor publiczny	4141,38	4946,70	5673,70	6032,38	6032,38	public sector
sektor prywatny	3975,58	4739,53	5571,98	5906,88	6352,94	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3594,46	4331,31	4910,03	5159,36	5422,76	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3706,08	4505,21	5203,58	5534,59	5724,72	Industry
w tym przetwórstwo prze- mysłowe	3541,56	4261,09	4953,12	5332,00	5520,32	of which manufacturing
Budownictwo	3850,49	4392,39	5064,03	5339,82	6144,68	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3602,90	4448,13	5338,75	5728,43	6237,42	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa	3435,19	4095,61	4690,23	4933,98	5086,80	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2488,31	2986,23	3565,56	3799,74	4124,50	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	6382,31	7553,71	8792,29	9072,19	9455,98	Information and communication
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	6719,47	7972,94	9023,55	9341,59	9531,02	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4245,88	5060,64	5967,64	6330,26	7142,50	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5327,36	6092,55	7186,21	7635,83	8513,18	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2446,57	3197,73	3809,91	4158,45	4191,66	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4991,85	5616,70	6413,66	6821,75	6821,75	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3566,04	4266,70	4671,92	5070,39	5105,51	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3538,33	3940,49	4833,47	5267,11	5416,60	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3596,12	4149,58	4988,19	5222,15	5356,16	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2646,15	3874,28	4650,63	4743,81	5296,36	Other service activities

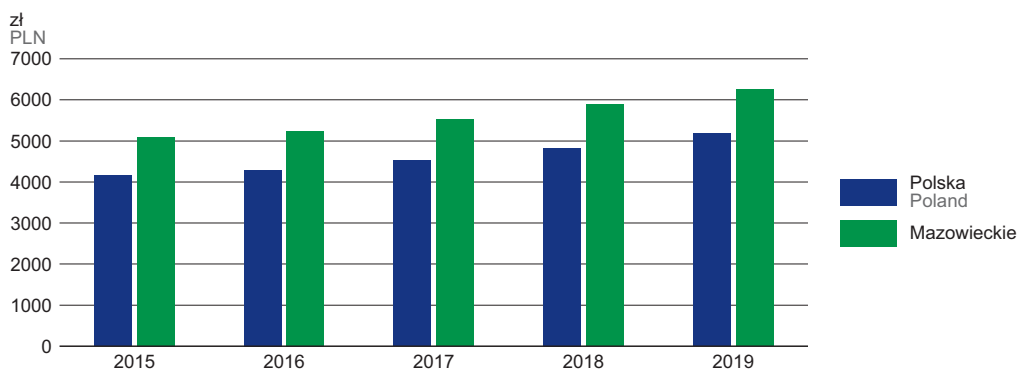

MAPA 1 (17). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.**
 MAP 1 (17). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019**

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
 a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 1 (31). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
 CHART 1 (31). **AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a**

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
 a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Świadczenia społeczne

Social benefits

TABL. 2 (40). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1174508	1122391	1174667	1189113	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	966945	939381	996994	1017071	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	701285	694932	775241	801484	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	122389	101725	82051	76730	disability pensions
renty rodzinne	143271	142724	139702	138857	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	207563	183010	177673	172042	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (41). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	21281,2	25589,8	29344,2	31289,1	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	19001,4	23076,8	26789,4	28678,7	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1637,58	2047,16	2239,18	2349,78	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	14778,7	18165,0	21886,1	23636,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1756,14	2178,27	2352,61	2457,61	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1759,6	1843,3	1622,3	1601,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1198,08	1510,07	1647,64	1739,21	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	2463,1	3068,4	3281,0	3440,5	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1432,69	1791,60	1957,15	2064,79	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	2279,8	2513,0	2554,8	2610,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	915,29	1144,30	1198,27	1264,42	Average monthly retirement and other pension in PLN

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadkułączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 181.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 181.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (42). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”**
CHILD-RAISING BENEFIT "FAMILY 500+"

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	377,6	363,1	368,7 ^a	average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	551,4	529,4	534,5 ^b 954,7	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczeń w tys. zł	3356263,0	3244434,0	4690258,2	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:				Child-raising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	4759	4616	4615	average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	28253,0	27542,1	27587,1	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:				Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	225	205	182	average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	1343,0	1253,2	1084,8	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:				Supplement equal child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	.	.	935 ^c	average monthly number of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczeń w tys. zł	.	.	4080,2 ^c	benefit payments in thousand PLN

a–c Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca; od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b – dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 182, c – od 1 lipca do 31 grudnia.

U w a g a. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 121626 rodzin.

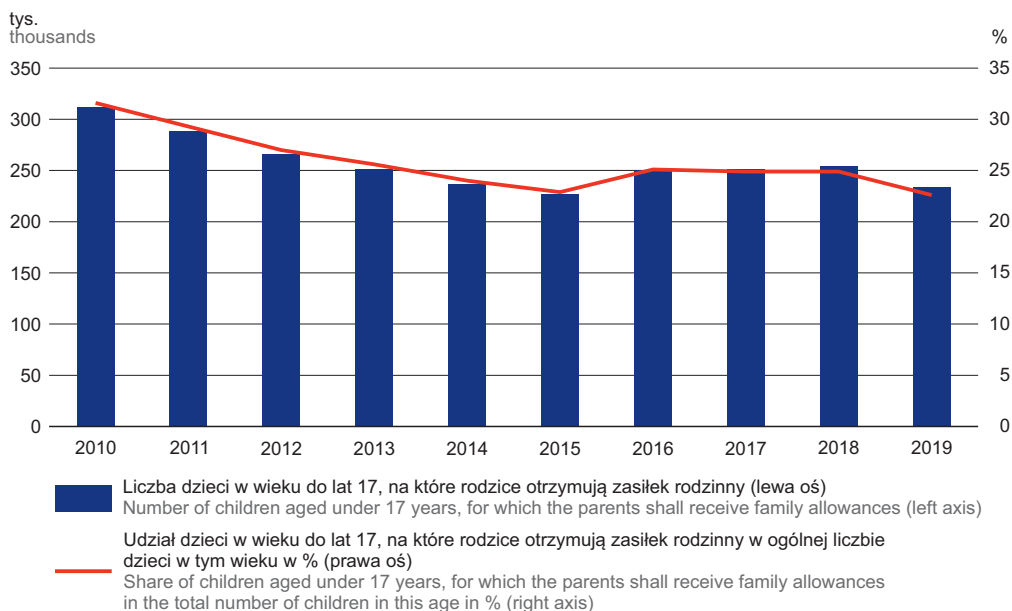
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

a–c Data concern the period: a – from 1 January to 30 June; since 1 July 2019 information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes, item 8 on page 182, c – from 1 July to 31 December.

Note. In 2019, 121626 families had the Large Family Card.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

WYKRES 2 (32). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**
CHART 2 (32). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (43). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	2074,6	2156,4	2240,7	2223,9	2194,5	2174,3	2156,5	TOTAL
Miasta	1452,0	1473,0	1500,5	1505,1	1497,3	1482,9	1470,8	Urban areas
Wieś	622,5	683,4	740,2	718,9	697,1	691,4	685,7	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,58	2,49	2,40	2,41	2,43	2,44	2,45	TOTAL
Miasta	2,36	2,33	2,28	2,26	2,25	2,26	2,27	Urban areas
Wieś	3,09	2,84	2,65	2,73	2,81	2,82	2,83	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 2 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

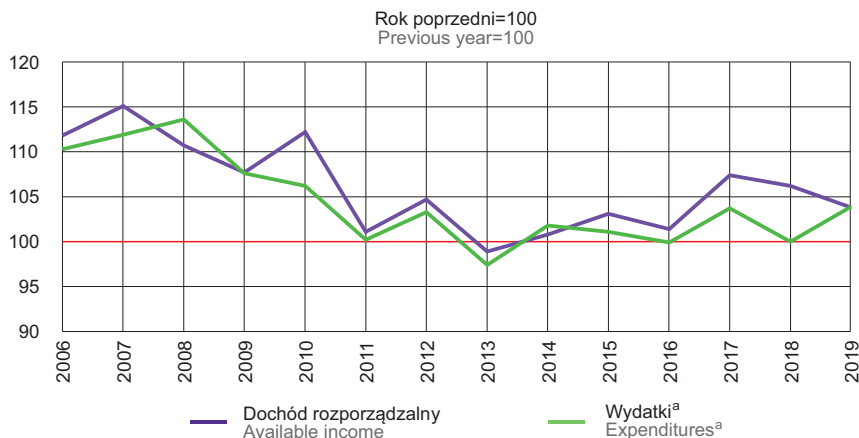
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	5388	5612	5352	5488	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,74	2,65	2,59	2,51	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,20	1,21	1,14	1,11	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,68	0,65	1,08	0,73	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,60	0,56	0,62	0,63	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,79	0,74	0,33	0,61	dependents ^a

a W 2018 r. bez dzieci w wieku 15–18 lat otrzymujących świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”; w 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2018 excluding children aged 15–18 receiving the child-raising benefit "Family 500+"; in 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit "Family 500+”.

WYKRES 1 (33). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBE**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (33). **AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA**
IN HOUSEHOLDS

a łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.
a Including expenditures on life insurance.

TABL. 3 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1614,83	1756,15	2031,59	2108,01	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1550,46	1691,00	1967,62	2043,59	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	958,57	1042,68	1123,30	1149,98	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	68,85	53,46 ^a	98,05 ^b	77,78 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	179,41	201,80	234,20	251,85	from self-employment
ze świadczeń społecznych	333,48	366,08	485,04	538,86	from social benefits

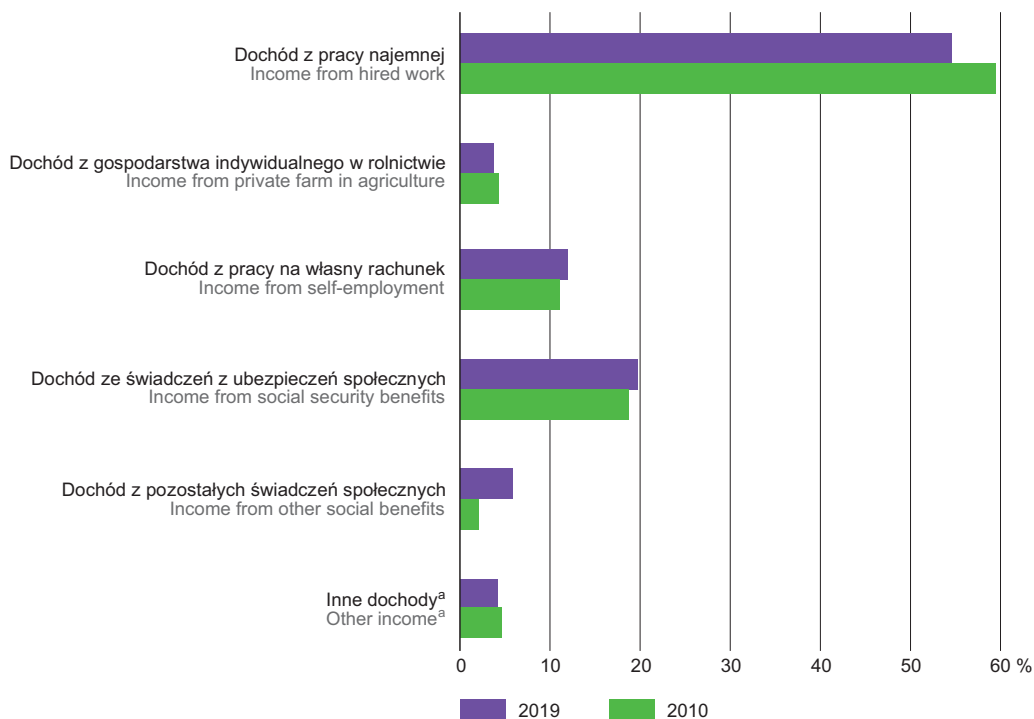
a–c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 12,64%, b – 16,12%, c – 14,28%.

U w a g a. Dla danych za 2010 r. brak informacji o błędzie względnym szacunków.

a–c Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 12.64%, b – 16.12%, c – 14.28%.

Note. For 2010 data, there is no information about relative error of estimates.

WYKRES 2 (34). **STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 2 (34). **STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

a Obejmują: dochód z własności, dochód z wynajmu nieruchomości oraz pozostały dochód.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

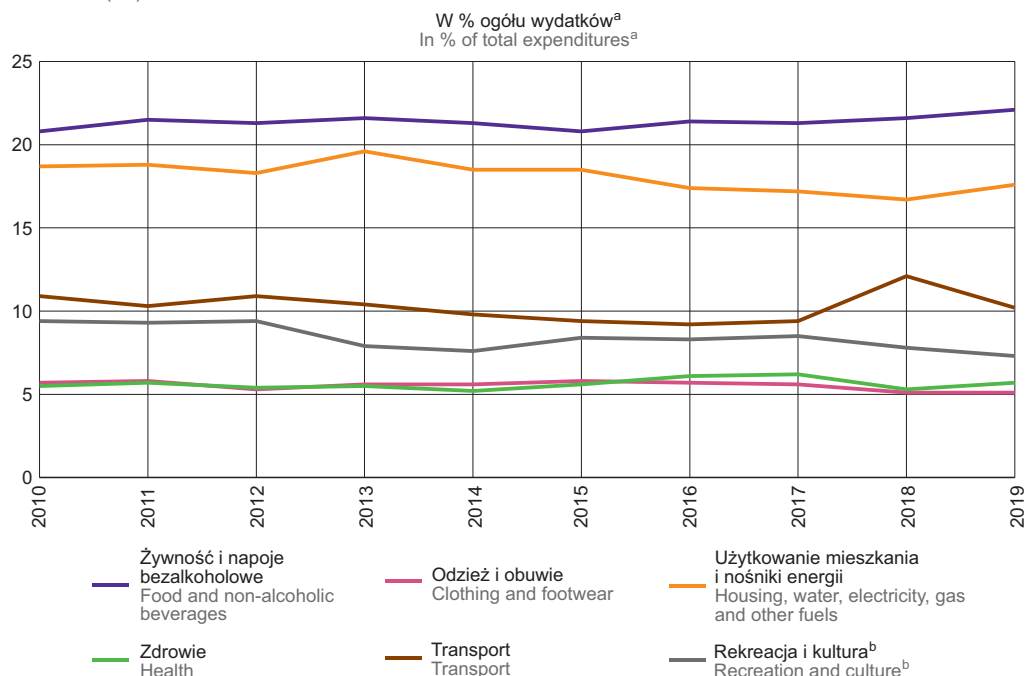
TABL. 4 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1319,81	1370,71	1421,13	1476,26	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	1255,45	1305,55	1357,17	1411,84	of which consumer goods and services
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	275,13	285,26	306,78	326,39	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	35,43	33,52	34,15	35,19	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	75,41	79,25	72,30	74,82	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	246,34	253,84	237,85	259,45	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	71,05	71,75	83,14	85,76	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	72,15	77,28	75,72	84,30	health
w tym wyroby farmaceutyczne	34,12	36,85	40,77	43,80	of which pharmaceutical products
transport	143,67	128,59	171,30	150,21	transport
łączość ^c	55,22	63,86	47,07	59,11	communication ^c
rekreacja i kultura	124,37	115,19	110,82	107,68	recreation and culture
edukacja ^d	22,66	24,55	24,38	27,52	education ^d
restauracje i hotele	40,38	72,17	91,42	92,56	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	82,19	88,64	91,96	98,80	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	41,04	45,91	45,72	49,80	of which personal care

a-d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym.

a-d Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education.

WYKRES 3 (35). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 3 (35). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. b Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Including expenditures on life insurance. b Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

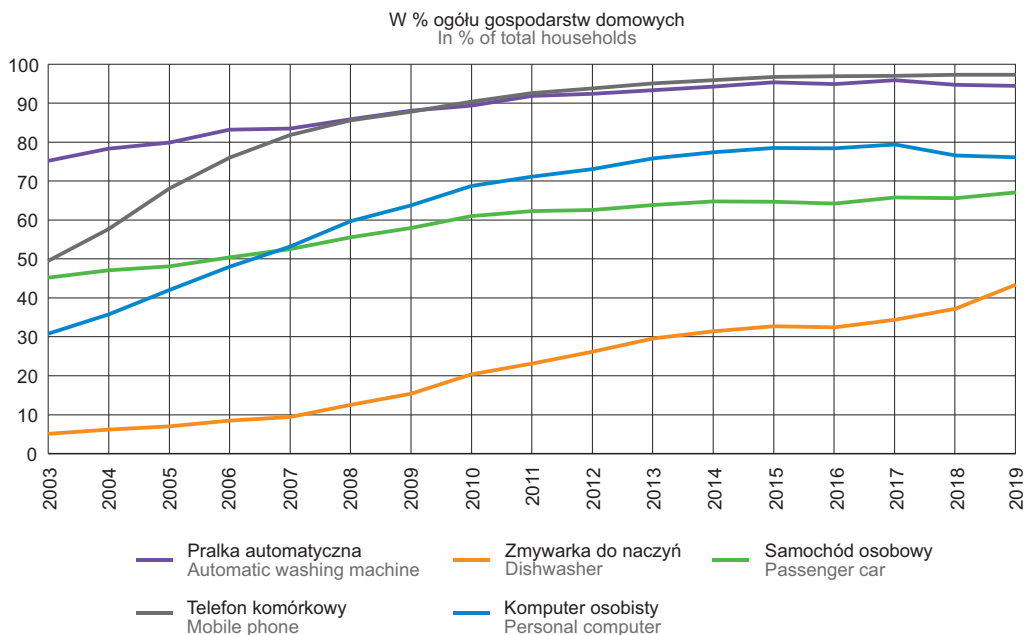
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	89,4	95,4	94,7	94,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	20,4	32,7	37,2	43,4	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	.	14,0	17,9	16,9	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	49,6	58,2	59,0	59,2	Microwave oven
Samochód osobowy	61,0	64,7	65,6	67,1	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	.	6,4	5,6	4,5	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	.	66,3	61,1	61,0	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	90,4	96,7	97,3	97,3	Mobile phone
Smartfon	.	52,1	69,6	72,2	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	.	74,4	67,0	60,6	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	96,9	95,5	94,5	92,6	Television set
Zestaw kina domowego	15,5	14,4	12,0	11,2	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	58,7	66,1	59,6	58,4	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	68,7	78,5	76,6	76,1	Personal computer
Laptop, tablet	.	65,3	67,3	65,7	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	.	77,0	81,6	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	43,6	39,9	37,5	37,5	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	.	25,8	26,1	26,3	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (36). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (36). **HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS**

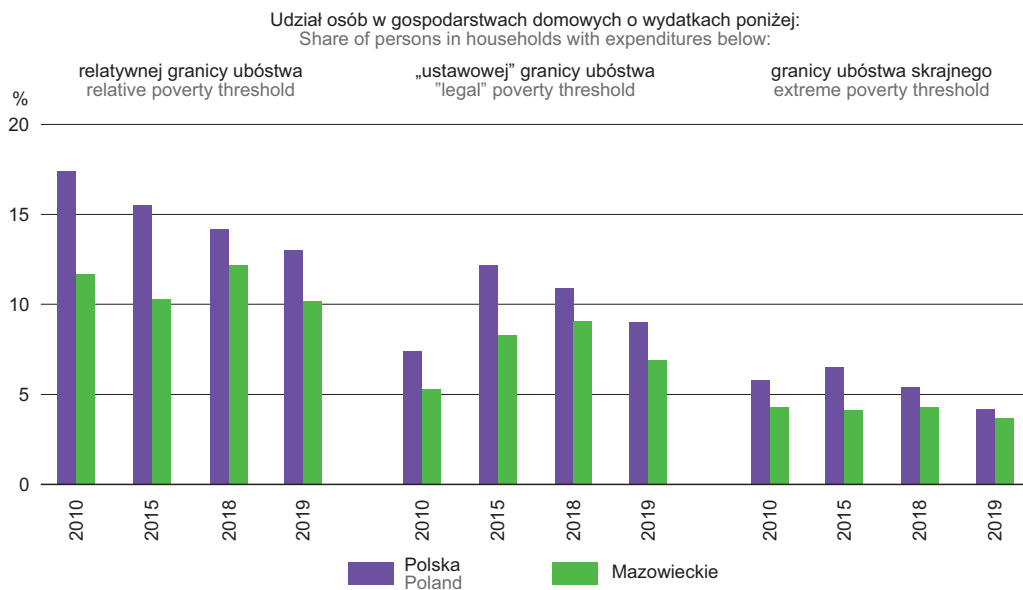
TABL. 6 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,64	5,76	5,43	5,28	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,26	3,37	3,05	2,88	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,41	5,08	4,86	4,73	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	.	2,85	2,70	2,63	raw meat
w tym drób	.	1,35	1,34	1,34	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,39	1,99	1,92	1,88	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,47	0,33	0,28	0,27	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,39	3,00	2,80	2,66	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,62	0,53	0,54	0,57	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	1,09	0,86	0,85	0,88	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	12,08	10,86	10,98	10,71	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,22	1,03	0,93	0,91	Oils and fats in kg
w tym masło	0,24	0,23	0,22	0,23	of which butter
Owoce ^h w kg	3,90	4,01	4,00	4,05	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,78	8,72	7,86	7,68	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,39	3,40	2,71	2,55	of which potatoes
Cukier w kg	1,22	1,03	0,84	0,74	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,26	0,24	0,23	0,22	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,69	5,31	6,26	6,18	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,25	1,13	1,03	1,06	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h Łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g. Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products; since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as “Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (37). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
 CHART 5 (37). **POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS**

Mieszkania. Infrastruktura

Dwellings. Infrastructure

TABL. 7 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

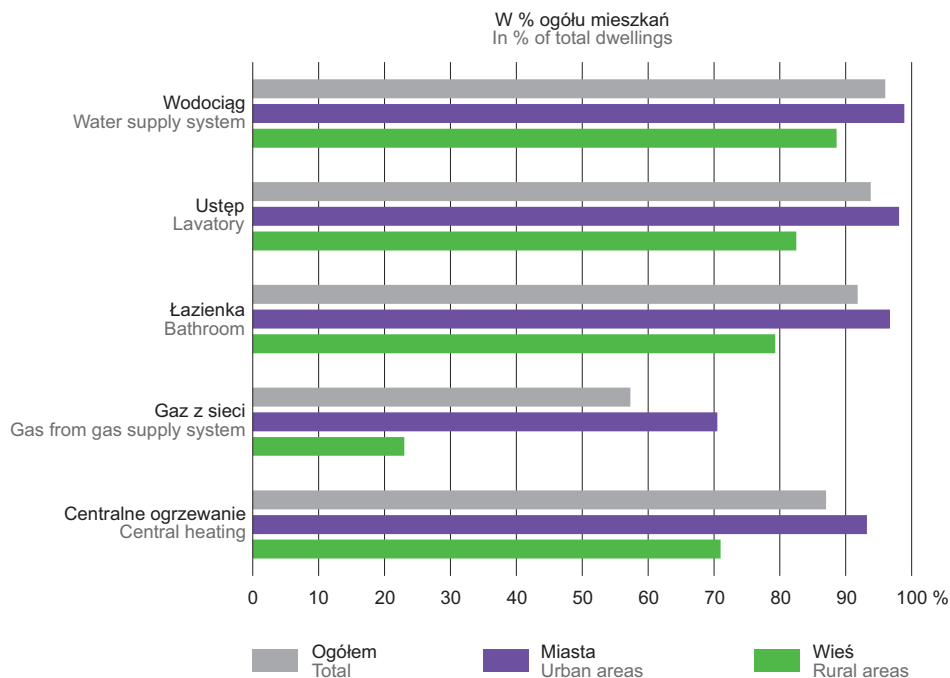
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	2063,0	2193,8	2302,9	2344,4	1693,9	650,6	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	7476,8	7968,1	8340,2	8483,1	5726,6	2756,5	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	145588,8	157733,6	166479,2	169833,1	107973,4	61859,7	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,62	3,63	3,62	3,62	3,38	4,24	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	70,6	71,9	72,3	72,4	63,7	95,1	per dwelling
na 1 osobę	27,6	29,5	30,8	31,3	30,9	32,1	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	2,55	2,44	2,35	2,31	2,06	2,96	per dwelling
1 izbę	0,70	0,67	0,65	0,64	0,61	0,70	per room

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

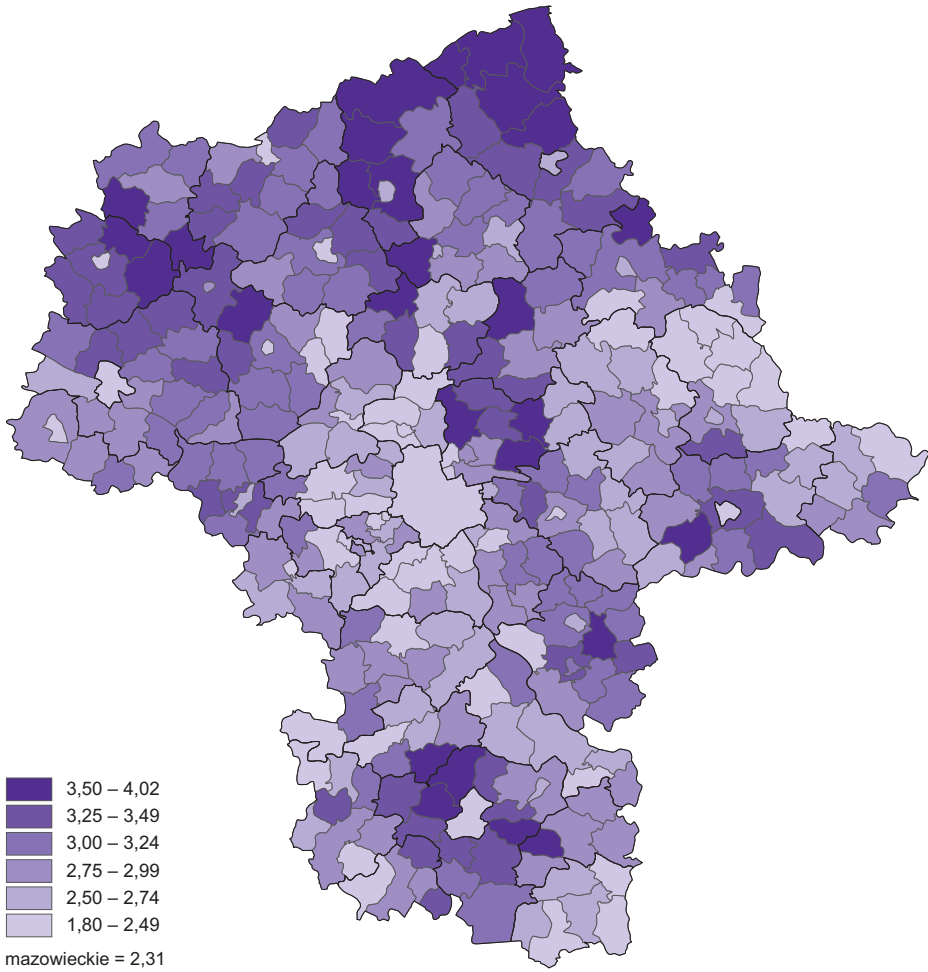
WYKRES 6 (38). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.**

CHART 6 (38). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2019

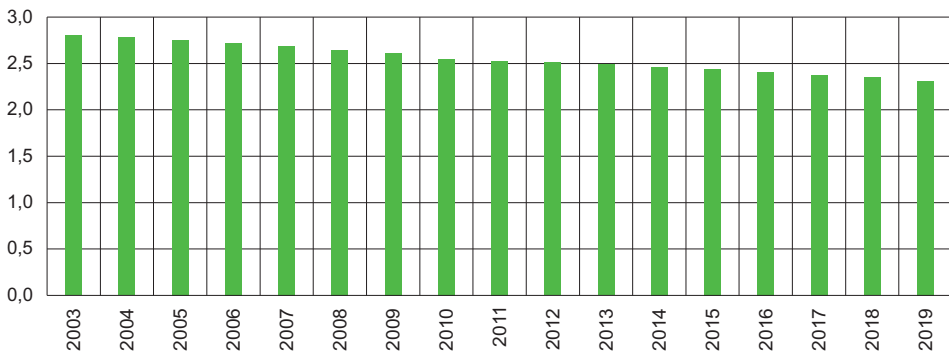

MAPA 1 (18). **PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.**

MAP 1 (18). **AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019**

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
Average number of persons per dwelling

TABL. 8 (50). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	31218	41836	50673	48865	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	30093	40914	49953	48155	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	13593	10238	14051	14462	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	16500	30676	35902	33693	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych					In new residences for communities and new non-residential buildings
7	23	5	15		
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	1118	899	715	695	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

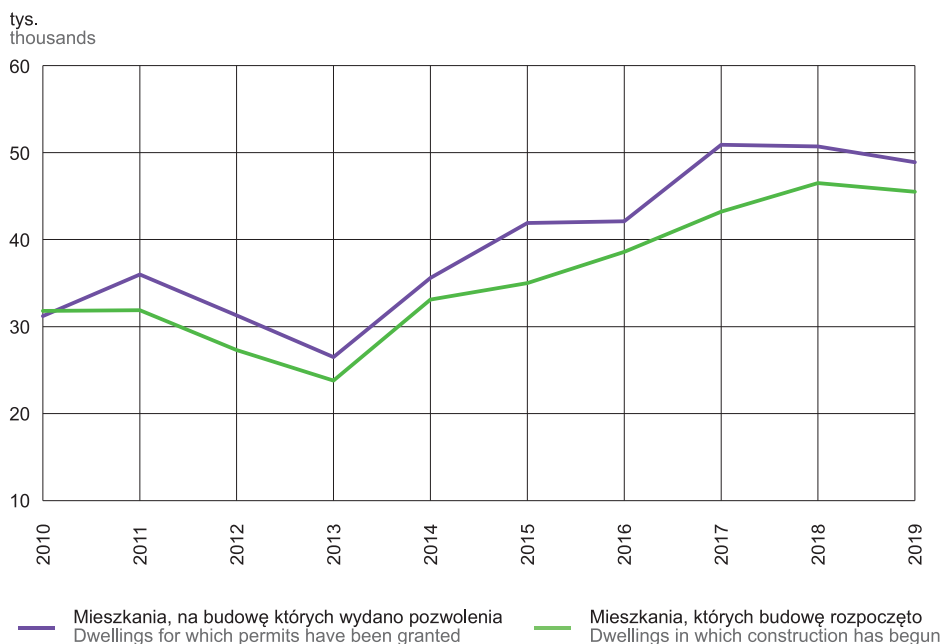
TABL. 9 (51). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	31802	34964	46517	45459	TOTAL
Indywidualne	13692	10717	11985 ^a	12215 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	16570	24082	33921 ^b	32595 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	989	70	231	261	Cooperatives
Komunalne (gminne)	447	47	86	118	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	104	48	292	269	Public building society
Zakładowe	–	–	2	1	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 183.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 183.

WYKRES 7 (39). **MIESZKANIA (pozwolenia, rozpoczęte budowy)**
CHART 7 (39). DWELLINGS (permits, construction in progress)

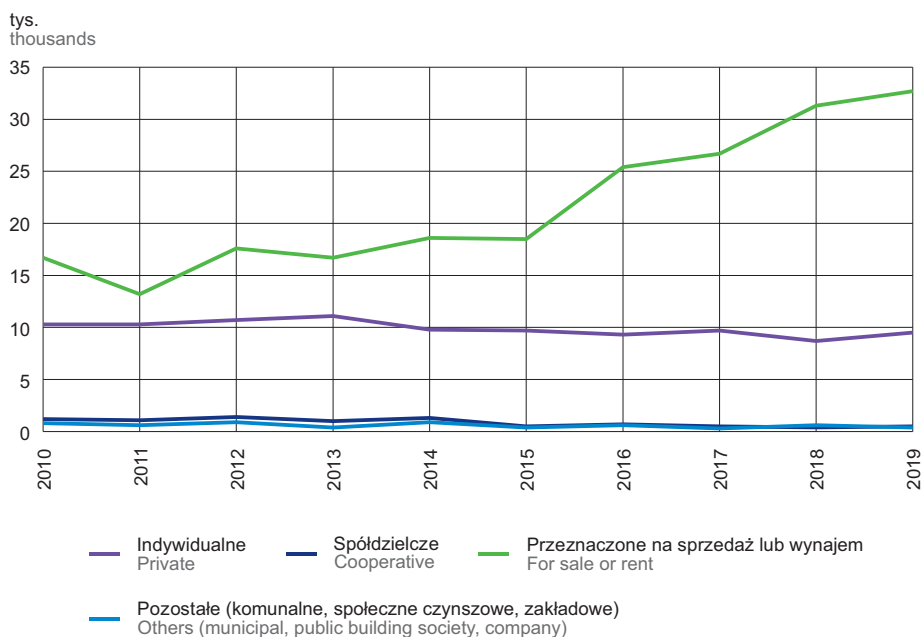

TABL. 10 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

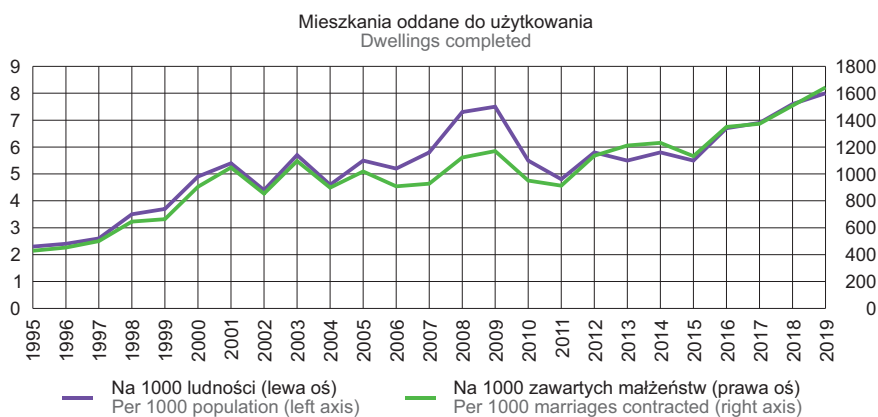
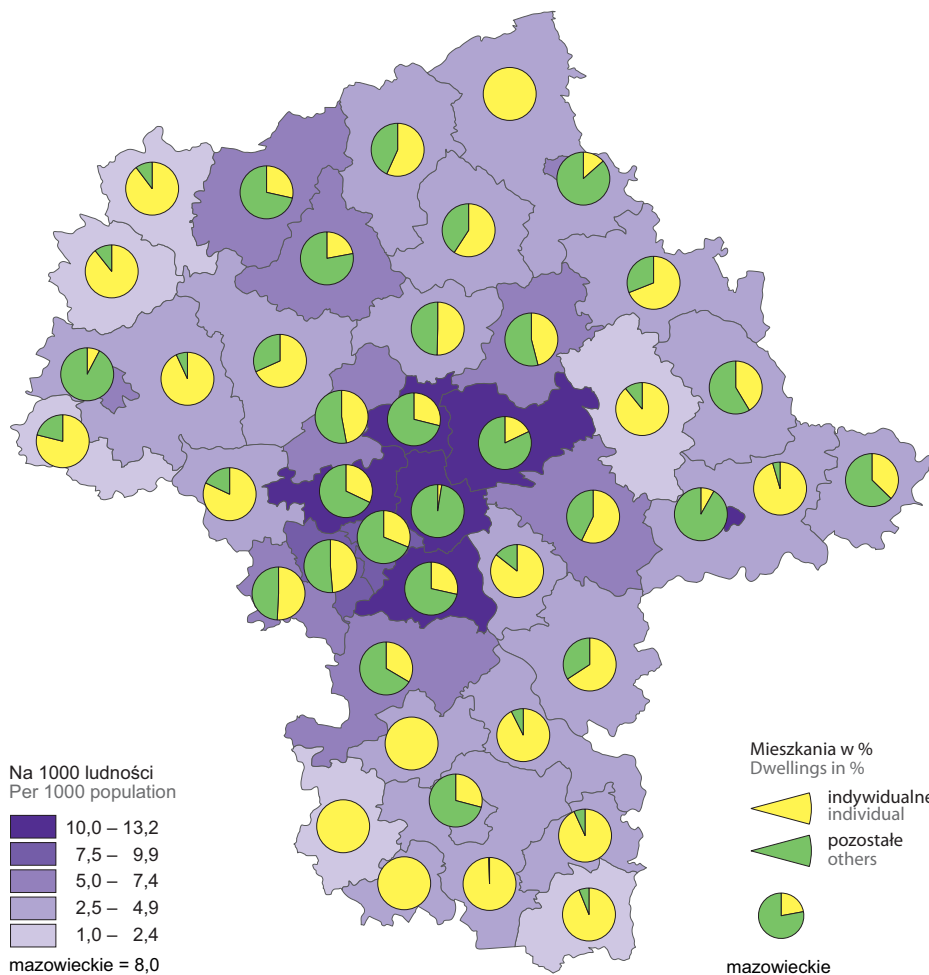
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	28961	29227	41078	43159	Dwellings
miasta	21073	21240	32628	33093	urban areas
wieś	7888	7987	8450	10066	rural areas
Indywidualne ^a	10265	9749	8740	9546	Private ^a
miasta	3586	2926	2421	2567	urban areas
wieś	6679	6823	6319	6979	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	16703	18521	31326	32684	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	1166	528	416	525	Cooperative
Komunalne (gminne)	767	366	391	130	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	60	45	197	255	Public building society
Zakładowe	–	18	8	19	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	950	1132	1509	1643	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	1100	1320	1862	1937	Urban areas
Wieś	696	821	872	1096	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	102,3	91,8	79,1	82,3	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	83,0	74,2	65,5	67,3	urban areas
wieś	153,8	138,6	131,5	131,6	rural areas
Indywidualne ^a	161,5	152,4	150,2	150,9	Private ^a
miasta	171,1	165,1	163,9	164,6	urban areas
wieś	156,3	147,0	145,0	145,9	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	72,4	61,9	60,2	63,1	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	60,0	57,2	56,6	55,7	Cooperative
Komunalne (gminne)	31,6	46,3	39,4	41,7	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	54,9	43,5	51,1	46,3	Public building society
Zakładowe	–	54,4	147,8	38,7	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 183.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 183.

WYKRES 8 (40). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (40). **DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION**

MAPA 2 (19). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.**
 MAP 2 (19). **DWELLINGS COMPLETED IN 2019**

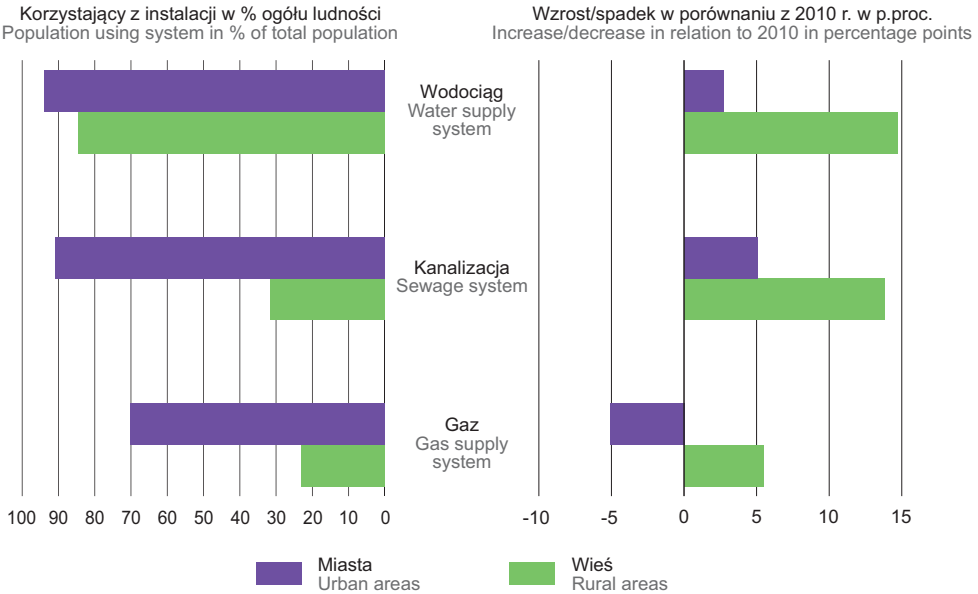
TABL. 11 (53). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	40076,3	44016,3	46107,3	46568,1	Water supply
miasta	7508,9	8393,4	9321,0	9464,3	urban areas
wieś	32567,4	35622,9	36786,3	37103,8	rural areas
Kanalizacyjna ^a	10496,0	14680,0	16438,1	16920,9	Sewage ^a
miasta	6093,8	7442,5	8178,4	8317,2	urban areas
wieś	4402,2	7237,5	8259,7	8603,7	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	188,8	202,4	213,4	215,1	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	35,9	37,9	39,6	39,7	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	136,7	136,2	142,5	142,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	40,5	39,7	41,1	40,9	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	52,1	66,2	70,9	72,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	27,7	34,7	36,9	37,6	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	234,1	205,3	218,9	224,3	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	183,6	202,4	218,9	220,6	Of which treated

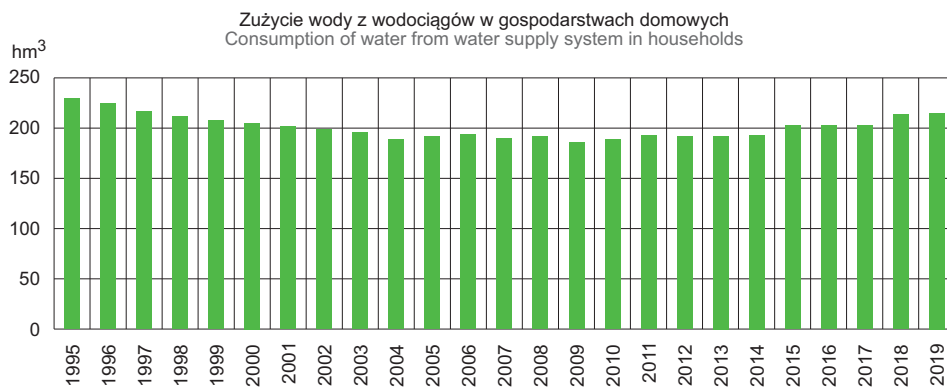
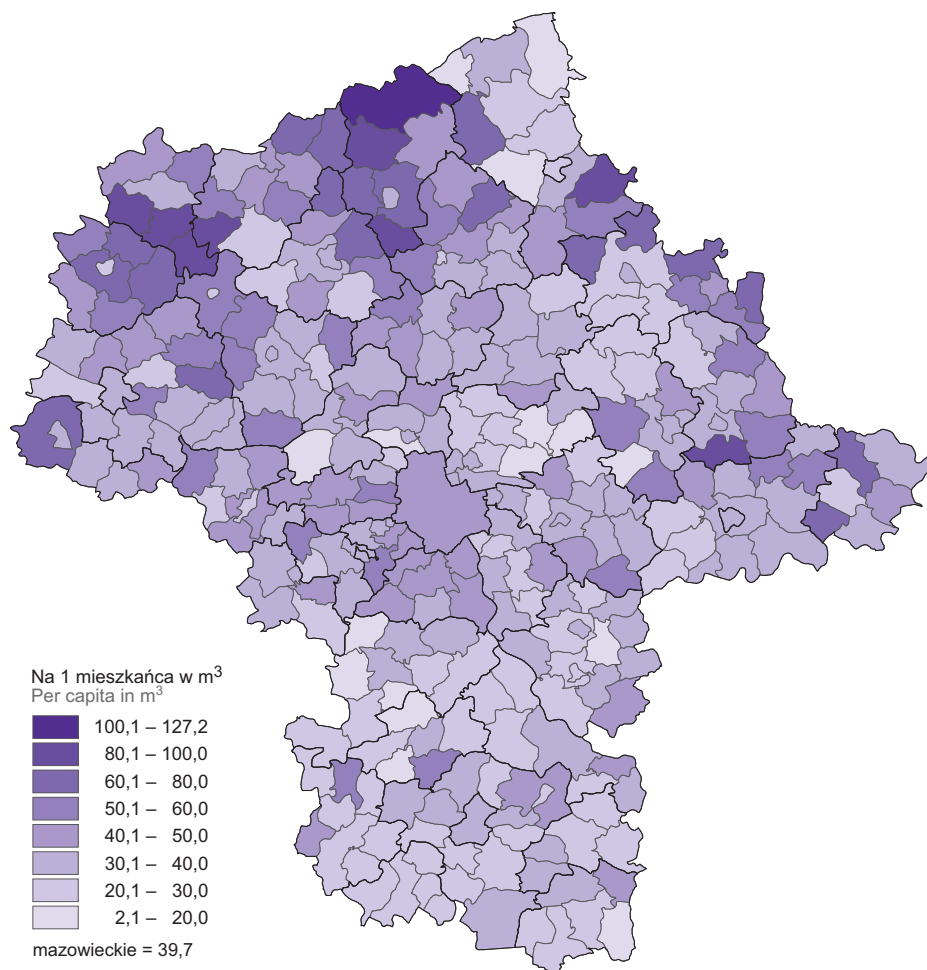
a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

WYKRES 9 (41). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.
CHART 9 (41). POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019

MAPA 3 (20). **ZUŻYCIĘ WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.**
 MAP 3 (20). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS**
 IN 2019

TABL. 12 (54). **ODBIORCY ORAZ ŻUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	2089,0	2188,9	2352,7	2397,4	Consumers (as of 31 XII) in thousands
Miasta	1490,6	1554,9	1686,8	1715,1	Urban areas
Wieś	598,4	634,0	665,9	682,3	Rural areas
Żużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	4678,3	4550,3	5029,8	5046,4	In GWh
miasta	3102,2	2929,8	3246,1	3225,6	urban areas
wieś	1576,1	1620,5	1783,7	1820,8	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	919,2	853,6	935,1	925,0	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	2081,2	1884,2	1924,4	1880,7	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2634,0	2556,0	2678,8	2668,5	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Climate.

TABL. 13 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	14336,2	15937,9	17089,4	17653,0	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1875,0	2017,2	2069,2	2107,9	of which transmission
miasta	148,1	147,0	147,8	148,9	urban areas
wieś	1726,9	1870,2	1921,4	1959,1	rural areas
Miasta	6784,0	7368,4	7781,1	7949,0	Urban areas
Wieś	7552,2	8569,5	9308,3	9704,0	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	1158,2	1189,1	1288,7	1309,2	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	1051,6	1063,3	1150,1	1157,2	Urban areas
Wieś	106,7	125,9	138,6	152,0	Rural areas
Żużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh ^b	851,6	8378,5	9480,2	9546,8	In GWh ^b
miasta	671,7	6276,1	7096,2	6996,7	urban areas
wieś	179,8	2102,4	2383,9	2550,2	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	162,0	1568,8	1758,3	1764,2	Per capita in kWh ^c
miasta	199,0	1828,5	2044,1	2006,3	urban areas
wieś	95,6	1101,7	1241,4	1325,4	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.

TABL. 14 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła przesyłowa i rozdzielcza w km	2048,6	2177,6	2229,8	2253,2	2160,1	93,1	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1196	2131	2174	3142	2370	772	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	44405,0	35027,5	38352,3	36362,4	36210,2	152,1	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a					
Placówki	2892	3371	3665	3683	Establishments
w tym na wsi	1405	1505	1505	1482	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	1372	1856	2050	2097	Nursery schools
w tym specjalne	18	27	39	45	of which special
w tym na wsi	350	503	536	537	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1341	1152	1295	1282	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1787	1774	1942	1932	primary
w tym na wsi	1177	1090	1097	1088	of which in rural areas
gimnazja	963	1020	225	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	54	64	67	71	special job-training
branżowe I stopnia ^b	189	184	163 ^c	180	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	465	362	377	416	general secondary ^d
technika ^e	227	217	215	218	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	15	13	12	12	general art
policealne	315	281	255	212	post-secondary
dla dorosłych	425	212	174	153	for adults
podstawowe	–	–	11	10	primary
gimnazja	17	18	3	3	lower secondary
zasadnicze zawodowe	10	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	300	191	160	140	general secondary ^d
technika ^e	98	3	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	110	102	97	91	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^f TEACHERS^f					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	24261	27935	38169	40434	primary
w tym na wsi	8527	10677	14139	14978	of which in rural areas
gimnazja	14482	13989	5015	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^{bg}	1803	1729	1615 ^c	1977	stage I sectoral vocational ^{bg}
licea ogólnokształcące ^d	8281	6796	6900	8952	general secondary ^d
technika ^{eh}	5125	5372	5496	6632	technical secondary ^{eh}
policealne	1030	923	717	464	post-secondary
Uczelnie	19011	17428	16768	16811	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ⁱ :					Pre-primary education ⁱ :
dzieci w wieku 6 lat	43369	63012	58159	56231	6-year-old children
w tym w przedszkolach	15960	44340	31537	30305	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	304882	369931	462886	467425	primary
w tym na wsi	115695	126576	154522	154354	of which in rural areas
gimnazja	165869	152379	52502	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	1213	1452	1383	1631	special job-training
branżowe I stopnia ^b	21116	16311	13587 ^c	18235	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	103938	83082	82799	118902	general secondary ^d
technika ^e	58692	59621	61541	80161	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	1316	1215	1271	1463	general art
policealne	32238	32443	31855	29418	post-secondary
dla dorosłych	36398	25080	20599	18021	for adults
podstawowe	–	–	338	374	primary
gimnazja	1920	1461	482	54	lower secondary
zasadnicze zawodowe	409	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	28854	23537	19779	17593	general secondary ^d
technika ^e	5215	82	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	350187	280732	250344	247511	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f–h łącznie ze szkołami: f – dla dorosłych; g – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; h – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. i W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f–h Including schools: f – for adults; g – special job-training schools; h – general art schools leading to professional certification. i In the 2015/16 school year – 5 years old.

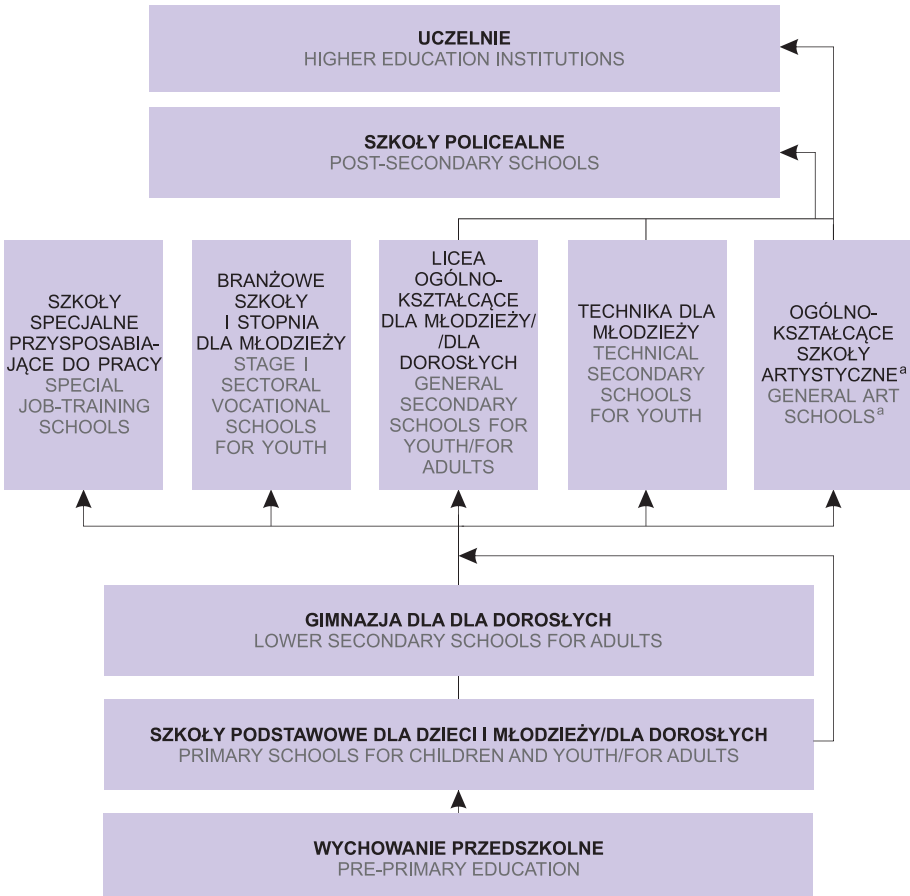
TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVELS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
ABSOLWENCI			GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	50921	51598	55607	.	primary
gimnazja	54200	49053	48640	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	246	304	339	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	6907	4862	3765	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	34009	26387	25073	.	general secondary ^d
technika ^e	12359	12828	12668	.	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	233	176	151	.	general art
policealne	9375	9423	7593	.	post-secondary
dla dorosłych	8897	6314	5716	.	for adults
podstawowe	—	—	49	.	primary
gimnazja	316	305	182	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	102	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	7303	6009	5485	.	general secondary ^d
technika ^e	1176	—	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	88727	68008	58358	.	Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

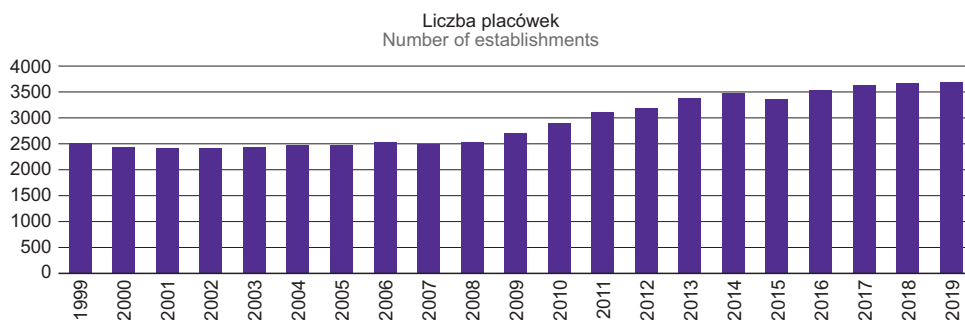
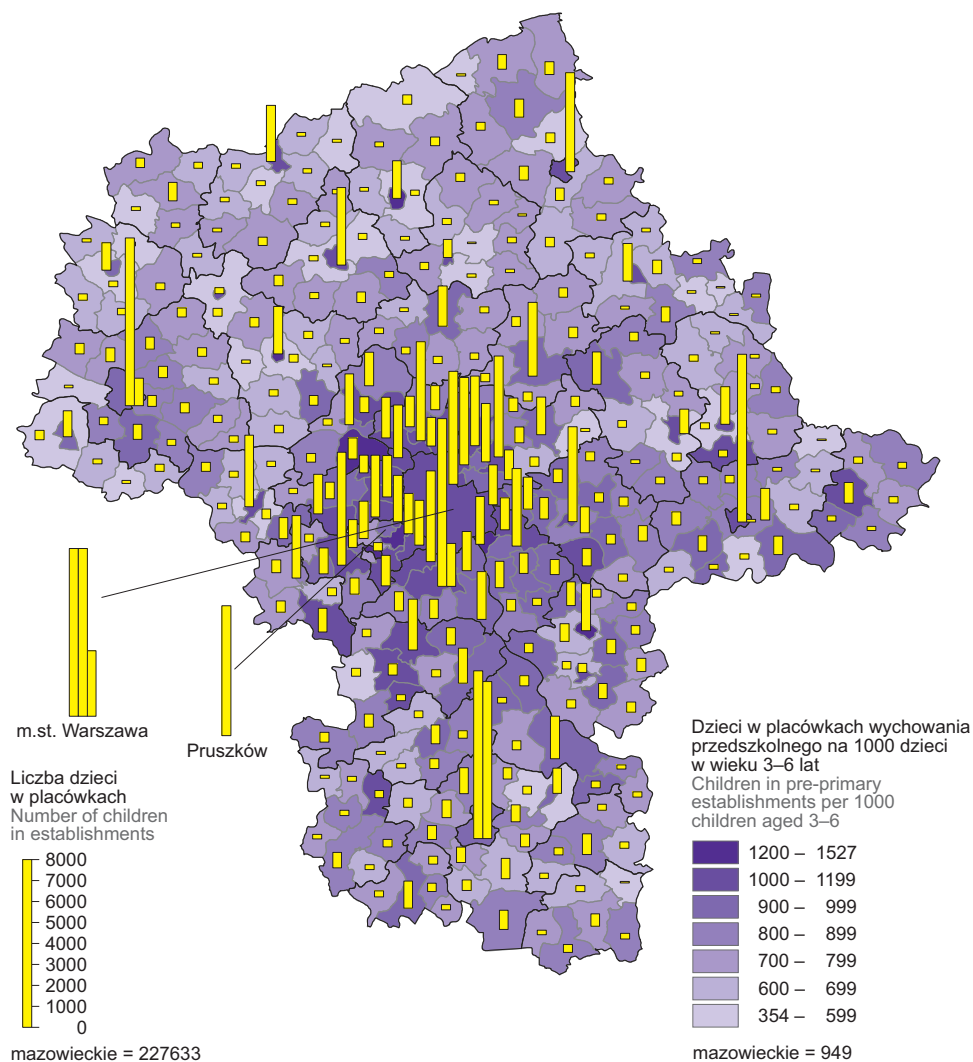
d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

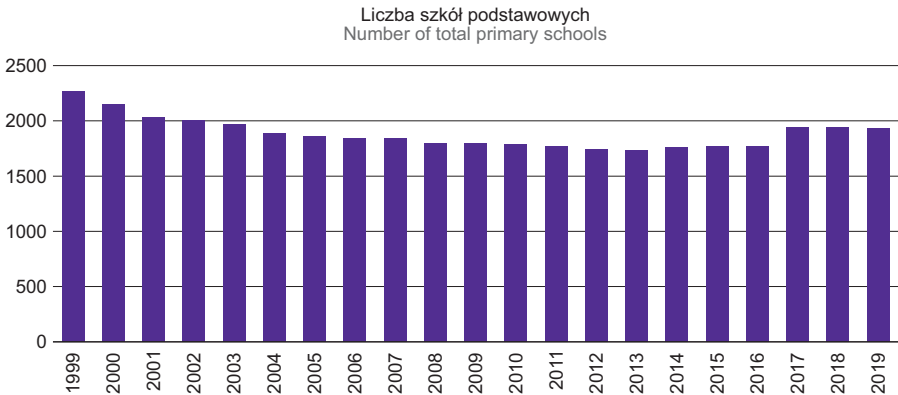
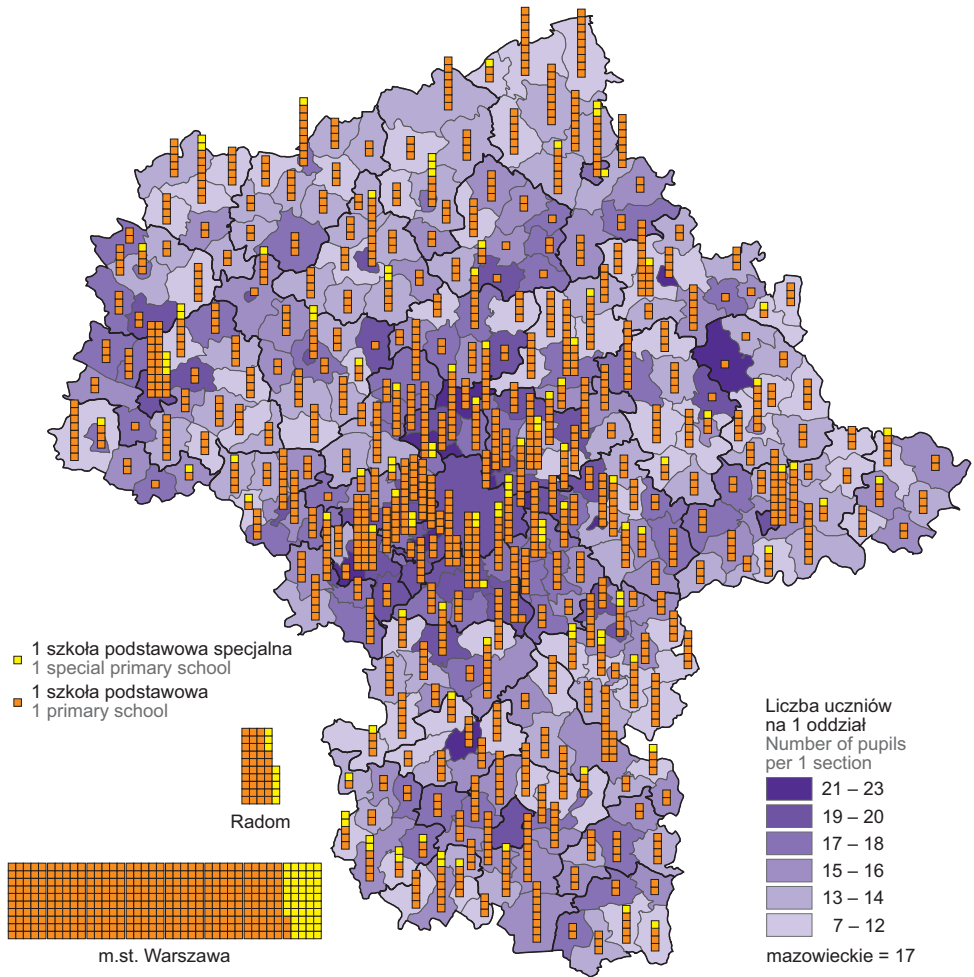
a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 1 (21). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

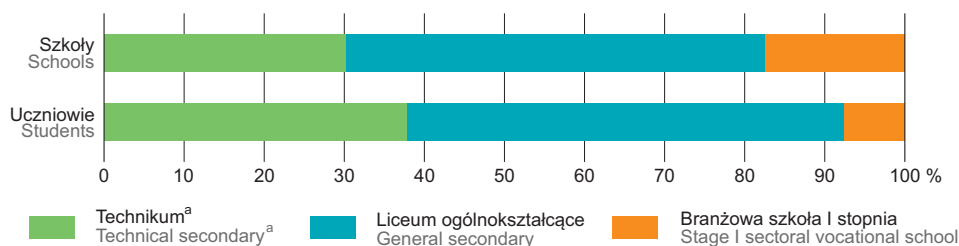
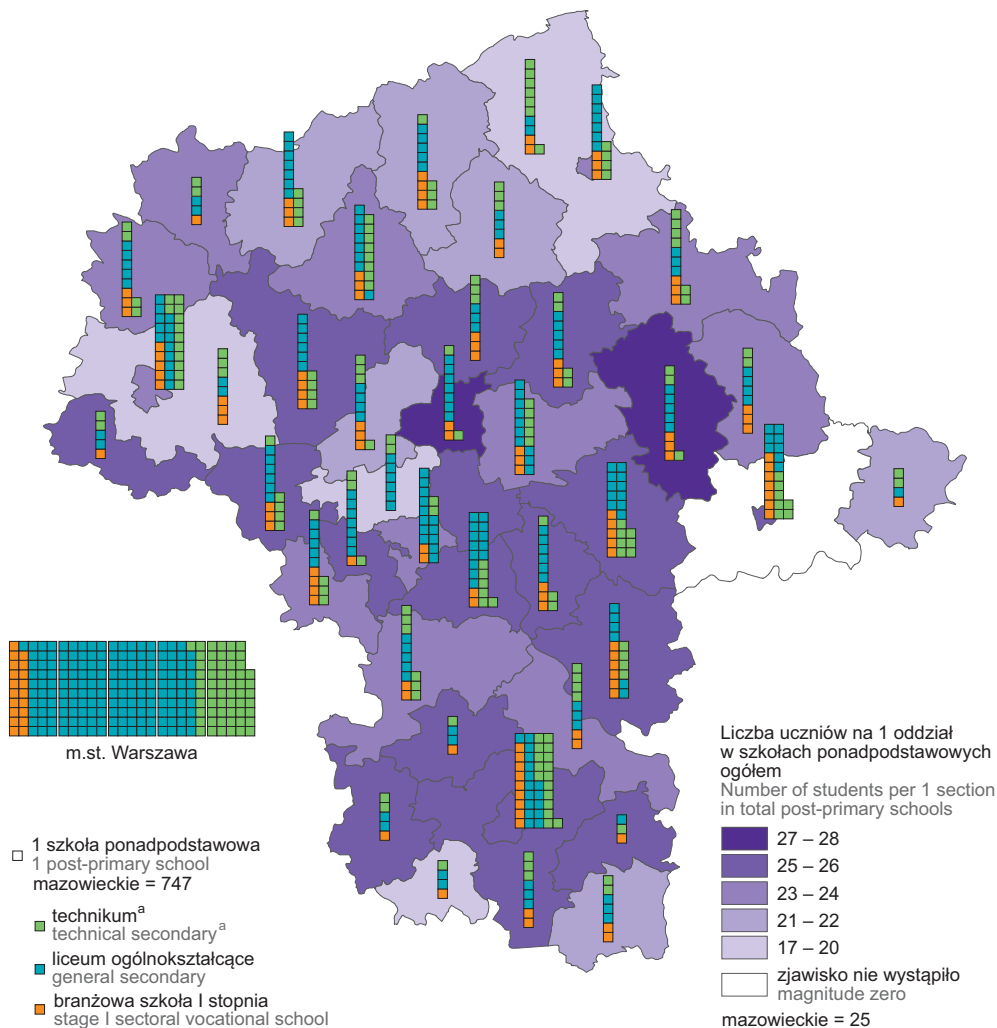
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20
MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

MAPA 3 (23). **SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
W ROKU SZKOLNYM 2019/20

MAP 3 (23). **POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)**
IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

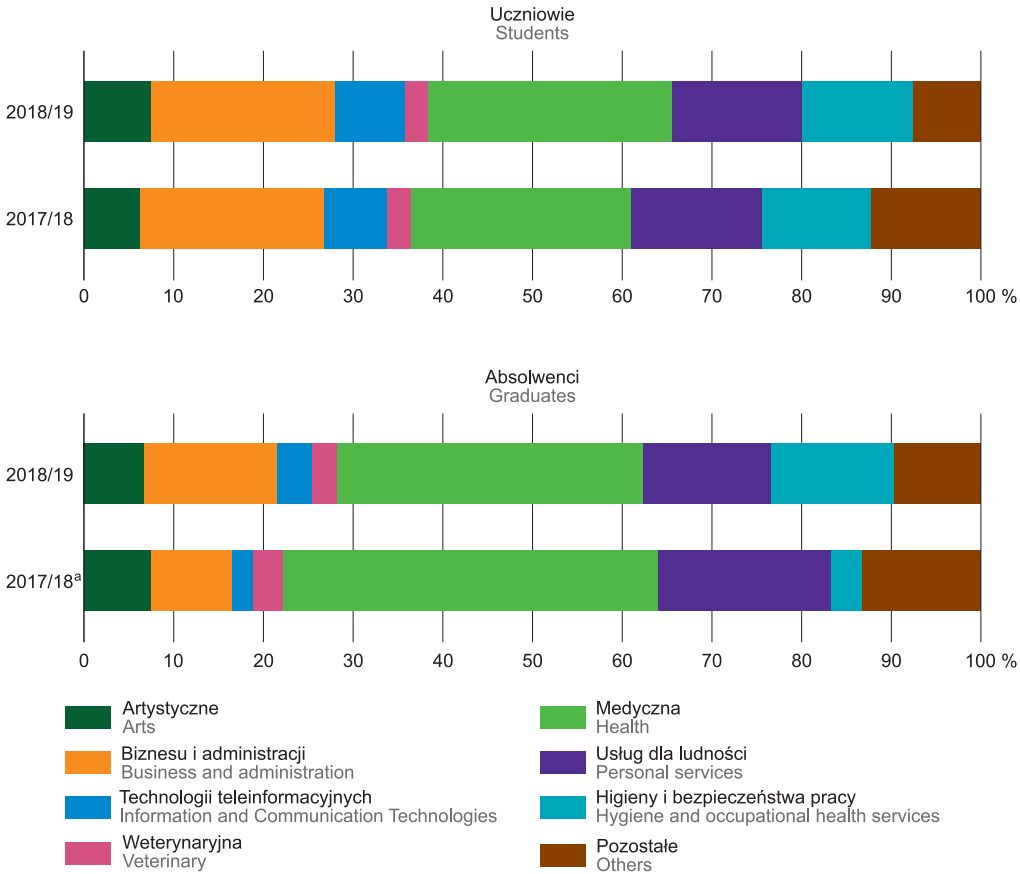

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	312	278	253	210	Schools
Oddziały	1434	1500	1509	1351	Sections
Uczniowie	32158	32377	31827	29400	Students
w tym kobiety	19894	21889	21085	19314	of which females
Absolwenci	9328	9383	7585	.	Graduates
w tym kobiety	6408	6838	5565	.	of which females

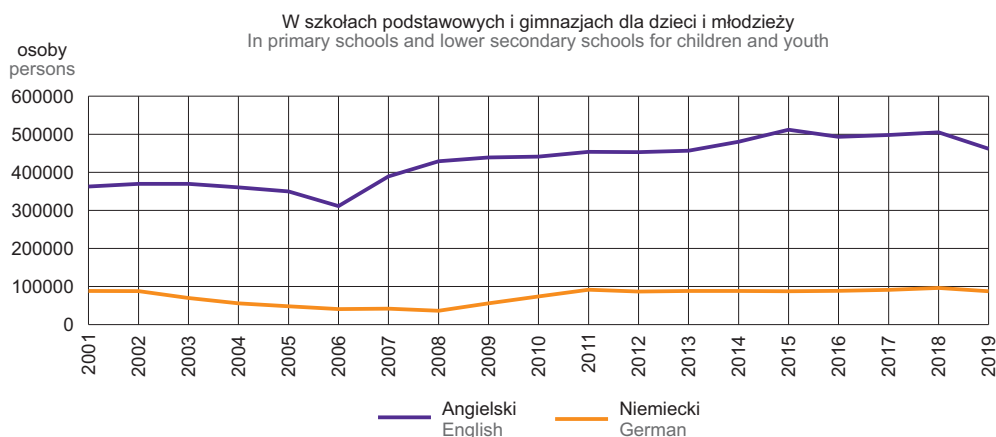
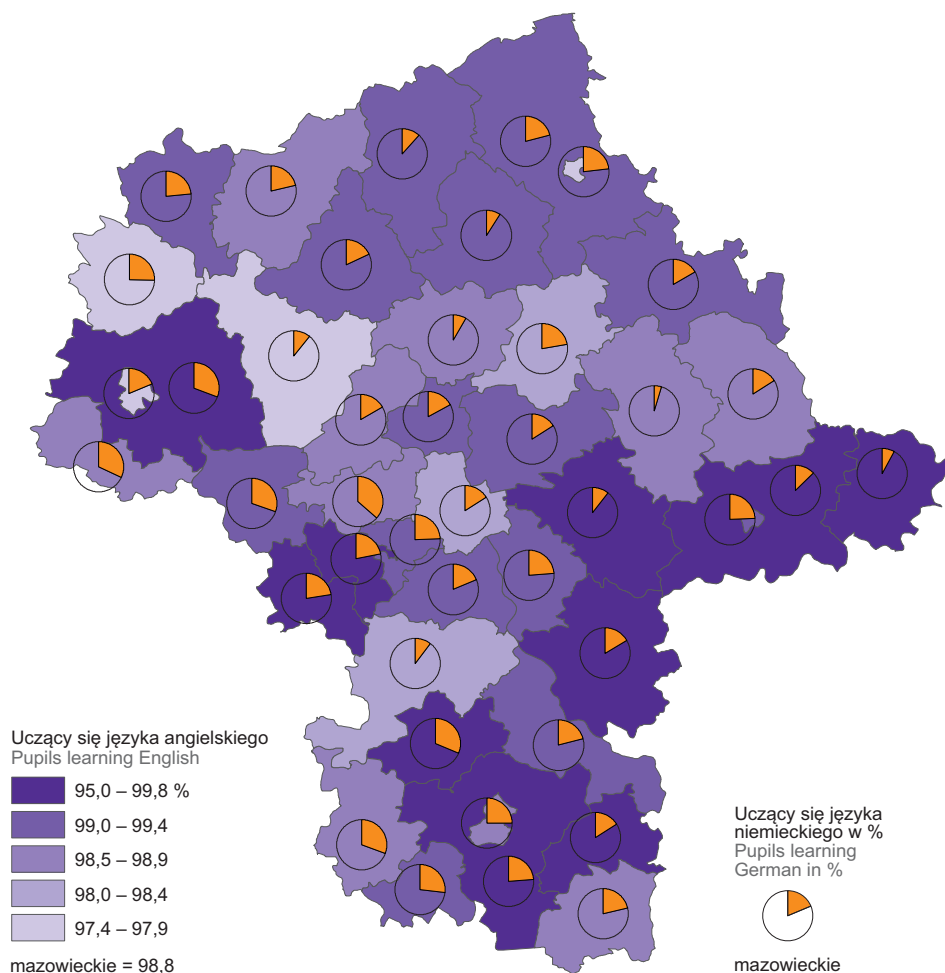
WYKRES 1 (42). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
CHART 1 (42). STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

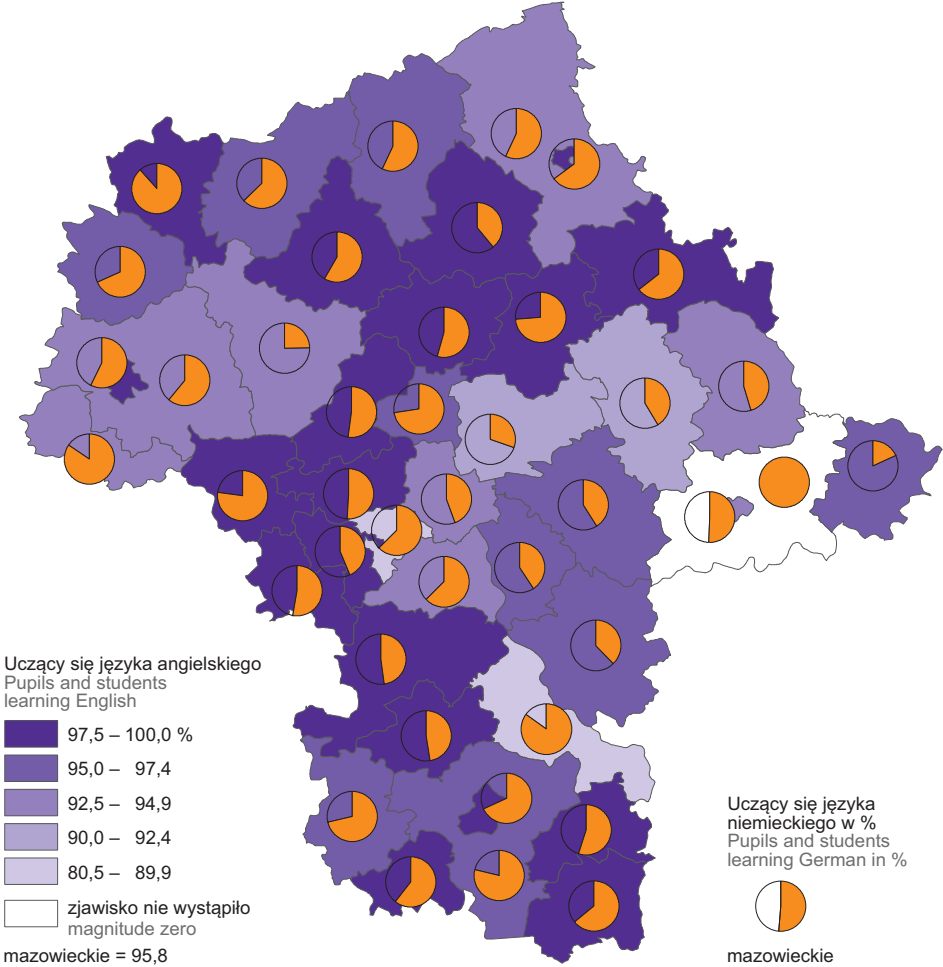
MAPA 4 (24). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20**

MAP 4 (24). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

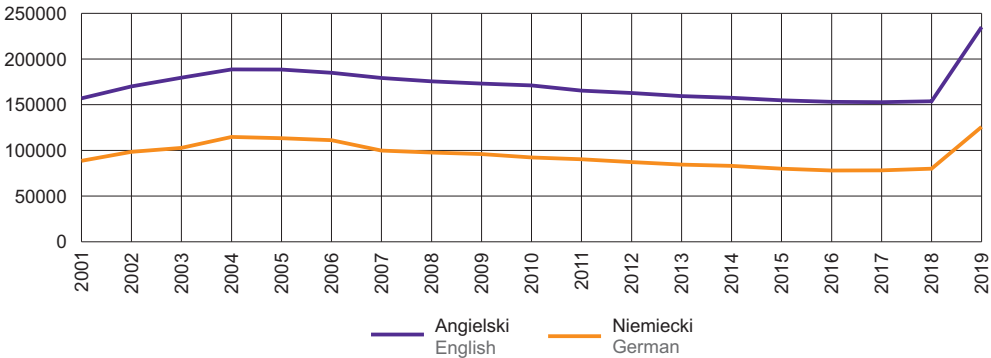

MAPA 5 (25). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (25). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

osoby
persons

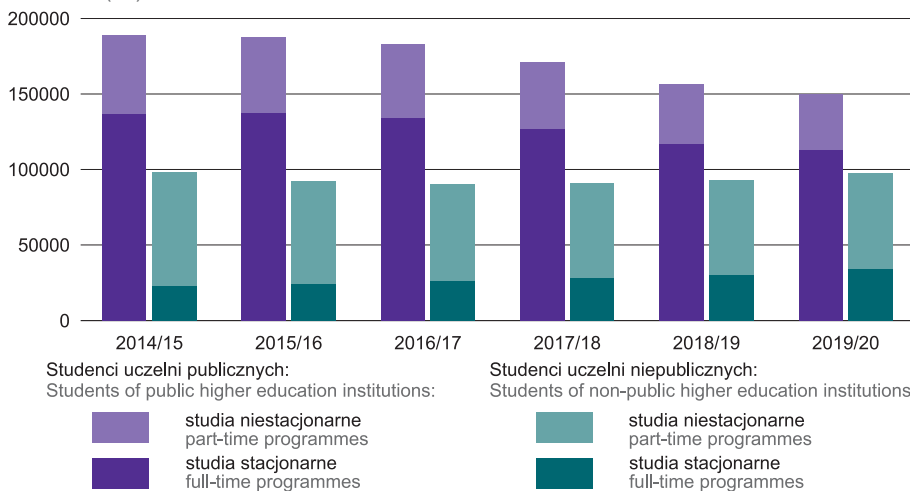
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION	
			ogółem total	z ogółem na studiach stacjonarnych full-time programmes				cudzoziemcy foreigners
				from total				
OGÓŁEM	91	16811	247511	147294	24069	58358	TOTAL	
w tym nadzorowane przez Ministerstwo:							of which supervised by the Ministry of:	
Nauki i Szkolnictwa Wyższego	76	12918	219082	125962	22887	50891	Science and Higher Education	
Zdrowia	1	1570	9874	8701	870	2121	Health	
Kultury i Dziedzictwa Narodowego	3	860	2963	2613	148	872	Culture and National Heritage	
Obrony Narodowej	2	1208	11065	8616	47	3360	National Defence	

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2019.

WYKRES 2 (43). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (43). **STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

TABL. 4 (60). **SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
		OGÓŁEM	2010/11	58535	38856	10417	5158	
	2015/16	57235	37784	10884	5584	.	.	
	2018/19	61200	39822	10034	5139	.	.	
	2019/20	64467	40902	7579	3896	890	424	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**
Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI MEDICAL PERSONNEL				
Lekarze	14497	14631	14952	Doctors
Lekarze dentyści	1408	1522	1846	Dentists
Pielęgniarki i położne	31709	31915	32090	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	3416	3883	4260	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	1907	2007	1766	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	4329	4350	4309	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA OUTPATIENT HEALTH CARE				
Przychodnie	2741	3046	3096	Outpatient departments
miasta	2169	2449	2502	urban areas
wieś	572	597	594	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	320	293	273	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	186	168	158	urban areas
wieś	134	125	115	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	46306,8	49604,8	50705,4	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	41130,9	44015,0	45031,7	doctors ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	20045,8	21651,7	21945,0	primary
specjalistycznej	20192,5	21416,7	22180,1	specialised
stomatologiczne	5175,9	5589,8	5673,7	stomatological
SZPITALE HOSPITALS				
Szpitala ogólne	112	121	112	General hospitals
Łóżka	25929	25770	24028	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:	1165888	1155852	1142551	Inpatients ^d during the year per:
10 tys. ludności	2183	2144	2111	10 thousand population
1 łóżko ^e	47,0	47,3	47,5	bed ^e

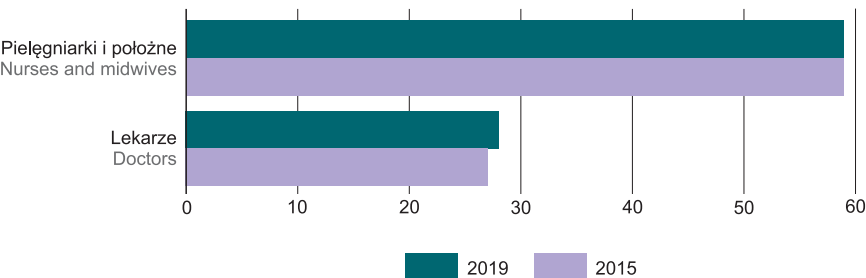
a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

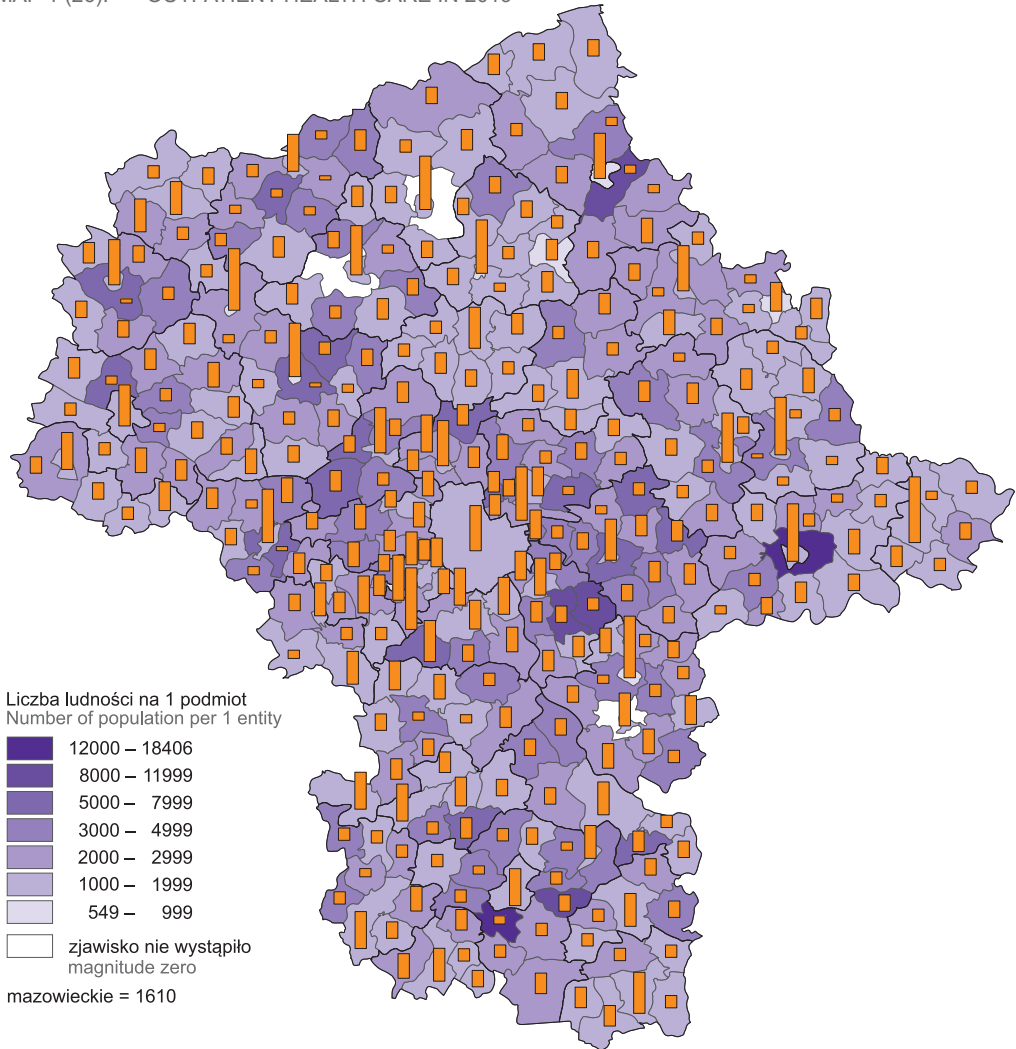
a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; for calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

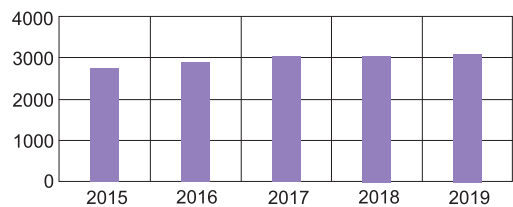
WYKRES 1 (44). **PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**
CHART 1 (44). **MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION**

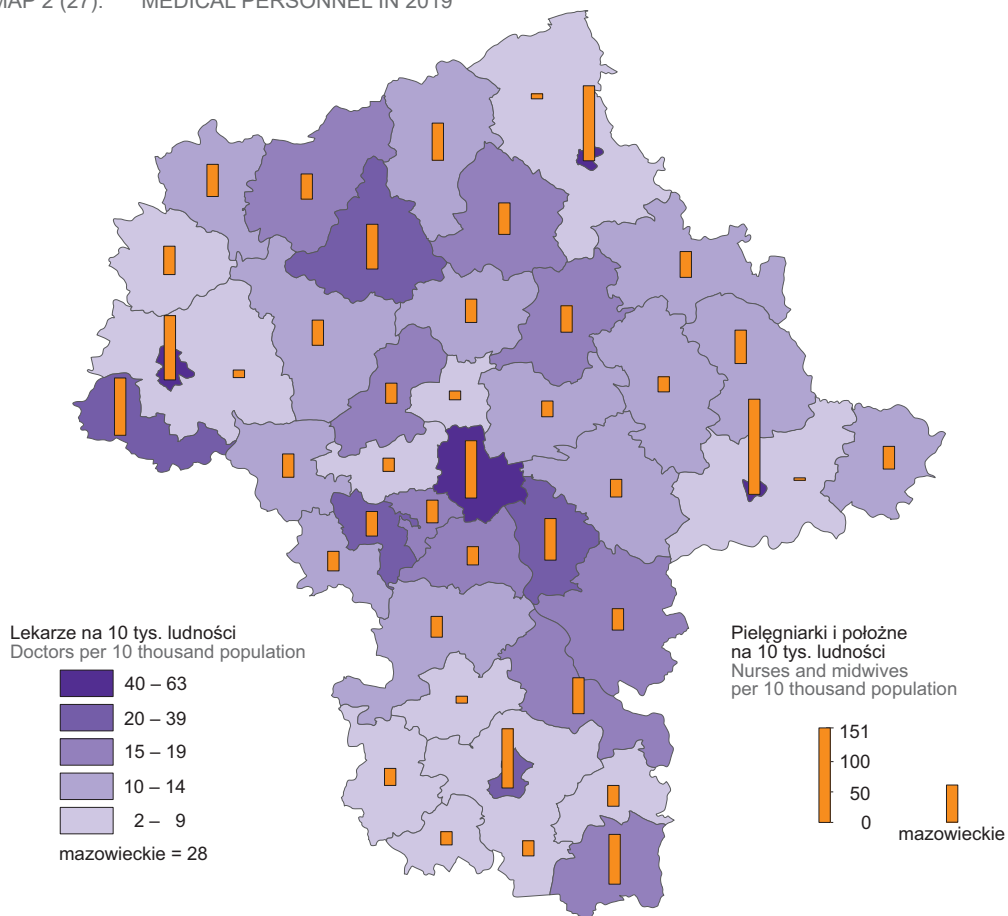
MAPA 1 (26). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.**
 MAP 1 (26). **OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019**

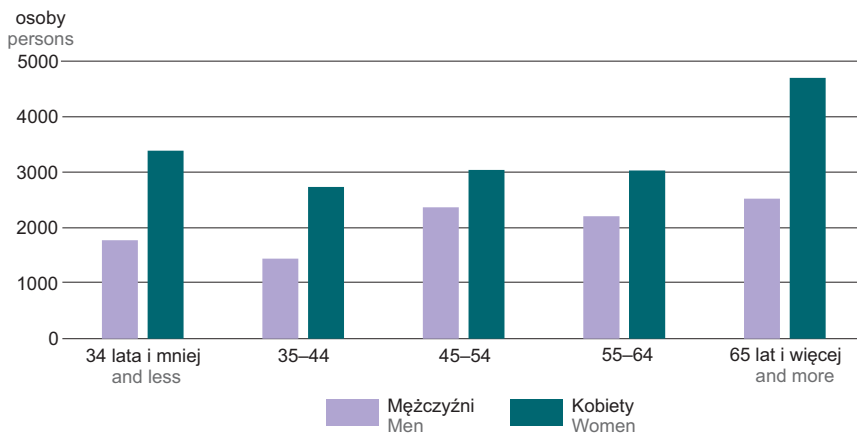
Przychodnie
 Outpatient departments

MAPA 2 (27). **PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.**
MAP 2 (27). **MEDICAL PERSONNEL IN 2019**

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2019 r.
Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2019

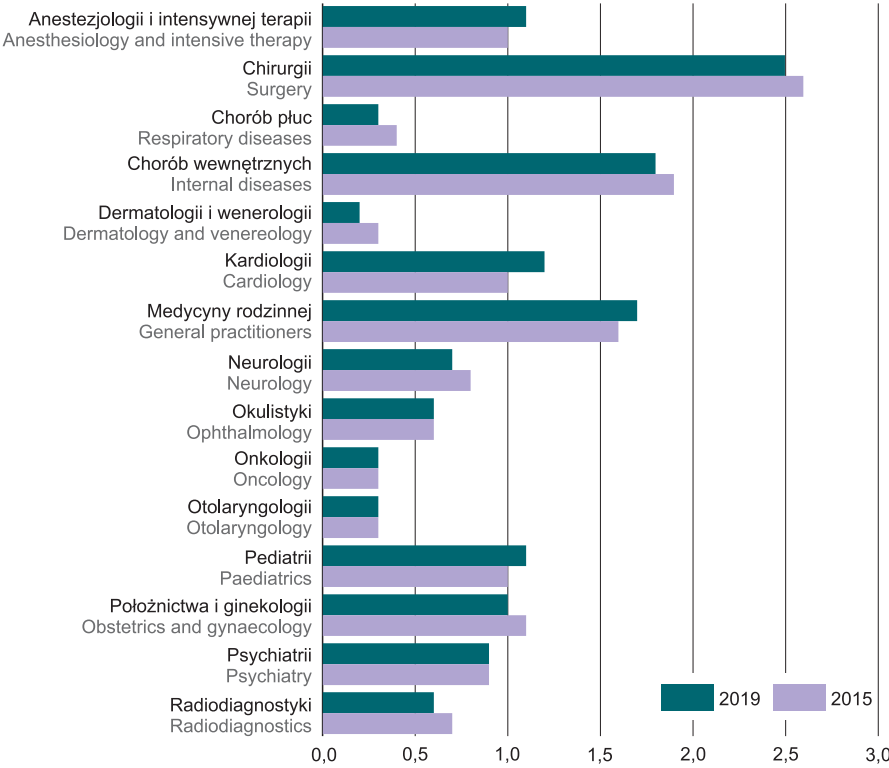

TABL. 2 (62). **LEKARZE SPECJALIŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	9814	9323	9741	TOTAL
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	555	569	602	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	1387	1240	1355	Surgery
Chorób płuc	196	174	176	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	1017	912	958	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	140	106	129	Dermatology and venereology
Kardiologii	542	605	651	Cardiology
Medycyny rodzinnej	848	899	919	General practitioners
Neurologii	430	378	399	Neurology
Okulistyki	338	309	340	Ophthalmology
Onkologii	158	179	186	Oncology
Otolaryngologii	187	177	181	Otolaryngology
Pediatrici	537	567	575	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	588	546	537	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	503	433	469	Psychiatry
Radiodiagnostyki	379	326	319	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (45). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI**
NA 10 TYS. LUDNOŚCI
CHART 2 (45). **DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND**
POPULATION

TABL. 3 (63). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	1292,3	1268,0	1240,0	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	5,0	5,0	Average patient stay in days
Łóżka ^b	25929	25770	24028	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	3353	2888	2759	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	1695	1573	1550	Cardiological ^c
Chirurgicznych	6215	5931	5378	Surgical
Pediatrycznych	1188	1206	1017	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	2467	2579	2273	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	850	967	1020	Oncological
Intensywnej terapii	552	625	631	Intensive therapy
Zakaźnych	495	459	412	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	943	840	755	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	200	181	166	Dermatological
Neurologicznych	1014	1040	1011	Neurological
Psychiatrycznych	450	487	453	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^{ab}	1	2	2	2	Sanatoria ^{ab}
łożka ^a	44	94	80	50	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	637	840	1241	2055	inpatients in thousands
Szpitałe uzdrowiskowe ^a	3	1	1	1	Health resort hospitals ^a
łożka ^a	194	28	168	169	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	3117	276	2428	2329	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

Uwaga. W 2019 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 628 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2019 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 628 of outpatients.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	187	185	196	200	Emergency rescue teams
podstawowe	89	106	139	154	basic
specjalistyczne	98	79	57	46	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	2	2	3	3	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	27	29	30	31	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	416,4	465,9	458,2	446,3	in thousands
na 1000 ludności	79,2	87,2	85,0	82,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	419,9	468,0	459,8	448,8	in thousands
na 1000 ludności	79,9	87,6	85,3	82,9	per 1000 population

TABL. 6 (66). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	2	2	2	2	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	19	12	12	12	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	76	72	73	75	Blood donors in thousands
w tym honorowi	76	72	73	75	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	131	132	132	140	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	134	133	137	153	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	1485	1738	1738	1682	Pharmacies
w tym prywatne	1472	1722	1733	1682	of which private
w tym na wsi	226	262	267	261	of which in rural areas
Punkty apteczne	149	144	143	136	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	148	144	143	135	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3223	2842	2873	2983	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5043	4707	4691	4867	of which in rural areas
1 aptekę	3547	3078	3109	3224	pharmacy
w tym na wsi	8346	7293	7204	7385	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	3563	3943	3934	3879	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (68). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	18,9	14,9	17,7	16,4	Tuberculosis
Tężec	–	0,0	–	0,0	Tetanus
Ksztusiec	3,0	21,1	4,1	3,7	Whooping cough
Odra	0,0	0,1	2,4	10,2	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,7	0,1	2,5	1,9	type A
typ B	5,4	4,5	8,6	7,0	type B
typ C	6,1	7,8	7,7	9,2	type C
Różyczka	5,7	6,2	1,2	0,9	Rubella
AIDS ^a	0,2	0,2	0,2	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	34,1	26,1	33,2	28,7	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,1	0,0	0,5	0,2	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	1,9	2,7	0,4	0,5	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	296,6	640,4	467,1	604,0	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarłatna (płonica)	47,3	100,8	74,9	76,7	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i / lub mózgu	2,1	1,3	1,5	1,1	Bacterial meningitis and / or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,0	1,2	1,4	1,7	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	1,1	0,5	0,7	0,5	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	6,4	6,0	4,5	3,8	Mumps
Włośnica	0,0	0,3	–	–	Trichinellosis
Grypa ^c	2691,8	12712,6	18700,4	16002,8	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wścieklźnie	17,1	19,1	16,0	20,5	Rabies vaccinants

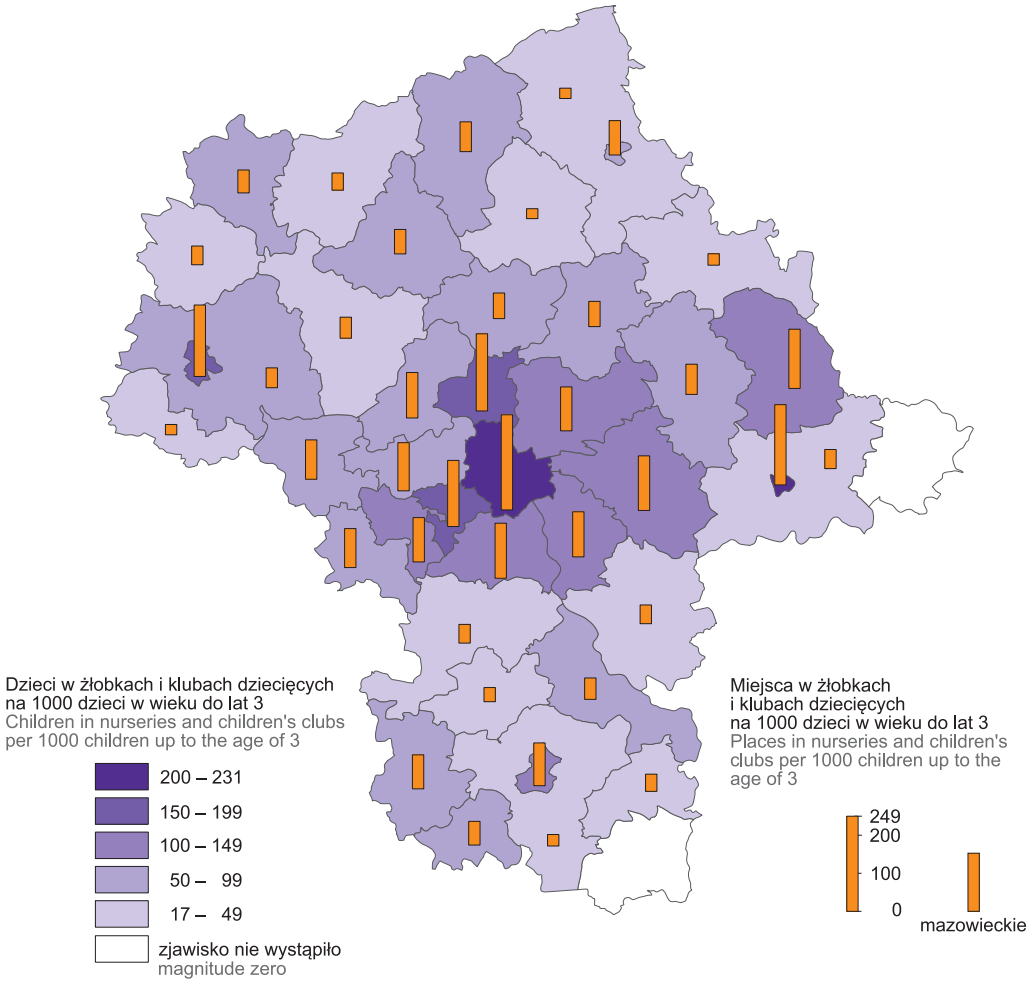
a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań. Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

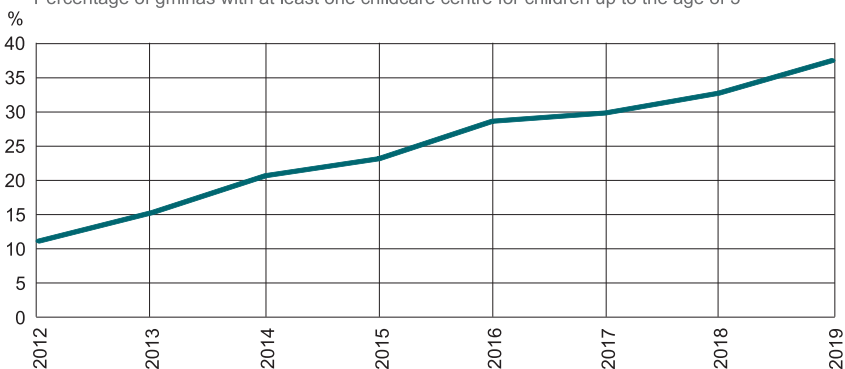

MAPA 3 (28). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.**
 MAP 3 (28). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019**

mazowieckie = 135

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
 Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (69). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	68	373	579	677	Nurseries
w tym publiczne	61	88	120	137	of which public
Oddziały żłobkowe	4	2	1	–	Nursery wards
Kluby dziecięce	.	70	106	109	Children's clubs
w tym publiczne	.	3	9	12	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	5353	13288	21391	25729	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	955	1743	1885	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	9002	18867	28847	35200	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	1217	2163	2534	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	.	77,5	111,1	135,1	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	.	91,9	87,4	89,1	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2019 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 844 dziennych opiekunów opiekujących się 5403 dziećmi i 1260 niań zarejestrowanych w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, in 2019 childcare for 5403 children was provided by 844 day carers and 1260 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	4012	4387	4140	4047	Foster families
Spokrewnione	3381	2951	2780	2665	Related
dzieci ^b	4385	3793	3517	3396	children ^b
Niezawodowe	512	1281	1198	1216	Non-professional
dzieci ^b	673	1653	1565	1562	children ^b
Zawodowe ^c	119	155	162	166	Professional ^c
dzieci ^b	465	503	509	522	children ^b
Rodzinne domy dziecka	.	36	49	59	Foster homes
Dzieci ^d	.	230	319	402	Children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia

INSTITUTIONAL FOSTER CARE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	90	115	126	127	2143	1945	1752	1784	Care and education centres
interwencyjne	6	6	5	5	192	119	106	100	intervention
rodzinne	43	32	39	32	336	288	232	186	family
socjalizacyjne	25	70	75	83	796	1322	1222	1260	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	.	2	2	1	.	38	34	31	specialist therapy
inne ^a	16	5	5	6	819	178	158	207	others ^a
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	.	1	1	1	.	22 ^b	14 ^b	19 ^b	Intervention preadoption centers

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne. b Do ukończenia 1 roku życia.

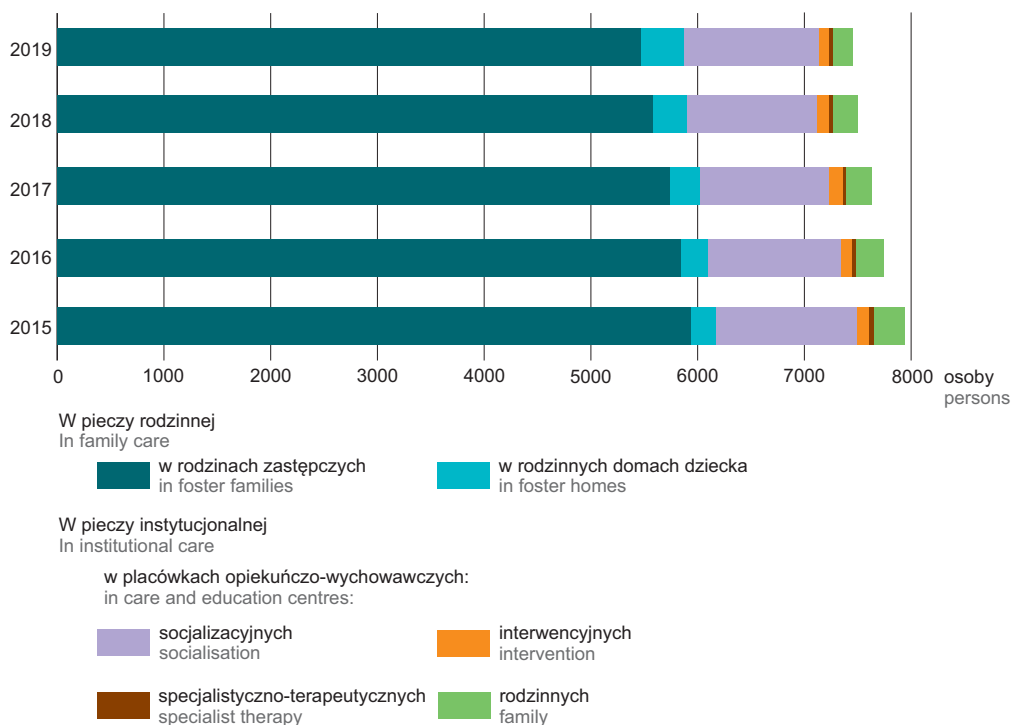
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres. b Up to the age of 1.

WYKRES 3 (46). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (46). **CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**

As of 31 December

TABL. 12 (72). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA ^a
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	215	252	294	288	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	14548	16136	17633	17593	total
na 10 tys. ludności	27,6	30,2	32,6	32,4	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	14125	14805	16658	16547	total
na 10 tys. ludności	26,8	27,7	30,8	30,5	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	908	1295	1768	1811	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
^a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	238600	424132,9	TOTAL
	2015	205504	390651,5	
	2018	156723	398997,6	
	2019	146054	404630,7	
Pomoc pieniężna		114979	259632,0	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasilek stały		25494	139464,5	Permanent benefit
Zasilek okresowy		20742	37007,0	Temporary benefit
Zasilek celowy		68398	81822,9	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		160	629,3	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		77754	144998,7	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		2795	13608,4	Shelter
Posiłek		56745	43064,9	Meal
Ubranie		187	39,7	Clothing
Sprawienie pogrzebu		980 ^b	2775,8	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		16793	85305,4	Attendance services and specialised attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		30	106,5	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

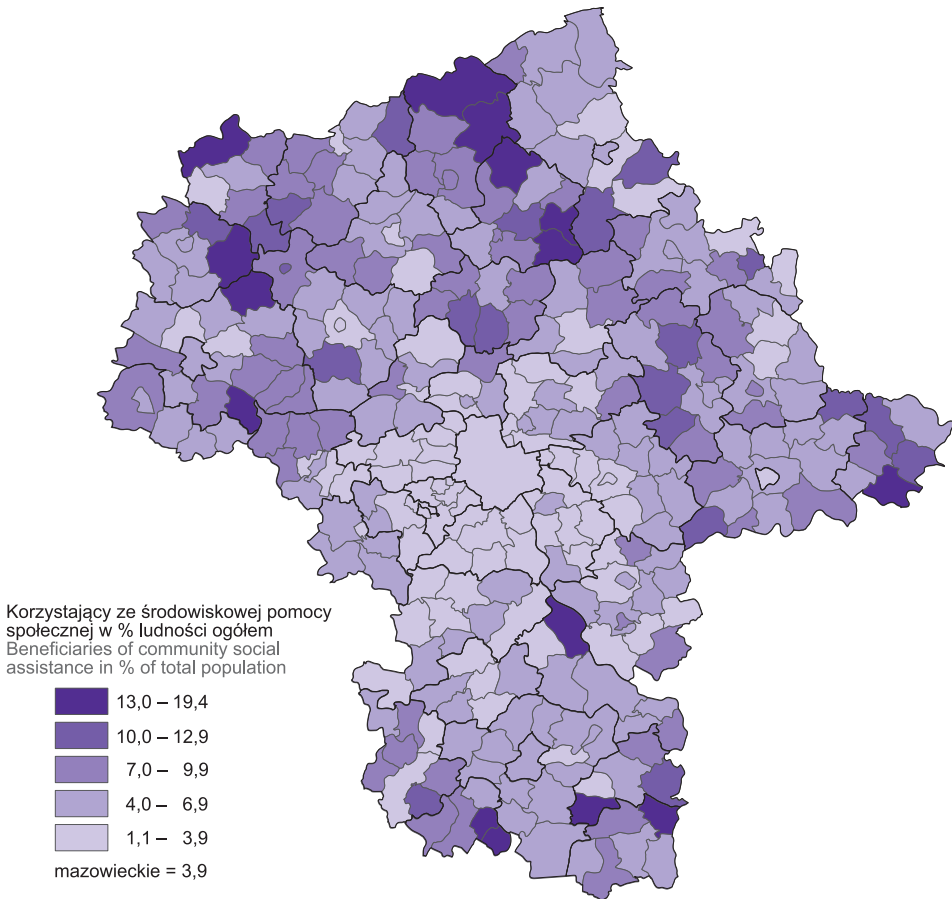
^a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. ^b Ponadto liczbę świadczeń, które w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

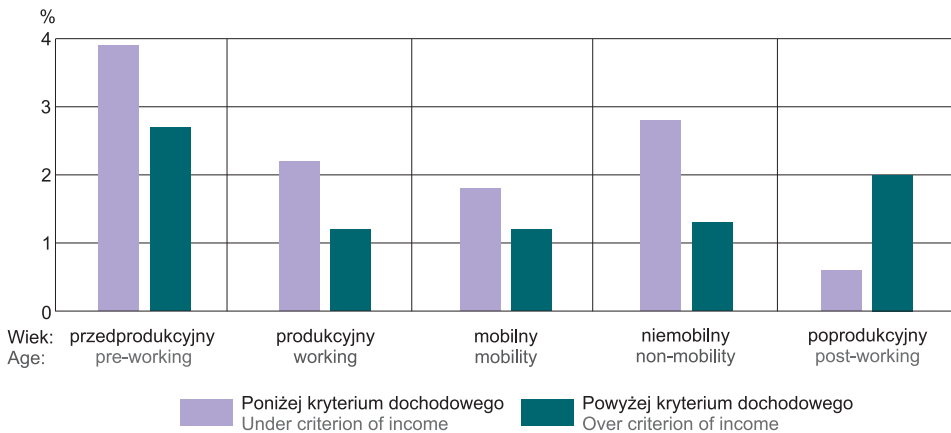
^a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. ^b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

Source: data of the Ministry of Family and Social Policy.

MAPA 4 (29). **BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.**
 MAP 4 (29). **BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2019**

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2019 r.
 Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

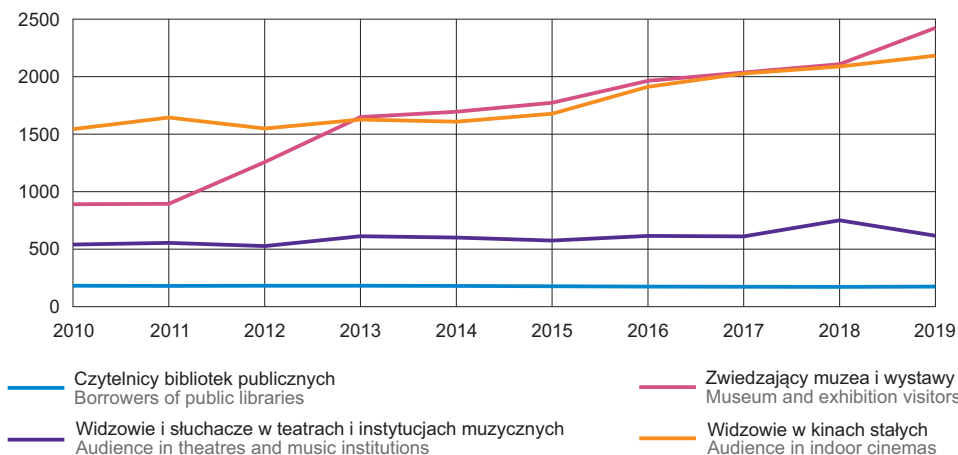
Kultura Culture

TABL. 1 (74). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Książki i broszury	11948	13367	12901	13906	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	3819	3410	3139	3203	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	746	339	467	555	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	774	1160	1276	1300	Professional publications
Podręczniki szkolne	1001	817	574	488	School textbooks
Wydawnictwa popularne	2828	3277	3371	4074	Popular science
Literatura piękna	2780	4364	4074	4286	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	700	1128	1192	1612	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	2757	2450	2445	2313	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (47). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (47). **PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION**

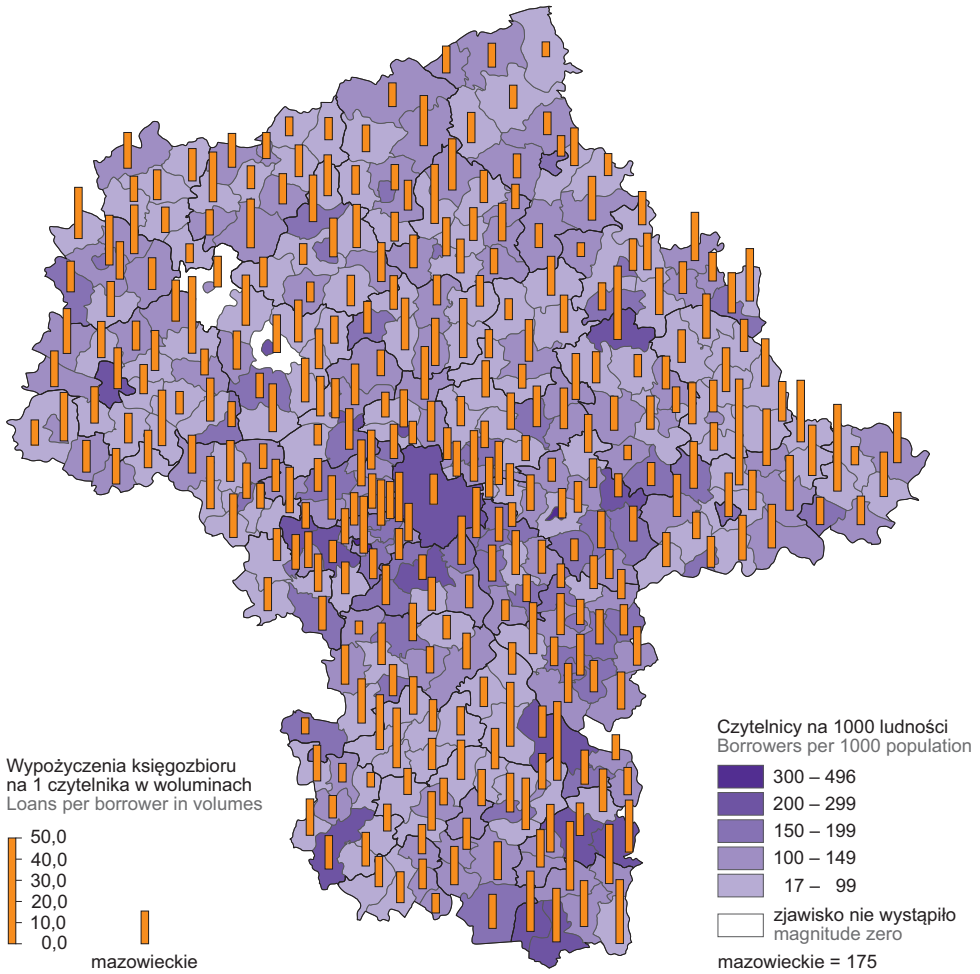
TABL. 2 (75). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	987	961	953	958	Libraries (as of 31 XII)
w tym na wsi	593	560	550	550	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu XII)	135	114	108	93	Library service points (as of 31 XII)
w tym na wsi	51	30	28	18	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					Collection (as of 31 XII) in thousand volumes
w tys. wol.	17230,4	17693,0	17699,4	17665,5	
w tym na wsi	6141,5	5958,7	5815,6	5777,5	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	954,8	947,5	925,7	944,5	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	187,2	185,5	177,5	181,4	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	14872,3	14818,2	14180,6	14616,5	in thousand volumes
w tym na wsi	3475,9	3320,0	3032,8	3061,4	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	15,6	15,6	15,3	15,5	per borrower in volumes
w tym na wsi	18,6	17,9	17,1	16,9	of which in rural areas

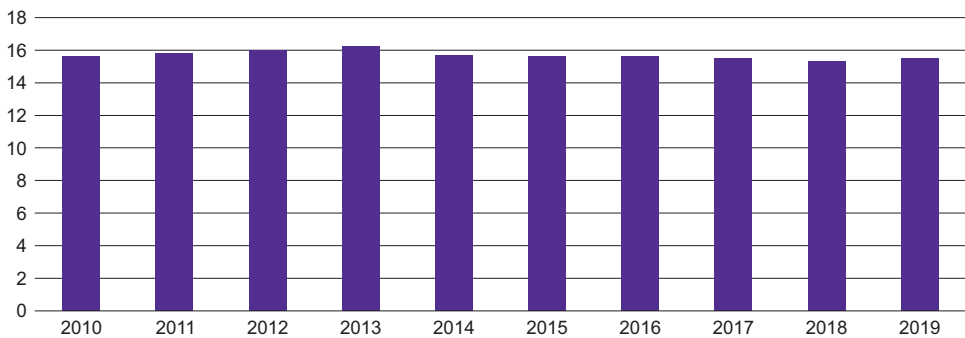
a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane od 2015 r. przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej.
b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points, data since 2015 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.**
 MAP 1 (30). **PUBLIC LIBRARIES IN 2019**

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
 Loans per borrower in volumes

TABL. 3 (76). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	115	136	136	143	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys.	2834,4	3036,8	3502,9	3612,3	Museum exhibits ^a in thousands
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	494	530	509	505	own ^b
obce ^c	159	217	136	121	exterior ^c
współorganizowane	.	.	212	157	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	4685,5	9474,4	11370,1	13118,8	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^d	813,2	990,3	781,8	806,2	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (77). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010	41	18235	10838	2841,6	Theatres and music institutions
	2015	34	18402	12074	3071,7	
	2018	35	20063	15123	4049,7	
	2019	35	20419	13649	3338,0	
Teatry		21	12890	9267	1904,0	Theatres
dramatyczne		17	12385	7735	1735,8	dramatic
lalkowe		4	505	1532	168,2	puppet
Teatry muzyczne		6	4493	1705	725,5	Music theatres
Filharmonie		1	1397	1611	323,1	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		5	1079	773	216,4	Symphonic and chamber orche- stras, choirs
Zespoły pieśni i tańca		2	560	293	169,0	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010	2	.	394	356,1	Entertainment enterprises
	2015	1	.	302	1219,6	
	2018	2	.	337	1402,8	
	2019	3	.	296	1245,1	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (78). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

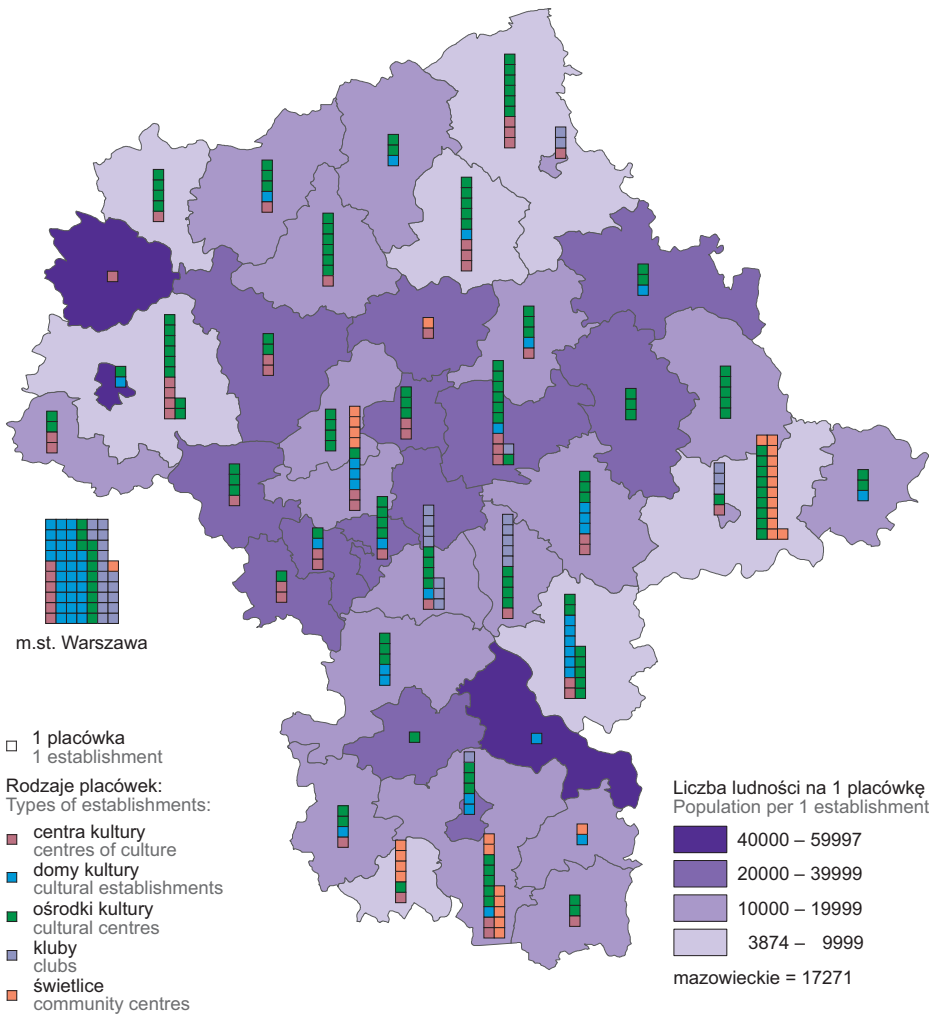
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	56	59	81	85 ^a	Cinemas (as of 31 XII)
w tym multiplexy	10	10	11	13	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	43274	43887	50769	52624	Seats (as of 31 XII)
w tym multiplexy	25237	25403	27370	29125	of which multiplexes
Seanse	308931	303754	388651	393729	Screenings
w tym multiplexy	214462	199985	252819	244313	of which multiplexes
na 1 kino	5517	5148	4798	4632	per cinema
Widzowie	8114081	8960162	11258558	11813152	Audience
w tym multiplexy	5796638	5930085	7103329	7071181	of which multiplexes
na 1 kino	144894	151867	138995	138978	per cinema
na 1 seans	26	29	29	30	per screening

a W tym 14 miniplexów.

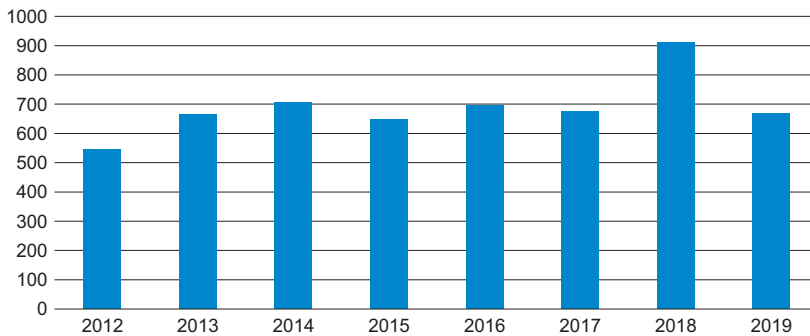
a Of which 14 miniplexes.

MAPA 2 (31). **PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.**
 MAP 2 (31). **CULTURE CENTRES IN 2019**

Uczestnicy imprez na 1000 ludności
 Event participants per 1000 population

Turystyka
 Tourism

 TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
 TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	405	486	614	626	Establishments (as of 31 VII)
w tym całoroczne	372	445	575	587	of which open all year
Obiekty hotelowe	251	308	360	370	Hotels and similar establishments
hotele	156	220	265	271	hotels
motele	14	11	13	14	motels
pensjonaty	4	6	9	9	boarding houses
inne obiekty hotelowe	77	71	73	76	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	154	178	254	256	Other establishments
schroniska młodzieżowe ^b	11	12	10	10	youth hostels ^b
kempingi	3	1	2	3	camping sites
pola biwakowe	5	4	4	4	tent camp sites
ośrodki wczasowe	12	12	12	11	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	31	21	23	24	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	12	9	7	7	complexes of tourist cottages
hostele	5	10	26	27	hostels
pokoje gościnne	.	28	64	72	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	41	42	42	agrotourism lodgings
inne obiekty	75	40	64	56	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	43366	48982	62745	64402	Bed places (as of 31 VII)
w tym całoroczne	39433	45312	58925	60584	of which open all year
Obiekty hotelowe	30198	37539	46356	48661	Hotels and similar establishments
hotele	25834	33509	41228	43019	hotels
motele	571	417	534	511	motels
pensjonaty	147	246	342	353	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3646	3367	4252	4778	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	13168	11443	16389	15741	Other facilities
schroniska młodzieżowe ^b	771	912	773	777	youth hostels ^b
kempingi	230	100	124	186	camping sites
pola biwakowe	800	600	600	600	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1276	1355	1178	1059	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3978	2558	2948	3019	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	856	455	407	484	complexes of tourist cottages ^c
hostele	417	983	2294	2413	hostels
pokoje gościnne	.	643	1766	1974	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	689	708	716	agrotourism lodgings
inne obiekty	4840	3148	5591	4513	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	3187278	4106961	5336963	5536187	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	894554	1258234	1588719	1570605	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	2760639	3742193	4777121	4991065	Hotels and similar establishments
hotele	2544387	3528069	4480433	4617085	hotels
motele	26659	16415	26188	34307	motels
pensjonaty	8739	7781	9506	12162	boarding houses
inne obiekty hotelowe	180854	189928	260994	327511	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	426639	364768	559842	545122	Other establishments
schroniska młodzieżowe ^b	51954	41338	31687	27528	youth hostels ^b
kempingi	1150	.	.	2079	camping sites
pola biwakowe	455	407	328	329	tent camp sites
ośrodki wczasowe	20324	12040	16701	17083	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	183384	98428	121186	116108	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	11892	5181	4500	5088	complexes of tourist cottages ^c
hostele	39932	123541	180900	220528	hostels
pokoje gościnne	.	15958	42974	52868	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	7437	10516	9796	agrotourism lodgings
inne obiekty	117548	59665	148258	93715	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; od 2015 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; od 2016 r. z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; since 2015 concerns establishments with 10 and more bed places, since 2016 with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

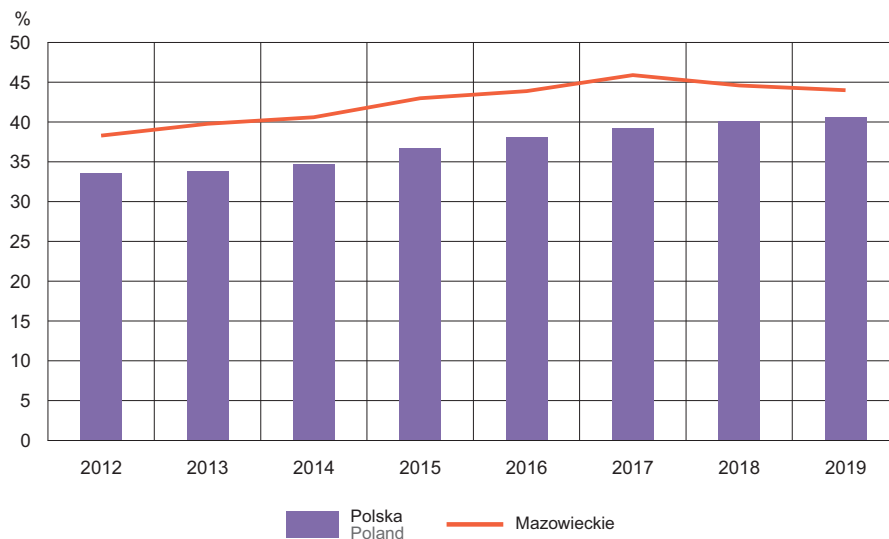
TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	5572996	7069596	9398882	9709927	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	1623229	2357348	3143832	3132967	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	4453412	6153386	7891732	8169817	Hotels and similar establishments
hotele	4052321	5756756	7326290	7468786	hotels
motele	36976	23161	47893	43567	motels
pensjonaty	20323	26878	33229	37441	boarding houses
inne obiekty hotelowe	343792	346591	484320	620023	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	1119584	916210	1507150	1540110	Other establishments
schroniska młodzieżowe ^b	111294	89422	79672	70694	youth hostels ^b
kempingi	2472	.	.	4241	camping sites
pola biwakowe	1145	1326	1128	939	tent camp sites
ośrodki wczasowe	64445	41581	66534	58063	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	417722	205316	260627	254388	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	28527	20596	18536	19724	complexes of tourist cottages ^c
hostele	60077	262087	445701	462361	hostels
pokoje gościnne	.	33971	99413	147786	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	22556	33272	34479	agrotourism lodgings
inne obiekty	433902	237740	492119	487435	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; od 2015 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; od 2016 r. z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; since 2015 concerns establishments with 10 and more bed places; since 2016 with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

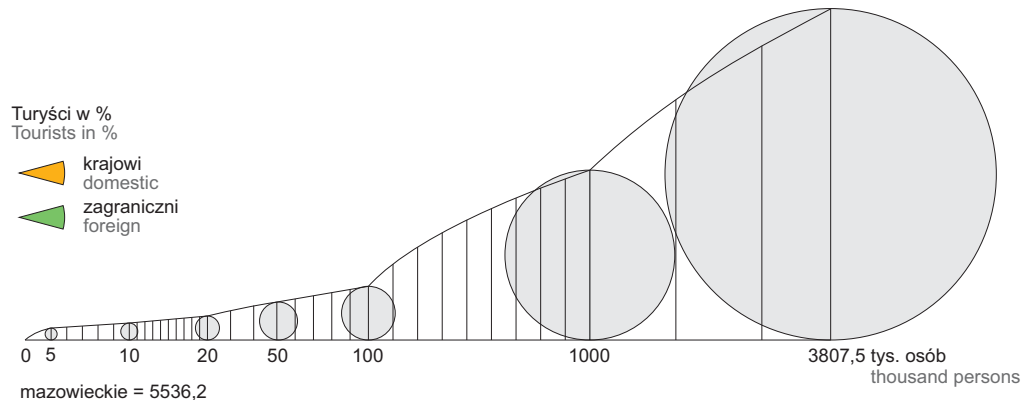
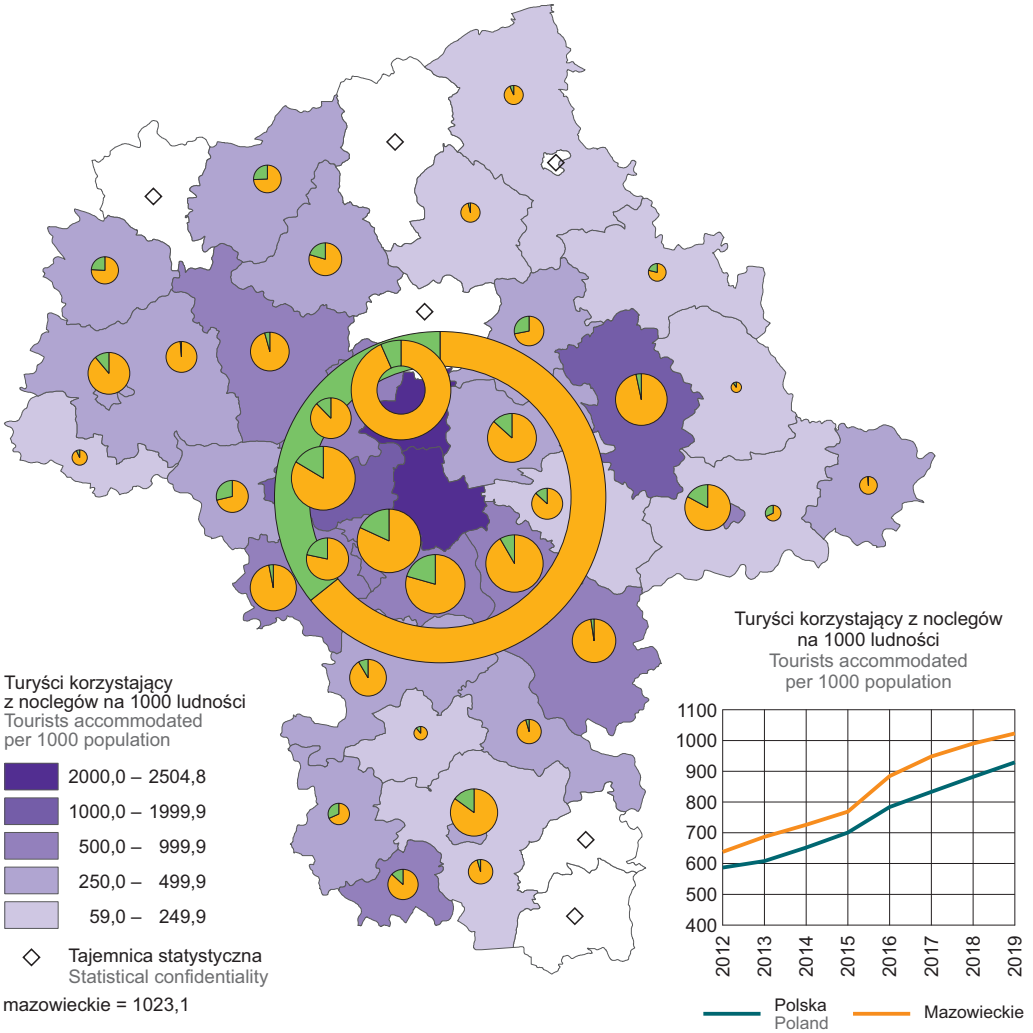
WYKRES 2 (48). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (48). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

a Od 2015 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; od 2016 r. z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Since 2015 concerns establishments with 10 and more bed places; since 2016 with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey.

MAPA 3 (32). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.**
MAP 3 (32). **OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019**

Sport
 Sport

TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
 Stan w dniu 31 grudnia
 PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	109	93	88	88	Organizational units
Członkowie	19727	18317	10731	19261	Members
Ćwiczący ^a	36790	18701	8805	15509	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	1319	1370	1495	1515	Organizational units
Członkowie	101934	116052	134199	139872	Members
Ćwiczący	95932	110064	131869	139459	Persons practising sports
mężczyźni	67746	78372	94698	99077	males
kobiety	28186	31692	37171	40382	females
w tym w wieku do 18 lat	70499	80841	97574	100882	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	2970	2637	2684	2651	Sports sections
Trenerzy	1487	1915	2964	3268	Coaches
Instruktorzy sportowi	2474	2767	2568	2393	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1295	971	985	927	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.
 Stan w dniu 31 grudnia
 SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018
 As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa	21	1454	1290	1364	52	14	Sports acrobatics
Badminton	23	819	328	534	15	20	Badminton
Boks	25	957	193	535	37	27	Boxing
Gimnastyka artystyczna	19	1865	1865	1829	39	39	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	25	1028	746	982	17	15	Artistic gymnastics
Hokej ^a	61	2097	780	1924	29	27	Hockey ^a
Jeździectwo ^a	56	1799	1293	793	37	108	Equestrian sport ^a
Judo	65	6493	1693	5997	119	66	Judo
Jujitsu	13	341	60	201	8	15	Jujitsu
Karate ^a	83	7268	2221	6148	66	153	Karate ^a
Kick-boxing	31	1439	404	1012	16	41	Kick-boxing
Kolarstwo ^a	37	617	114	301	16	22	Cycling ^a
Koszykówka	147	6225	2185	5042	170	93	Basketball
Lekkoatletyka	169	5651	2815	4699	125	116	Athletics
Łucznictwo	13	323	122	197	13	20	Archery
Łyżwiarstwo ^a	12	616	418	518	13	66	Skating ^a
Narciarstwo ^a	12	832	306	544	8	31	Skiing ^a
Orientacja sportowa	9	382	156	195	6	15	Orienteering
Pięciobój nowoczesny ^a	8	355	158	346	10	6	Modern pentathlon ^a
Piłka nożna	638	48968	3386	39791	1593	367	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	35	1078	283	665	24	11	Indoor football
Piłka ręczna	143	5424	2439	4732	128	91	Handball
Piłka siatkowa	269	9328	4877	7747	220	198	Volleyball

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący	Persons practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Pływanie	101	7813	3542	6956	163	183	Swimming
Rugby	11	619	94	329	22	13	Rugby
Sport motorowy ^a	12	492	51	113	3	37	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	36	13485	1296	372	58	230	Sport shooting ^a
Sumo	3	374	110	336	–	8	Sumo
Szachy	29	1236	290	947	15	44	Chess
Szermierka	11	634	240	564	19	15	Fencing
Taekwon-do ITF	9	884	445	514	10	11	Taekwon-do ITF
Taekwon-do WTF	7	415	155	397	8	8	Taekwon-do WTF
Taniec sportowy	23	2342	2076	2114	21	48	Dance sport
Taniec towarzyski	14	491	347	335	13	11	Ballroom dancing
Tenis	42	3662	1437	2012	69	51	Tennis
Tenis stołowy	146	3473	1151	2732	54	87	Table tennis
Wioślarstwo	7	489	160	391	17	6	Rowing
Wrotkarstwo	12	460	263	413	6	18	Skating
Wspinaczka sportowa	5	1398	377	137	5	33	Sport climbing
Wspinaczka wysokogórska	2	688	160	18	–	12	Mountaineering
Zapasy w stylu klasycznym	9	470	92	437	16	10	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym	14	461	170	439	12	12	Free style wrestling
Żeglarsstwo ^a	22	836	281	491	12	60	Sailing ^a

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE ^a W 2018 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES ^a IN 2018
As of 31 December

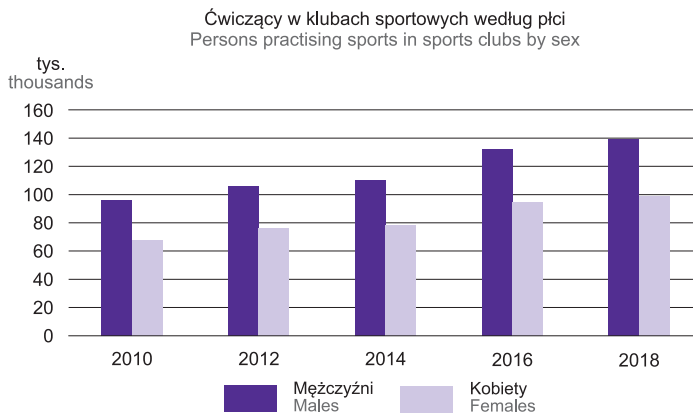
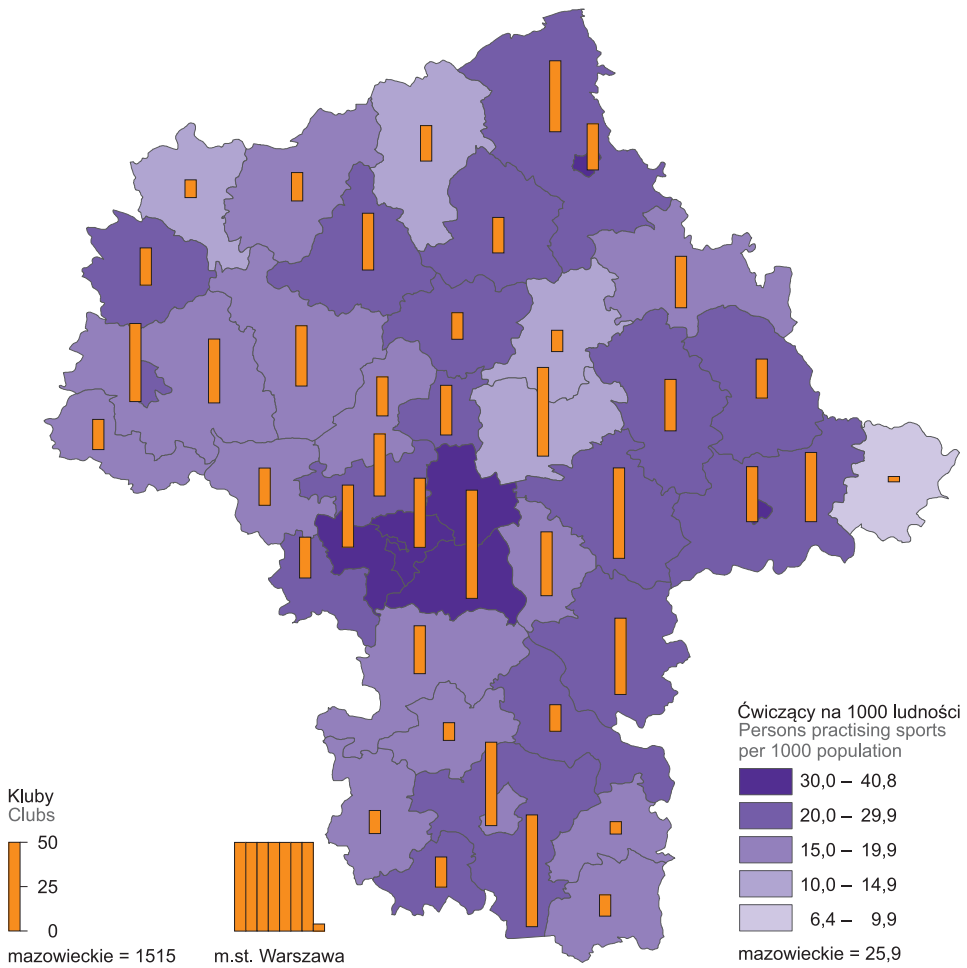
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	175	75	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	80	25	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	433	129	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	432	128	of which football
Boiska do gier małych ^c	267	110	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	89	48	basketball
piłki ręcznej	16	10	handball
piłki siatkowej	66	25	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	313	143	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	197	59	Tennis courts
Hale sportowe	138	104	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	173	81	Gyms ^d
Pływalnie	98	73	Swimming pools
Tory sportowe	16	5	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	47	10	Ice skating rinks

^a Bez obiektów przyszłych. ^b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.

^c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^d Łącznie z salami pomocniczymi.

^a Excluding schools facilities. ^b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. ^c Including non-full-size facilities. ^d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (33). **KLUBY SPORTOWE W 2018 R.**
 MAP 4 (33). **SPORTS CLUBS IN 2018**

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	439	1103	1404	1387	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	210	287	306	291	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	111	107	105	103	institutes ^b
uczelnie ^b	40	43	42	40	higher education institutions ^b
pozostałe	59	137	159	148	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	4	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	128	325	434	435	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	121	298	405	414	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	24	.	Construction
Usługi ^c	307	759	942	926	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	78,9	74,7	82,1	82,2	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	80,4	78,6	87,3	87,8	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	80,4	78,6	85,7	85,9	institutes ^b
uczelnie ^b	80,5	79,9	91,0	92,3	higher education institutions ^b
pozostałe	75,6	36,7	43,4	46,0	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	.	65,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	69,3	33,8	58,0	46,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	68,7	33,7	58,1	47,1	of which manufacturing
Budownictwo	.	37,5	.	9,2	Construction
Usługi ^c	79,3	77,8	83,3	84,4	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

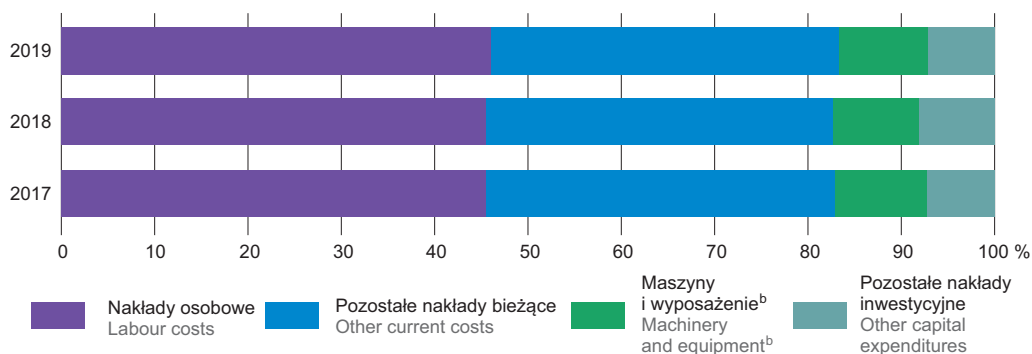
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	4248,7	6946,1	9497,8	10889,5	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	3256,8	4269,9	4325,4	5251,9	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	2308,6	2479,7	2374,2	2765,8	institutes ^b
uczelnie ^b	.	1431,9	1438,3	1914,2	higher education institutions ^b
pozostałe	.	358,2	513,0	571,9	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	4,9	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	442,8	779,3	1510,4	1797,5	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	438,2	642,1	1481,7	1764,7	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	23,7	.	Construction
Usługi ^c	3798,5	6139,8	7958,7	9060,1	Services ^c

a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne działu „Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne”, ust. 1 na str. 187. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes to the chapter “Science and technology. Information society”, item 1 on page 187. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

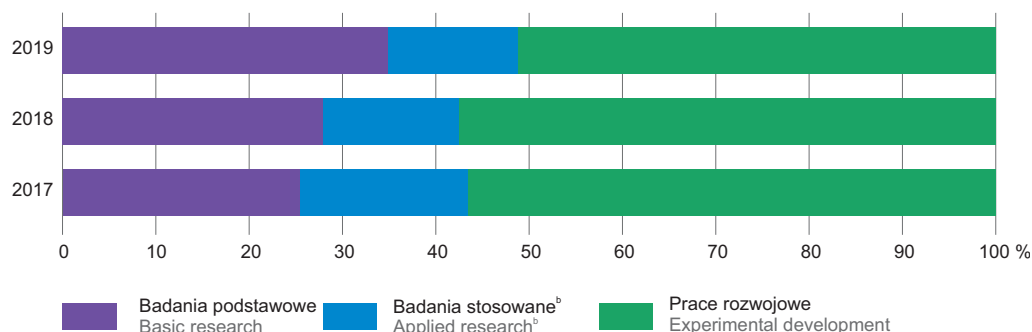
WYKRES 1 (49). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**
 CHART 1 (49). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KST).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (50). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**
 CHART 2 (50). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

TABL. 2 (84). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

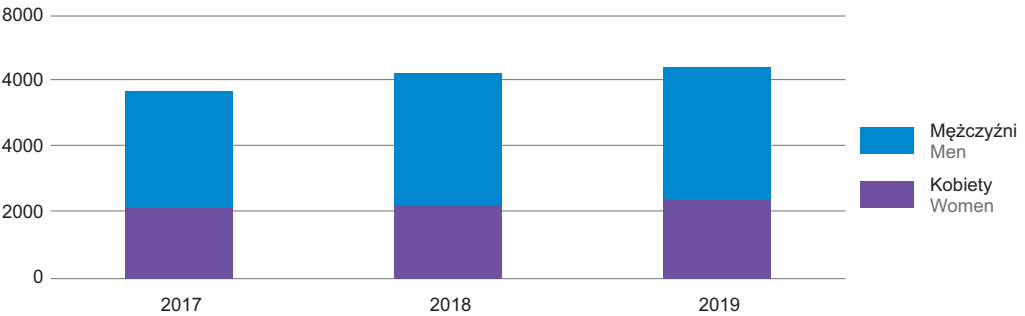
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	4248,7	6946,1	9497,8	10889,5	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	1201,0	1523,9	2494,0	2897,9	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	2052,9	3772,2	4862,8	5317,4	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	480,6	858,4	1077,7	1204,5	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	186,8	218,1	203,9	403,0	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	229,4	378,1	613,9	743,6	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	98,0	195,4	245,6	323,1	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (51). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) ^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI**
 CHART 3 (51). **INTERNAL PERSONNEL ^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX**

w osobach
 in persons

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.
 a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (85). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) ^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
 INTERNAL PERSONNEL ^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION
		wyższym tertiary				pozostałym other	
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others		
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM 2018	62581	2948	4568	11602	36675	6788	TOTAL
2019	64400	2831	4908	11166	38351	7144	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	34780	2751	4836	10162	13774	3257	of which R&D dedi- cated entities
instytuty ^c	16681	914	1285	3719	8427	2336	institutes ^c
uczelnie ^c	15493	1814	3522	6136	3212	809	higher education institutions ^c
pozostałe	2606	23	29	307	2135	112	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	45	—	—	.	.	30	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	8093	.	.	339	6108	1591	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	7910	30	19	320	5970	1571	of which manufac- turing
Budownictwo	225	.	.	.	.	39	Construction
Usługi ^d	56037	2797	4885	10817	32054	5484	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne do działu „Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne”, ust. 1 na str. 187.
 d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes to the chapter "Science and technology. Information society", item 1 on page 187. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (86). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019				SPECIFICATION
	ogółem total	badacze research- ers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
OGÓŁEM	43716	44008	29788	10519	3702	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane						of which R&D dedicated entities
badawczo	22776	23541	15627	5349	2565	institutes ^b
instytuty ^b	12486	12821	6743	.	.	higher education institutions ^b
uczelnie ^b	8010	8572	7138	753	682	others
pozostałe	2280	2148	1747	.	.	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	8	.	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	5904	5794	3270	2166	358	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	5750	5661	3205	2125	330	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	100	.	.	Construction
Usługi ^c	37636	38057	26409	8325	3323	Services ^c

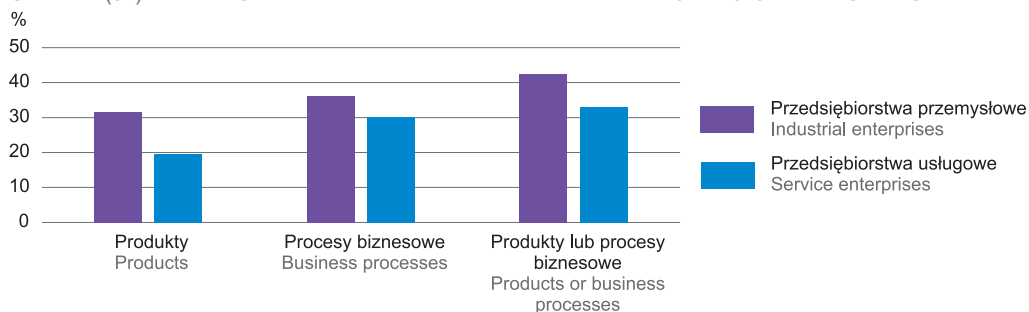
a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne działu „Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne”, ust. 1 na str. 187.

c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In full-time equivalents (FTE). b See general notes on the chapter “Science and technology. Information society”, item 1 on page 187. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (52). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

CHART 4 (52). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b**

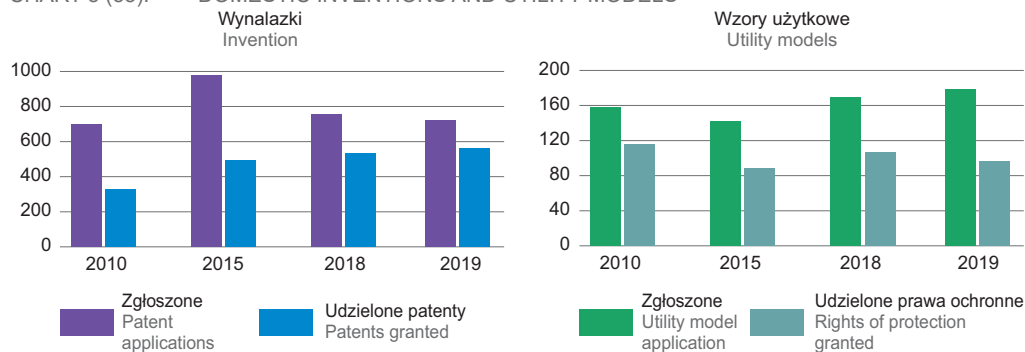

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b W % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b In % of total enterprises of a given economic activity.

WYKRES 5 (53). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**

CHART 5 (53). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne
Information society

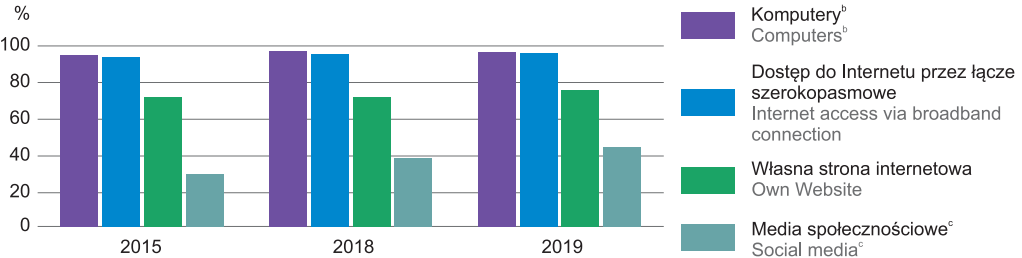
TABL. 5 (87). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	12,3	18,5	24,6	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	11,7	17,5	19,4	20,2	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	.	19,4	20,4	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (54). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

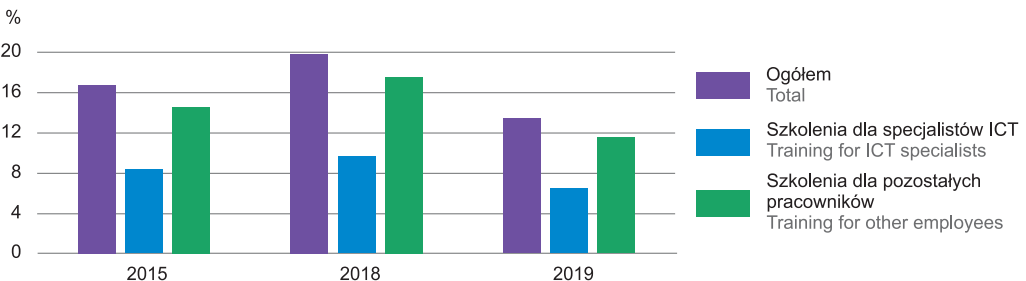
CHART 6 (54). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
Stan w styczniu
As of January

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki), smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks), smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (55). PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOSZĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT

CHART 7 (55). ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES

Dział XII. Ceny Chapter XII. Prices

TABL. 1 (88). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	60,86	67,52	73,15	75,19	wheat
żyta	42,41	50,10	58,41	58,40	rye
jęczmienia	50,47	59,36	66,24	71,40	barley
owsa i mieszanek zbożowych	42,15	48,39	55,88	64,44	oats and cereal mixed
pszenżyta	47,45	54,02	63,79	64,75	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	56,90	52,98	35,40	43,35	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	66,19	56,16	66,37	114,96	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,12	11,92	10,97	11,28	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	133,58	147,70	156,57	154,69	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	635,46	577,47	902,41	952,19	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	1528,26	619,30	2207,38	1737,14	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,35	5,56	6,32	6,33	cattle (excluding calves)
cielęta	8,66	9,60	8,94	8,44	calves
trzoda chlewna	3,92	4,29	4,49	5,45	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,06	1,12	1,35	1,35	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,19	0,24	0,21	0,18	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (89). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

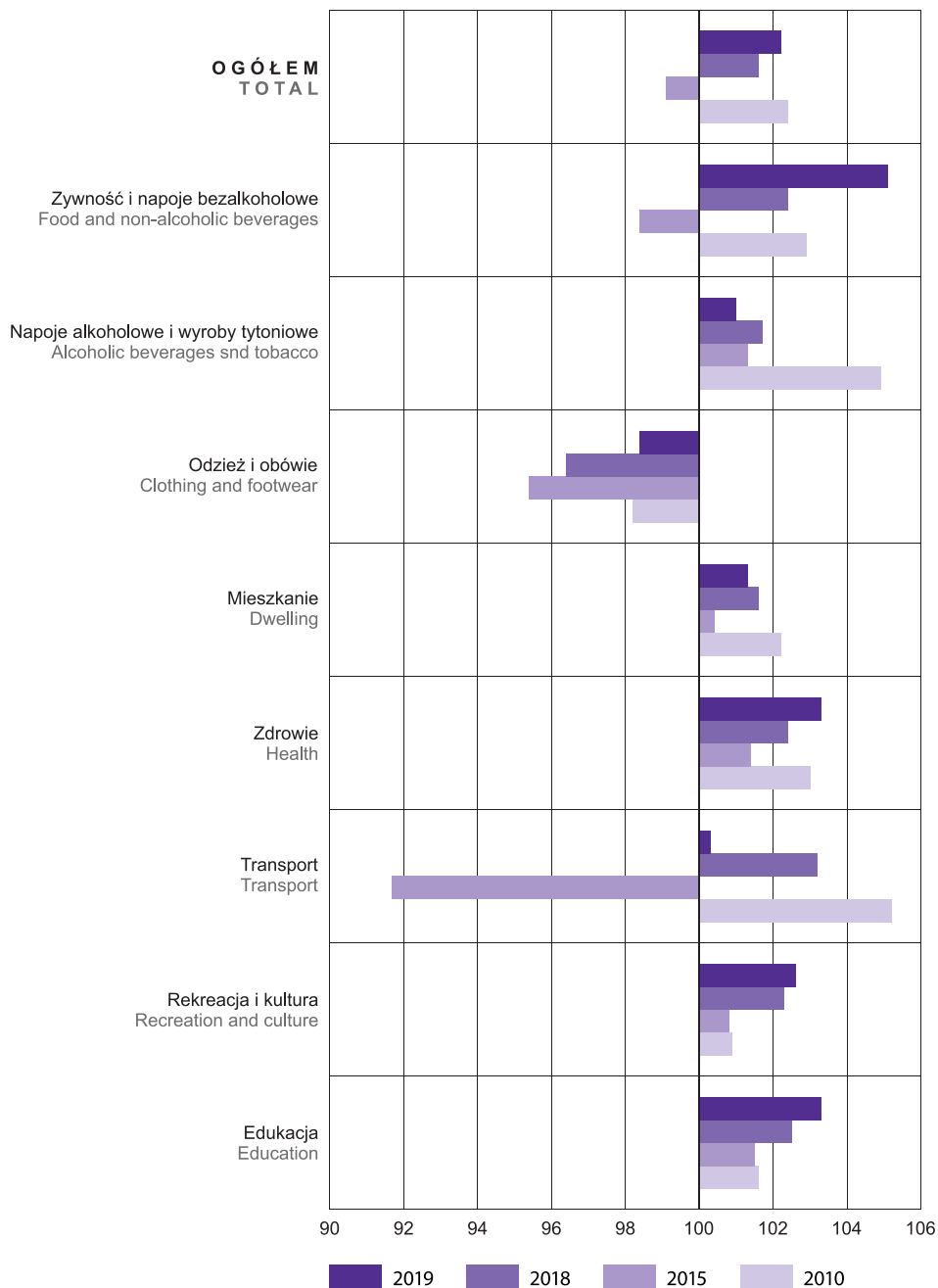
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	63,54	75,44	84,80	90,00	wheat
żyta	41,09	53,67	65,00	67,93	rye
jęczmienia	55,69	70,25	77,47	83,11	barley
owsa	44,18	55,54	64,16	71,75	oats
pszenżyta	48,68	61,16	72,28	76,97	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	97,76	84,73	92,19	174,66	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Siano łąkowe – za 1 dt	.	44,33	50,66	56,17	Meadow hay – per dt
Słoma zbóż ozimych – za 1 dt	.	34,44	37,56	41,07	Straw of winter cereals – per dt
Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	123,15	135,48	149,89	152,18	Livestock – piglet – per head
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
cielęta	8,15	9,48	10,04	9,80	calves
trzoda chlewna	3,76	4,36	4,65	5,88	pigs
Jaja kurze – za 1 szt.	0,55	0,71	0,79	0,78	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (56). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

Rok poprzedni=100

CHART 1 (56). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Previous year=100

Dział XIII. Rolnictwo Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (90). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010	1944180	1904096	TOTAL
	2015	1931190	1893959	
	2018	2148222	2116603	
	2019	1991678	1962318	
W dobrej kulturze rolnej		1958066	1930054	In good agricultural condition
Pod zasiewami		1293481	1273222	Sown area
Grunty ugorowane		26028	24946	Fallow land
Uprawy trwałe		109134	108841	Permanent crops
Ogrody przydomowe		3020	3019	Kitchen gardens
Łąki trwałe		477063	471850	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		49340	48176	Permanent pastures
Pozostałe		33612	32264	Others

a Według siedziby użytkownika.

a By residence of the holder.

TABL. 2 (91). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**
Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS
As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– 1,99	2,00– 4,99	5,00– 9,99	10,00– 14,99	15,00– 19,99	20,00– 49,99	50,00 ha i więcej and more		
OGÓŁEM TOTAL											
2010	228,8	1,3	14,0	30,5	29,0	12,7	5,6	6,1	0,8	9,91	8,50
2013	212,2	1,7	15,2	28,9	27,6	12,4	5,7	7,3	1,2	10,41	8,96
2016	212,9	0,5	14,2	31,0	27,9	12,6	5,4	7,2	1,3	10,39	9,02
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2010	228,5	1,2	14,0	30,5	29,1	12,7	5,6	6,1	0,8	9,69	8,33
2013	211,9	1,7	15,2	28,9	27,6	12,4	5,7	7,3	1,1	10,20	8,79
2016	212,6	0,5	14,2	31,0	27,9	12,6	5,4	7,2	1,3	10,17	8,82

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

Note. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (92). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	1232	25026	703	21203
2015	1860	44827	287	8963
2018	1593	32064	691	9985
2019	1752	34208	489	9281

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (93). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
w ha in ha						
OGÓŁEM	1205579	1259848	1394183	1293481	1273222	TOTAL
w tym:						of which:
Zboża	922454	920430	1064554	950734	938216	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	693793	713530	774850	694752	685382	basic cereals
pszenica	126756	180387	172193	182416	177234	wheat
żyto	198645	141227	183402	160382	159289	rye
jęczmień	58426	51455	83315	52294	51794	barley
owies	109896	102580	100179	92495	91632	oats
pszenżyto	200069	237881	235761	207165	205433	triticale
mieszkanki zbożowe	185184	148212	198957	170023	169893	cereal mixed
kukurydza na ziarno	34137	52741	81950	75836	72883	maize for grain
Ziemniaki	53628	35662	32304	37573	37283	Potatoes
Buraki cukrowe	11756	11049	19285	19820	18932	Sugar beets
Rzepak i rzepik	47491	42763	34064	45931	43228	Rape and turnip rape

TABL. 5 (94). ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	2678969	2594657	3073966	2882186	2813726	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1915676	1959926	2085674	2037382	1986767	basic cereals
pszenica	527249	584977	550364	636065	602660	wheat
żyto	399898	317510	412946	393493	390258	rye
jęczmień	163650	137250	230723	154288	152345	barley
owies	220108	232997	221711	212345	208921	oats
pszenżyto	604771	687193	669930	641192	632583	triticale
mieszkanki zbożowe	491315	373417	502196	449766	449361	cereal mixed
Ziemniaki	893216	641261	841578	809288	801585	Potatoes
Buraki cukrowe	620842	620810	1172874	1057224	1008192	Sugar beets
Rzepak i rzepik	110572	98518	117709	132412	124110	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	2370647	1794576	2757731	2263227	2245687	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	29,6	28,2	28,9	30,3	30,0	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	28,6	27,5	26,9	29,3	29,0	basic cereals
pszenica	35,2	32,4	32,0	34,9	34,0	wheat
żyto	22,7	22,5	22,5	24,5	24,5	rye
jęczmień	30,2	26,7	27,7	29,5	29,4	barley
owies	24,0	22,7	22,1	23,0	22,8	oats
pszenżyto	30,6	28,9	28,4	31,0	30,8	triticale
mieszkanki zbożowe	27,1	25,2	25,2	26,5	26,4	cereal mixed
Ziemniaki	212	180	261	215	215	Potatoes
Buraki cukrowe	552	562	608	533	533	Sugar beets
Rzepak i rzepik	25,2	23,0	34,6	28,8	28,7	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	54,3	40,9	51,4	47,4	47,6	Meadow hay

^a Przeciętne roczne.
^a Annual averages.

TABL. 6 (95). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
OGÓŁEM	25633	28339	29417	28140	TOTAL
Kapusta	4558	3342	3390	3387	Cabbages
Kalafiory	1771	1009	1073	1071	Cauliflowers
Cebula	3273	3620	3497	3476	Onions
Marchew jadalna	3236	3732	3757	3663	Carrots
Buraki ćwikłowe	2024	1951	2109	2108	Beetroots
Ogórki	2782	3439	3544	3543	Cucumbers
Pomidory	1791	1432	1488	1468	Tomatoes
Pozostałe ^b	6198	9814	10559	9423	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	490667	695029	604561	585262	TOTAL
Kapusta	138354	172030	149075	149013	Cabbages
Kalafiory	25564	24716	21973	21958	Cauliflowers
Cebula	57932	87048	68019	67644	Onions
Marchew jadalna	73924	117276	95249	90909	Carrots
Buraki ćwikłowe	52868	56522	52722	52693	Beetroots
Ogórki	36737	59496	44297	44291	Cucumbers
Pomidory	26506	32158	25415	24527	Tomatoes
Pozostałe ^b	78782	145783	147812	134228	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	304	515	440	440	Cabbages
Kalafiory	144	245	205	205	Cauliflowers
Cebula	177	240	194	195	Onions
Marchew jadalna	228	314	254	248	Carrots
Buraki ćwikłowe	261	290	250	250	Beetroots
Ogórki	132	173	125	125	Cucumbers
Pomidory	148	225	171	167	Tomatoes
Pozostałe ^b	127	149	140	142	Others ^b

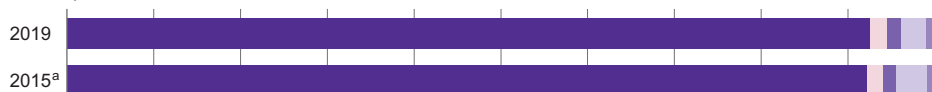
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (57). **ZBIORY OWOCÓW**
 CHART 1 (57). **FRUIT PRODUCTION**

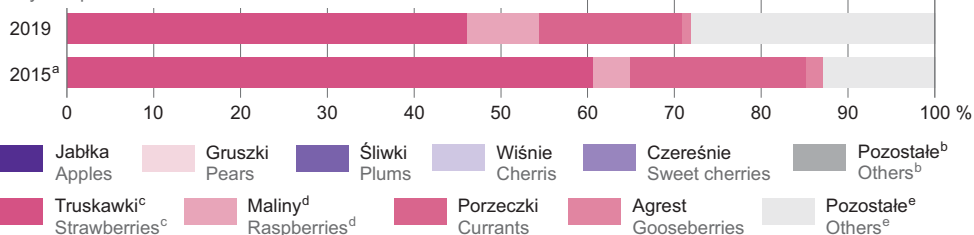
Zbiory owoców z drzew owocowych:

Tree fruit production:

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:

Berry fruit production:

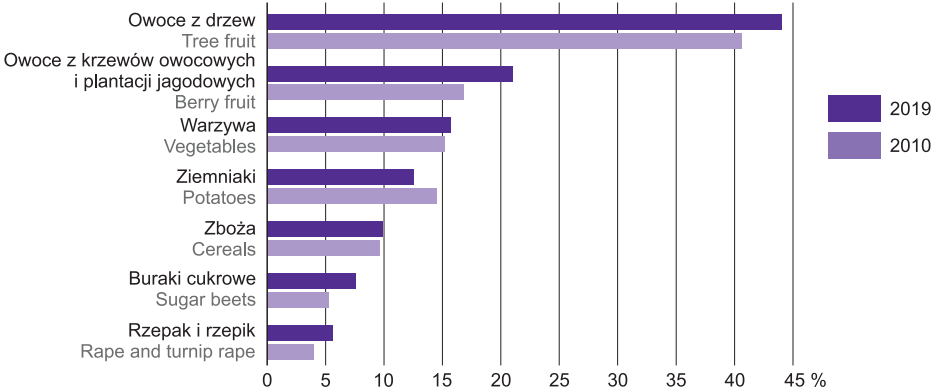

a Owoce zebrane w sadach i poza sadami. b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie. c Łącznie z poziomkami. d Łącznie z jeżyną bezkolcową.

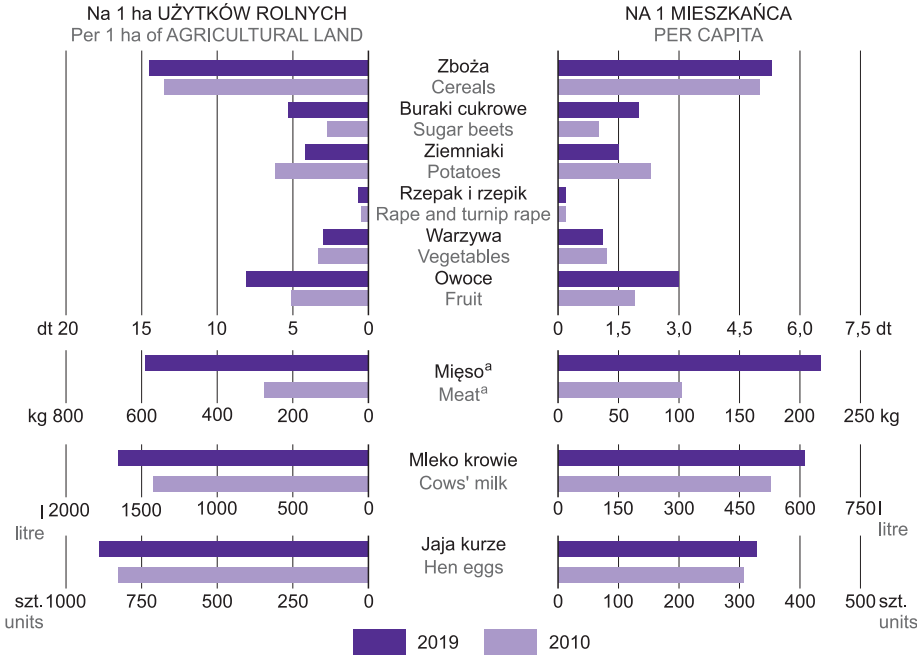
e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a Fruit harvested in orchards and outside. b Peaches, apricots, walnuts. c Including wild strawberries. d Including thornless blackberry. e Chokeberry, highbush blueberry, vine, hazel and others.

WYKRES 2 (58). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH
ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH
CHART 2 (58). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED
AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (59). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
CHART 3 (59). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

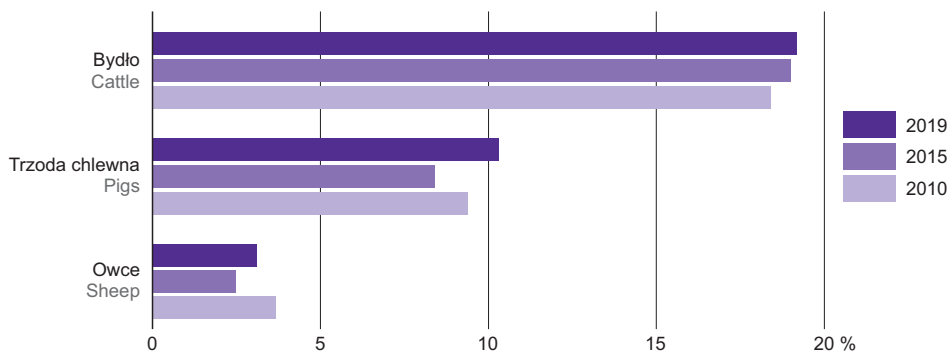
TABL. 7 (96). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS AND SHEEP
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem				w tym gospodarstwa indywidualne				
	total				of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	1057957	1135245	1152959	1222774	1050153	1127620	1146619	1215993	Cattle
w tym krowy	542415	511242	516957	558778	538935	508167	514308	556193	of which cows
Trzoda chlewna	1438016	973631	1256138	1112156	1386135	931856	1223862	1079652	Pigs
w tym lochy	134096	71742	69644	57842	124327	65320	62335	50342	of which sows
Owce	9282	5630	7632	8373	8982	5547	7549	8242	Sheep
w tym maciorki	6711	2844	3852	5373	6524	2813	3808	5310	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	1110040	1086456	1148796	1183109	1095417	1073671	1138451	1172375	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	54,4	58,8	53,7	61,4	55,2	59,5	54,2	62,0	Cattle
w tym krowy	27,9	26,5	24,1	28,1	28,3	26,8	24,3	28,3	of which cows
Trzoda chlewna	74,0	50,4	58,5	55,8	72,8	49,2	57,8	55,0	Pigs
w tym lochy	6,9	3,7	3,2	2,9	6,5	3,4	2,9	2,6	of which sows
Owce	0,5	0,3	0,4	0,4	0,5	0,3	0,4	0,4	Sheep
w tym maciorki	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,1	0,2	0,3	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	57,1	56,3	53,5	59,4	57,5	56,7	53,8	59,7	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

a In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and in 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (60). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGLÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**
CHART 4 (60). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP**

TABL. 8 (97). **PRODUKCJA MIĘSA^a**
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	535,2	821,1	1152,9	1175,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	504,2	773,2	1085,3	1108,9	meat and fats
wołowe	64,3	85,3	110,6	91,2	beef
cielęce	9,7	1,6			veal
wieprzowe	196,8	190,0	216,2	244,4	pork
baranie	0,1	0,1	0,1	0,2	mutton
końskie	4,1	2,9	2,1	2,6	horseflesh
drobiowe	228,5	491,9	754,6	769,4	poultry
kozy i królicze ^b	0,7	1,4	1,6	1,1	goat and rabbit ^b
podroby	31,0	47,9	67,7	66,7	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
OGÓŁEM	275,3	425,2	536,7	590,3	TOTAL

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową cieplą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (98). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	2772,9	2794,3	3024,8	3301,8	3283,3	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	142,6	144,7	140,8	165,8	167,3	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	5216	5549	5932	6192	6183	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	1608	1977,4	2381,8	1773,7	1766,9	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosioci w szt.	211	219	208	174	175	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

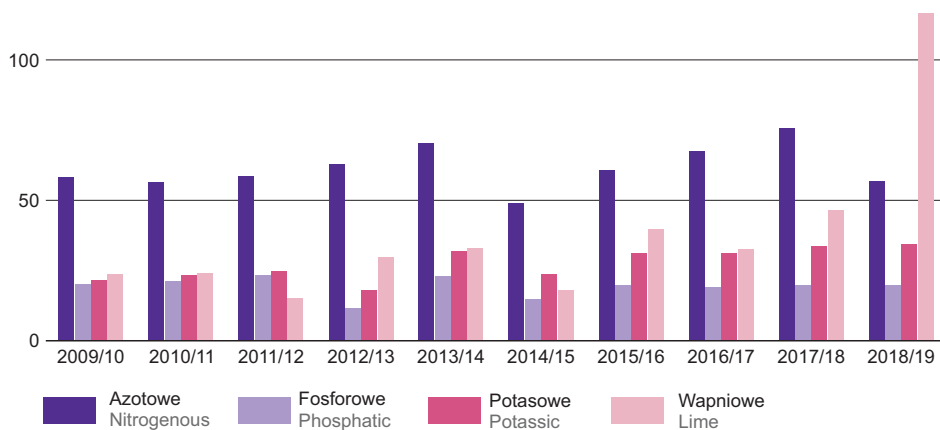
TABL. 10 (99). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	210991	209983	In units
	2013	213177	212428	
	2016	226133	225312	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	9,21	9,07	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	8,92	8,77	
	2016	8,49	8,32	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
Note. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (61). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
 CHART 5 (61). **CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT**

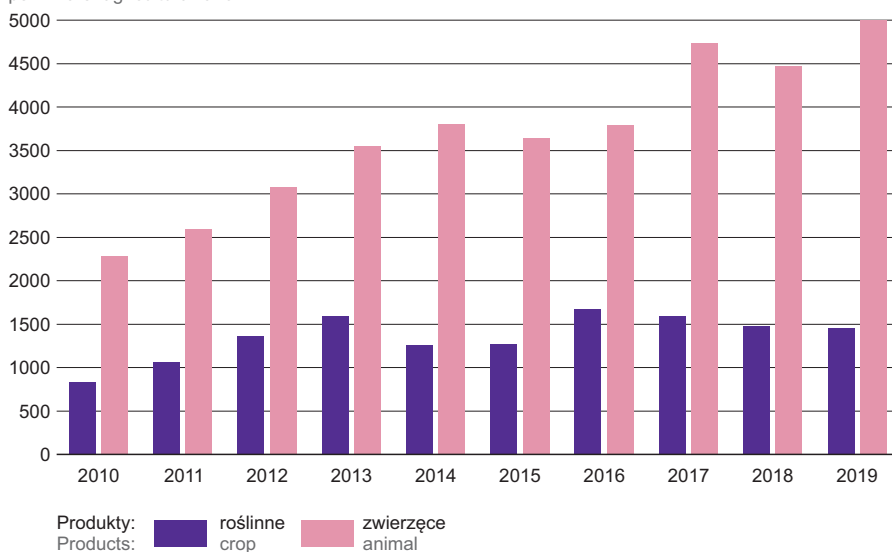
na 1 ha użytków rolnych w kg
 per 1 ha of agricultural land in kg
 150

a łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
 a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (62). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)**
 CHART 6 (62). **VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)**

na 1 ha użytków rolnych w zł
 per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (100). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Zboża w t	554521	752172	847278	793562	767814	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	459962	589920	560828	542375	520428	of which basic cereals
pszenica	301818	413595	406774	383601	370319	wheat
żyto	72304	54725	70961	87297	85837	rye
jęczmień	30237	17354	14109	10895	10291	barley
owies i mieszanki zbożowe	1918	4042	8380	4432	4343	oats and cereal mixed
pszenżyto	53685	100204	60604	56150	49638	triticale
Ziemniaki w t	55054	47825	115344	83291	79408	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	498452	701996	1236127	1110853	1061821	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	89109	82217	218417	96627	96312	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	175066	158387	251595	230300	223684	Vegetables in tonnes
Owoce w t	693168	1143074	1516726	1306090	1305924	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	628093	1031217	1431340	1457534	1376080	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	99083	146406	173592	129046	128038	cattle (excluding calves)
cielęta	4333	4794	856	568	553	calves
trzoda chlewna	209373	225310	275391	306971	304965	pigs
owce	57	92	282	278	278	sheep
konie	3690	3755	2700	2532	2532	horses
drób	311557	650860	978519	1018139	939714	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	438407	713674	1044386	1075421	1013746	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	1770083	2241385	2559482	2580788	2563028	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	300681	134541	38261	113153	113153	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 12 (101). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni=100				previous year=100				
Produkcja globalna	101,2	100,2	106,1	107,3	101,3	99,3	109,5	104,7	Gross output
roślinna	90,4	91,3	101,3	109,9	90,4	91,2	100,2	110,7	crop
zwierzęca	112,4	107,5	110,2	105,6	112,8	105,9	117,6	100,6	animal
Produkcja końcowa	102,2	101,2	107,1	107,0	102,4	100,2	110,9	104,2	Final output
roślinna	91,5	90,6	102,1	110,4	91,6	90,5	100,3	112,1	crop
zwierzęca	110,5	108,0	110,2	105,2	110,8	106,3	117,7	100,1	animal
Produkcja towarowa	99,9	103,1	108,6	109,9	99,8	102,3	111,8	108,3	Market output
roślinna	92,1	95,9	107,7	116,7	92,0	96,1	103,3	122,8	crop
zwierzęca	106,5	107,8	109,1	106,5	106,4	106,2	116,7	101,3	animal

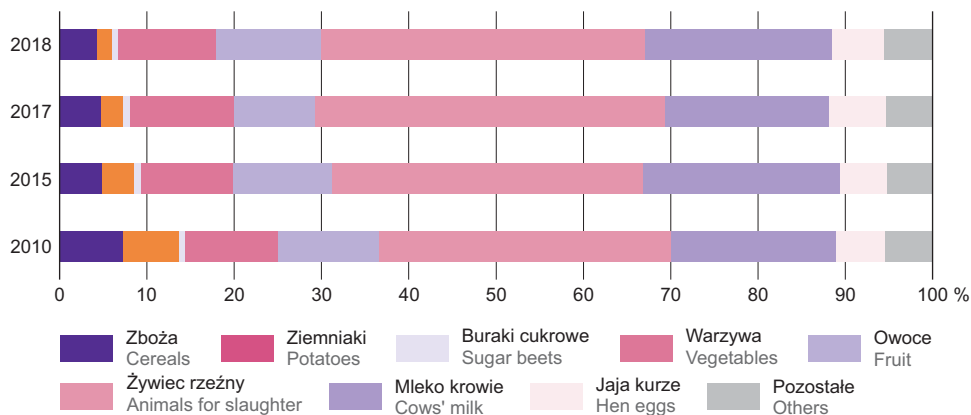
TABL. 13 (102). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	45,5	41,1	43,1	42,0	Crop output
Zboża	9,0	8,7	8,7	8,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	6,8	6,9	6,4	5,7	of which basic cereals
w tym: pszenica	1,8	2,4	2,0	1,7	of which: wheat
żyto	1,4	1,0	1,2	1,1	rye
jęczmień	0,6	0,5	0,5	0,6	barley
Ziemniaki	6,8	3,4	4,9	3,1	Potatoes
Przemysłowe	1,5	1,3	2,0	1,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,5	0,5	0,7	0,5	of which sugar beets
Warzywa	9,2	10,0	11,2	10,7	Vegetables
Owoce	9,0	10,4	8,4	11,8	Fruit
Siano łąkowe	3,3	1,4	2,0	1,6	Meadow hay
Pozostałe	6,7	5,9	5,9	5,1	Others
Produkcja zwierzęca	54,5	58,9	56,9	58,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	26,3	29,8	32,8	30,4	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	4,7	5,6	7,1	6,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	0,3	0,0	0,1	calves
trzoda chlewna	9,8	6,8	5,8	6,5	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	10,2	16,9	19,6	17,4	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,2	0,4	1,1	1,0	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	20,9	22,2	17,0	19,9	Cows' milk
Jaja kurze	5,4	5,3	5,9	5,8	Hen eggs
Obornik	1,4	1,0	0,0	0,8	Manure
Pozostałe	0,2	0,3	0,1	0,1	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (63). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 7 (63). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (103). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 grudnia

FOREST LAND

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	820663	839556	843019	846439	TOTAL in ha
Lasy	808772	827496	830937	834409	Forests
Publiczne	455370	456304	457077	457378	Public
własność Skarbu Państwa	453105	453646	454431	454700	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	417303	418991	419832	420156	managed by the State Forests
parki narodowe	26906	26864	26872	26872	national parks
własność gmin ^a	2265	2354	2340	2374	gmina ^a owned
pozostałe	.	303	307	304	other
Prywatne	353402	371192	373859	377031	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	11892	12060	12082	12030	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	22,7	23,3	23,4	23,5	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	23,3	23,9	24,0	24,1	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

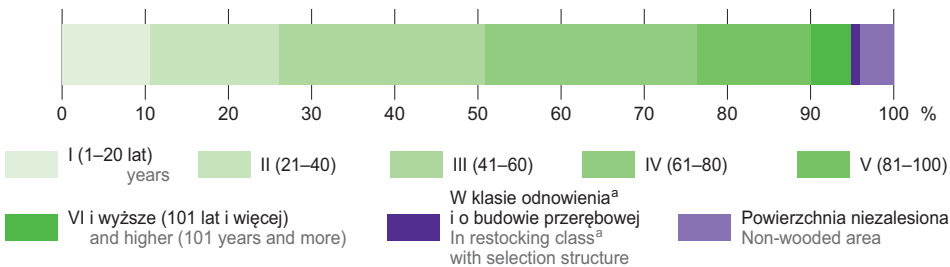
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (64). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (64). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

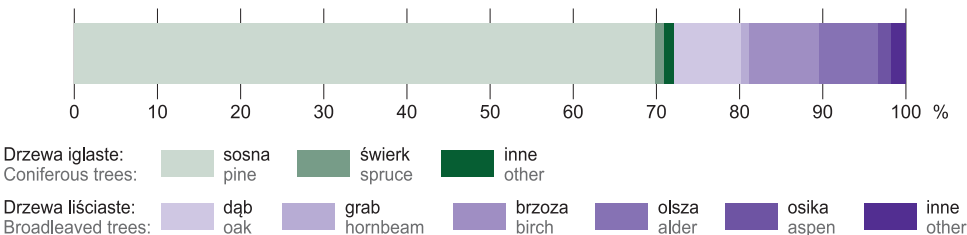

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

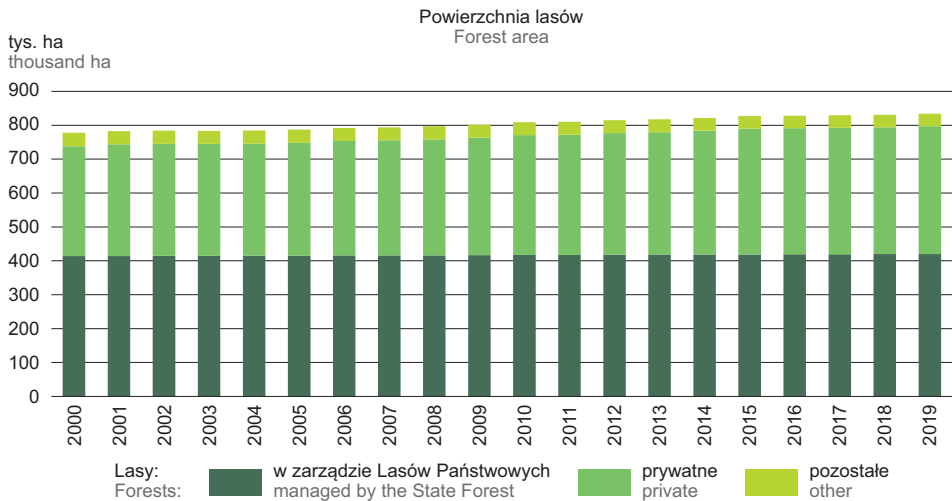
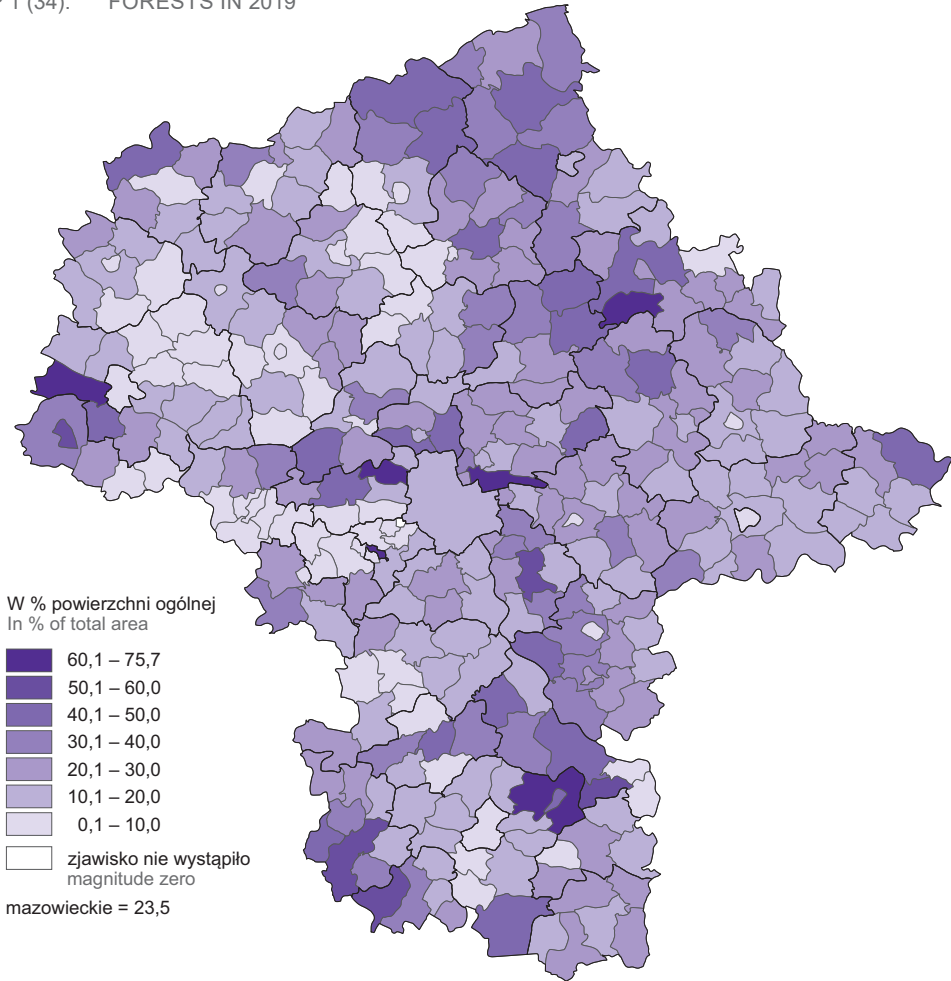
WYKRES 2 (65). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (65). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

MAPA 1 (34). **LASY W 2019 R.**
 MAP 1 (34). **FORESTS IN 2019**

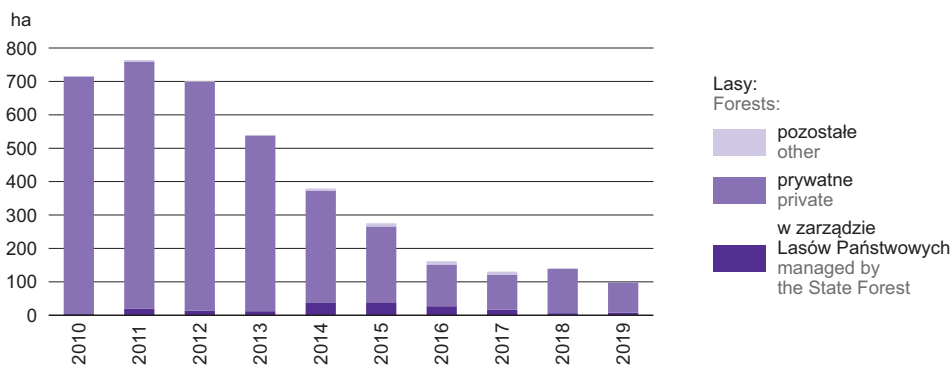
TABL. 2 (104). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia i zalesienia	3150	4014	3790	4029	3728	3726	301	Renewals and affore- station
Odnowienia	2434	3739	3650	3931	3720	3718	211	Renewals
sztuczne ^b	2289	3003	2901	3226	3135	3133	91	artificial ^b
naturalne	145	736	749	705	585	585	120	natural
Zalesienia ^c	716	275	140	98	8	8	90	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	337	343	347	367	341	341	26	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	16661	19436	21459	21620	20669	20664	951	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	39542	39138	35344	35537	25004	24957	10533	Area covered by thin- nings

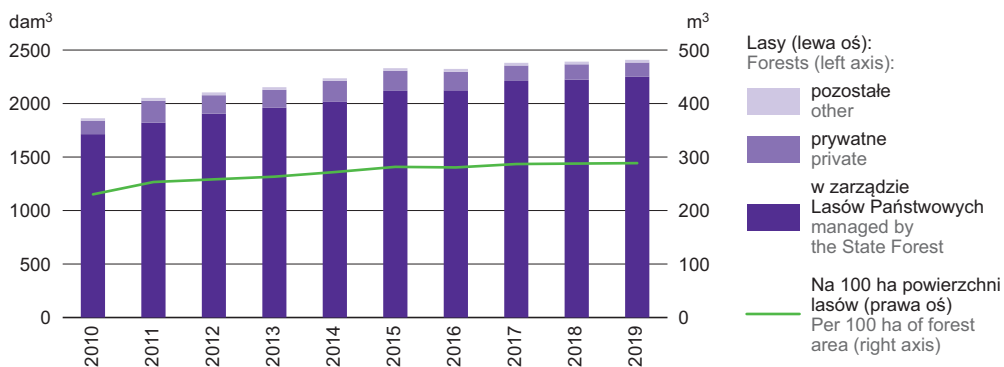
a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzystadnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

WYKRES 3 (66). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (66). **AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND**

WYKRES 4 (67). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)**
CHART 4 (67). **TIMBER REMOVALS**

TABL. 3 (105). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1932,9	2429,6	2482,0	2510,7	2377,3	2376,7	133,4	TOTAL in dam³
Grubizna	1867,6	2337,3	2398,5	2416,1	2282,7	2282,1	133,4	Timber
Grubizna iglasta	1443,2	1775,3	1865,0	1889,3	1787,6	1787,3	101,7	Coniferous
w tym drewno wielko- wymiarowe	636,5	778,4	819,3	828,8	777,7	777,5	51,1	of which large-size wood
Grubizna liściasta	424,4	562	533,4	526,8	495,1	494,8	31,8	Non-coniferous
w tym drewno wielko- wymiarowe	104,3	120,6	104,2	100,3	89,5	89,4	10,7	of which large-size wood
Drewno małowymia- rowe ^b	65,3	92,3	83,6	94,6	94,6	94,6	.	Slash ^b
Do przerobu przemy- słowego	3,5	3,2	2,2	1,8	1,8	1,8	.	Slash for industrial purposes
Opałowe	61,9	89,1	81,4	92,8	92,8	92,8	.	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	230,9	282,5	288,6	289,6	499,1	501,9	35,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (106). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a AS WELL AS
GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in tonnes				
Owoce leśne	576	566	192	227	Forest fruits
Grzyby leśne	389	105	103	393	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	680	173	190	222	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (107). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	1058	3559	2110	2699	Number of fires
w tym: podpalenia	506	1830	1055	1496	of which: arson
nieostrożność dorosłych	283	703	429	497	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	281,31	1531,48	502,47	1143,65	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	112,98	863,59	298,12	766,31	of which: arson
nieostrożność dorosłych	64,96	258,18	76,47	105,06	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,27	0,43	0,24	0,42	Average forest area burned by fire in ha

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tabl. 6–8

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

TABL. 6 (108). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE
Stan w dniu 10 marca
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION AND HUNTING DISTRICTS
As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	351	362	365	374	number ^a
członkowie ^b	13880	14766	15862	16022	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	598	586	584	583	number
powierzchnia w tys. ha	3009,2	3010,0	3002,3	2993,4	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	712,3	715,5	751,2	748,1	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (109). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan w dniu 10 marca
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	1411	3324	4360	5046	Moose
Daniele	222	837	967	985	Fallow deer
Muflony	–	–	–	–	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	4,4	7,5	9,2	9,7	Deer
Sarny	48,4	66,2	73,7	75,5	Roe deer
Dziki	14,6	19,7	5,3	4,3	Wild boars
Lisy	19,9	20,6	19,6	20,2	Foxes
Zajęce	90,3	125,3	148,4	155,4	Hares
Bażanty	59,7	83,5	83,9	87,6	Pheasants
Kuropatwy	67,0	49,4	51,9	53,6	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (110). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT
CULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt. in heads				
Daniele	27	149	169	292	Fallow deer
Jelenie	922	2438	3102	3194	Deer
Sarny	7029	13700	15736	15452	Roe deer
Dziki	11017	21539	11035	15255	Wild boars
Lisy	13334	15721	14872	15679	Foxes
Zająca	4648	3640	3310	3094	Hares
Bażanty	12317	16039	13283	9271	Pheasants
Kuropatwy	895	1938	1546	363	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo

Chapter XV. Industry and construction

Przemysł

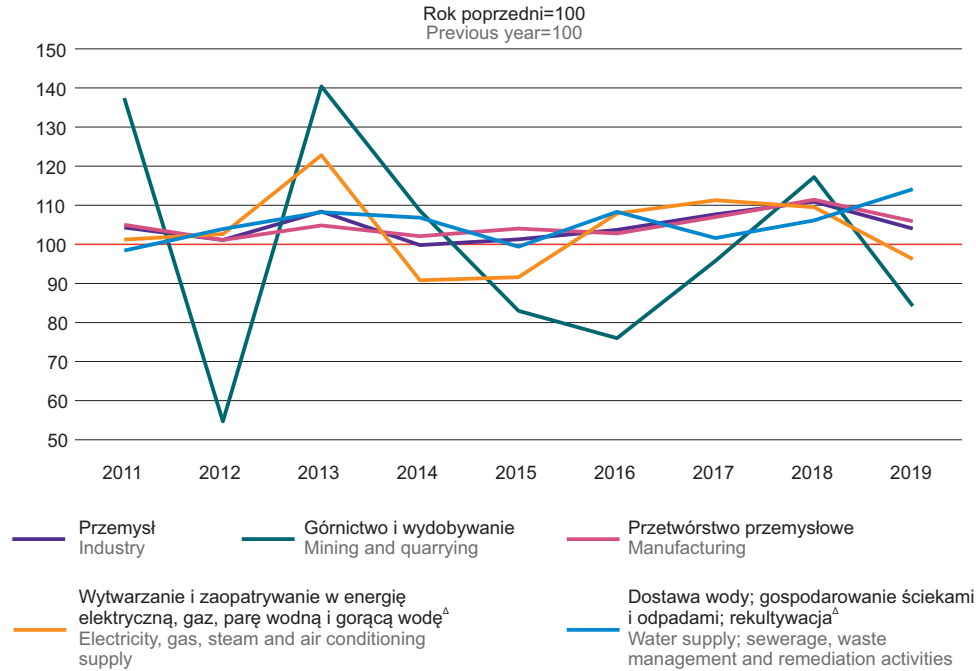
Industry

TABL. 1 (111). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU ^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
	w mln zł in million PLN			w odset- kach in percent	2018=100 (ceny stałe) (constant prices)	
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM TOTAL	185470,3	228329,0	285121,0	296450,3	100,0	104,0
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	1060,8	1014,6	959,8	907,2	0,3	84,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	144448,0	179595,0	229282,8	243259,5	82,1	105,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	36055,3	42929,8	49090,0	45066,2	15,2	96,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3906,2	4789,6	5788,4	7217,4	2,4	114,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (68). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU ^a WEDŁUG SEKCJI PKD**
(ceny stałe ^b)
CHART 1 (68). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY ^a BY NACE SECTIONS**
(constant prices ^b)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 191.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 191.

TABL. 2 (112). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in post-slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	66,1	66,6	68,2	72,4	34,3	cattle and calves
trzody chlewnej	217,0	208,4	221,1	472,0	35,6	pigs
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	3480,7	3515,5	4240,1	4725,0	40,7	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Mleko płynne przetworzone ^c w tys. hl	5605,8	6917,8	8448,1	8826,5	25,6	Processed liquid milk ^c in thousand hectolitres
Sery i twarogi w tys. t	202,8	268,8	308,8	318,1	33,7	Cheese and curd in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	406,8	416,8	431,7	395,8	16,2	Wheat flour in thousand tonnes
Mąka żytnia w tys. t	47,8	70,5	73,8	70,6	26,9	Rye flour in thousand tonnes
Makaron w tys. t	45,3	24,7	23,1	21,4	11,3	Pasta in thousand tonnes
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						Clothes and garments in thousand units:
kostiumy i komplety damskie lub dziewczęce	254	131	100	93	25,3	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce	288	171	137	110	14,8	women's or girls' jackets
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^d w tys. par	1467	1244	1560	1403	14,3	Footwear with leather uppers ^d in thousand pairs
Tarcica w dam ³	166,2	176,8	195,2	208,9	4,2	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	153,8	156,2	185,0	199,2	4,5	of which coniferous sawnwood

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. c Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. d Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwiem ze spodem drewnianym.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. c Including milk for further processing. d Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 3 (113). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	327469	353032	378305	373418	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	1921	2295	1725	1983	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	274261	293050	320988	324893	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	32939	39213	35735	25815	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	18348	18473	19857	20728	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3867,06	4669,99	5377,72	5724,72	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	5134,89	5821,13	5867,65	6176,69	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3709,69	4428,76	5125,85	5520,32	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	5194,54	6617,90	7916,92	8733,37	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3703,72	4219,22	4837,04	5138,05	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

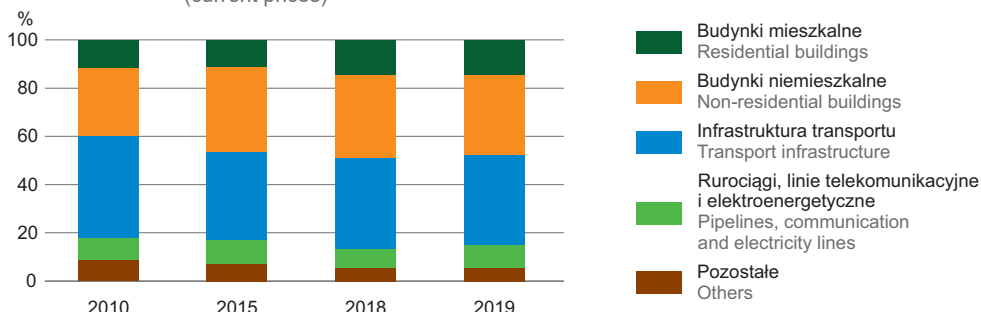
Budownictwo
 Construction

 TABL. 4 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	41349,4	34711,1	44820,5	43373,4	TOTAL
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	21130,7	19795,3	23680,0	23985,2	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	12811,6	5995,2	6389,5	6184,2	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	4300,5	9035,2	11242,7	11399,7	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	4018,6	4765,0	6047,8	6401,3	specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
 a Realised by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

 WYKRES 2 (69). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

 CHART 2 (69). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS**
 (current prices)

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

 TABL. 5 (115). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS
 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe	SPECIFICATION
			Works with an investment character	Works with a restoration character and other works	
		w mln zł		in million PLN	
OGÓŁEM	2010	21130,7	13677,8	7452,9	TOTAL
	2015	19795,3	16513,5	3281,8	
	2018	23680,0	20754,1	2925,8	
	2019	23985,2	20839,3	3145,9	
Budynki		11472,6	10105,8	1366,8	Buildings
budynki mieszkalne		3558,2	3219,5	338,8	residential buildings
budynki niemieszkalne		7914,4	6886,3	1028,1	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		12512,6	10733,5	1779,1	Civil engineering works
infrastruktura transportu		9004,9	8044,6	960,3	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		2214,2	1768,6	445,6	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		1088,3	753,0	335,2	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		205,2	167,3	37,9	other civil engineering works

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (116). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki ^a	14258	14556	13846	16023	Buildings ^a
miasta	5288	5201	4766	5458	urban areas
wieś	8970	9355	9080	10565	rural areas
Budynki mieszkalne	12004	11681	11266	13180	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	11267	11043	10506	12446	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	349	373	595	551	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	2254	2875	2580	2843	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	31	35	43	34	hotels and similar buildings
budynki biurowe	86	97	74	66	office buildings
budynki handlowo-usługowe	404	419	334	327	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	599	638	483	547	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	341	437	320	431	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	112	115	95	103	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	681	1134	1231	1335	other non-residential buildings
Kubatura ^d w dam³	26490,8	30406,4	32797,7	36515,6	Cubic volume ^d in dam³
miasta	15779,3	17265,4	18231,0	19421,8	urban areas
wieś	10711,5	13141,0	14566,8	17093,8	rural areas
Budynki mieszkalne	14552,4	14335,5	16596,3	19289,6	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	8557,3	8422,7	7890,8	9778,2	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	5757,5	5745,8	8580,9	9412,4	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	11938,5	16070,9	16201,4	17226,0	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	163,0	150,8	379,1	318,0	hotels and similar buildings
budynki biurowe	992,5	1286,0	1498,8	1224,7	office buildings
budynki handlowo-usługowe	3020,3	2270,7	1975,6	2598,6	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	210,4	811,5	153,2	222,9	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	4484,0	6152,5	7367,6	7230,5	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	1321,0	1871,3	960,1	1239,7	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	1747,2	3528,1	3867,0	4391,7	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach. d Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings. d Of new and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 7 (117). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA**
BRUTTO W BUDOWNICTWIE ^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	91306	81814	88513	89173	Average paid employment
Budowa budynków ^Δ	47090	32314	30990	29992	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	19725	25349	29735	29252	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	24491	24151	27787	29929	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	4489,95	5158,12	5868,06	6144,68	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^Δ	5023,10	5234,39	5979,30	6318,44	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	4101,94	5943,53	6699,47	7029,51	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3774,92	4231,70	4854,52	5105,75	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XVI. Transport

Chapter XVI. Transport

TABL. 1 (118). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane *	1683	1702	1716	1723	Railways lines operated *
w tym zelektryfikowane	1412	1402	1412	1386	of which electrified
jednotorowe	667	688	691	684	single track
dwu- i więcej torowe	1016	1014	1025	1039	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	4,7	4,8	4,8	4,8	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	33700	36506	38669	39212	Hard surface public roads
miejskie	6576	7169	7526	7718	urban
zamięjskie	27123	29337	31142	31494	non urban
w tym: ekspresowe	124	189	286	345	of which: expressways
autostrady	–	66	66	66	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	94,8	102,7	108,7	110,3	Per 100 km ² of total area
Drogi dla rowerów	.	1279	1996	2342	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	3,6	5,6	6,6	Per 100 km ² of total area

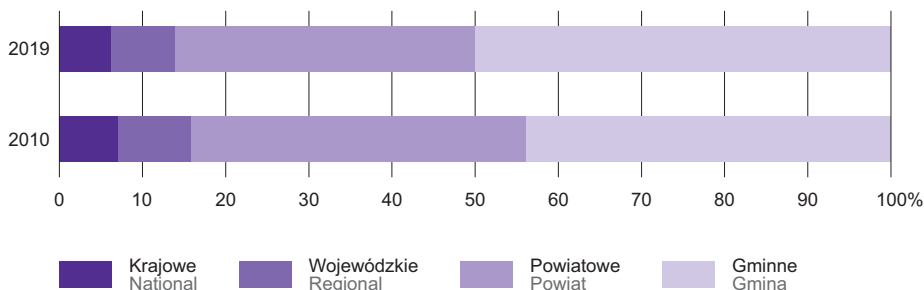
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (70). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (70). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

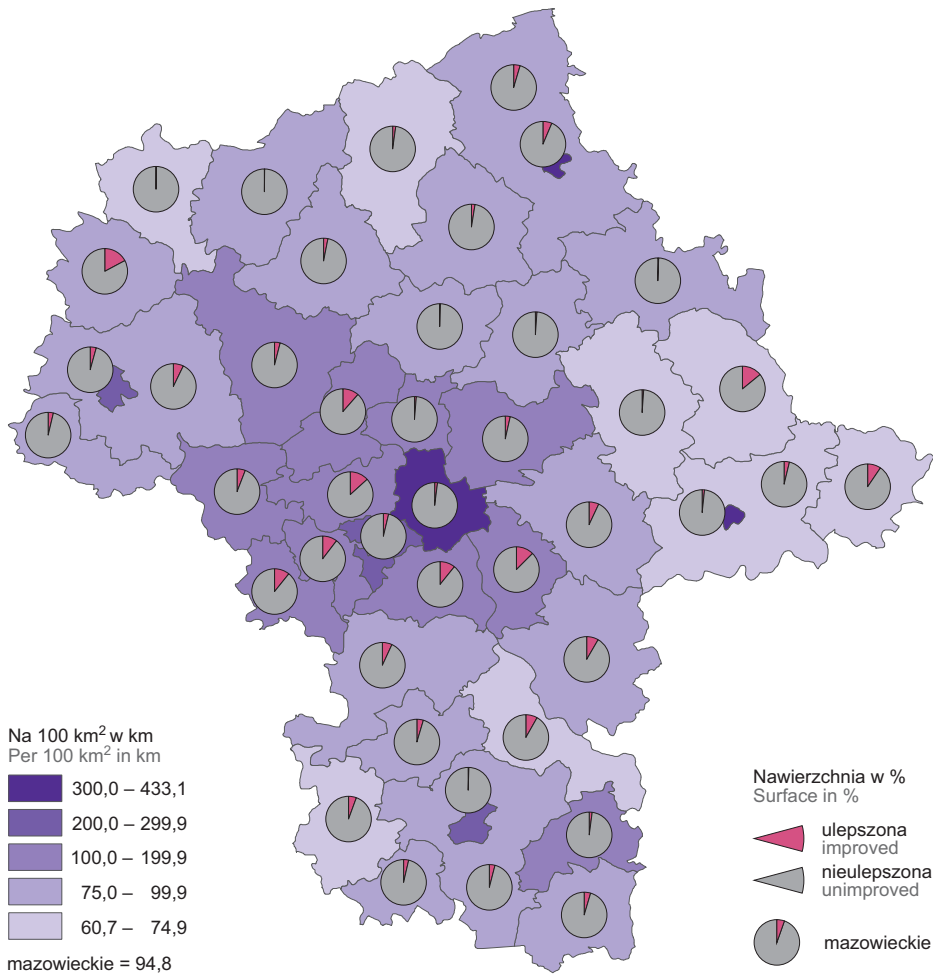
TABL. 2 (119). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE ^a**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS ^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3541044	4236482^b	4856282^b	5070440^b	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	2619414	3170356	3663452	3832212	Passenger cars
Autobusy	14410	16673	19018	19920	Buses
Samochody ciężarowe ^c	522582	559444	597732	614040	Lorries ^c
Ciągniki samochodowe i rolnicze	264079	320947	363800	377606	Road and agricultural tractors
Motocykle	122946	161743	195699	208175	Motorcycles

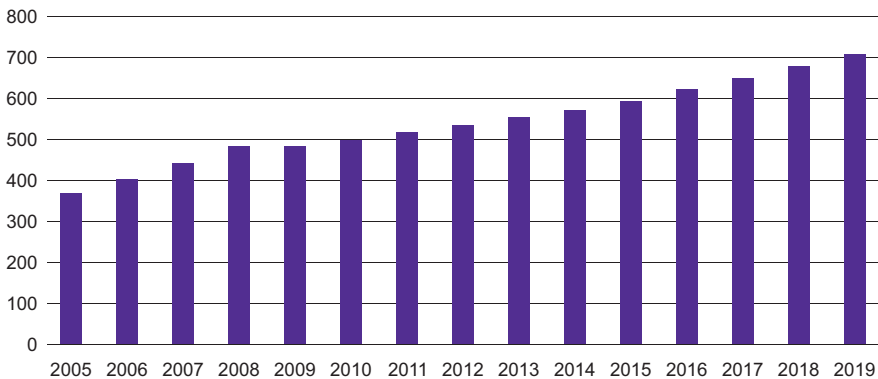
a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji. b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs. b Including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Including vans.

MAPA 1 (35). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.**
 MAP 1 (35). **GINIA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2019**

WYKRES 2 (71). **SAMOCODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
 CHART 2 (71). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (120). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	2540	2348	1335	1186	National: number
długość w km	140568	143882	78718	86426	length in km
dalekobieżne: liczba	129	134	74	82	long distance: number
długość w km	44331	56908	31434	33600	length in km
regionalne: liczba	431	361	118	156	regional: number
długość w km	34734	30436	9630	11670	length in km
podmiejskie: liczba	1976	1810	1130	938	suburban: number
długość w km	61425	56062	37498	41037	length in km
miejskie: liczba	4	43	13	10	urban: number
długość w km	78	476	156	119	length in km
Międzynarodowe: liczba	16	26	53	75	International: number
długość w km	19797	23144	39049	62051	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (121). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**

HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	62171,1	59782,8	37692,5	37397,9	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	48,4	80,2	56,9	82,3	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	324,4	1733,6	3080,3	4235,2	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1249,8	1389,8	542,0	829,6	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (122). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	8162	6657	6585	6230	Transport network – lines in km
autobusowe	7775	6250	6201	5820	bus
tramwajowe	364	378	355	377	tram
metro	23	29	29	33	metro
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	2735	2577	2634	2503	buses: in units
liczba miejsc w tys.	315,1	306,4	292,8	282,2	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	869	760	727	726	trams: in units
liczba miejsc w tys.	114,1	117,3	113,2	113,0	number of seats in thousands
metro: wagony	240,0	450,0	450,0	450,0	metro: wagons
liczba miejsc w tys.	62,4	117,4	117,4	117,4	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln:					Transport of passengers ^b (during the year) in millions:
komunikacja naziemna	1117	930	975	1026	ground transport
komunikacja podziemna – metro	140	171	190	168	underground transport – metro

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (123). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH^a
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^c z portów:					Passengers arrivals ^c from airports:
krajowych	455,2	773,8	887,8	892,8	domestic
zagranicznych	3865,9	6143,9	9560,1	10090,0	foreign
Pasażerowie odprowadzeni ^d do portów:					Passengers departures ^d to airports:
krajowych	464,2	752,5	874,2	866,0	domestic
zagranicznych	3904,4	6139,9	9542,3	10101,8	foreign

a W 2010 r. dane dotyczą wyłącznie Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, w latach 2015, 2018 i 2019 – również Portu Lotniczego Warszawa-Modlin, a ponadto w 2015 r. – także Portu Lotniczego Radom. b Dane nie obejmują dzieci do 2 lat. c, d Pasażerowie, dla których port w województwie mazowieckim jest: c – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, d – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a In 2010, the data concern only the Fryderyk Chopin Airport in Warsaw, in 2015, 2018 and 2019 – also the Warsaw-Modlin Airport, and in 2015 – also the Radom Airport. b Data do not include children below the age of 2. c, d Passengers for whom the airport in Mazowieckie Voivodship is: c – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, d – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (124). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT WARSAW FRYDERYK CHOPIN AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	3234	992	252	185	domestic
zagranicznych	28928	38330	55804	58344	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatujących do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	3502	1084	306	276	domestic
zagranicznych	21451	31949	51973	55240	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (125). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Wypadki	5190	4006	4034	3802	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	14,7	9,5	8,3	7,5	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	6994	5234	5130	4860	Road casualties
Śmiertelne	655	487	448	469	Fatalities
na 100 tys. ludności	12,5	9,1	8,3	8,7	per 100 thousand population
Ranni	6339	4747	4682	4391	Injured
na 100 tys. ludności	120,6	88,9	86,8	81,1	per 100 thousand population

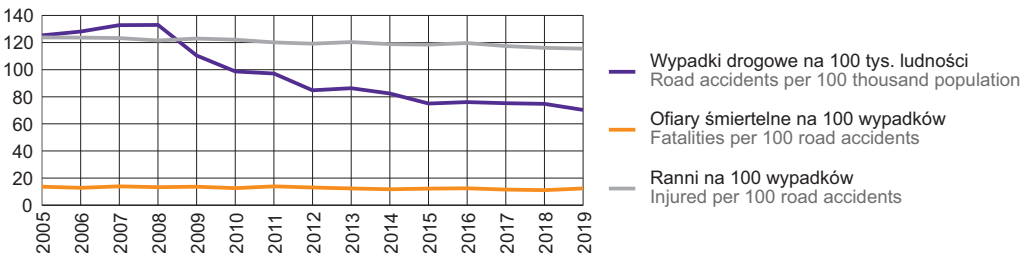
a Zarejestrowane przez Policję; od 2015 r. dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK). b Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police; since 2015 data from Accident and Collision Register System. b Vehicles as of 31 December; since 2015 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (72). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (72). ROAD ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

Dział XVII. Handel i gastronomia Chapter XVII. Trade and catering

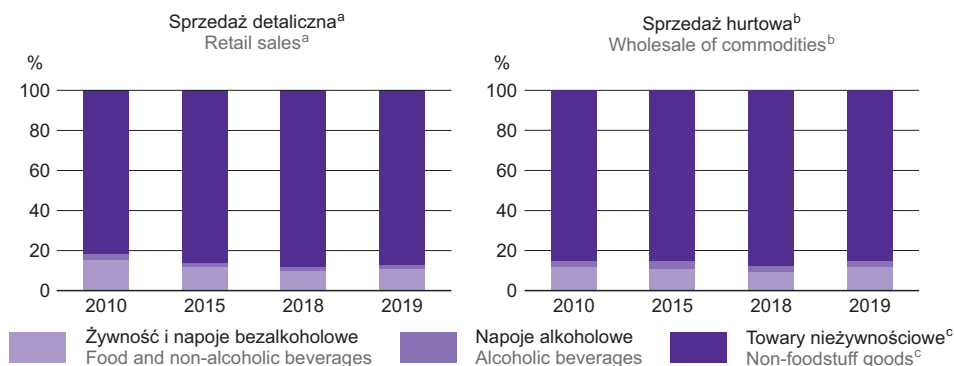
TABL. 1 (126). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
OGÓŁEM w mln zł	185504,2	207623,4	244669,0	265798,3	TOTAL in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	95367,2	107243,4	121223,5	128980,7	in million PLN
w %	51,4	51,7	49,5	48,5	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	35290	38875	45378	49118	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
OGÓŁEM w mln zł	228596,5	301986,1	410214,1	432212,3	TOTAL in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (73). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (73). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (127). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	49281	50104	51413	47474	Shops
Domy towarowe	12	12	12	12	Department stores
Domy handlowe	57	37	33	32	Trade stores
Supermarkety	502	799	894	931	Supermarkets
Hipermarkety	72	78	71	70	Hypermarkets
Sklepy powszechne	778	784	725	717	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	3743	4935	5608	5714	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	44117	43459	44070	39998	Other shops ^b
Stacje paliw	1592	1369	1286	1290	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu / stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop / petrol station. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (128). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	3992	5206	5291	5861	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	913	1151	1058	1169	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	4470169	6247511	8434050	9732009	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	3759818	5342400	7309725	8510283	of which catering production

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

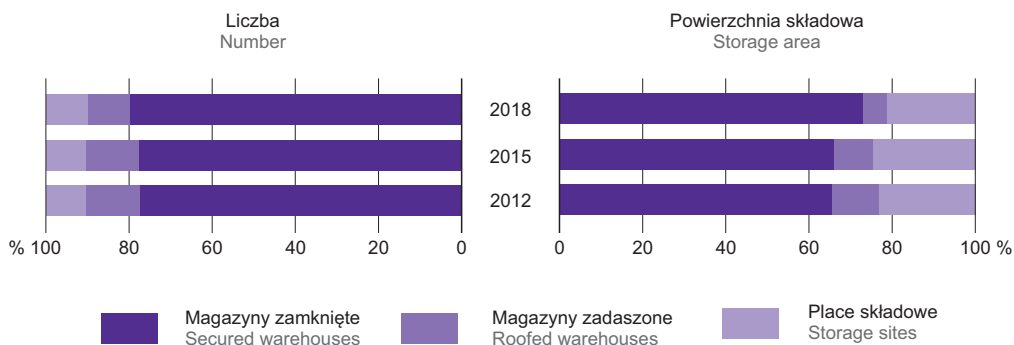
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (129). **TARGOWISKA**
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII):					Permanent marketplaces (as of 31 XII):
liczba	311	316	309	307	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	16366	17614	16421	15377	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	872	642	610	566	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	36204,2	36569,3	25143,3	26039,2	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a A Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (74). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
CHART 2 (74). **TRADE WAREHOUSES^a**

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVIII. Finances of enterprises

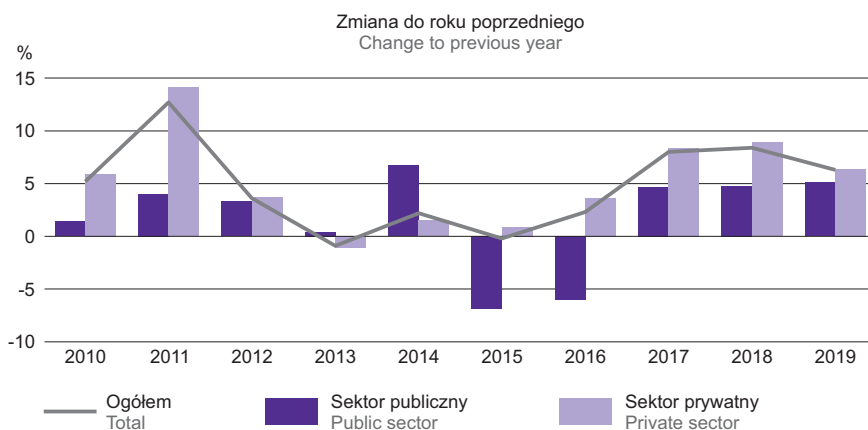
TABL. 1 (130). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	861183,9	1016707,4	1217819,5	1294260,8	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	446696,0	545262,8	633010,2	681272,8	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	373615,4	434481,8	541098,2	568253,2	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	20236,4	16326,8	23534,6	23080,4	Financial revenues
Koszty ogółem	813574,7	974288,1	1160512,0	1234454,8	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	463837,8	569945,5	674212,0	725023,7	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	315712,4	359598,2	442077,4	463229,4	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	15305,8	22519,9	23073,7	26967,1	Financial costs
Wynik finansowy brutto ^a	47620,2	42462,5	57307,5	59806,0	Gross financial result ^a
Zysk brutto	55318,6	57586,5	69491,3	71708,9	Gross profit
Strata brutto	7698,4	15124,0	12183,9	11902,9	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	7757,8 ^b	8304,5	10752,9	11564,6	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	7757,8	6797,8	10732,5	11536,1	Of which income tax
Wynik finansowy netto	39862,4	34158,0	46554,6	48241,4	Net financial result
Zysk netto	47291,5	48576,1	59105,6	60414,9	Net profit
Strata netto	7429,1	14418,1	12551,0	12173,5	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: +11,0 mln zł i +43,1 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów / kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: plus PLN 11.0 millions and plus PLN 43.1 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues / costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (75). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (75). **TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

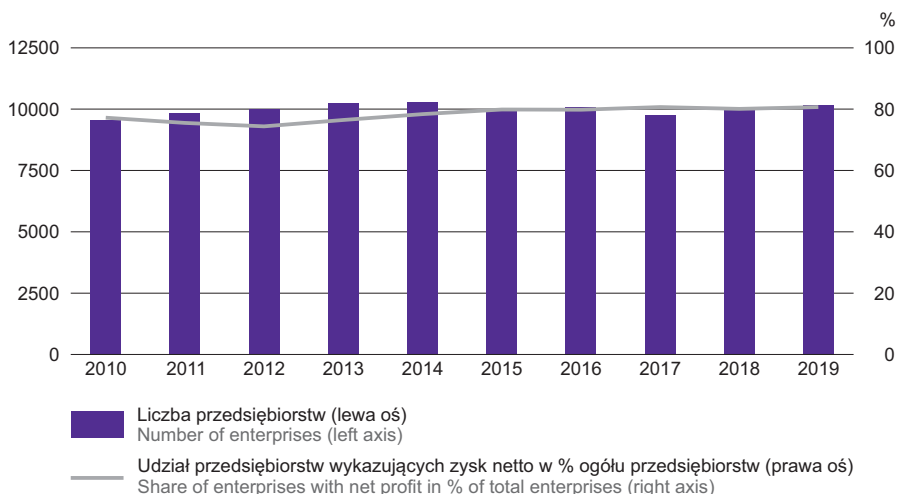
TABL. 2 (131). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	861183,9	813574,7	47620,2	7757,8 ^b	39862,4
	2015	1016707,4	974288,1	42462,5	8304,5	34158,0
	2018	1217819,5	1160512,0	57307,5	10752,9	46554,6
	2019	1294260,8	1234454,8	59806,0	11564,6	48241,4
w tym: of which:						
Przemysł Industry		440869,1	419513,0	21356,1	3906,4	17449,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1131,3	1271,9	-140,6	13,7	-154,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		323975,3	307123,6	16851,7	2938,7	13913,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		108150,3	104178,4	3971,9	869,8	3102,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		7612,2	6939,2	673,1	84,1	588,9
Budownictwo Construction		60573,5	57819,0	2754,5	518,7	2235,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		448508,5	435637,8	12870,7	2749,9	10120,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		87363,2	82522,0	4841,2	823,8	4017,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		8593,0	7654,7	938,4	157,0	781,4
Informacja i komunikacja Information and communication		86178,8	78966,0	7212,8	1506,8	5705,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		26311,9	24090,5	2221,4	598,5	1622,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		12585,6	11189,5	1396,1	292,0	1104,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		56321,5	52140,2	4181,3	544,5	3636,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		32527,5	31252,1	1275,4	286,7	988,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		9371,9	9256,0	115,9	49,9	66,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		18186,6	17885,9	300,7	88,0	212,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities		3077,1	2897,7	179,5	29,5	150,0

a, b Notki patrz na str. 137.

a, b See footnotes on page 137.

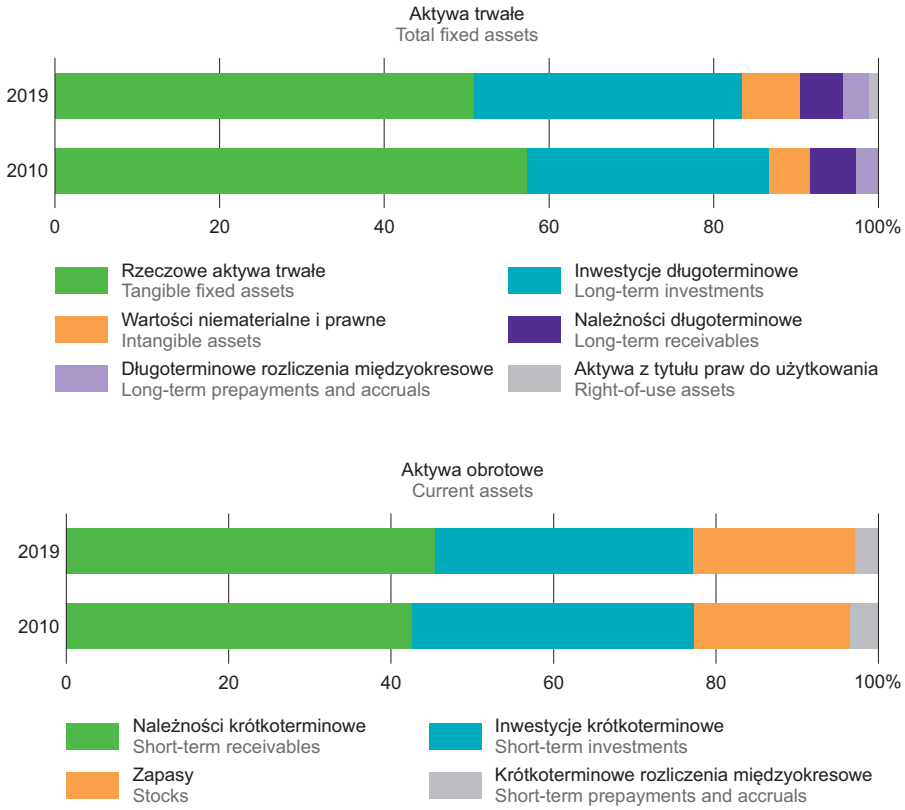
WYKRES 2 (76). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW
CHART 2 (76). SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES

TABL. 3 (132). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2010	5,5	4,6	TOTAL
	2015	4,2	3,4	
	2018	4,7	3,8	
	2019	4,6	3,7	
w tym:				of which:
Przemysł		4,8	4,0	Industry
górnictwo i wydobywanie		-12,4	-13,6	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		5,2	4,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		3,7	2,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		8,8	7,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		4,5	3,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2,9	2,3	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		5,5	4,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		10,9	9,1	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		8,4	6,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		8,4	6,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		11,1	8,8	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7,4	6,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		3,9	3,0	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1,2	0,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		1,7	1,2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		5,8	4,9	Other service activities

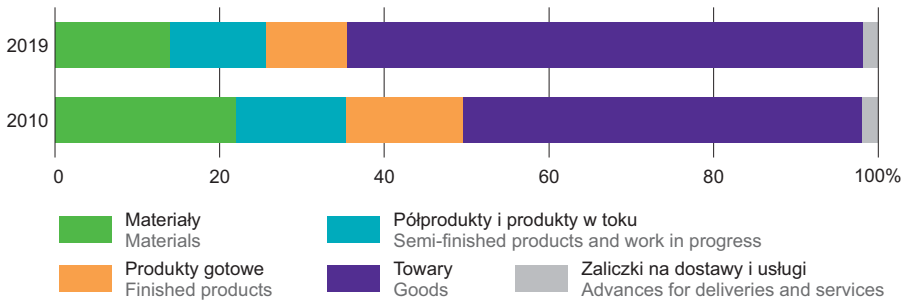
TABL. 4 (133). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2010	327387,6	63181,2	139503,2	114227,1	113726,6	10976,7
	2015	397816,8	77363,1	177228,8	139908,0	132165,1	11059,8
	2018	493135,7	98630,3	223830,1	177829,3	156676,3	13999,0
	2019	536138,8	106478,5	236598,6	189982,7	178138,2	14923,5
w tym: of which:							
Przemysł Industry		145984,0	40682,4	60482,4	48320,7	42356,2	2463,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		465,2	70,4	179,2	111,3	208,9	6,7
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		101585,7	33296,6	43048,3	37210,5	23098,6	2142,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		40809,9	7186,0	15665,9	10086,6	17746,2	211,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		3123,2	129,4	1589,0	912,4	1302,6	102,2
Budownictwo Construction		37888,0	7382,3	15566,2	12240,3	11506,5	3433,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		134080,7	45135,6	55663,4	46145,9	31848,2	1433,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		37904,8	1643,4	14880,2	11270,0	20403,1	978,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		3899,6	132,3	755,2	479,8	2963,4	48,8
Informacja i komunikacja Information and communication		35627,6	2749,4	20895,5	18551,5	9857,0	2125,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		79905,1	1923,7	41380,4	31433,8	35807,7	793,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		11912,1	3836,4	1934,7	1474,7	5563,6	577,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		29428,6	1908,0	13949,8	11308,7	11527,3	2043,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		13182,9	645,7	8728,8	7056,1	2976,0	832,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2282,6	123,6	1270,4	905,5	799,9	88,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		2042,0	66,8	324,6	177,9	1612,8	37,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities		874,8	88,3	335,7	273,7	411,4	39,5

WYKRES 3 (77). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**
 CHART 3 (77). **TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS**

WYKRES 4 (78). **ZAPASY**
 CHART 4 (78). **STOCKS**

TABL. 5 (134). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finanso- wy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł	in million PLN		
OGÓŁEM	2010	411644,0	225768,3	125739,2	-11420,0	39621,5
TOTAL	2015	514101,1	275383,8	182130,6	-21632,2	33375,8
	2018	580858,1	262466,5	239320,0	-21000,2	45126,2
	2019	600761,0	257971,0	257461,3	-24390,6	47899,7
w tym: of which:						
Przemysł Industry		246097,8	87073,5	122019,1	-1385,8	17351,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		4152,5	558,5	2867,2	-2235,1	-154,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		122550,5	29957,6	64226,6	346,9	13814,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		109161,8	50134,6	51884,4	1225,6	3102,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		10233,0	6422,8	3040,9	-723,2	588,9
Budownictwo Construction		14757,6	4500,1	7818,2	-2685,5	2233,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		74342,0	23915,5	37951,5	-6956,3	9984,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		53817,1	38812,7	13015,1	-8154,2	4017,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		8254,6	3780,5	1640,2	72,7	780,9
Informacja i komunikacja Information and communication		68893,8	15319,3	28418,9	6512,3	5769,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		40825,5	29709,8	8944,1	-1171,3	1619,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		34938,0	23058,6	10504,2	-2152,5	1108,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		43706,4	25881,6	20005,6	-6329,3	3498,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		6170,2	1816,8	2933,5	-543,5	960,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		4322,0	1962,2	2754,7	-1092,3	65,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		1789,7	740,0	761,4	-503,6	228,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		1296,7	605,1	222,9	-110,7	150,0

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 10 na str. 194.

^a See general notes to the chapter “Finances of enterprises”, item 10 on page 194.

TABL. 6 (135). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM	2010	336305,8	117457,3	80542,0	218848,5	48115,9	105947,2
TOTAL	2015	447207,9	182989,9	127766,3	264218,0	66898,1	114119,6
	2018	547012,5	197322,3	154803,1	349690,2	97795,5	146826,7
	2019	597472,0	227864,6	169807,7	369607,4	104709,7	152626,5
w tym: of which:							
Przemysł Industry		146362,2	46952,3	35522,9	99409,9	18480,1	44743,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		437,9	116,4	58,3	321,5	61,5	204,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		93533,6	26140,0	19981,4	67393,5	12472,7	35776,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		48899,9	19228,5	14408,2	29671,4	5473,1	8189,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		3490,9	1467,3	1074,9	2023,6	472,8	572,9
Budownictwo Construction		30511,6	4284,2	2048,1	26227,4	4508,7	12410,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		104843,2	16508,1	10964,3	88335,1	13266,0	57423,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		51458,1	29167,4	15735,9	22290,7	2461,1	8012,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		5764,3	3793,3	2518,5	1971,0	452,0	648,4
Informacja i komunikacja Information and communication		58962,2	35082,0	26051,6	23880,2	4936,1	10683,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		114488,6	52581,5	48646,0	61907,1	46261,2	4141,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		19267,5	12244,6	9903,1	7022,8	1012,7	1369,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		28780,1	8675,2	5736,5	20104,9	4198,6	8321,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		26986,2	12711,5	9011,8	14274,7	8446,6	3280,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		5049,6	3223,2	2168,3	1826,4	264,0	821,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		2231,8	1150,0	885,3	1081,8	179,9	293,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities		1563,6	970,8	218,7	592,9	134,2	175,4

Dział XIX. Finanse publiczne Chapter XIX. Public finance

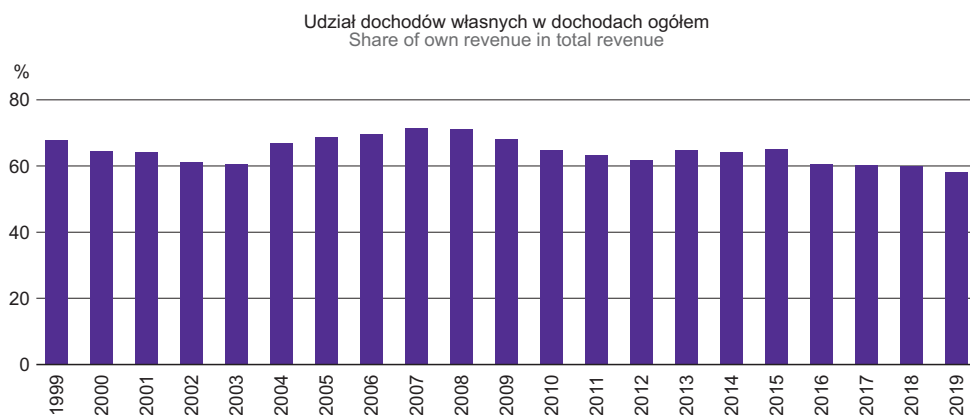
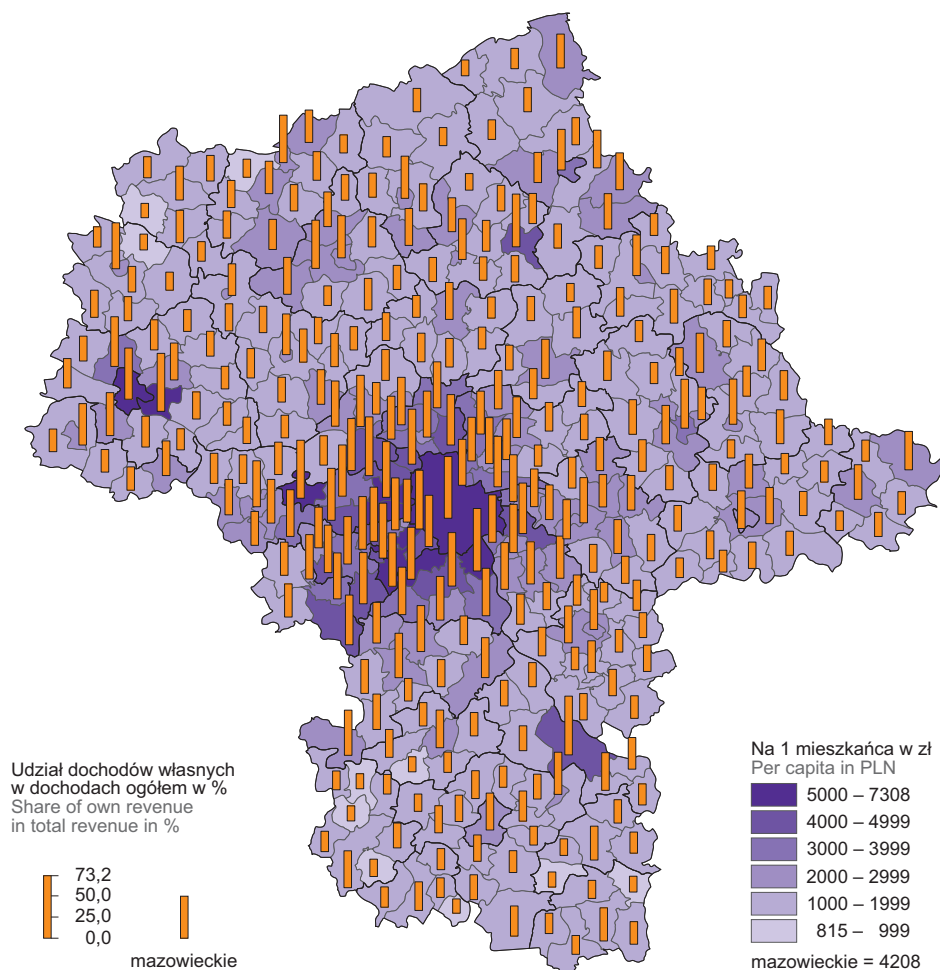
TABL. 1 (136). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł	in thousand PLN			
OGÓŁEM TOTAL	2010	26225971,5	8719001,2	12405737,3	2648303,9	2452929,2
	2015	33644241,2	11152669,3	16780226,1	2942665,5	2768680,4
	2018	42433389,8	15736978,1	20153984,0	3577764,0	2964663,7
	2019	46406233,9	17667874,8	21472890,9	3946061,9	3319406,2
Dochody własne Own revenue		27323311,9	8085388,3	14684542,8	1747329,9	2806050,9
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		15740570,8	3905779,5	8096268,4	1043090,2	2695432,8
od osób prawnych corporate income tax		3571402,6	141483,7	1094608,0	29837,4	2305473,6
od osób fizycznych personal income tax		12169168,2	3764295,8	7001660,4	1013252,8	389959,2
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		3390383,0	1687484,5	1702898,5	.	.
Podatek rolny Agricultural tax		152960,9	151143,1	1817,8	.	.
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		238200,2	187292,2	50908,1	.	.
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		844643,8	225905,4	618738,4	.	.
Opłata skarbową Stamp duty		127246,3	25723,3	101523,0	.	.
Dochody z majątku Revenue from property		1211889,5	333374,0	822523,5	25064,6	30927,4
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and tenancy as well as agre- ements with a similar character		864619,7	156897,5	678216,9	11216,9	18288,4
Wpływy z usług Services revenue		1815504,0	255358,3	1344894,2	207922,3	7329,1
Dotacje Grants		10605639,8	5723264,0	3669816,6	797219,3	415339,9
Dotacje celowe Targeted grants		8827276,1	5064118,8	2984650,6	675673,2	102833,5
z budżetu państwa from the state budget		8325597,6	4889288,5	2874037,3	476706,9	85564,9
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks		7463876,2	4469891,7	2559827,6	349446,3	84710,7
własne for own tasks		838640,3	413995,8	301831,4	122100,1	713,0
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej realised on the basis of agreements with government admini- stration bodies		23081,1	5401,0	12378,2	5160,6	141,3
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks realised on the basis of agreements between local government units		239414,3	62956,0	101058,9	66590,7	8808,7
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds		52688,5	38926,5	2080,5	8348,1	3333,3
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		209575,7	72947,8	7473,9	124027,5	5126,5
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b		1778363,7	659145,2	685166,0	121546,1	312506,4
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget		8477282,2	3859222,5	3118531,5	1401512,8	98015,4
W tym część oświatowa Of which educational part		6831510,3	2930624,2	2785495,2	1025340,4	90050,4

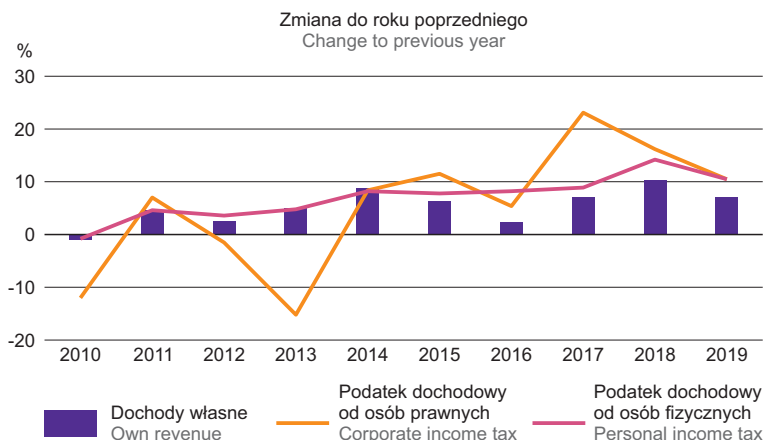
a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (36). **DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.**
 MAP 1 (36). **OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019**

a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (79). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (79). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (137). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

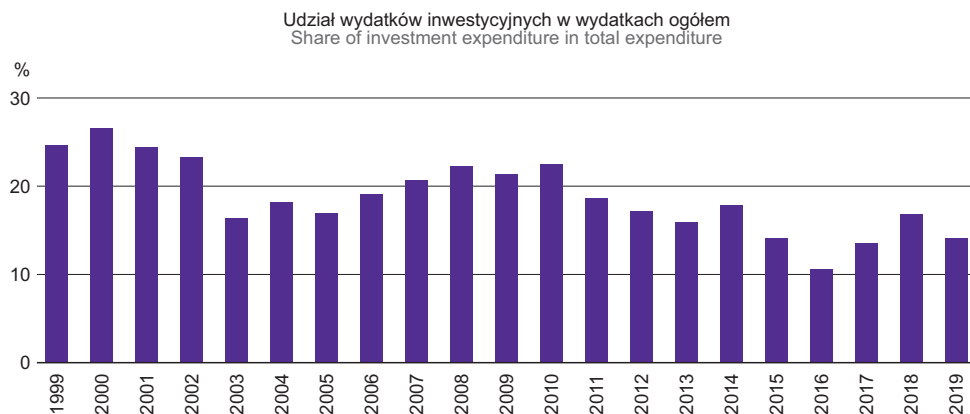
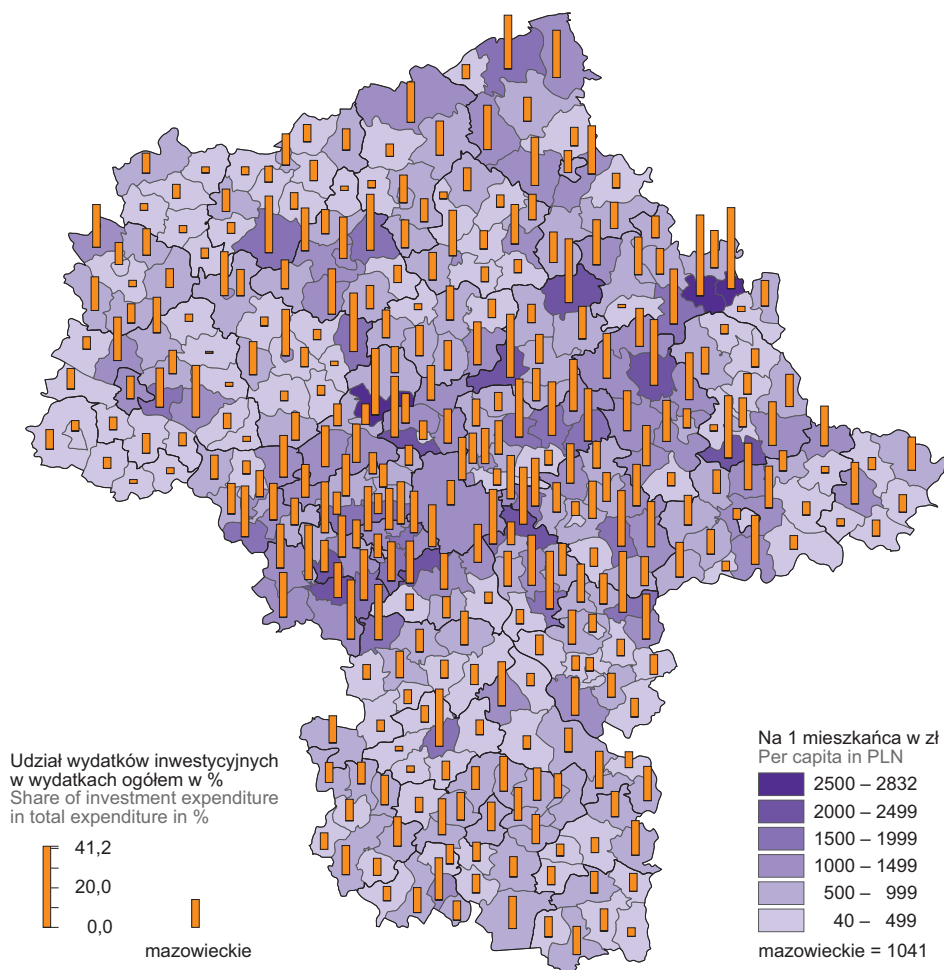
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł / in thousand PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	28959461,0	9321045,7	14346774,9	2783080,3	2508560,2
	2015	31900288,2	10937972,5	15442103,8	2926849,9	2593362,0
	2018	42709284,0	16544896,1	19878690,3	3647103,6	2638593,9
	2019	46942973,9	17795461,4	22141842,0	3778176,7	3227493,8
Wydatki bieżące Current expenditure		39350479,4	14843999,3	19266866,6	3045485,7	2194127,7
w tym: of which:						
Dotacje Grants		3906682,3	1138625,3	1722601,2	263113,6	782342,2
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		70654,5	36875,4	32820,7	958,4	—
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		7190369,1	4533465,8	2524695,3	122764,0	9443,9
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		26006198,9	8981559,7	13677672,0	2484464,3	862503,0
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		12093031,4	4619160,5	5562308,9	1561061,6	350500,3
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		2204785,7	886074,6	995958,2	259375,4	63377,5
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		9588328,1	2921602,3	5827101,4	492512,5	347111,9
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		373062,9	96471,9	222591,7	27316,9	26682,3
Wydatki majątkowe Property expenditure		7592494,6	2951462,1	2874975,4	732691,0	1033366,1
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		7369457,9	2906173,4	2729455,8	724444,6	1009384,1

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). **WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.**
 MAP 2 (37). **INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019**

a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
 a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

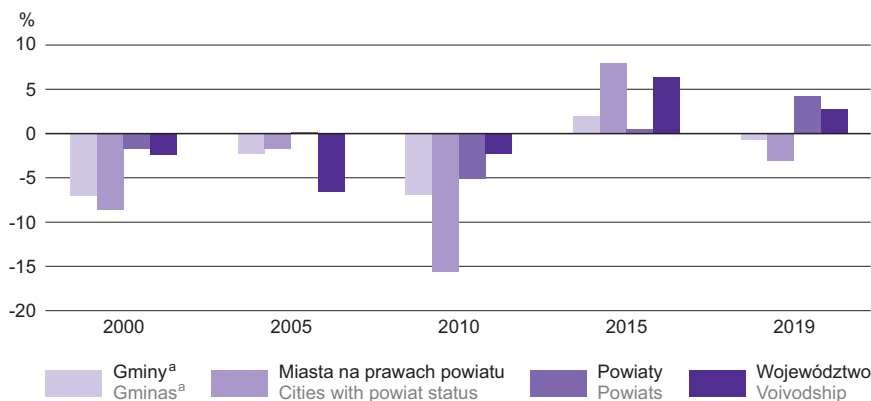
TABL. 3 (138). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,1	2,6	0,0	0,2	1,6
Transport i łączność Transport and communication	18,4	8,8	23,1	18,7	39,0
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	3,8	2,0	6,2	0,6	0,9
Administracja publiczna Public administration	7,9	8,4	6,7	11,9	8,1
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,7	1,1	1,8	4,8	0,4
Różne rozliczenia Various settlements	3,9	0,5	5,0	3,9	15,9
Oświata i wychowanie Education	25,9	31,5	24,3	27,0	5,0
Ochrona zdrowia Health care	2,0	0,5	1,5	3,7	11,3
Pomoc społeczna Social assistance	4,0	3,6	3,5	9,9	1,6
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	0,6	0,0	0,4	3,7	1,7
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,3	0,9	2,8	7,2	0,9
Rodzina Family	15,3	24,5	11,9	4,5	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	6,4	9,4	5,9	0,3	0,3
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,3	2,7	3,3	0,6	9,8
Kultura fizyczna Physical education	1,6	2,2	1,6	0,3	0,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (80). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**
CHART 2 (80). RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (139). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

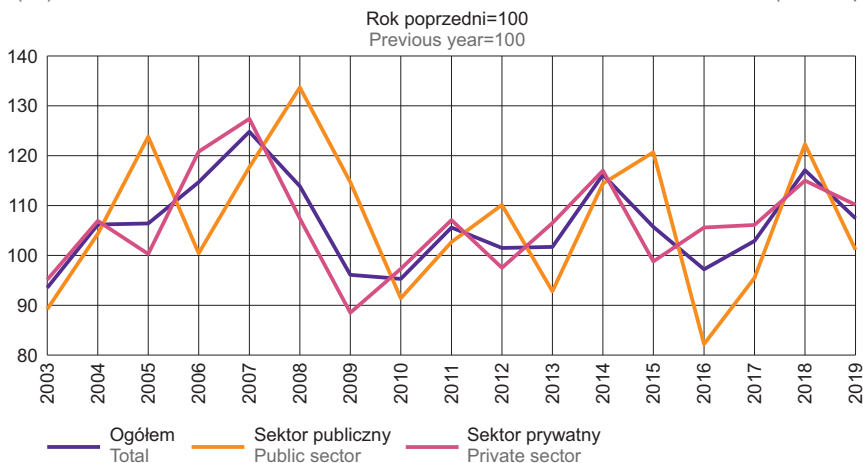
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	43333,3	58041,4	67944,0	72931,4	TOTAL
sektor publiczny	14392,2	20861,9	20041,2	20242,4	public sector
sektor prywatny	28941,1	37179,4	47902,8	52689,0	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	603,4	821,8	1144,5	902,9	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	9783,5	15681,8	11987,0	14640,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	75,5	153,8	196,9	237,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	4802,7	7128,6	7635,4	8352,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2205,3	6531,9	2703,2	4379,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2700,1	1867,5	1451,5	1671,5	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1423,2	2314,2	3637,3	4800,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3791,8	4304,6	6243,9	5988,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	5911,0	10289,6	11871,8	12001,6	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	403,0	531,0	838,6	579,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5556,2	4407,9	5461,4	5366,9	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2153,3	2224,5	4279,8	4099,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5929,2	6670,2	6993,3	8359,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1090,8	1570,4	1665,8	1697,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1231,1	3259,8	6805,3	8055,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1226,4	1600,5	2022,5	1909,2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1100,9	1807,9	1452,5	1191,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1628,6	1653,7	1838,0	1499,8	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1319,3	774,8	1594,8	1707,9	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	181,5	128,8	107,6	131,0	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (81). **DYNAAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

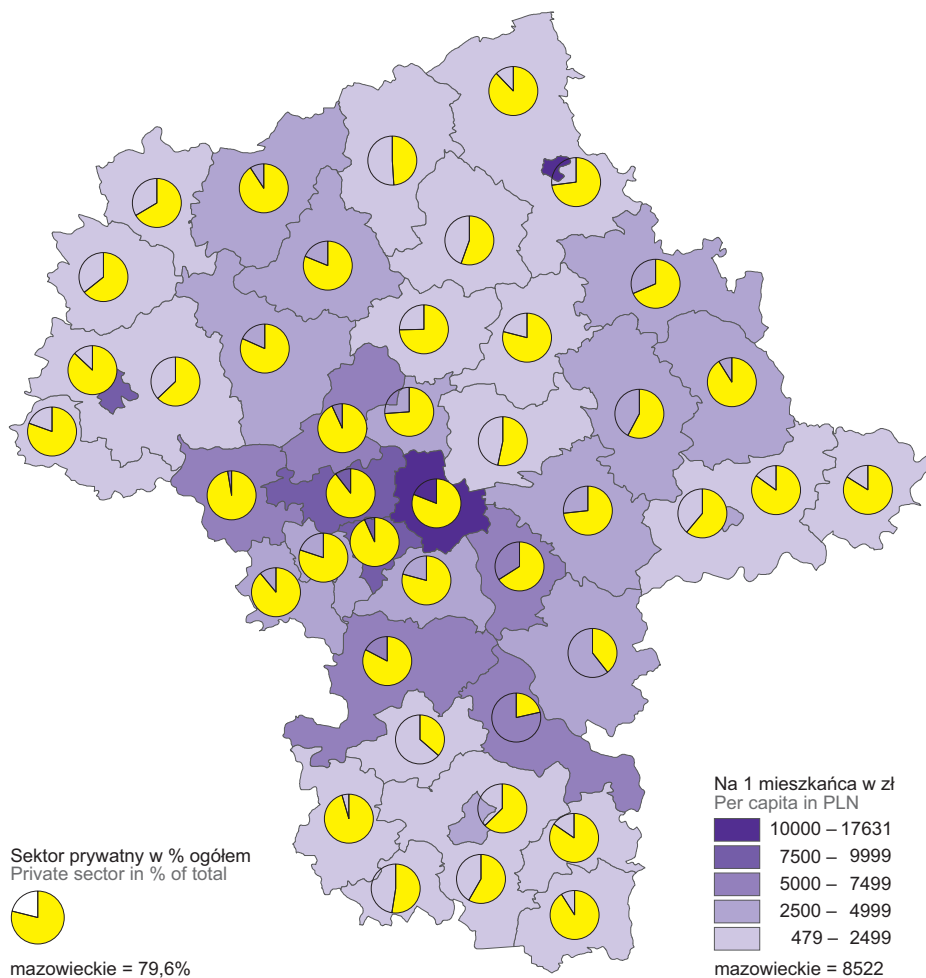
CHART 1 (81). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

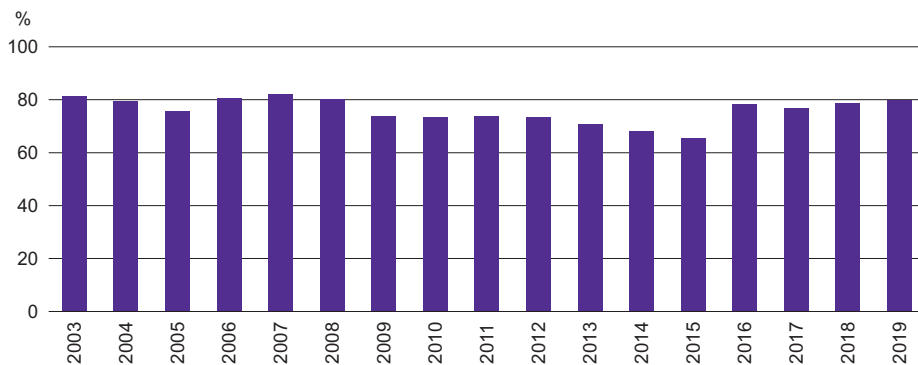
a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

MAPA 1 (38). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)**
 MAP 1 (38). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)**

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

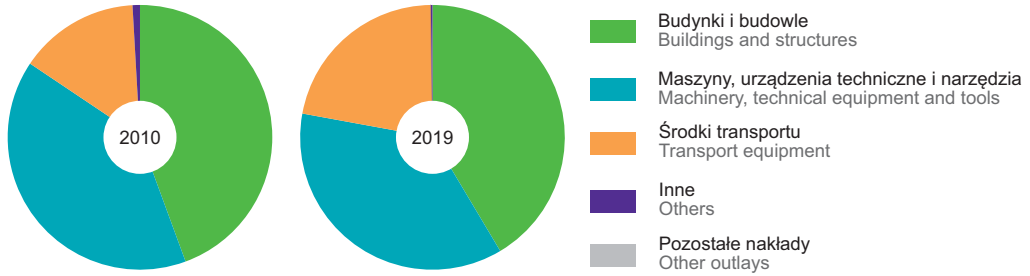
TABL. 2 (140). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł in million PLN			
OGÓŁEM TOTAL	2010	37584,8	16691,3	15050,5	5515,7
	2015	56386,0	22365,0	22767,5	10554,6
	2018	62076,5	25031,9	23245,8	13556,0
	2019	66398,9	27521,9	24182,3	14529,2
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		142,1	90,5	34,9	7,2
Przemysł Industry		19055,9	7150,0	10845,6	966,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		153,7	107,1	38,4	8,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		11730,3	3364,8	7646,7	658,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		5997,4	2868,0	2997,8	99,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		1174,5	810,0	162,6	199,9
Budownictwo Construction		2158,5	1295,6	643,2	213,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		5453,9	1580,6	2696,1	1157,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		16153,7	12179,6	1154,1	2808,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		753,4	427,2	315,7	10,4
Informacja i komunikacja Information and communication		6298,9	1458,1	4743,8	86,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		4536,8	448,7	1251,6	2835,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		771,9	670,8	85,9	14,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1742,7	766,5	883,5	91,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		6863,1	201,1	423,5	6233,3
Edukacja Education		59,7	24,8	31,1	3,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1167,2	497,2	591,7	74,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		1167,8	707,6	435,5	22,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (82). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
CHART 2 (82). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 3 (141). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	550436,3	715544,9	858157,3	909484,2	T O T A L
sektor publiczny	204905,1	292821,3	355446,5	370602,8	public sector
sektor prywatny	345531,2	422723,6	502710,8	538881,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17258,0	20134,3	22320,6	22982,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	120507,2	157623,6	200619,0	209756,3	Industry
górnictwo i wydobywanie	532,3	1790,9	1265,9	2537,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	62016,1	78422,1	105243,4	104691,0	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	42379,3	51808,0	65920,1	73232,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15579,6	25602,6	28189,6	29295,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	12892,9	13489,4	16074,4	17068,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	41587,1	54058,3	59039,2	66188,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	98497,8	154533,7	184114,3	197696,2	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5415,8	6619,0	8122,3	8519,9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	57331,8	51200,1	58689,2	64287,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	21927,8	22597,5	31458,1	33050,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	98591,8	121842,7	140631,1	141378,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15267,5	21067,4	23171,1	24091,4	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8736,7	13496,3	21964,7	26680,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19789,4	27353,1	30669,2	32247,6	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	14190,3	20930,5	24373,4	25641,5	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9717,3	15079,2	19058,4	20184,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5883,4	11807,6	14117,4	14856,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2841,3	3712,2	3734,9	4853,4	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

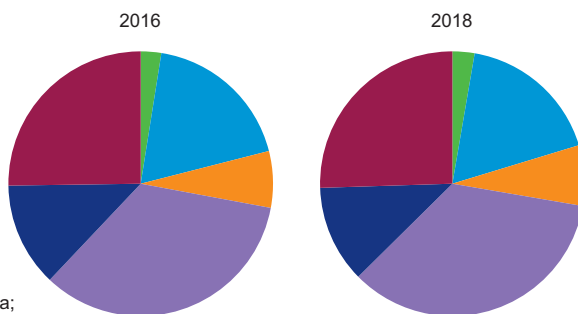
Dział XXI. Rachunki regionalne Chapter XXI. Regional accounts

TABL. 1 (142). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

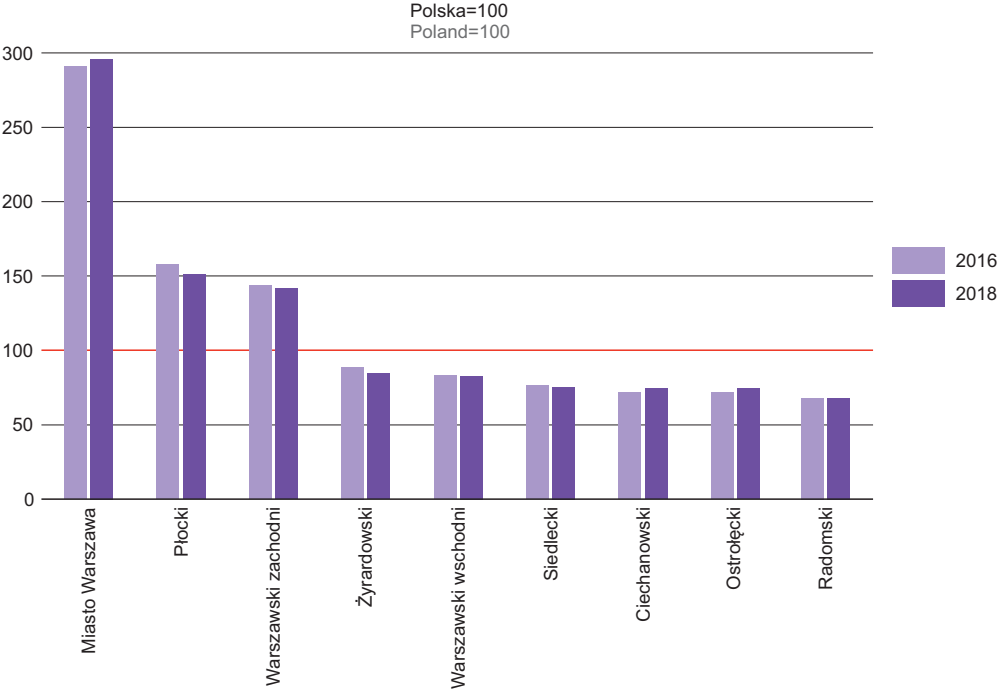
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	413497	445620	477857	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	365301	391355	418378	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	201367	216108	236545	55,1	55,2	56,5
instytucji rządowych i samorządowych general government	45212	46963	50140	12,4	12,0	12,0
gospodarstw domowych households	85683	92785	96098	23,5	23,7	23,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	9282	12008	11119	2,5	3,1	2,7
Przemysł Industry	67706	68939	73500	18,5	17,6	17,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	52020	52572	56241	14,2	13,4	13,4
Budownictwo Construction	25024	26997	31149	6,9	6,9	7,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	124605	134823	146027	34,1	34,5	34,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; real estate activities	46477	48947	49758	12,7	12,5	11,9
Pozostałe usługi Other services	92207	99640	106825	25,2	25,5	25,5
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	77190	82943	88626	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

WYKRES 1 (83). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)
CHART 1 (83). **GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY** (current prices)

WYKRES 2 (84). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**
 CHART 2 (84). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

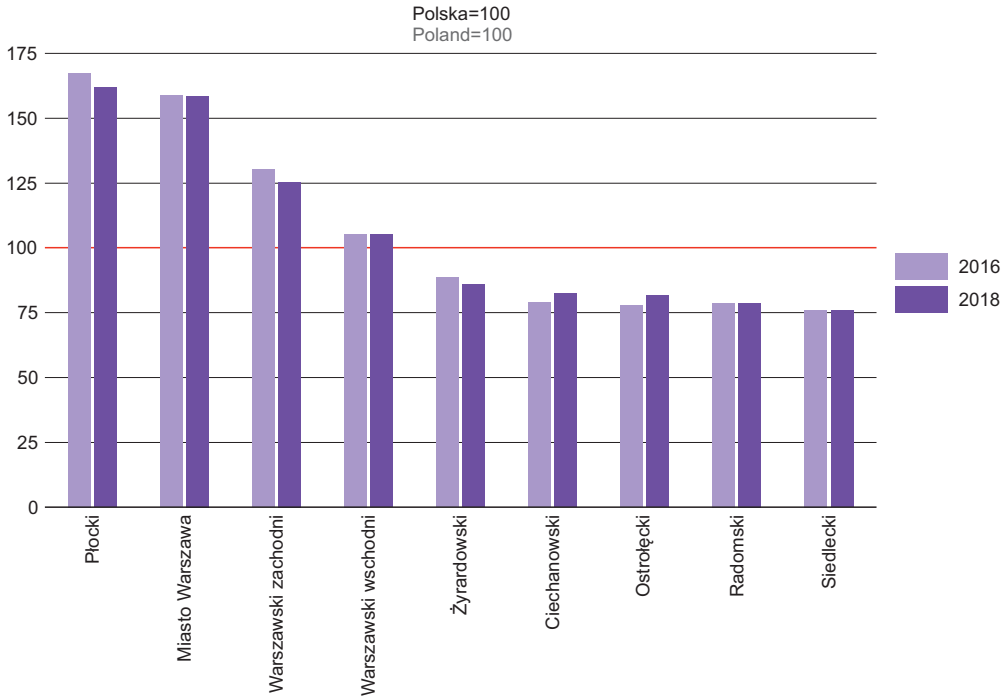

TABL. 2 (143). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**
 GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
OGÓŁEM	147655	152385	159749	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	30538	39488	36647	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	210271	205237	213458	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	183874	177150	184211	of which manufacturing
Budownictwo	179671	186687	206808	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	171275	175858	186268	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	273843	283628	280645	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	113615	118007	124307	Other services

WYKRES 3 (85). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**
 CHART 3 (85). **GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 3 (144). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
 BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN		
Produkcja globalna	831229	898525	985005	Gross output
Zużycie pośrednie	465927	507171	566627	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	365301	391355	418378	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	155800	167988	184151	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	207252	218348	228830	Gross operating surplus

TABL. 4 (145). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
 NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	233672	249255	264553	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	43621	46394	49066	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	190636	201004	210751	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	35587	37413	39087	per capita in PLN

Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXII. Entities of the national economy

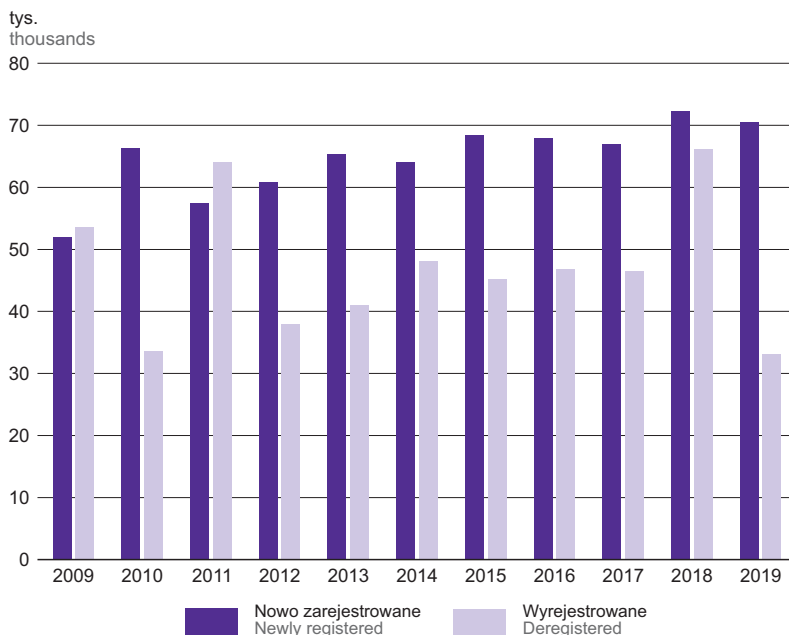
TABL. 1 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	681012	766030^b	816423^b	854457^b	TOTAL
sektor publiczny	12830	12881	12063	12101	public sector
sektor prywatny	668182	740534	778286	812195	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	93	62	13	12	State owned enterprises
Spółki	143033	199796	217553	229538	Companies
w tym:					of which:
handlowe	89319	142530	159027	170518	commercial
cywilne	53469	56916	58141	58621	civil
Spółdzielnie	3151	3117	1834	1816	Cooperatives
Fundacje	4641	7491	7990	8481	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	12749	15676	15914	16593	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	486952	503036	535586	559450	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

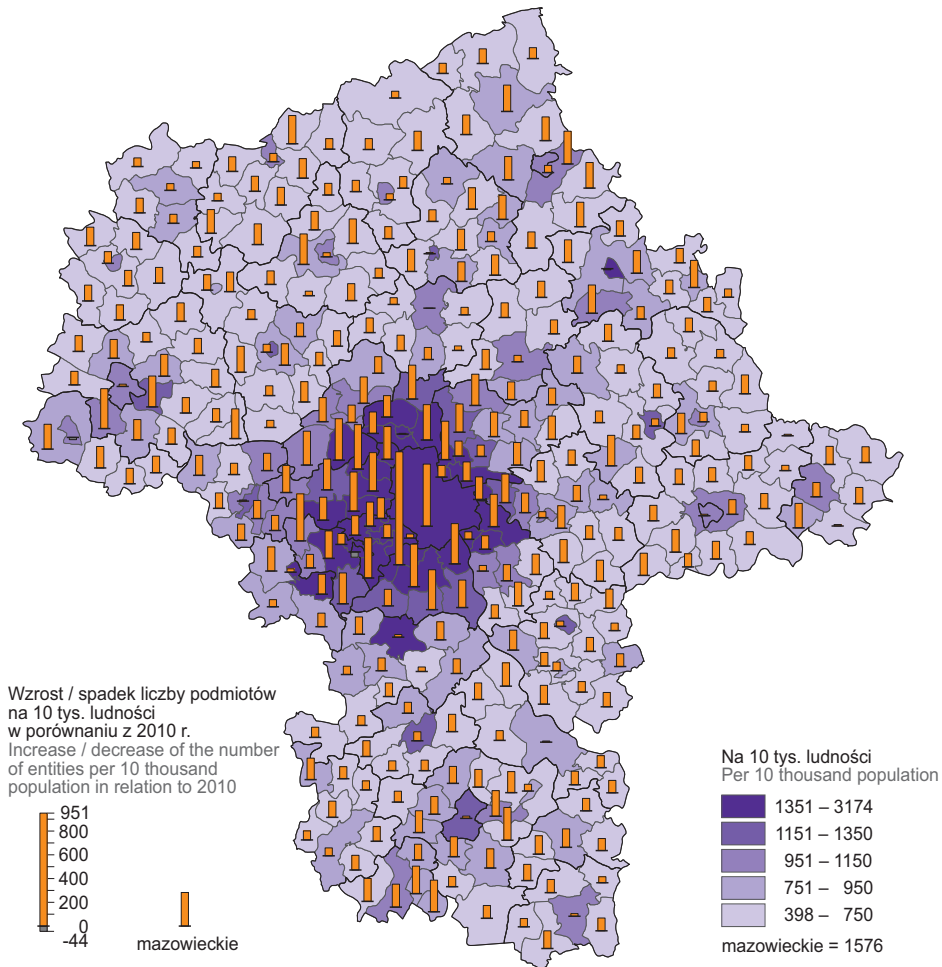
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by ownership sectors – excluding entities, for which information on ownership form does not exist in the REGON register.

WYKRES 1 (86). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTU REGON^a**
CHART 1 (86). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

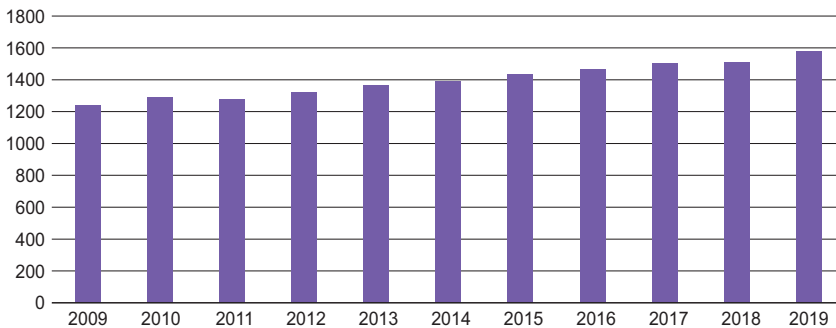

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.**
 MAP 1 (39). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019**

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
 Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 XII
AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312705	35559	11,4	Area in km ²
Powiaty	314	37	11,8	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	5	7,6	Cities with powiat status
Gminy	2477	314	12,7	Gminas
Miasta	940	88	9,4	Towns
Miejscowości wiejskie	52477	8521	16,2	Rural localities
Sołectwa	40789	7345	18	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	2,4	9,0	particulate
gazowych	198440,7	32541,0	16,4	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3278	329	10,4	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2454	261	10,6	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	68	8,3	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114133,5	5899,5	5,2	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12752,8	1736,2	13,6	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12415,2	2381,1	19,2	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	3,3	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3223,7	392,4	12,2	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	0,5	.	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^c :				Ascertained crimes by the Police ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	114957	14,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	212	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	62,7	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38382,6	5423,2	14,1	Population (as of 31 XII) in thousands
miasta	23033,1	3495,7	15,2	urban areas
wieś	15349,5	1927,4	12,6	rural areas
w tym kobiety	19815,5	2828,1	14,3	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	153	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	66,7	69,6	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all inhabitants and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

LUDNOŚĆ (dok.)
POPULATION (cont.)

Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,91	0,35	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,16	3,34	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	15783,0	2703,2	17,1	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	5942,59	120,8	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866,4	123,2	14,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	4,4	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %

MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA
DWELLINGS. INFRASTRUCTURE

Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	14812,8	2344,4	15,8	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	385,9	432,3	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207,4	43,2	20,8	in thousands
na 1000 ludności	5,4	8,0	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310897,6	46568,1	15,0	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165098,8	16920,9	10,2	sewage distribution ^d
gazowej	157868,5	17653,0	11,2	gas supply

EDUKACJA I WYCHOWANIE ^e – stan na początku roku szkolnego
EDUCATION ^e – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061,5	467,4	15,3	primary
branżowych I stopnia ^g	207,9	19,9	9,6	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642,3	118,9	18,5	general secondary
technikach	648,5	80,2	12,4	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	1,5	10,4	general art ^h
policealnych	188,4	29,4	15,6	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1401,0	227,6	16,2	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	904	949	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyznaczonych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansu. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 184. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based on balance. d Including collectors. e See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 184. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^a – as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	90884	14952	16,5	doctors
lekarze dentyści	13509	1846	13,7	dentists
pielęgniarki ^c	193132	28759	14,9	nurses ^c
Przychodnie	21839	3096	14,2	Out-patients departments
Szpitala ogólne	890	112	12,6	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	166,8	24,0	14,4	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	1682	13,7	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	7881	958	12,2	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	15,5	.	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	959	143	14,9	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217,3	13118,8	32,6	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	523	85	16,3	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61710,9	11813,2	19,1	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	825,5	64,4	7,8	number of beds (as of 31 VII) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668,1	5536,2	15,5	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550,3	1958,1	13,5	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10897,7	1293,5	11,9	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990,3	2882,2	9,9	cereals
ziemniaki	6481,6	809,3	12,5	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3849,8	604,6	15,7	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	30,3	.	cereals
ziemniaki	214,3	215,4	.	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 185. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including master nurses. d See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 8 on page 185. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. g Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9258,8	834,4	9,0	Forest area (as of 31 XII) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	23,5	.	Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615202,7	323581,1	20,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	59796	142,1	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209,3	37976,5	16,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	7018	117,0	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307065,9	39212,3	12,8	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360,2	3832,2	15,7	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	949	12,4	Postal offices ^c
Łączna abonenckie ^d :				Subscriber lines ^d :
w tysiącach	3583,5	731,0	20,4	in thousands
na 1000 ludności	93,4	134,8	.	per 1000 population
HANDEL – stan w dniu 31 XII TRADE – as of 31 XII				
Sklepy	333340	47474	14,2	Shops
Targowiska stałe	2156	307	14,2	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^e				Budgets of gminas ^e
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5 ^f	17667,9	13,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240 ^f	5580	106,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9 ^f	17795,5	13,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246 ^f	5621	107,1	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894,4	21472,9	22,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	9563	128,1	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96885,5	22141,8	22,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	9861	128	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f Bez gminy Boguszów-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f Excluding the gmina of Boguszów-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)

PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	30696,3	3946,1	12,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1189	1246	104,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	29630,7	3778,2	12,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1148	1193	103,9	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	18755	3319,4	17,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	489	613	125,5	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18376	3227,5	17,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	479	596	124,6	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	320937,4	72931,4	22,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8361	13477	161,2	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	4263508,5	909484,2	21,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	111079	167703	151	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R.

REGIONAL ACCOUNTS IN 2018

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2121555	477857	22,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	55230	88626	160,5	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1857482	418378	22,5	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	123451	159749	129,4	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1245199	210751	16,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32416	39087	120,6	per capita in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)	4509916	854457	18,9	Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 XII)
sektor publiczny	111788	12101	10,8	public sector
sektor prywatny	4325275	812195	18,8	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c For calculations the average number of employed persons was applied. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	35579	35558	35558	35559	Area in km ² (as of 31 XII)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	82,2	86,2	86,3	85,2	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	13,7	10,6	10,7	13,1	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	65,0	77,7	78,3	68,9	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	54,8	68,0	68,7	59,9	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi: oczyszczane w % wymagających oczyszczania	65,3	81,4	97,2	96,6	Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground: treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,8	1,4	0,2	0,3	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	40,6	53,0	71,3	73,5	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	13,9	5,2	3,9	2,4	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	175,2	128,4	71,5	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,9	99,6	99,8	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	4,5	40,1	53,3	77,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	29,6	29,7	29,7	29,7	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2060	2003	1974	1951	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	123,1	156,2	162,7	165,9	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	279	299	311	321	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	3,1	2,9	3,8	3,3	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	0,6	1,4	0,8	0,5	in water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f :					Ascertained crimes by the Police ^f :
w liczbach bezwzględnych	182421	140040	112453	114957	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	357	266	211	212	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	34,3	59,9	53,8	62,7	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	5115010	5267072	5349114	5423168	Population (as of 31 XII)
miasta	3307907	3380942	3438225	3495722	urban areas
wieś	1807103	1886130	1910889	1927446	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	144	148	150	153	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
przedprodukcyjnym	1168478	987386	994402	1041550	pre-working
produkcyjnym	3105393	3346992	3282698	3198473	working
poprodukcyjnym	841139	932694	1072014	1183145	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,5	5,8	4,8	4,9	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,1	1,6	1,8	1,7	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,4	11,6	10,8	11,0	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	10,2	10,2	10,3	10,7	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	1,4	0,5	0,4	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,2	4,5	3,8	3,2	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	1,8	2,5	2,3 ^a	3,3	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	69,8	72,6	74,0	74,3	males
kobiety	78,6	81,0	82,0	82,1	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII):					Employed persons ^{bc} (as of 31 XII):
w tysiącach	2387,0	2225,6	2406,7	2703,2	in thousands
w tym kobiety	1160,6	1069,6	1176,2	1307,9	of which women
na 1000 ludności	467	423	450	498	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	357,8	381,4	407,4	in thousands
na 1000 ludności	.	68,1	71,4	75,3	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	123,1	115,4	127,3	in thousands
na 1000 ludności	.	23,4	21,6	23,5	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	289,9	238,3	216,5	123,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands
2000=100	100,0	82,2	74,6	42,4	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					In % of registered unemployed (as of 31 XII):
kobiety	53,1	48,3	48,3	51,6	women
w wieku 24 lata i mniej	28,6	19,9	14,0	11,3	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,8	34,6	44,4	41,3	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	287	110	42	27	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	10,8	9,7	8,3	4,4	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2469,59	4031,95	4801,53	5942,59	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	163,0	194,1	240,3	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3706,08	4505,21	5534,59	of which: in industry
w budownictwie	.	3850,49	4392,39	5339,82	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1181,4	1174,5	1122,4	1189,1	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emeryturę i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902,9	966,9	939,4	1017,1	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	278,5	207,6	183,0	172,0	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	851,37	1637,58	2047,16	2349,78	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	571,90	915,29	1144,30	1264,42	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	1674,2	2063,0	2193,8	2344,4	in thousands
na 1000 ludności	327,3	391,7	410,1	432,3	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	58,1	70,6	71,9	72,4	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	25,2	29,0	29,2	43,2	in thousands
na 1000 ludności	4,9	5,5	5,5	8,0	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	87,3	102,3	91,8	82,3	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	24622,8	40076,3	44016,3	46568,1	water supply
kanalizacyjnej ^c	5031,6	10496,0	14680,0	16920,9	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	205,2	188,8	202,4	215,1	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	40,2	35,9	37,9	39,7	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	2554,2	3102,2	2929,8	3225,6	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	772,9	919,2	853,6	925,0	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	400,0	304,9	369,9	467,4	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	59,8	22,3	17,8	19,9	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	137,3	96,8	83,1	118,9	general secondary ^f
liceach profilowanych	.	7,1	.	.	specialised secondary
technikach ^g	107,1	58,7	59,6	80,2	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	1,1	1,3	1,2	1,5	general art ^h
policealnych	20,9	32,2	32,4	29,4	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,5	10,3	8,5	7,7	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ⁱ (stan w dniu 31 XII; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	310,6	317,0	238,7	206,4	Students of higher education institutions ⁱ (as of 31 XII; in years 2000–2017 – as of 30 XI) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	50,6	79,6	64,2	49,8	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	38,5	36,4	25,1	18,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	15,1	8,5	8,1	5,7	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i w latach szkolnych 2017/18–2018/19 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych.

e–g łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci).

h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem mazowieckim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m W 2019 r. osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia; w latach 2005–2017 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e–g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Mazowieckie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m In 2019 persons who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and 31 December 2019; 2005–2017 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początek roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	87,1	123,8	164,0	170,8	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	116,0	161,3	182,2	227,6	children ^a in thousands
w przedszkolach	85,7	120,6	143,3	179,6	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	30,3	37,8	33,3	42,9	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początek roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	381	539	738,0	750	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	13666	12239	14497	14952	doctors
lekarze dentyści	1712	1310	1408	1846	dentists
pielęgniarki ^e	24819	25545	28624	28759	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	47,4	45,9	48,5	44,3	Beds in general hospitals ^f (as of 31 XII) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1454	1974	2183	2111	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1087	1990	2741	3096	Out-patient departments (as of 31 XII)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	844	1485	1738	1682	Generally available pharmacies (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	6060	3547	3078	3224	Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	4,9	6,6	7,7	8,3	medical
stomatologiczne	0,5	0,8	1,0	1,0	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych ^h (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	28,6	77,5	135,1	Children in nurseries ^g and children's clubs ^h (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	1067	987	961	958	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3263	2829	2775	2701	per 1000 population
na 1 czytelnika	19,8	15,6	15,6	15,5	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,9	3,5	3,4	3,8	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	472	541	575	617	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	93	115	136	143	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	530	891	1774	2424	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanymi jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczby dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarstwa. e łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z kóżkami i inkubatorami dla noworodków. g łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including the children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	78	56	59	85	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,9	8,2	8,2	9,7	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1078	1544	1678	2183	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	241	176	173	167	radio
telewizyjni	234	170	166	159	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	299	405	486	626	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)
w tym hotele	71	156	220	271	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	59,6	82,5	91,7	119,0	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	316	606	769	1023	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	2354,8	1944,2	1931,2	1991,7	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	97,7	98,9	98,3	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	1590,1	1205,6	1259,8	1293,5	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	69,5	72,9	68,4	66,9	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	14,2	4,4	2,8	2,9	potatoes
buraki cukrowe	1,9	1,0	0,9	1,5	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	2192,3	2405,7	2333,3	2487,1	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	4240,8	1189,1	641,3	809,3	potatoes
buraki cukrowe	961,8	528,1	620,8	1057,2	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	19,8	27,4	27,1	28,8	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	187	222	180	215	potatoes
buraki cukrowe	317	449	562	533	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.:					Livestock (as of June) per 100 ha of agricultural land in heads:
bydło	39,3	54,4	58,8	61,4	cattle
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca)	77,4	74,0	50,4	55,8	pigs (in 2000 – as of the end of July)
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	161,1	275,3	425,2	590,3	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b in kg
mleka krowiego w l	796	1426	1447	1658	of cows' milk in l

a W 2000 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową cieplą.

a In 2000 data do not include rooms for rent and agrotourism lodgings. Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	76,1	100,2	87,3	111,4	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	54,1	23,6	17,8	116,7	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	788,9	820,7	839,6	846,4	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	778,2	808,8	827,5	834,4	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	21,9	22,7	23,3	23,5	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	198,7	230,9	282,5	289,6	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	199318,9	246988,4	323581,1	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	106,2	103,4	104,9	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	141,0	164,2	213,6	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	557088	647640	794259	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	37918	46246	59796	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	.	37466,5	31037,2	37976,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	7128	5811	7018	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1782	1683	1702	1723	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,0	4,7	4,8	4,8	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	28545	33700	36506	39212	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,2	94,8	102,7	110,3	per 100 km ² of total area in km

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII (dok.)			TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)		
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	1472,6	2619,4	3170,4	3832,2	in thousand units
na 1000 ludności	288	497	593	707	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b na 100 tys. ludności	17,3	17,0	16,9	17,5	Postal service offices ^b per 100 thousand population
Łączna abonementy ^c :					Subscriber lines ^c :
w tysiącach	1762,0	1652,0	907,5	731,0	in thousands
na 1000 ludności	344,5	313,7	169,7	134,8	per 1000 population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	94589,7	185504,2	207623,4	265798,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	18506	35290	38875	49118	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 XII)	60736 ^d	49281	50104	47474	Shops (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 sklep (stan w dniu 31 XII)	84 ^d	107	107	114	Population per shop (as of 31 XII)
FINANSE PUBLICZNE ^e PUBLIC FINANCE ^e					
Budżety gmin^f					Budgets of gminas^f
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	8353,4 ^g	8719,0	11152,7	17667,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1807 ^g	2828	3559	5580	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	8945,6 ^g	9321,0	10938,0	17795,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1936 ^g	3023	3491	5621	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	948,1 ^g	12405,7	16780,2	21472,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1937 ^g	5707	7602	9563	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1029,3 ^g	14346,8	15442,1	22141,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2103 ^g	6600	6996	9861	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1913,1 ^g	2648,3	2942,7	3946,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	414 ^g	859	939	1246	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1944,8 ^g	2783,1	2926,8	3778,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	421 ^g	903	934	1193	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	397,0	2452,9	2768,7	3319,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	78	467	518	613	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	406,6	2508,6	2593,4	3227,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	80	477	486	596	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Własne; dane częściowo szacunkowe. d Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. e Do przeliczeń danych na 1 mieszkańca za 2000 r. przyjęto liczbę ludności opracowaną na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 według podziału administracyjnego obowiązującego w 2000 r. f Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. g Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2002 r. ustroju m.st. Warszawy.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Own; partly estimated data. d Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. e For calculations of data per capita for 2000, it was assumed to use the number of population calculated on the basis of the Population and Housing Census 2002 by the administrative division valid in 2000. f Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. g Data are not comparable due to change in 2002 system of Capital City of Warsaw.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	41930,0	43333,3	58041,4	72931,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8203	8244	10868	13477	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	298304,6	550436,3	715544,9	909484,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	58319	104505	133769	167703	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^{de} REGIONAL ACCOUNTS ^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	.	.	398254	477857	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	74568	88626	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	.	.	106,4	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	.	.	353349	418378	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	66160	77595	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	.	.	182485	210751	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	34168	39087	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	.	.	103,1	Gross real disposable income in the ho- useholds sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^f – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^f – as of 31 XII					
Ogółem: w tysiącach	520,4	681,0	766,0	854,5	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	1017	1293	1432	1576	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	128,4	194,1	263,0	295,0	in thousands
2000=100	100,0	151,1	204,8	229,7	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	3,3	3,2	3,1	1,8	cooperatives
spółki handlowe	44,4	89,3	142,5	170,5	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15,0	25,6	33,9	33,2	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	54,0	53,5	56,9	58,6	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	392,0	487,0	503,0	559,5	in thousands
2000=100	100,0	124,2	128,3	142,7	2000=100
na 10 tys. ludności	766	925	940	1032	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości, b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 197. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2019, data concern 2018. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 197. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Obecna czwarta rewizja (NUTS 2016) została wprowadzona Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 1 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określa się głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. Current, forth revision (NUTS 2016) was introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

- 3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej od 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej od 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1864), w miejsce obowiązującej od 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
  - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws item 1316, with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
  - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2019 r. poz. 393).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding **geodesic status and use of voivodship land** is classified by ownership and register groups, according to the land register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the registration of land and buildings (Journal of Laws 2019 item 393).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws item 40, with later amendments).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
  - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
  - terenowe organy administracji rządowej niezespólonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutycznej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasieniactwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materialowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
  - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
  - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, Dz. U. z 2020 r. poz. 19, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tablicy 1 (14) na str. 27:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub prywatyzowanie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe. Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane**

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
  - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
  - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent’s offices);
- 3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
  - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
  - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals’ offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, Journal of Laws 2020 item 19, with later amendments) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14) on page 27:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Note. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus data are **not fully comparable with the data for previous years**.

nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu uzamknięcia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a uamorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- 4) sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziła przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- 2) the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- 3) documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- 4) documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011

2. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie nie obejmuje ludności zamieszkałej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badania) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwali na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

– **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

6. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. The data on economic activity of population include persons aged 15 and more, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and more. The survey does not include the population living in the institutional households.

The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are individuals who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income,
- formally had work but did not perform; if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,
- were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

5. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełne etaty;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych

12. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

4. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture).

5. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) the **employment, as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) the **average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

11. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of **information on job vacancies**.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (Journal of Laws 2019 item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

13. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Information on **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drgania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2019”).
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1000 paid employees in units covered by the survey.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for

warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacane niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatnymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.

Social benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. **Świadczenie wychowawcze** „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2003–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit** "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004, the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2003–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations; income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in house-

się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

5. Zasięg ubóstwa – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, baraków, wózków, statków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2003–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieskalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieskalnych.

4. Informacje o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieskalnych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej przeliczono** zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa (indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej od 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium

hold budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item “miscellaneous goods and services” and expenditures on Internet services under item “communication”.

5. Poverty rates – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2003–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on **dwellings in which construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on **dwellings and useful floor area of dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area are recalculated** according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the impossibility of recalculating data back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikach) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikach).

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
  - a) podstawowe,
  - b) gimnazja,
  - c) ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie;

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
  - a) primary schools,
  - b) lower secondary schools,
  - c) post-primary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extra-curricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and

kiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początek roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zaka-

institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

żeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianie.

11. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystyczne).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnice).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the Law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2020 item 821).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding theatres and music institutions as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical

„Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
  - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),
  - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
  - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.
2. **Do pracujących w działalności B+R zaliczono:**
  - 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
  - 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod

education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
  - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), research institutes, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
  - b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),
  - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.
2. **Employed persons in R&D include:**
  - 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
  - 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;

operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;

3) **pozostali personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R – **personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4C).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniających kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dzielin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczącą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wytrobów, usług), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo – **innowacja produktowa**, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych, które znacząco zmieniają procesy dotychczas stosowane w przedsiębiorstwie – **innowacja procesów biznesowych**.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

8. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons** in R&D – **internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include **intra-mural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products – **product innovation**, as well as bringing into use in the enterprise new or improved business processes, for one or more business functions, that differ significantly from the enterprise's previous business processes – **business process innovation**.

7. **Expenditures on innovation** activity include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

W 2019 r. w kraju badaniem objęto 19,9 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

3. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych 46 targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2019 the survey in country covered 19.9 thousand enterprises (i.e. 18.3% of total enterprises).

3. **E-commerce conducted** by enterprise type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on selected 46 marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity** method and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and

posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasilanych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyrobie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. Globalna produkcja rolnicza obejmuje produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, olejnych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmują się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywna rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywna rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapieniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki le-

śniczej lub innej działalności gospodarczej, w tym do prowadzenia działalności rolniczej o małej skali (poniżej określonych progów).

3. Agricultural land area includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. Gross agricultural output includes crop output and animal output.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. Forest land includes forest area as well as land connected with forest management.

Forest area includes land with a contiguous area of at least 0.10 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).

These areas are designated for forest production, comprising parts of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with forest management includes land used for purposes of silviculture: buildings and structures, spa-

szej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez odnowienia rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 173.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 173.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

– cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,

– cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 173.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnym systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

tial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, depot areas etc.

2. Forest cover (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, powiat, gmina.

3. Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing forest cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the enterprise method, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 173.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 173.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

– 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,

– 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of outwork.

5. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the enterprise method. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 173.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on buildings completed (by all investors):

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczące odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami pospieszными), **tramwajowej i trolejbusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą dwóch linii **metra** w Warszawie; uruchomienie pierwszej z nich nastąpiło w kwietniu 1995 r., a drugiej – w marcu 2015 r.

8. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

9. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns **bus** (including express buses), **tram and trolley-bus** communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Information regarding **urban underground transport** concerns two lines of the **metro** in Warsaw; first of them was launched in April 1995 and second – in March 2015.

8. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

9. Data regarding **road accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade and catering

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych.

W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe; napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne)** obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży** produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiszczyć po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:
– brutto jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,

principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages; alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, bypassing the warehouses which realise the delivery.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Total revenues (sums received and due)** include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials** which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. **The gross financial result** (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. **The net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

– **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 stycznia 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes since 1 January 2010 is the Act of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2019 item 506, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2019 item 511, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) as well as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2018 item 1530, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. poz. 34).

Rachunki regionalne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wpro-

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws item 34).

Regional accounts

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the "European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)",

wadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późn. zm.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów insty-

introduced by Regulation (EU) No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

1) non-financial corporations sector which includes economic en-

tuczalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytwarzające usługi niefinansowe);
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych;
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora;
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nieręjestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami, przemytu papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015–2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

Zmiana danych wynikała z tytułu:

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
- doskonalenia metod kompilacji danych,
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-1995-2018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

ties manufacturing market products (goods and non-financial services);

- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector;
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account out-side private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015–2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note “Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” of 6 October 2020, available on website <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-1995-2018,13,1.html>.

15. Information concerning regional accounts are placed in the publication “Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

The National Official Business Register hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązków. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W latach 2014–2019 liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

In 2014–2019 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.